

HITELEMZÉSEK

Jézushoz megyünk c. hittankönyvhöz

HITELEMZÉSEK
(Jézushoz megyünk)

HITELEMZÉSEK

Dr. Hamvas Endre: **KIS KATEKIZMUS** alapján
átdolgozott
JÉZUSHOZ MEGYÜNK c. hittankönyvhöz

SZENT ISTVÁN TÁRSULAT
AZ APOSTOLI SZENTSZÉK KÖNYVKIADÓJA
BUDAPEST, 1985.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA
A VESZPRÉMI EGYHÁZMEGYE HITOKTATÁSI BIZOTTSÁGA

**NIHIL OBSTAT. LADISLAUS TÓTH EPISCOPUS AUXILIARIS,
CENSOR DEPUTATUS. Nr. 5401—5/85. IMPRIMI POTEST.
VESZPRIMII DIE MARTII 1935. DR. JOSEPH SZENDI EPISCOPUS
VESZPRIMIENSIS.**

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	7
1. A katolikus vallás	11
2. Az imádság	16
3. Az Isten	20
4. A Szentháromság	24
5. A világ teremtése	28
6. Az angyalok	33
7. Az első emberek	38
8. Hogyan vétkeztek az első emberek?	43
9. Hogyan büntette meg Isten ősszüleinket?	48
10. Káin és Ábel	53
11. A vízözön	58
12. Isten kiválasztja Ábrahámot	62
13. Isten tízparancsolata	66
14. Az angyal hírül adja a Megváltó születését	70
15. A kis Jézus születése	74
16. A napkeleti bölcsek	78
17. Hogyan kereszttelkedett meg Jézus?	82
18. A kánai menyegző	86
19. Miért tett Jézus csodákat?	90
20. Jézus betegeket gyógyít	94
21. Mi lesz velünk halálunk után?	98
22. Mit tett Jézus az utolsó vacsorán?	102
23. Jézus kinszenvedése	106
24. Pilátus halálra ítéli Jézust	110
25. Jézus meghal a kereszten	114
26. Jézus temetése és feltámadása	119
27. Jézus Pétert legfőbb pásztorrá teszi	123

28. Jézus mennybemenetele	128
29. A Szentlélek eljövetele	132
30. Az apostolok elmennek tanítani	136
31. Jézust követjük	143
32. Hiszünk Istenben	148
33. Remélünk Istenben	153
34. Szeretjük Istent	157
35. Helyesen szeretjük magunkat?	161
36. Szeretjük felebarátainkat	166
37. Imádjuk Istent	171
38. Tiszteljük Isten szent nevét	175
39. Az Úr napját megszenteljük	180
40. Tiszteljük szüleinket	184
41. Szeretjük hazánkat	188
42. Tiszteljük az életet	192
43. Szemérmesek vagyunk	197
44. Becsüljük a tulajdont	202
45. Igazat mondunk	207
46. Hallgatok az Anyaszentegyházra	212
47. Küzdünk hibáink ellen	216
48. Teljesítjük kötelességünket	221
49. Megvizsgáljuk lelkiismeretünket	225
50. A boldogság útja	229
51. A kegyelmi élet	234
52. A szentségei:	238
53. Jézus elrendeli a bűnbocsánat szentségét	242
54. Hogyan készülünk a szentgyónásra?	246
55. Hogyan gyónunk?	250
56. Jézus megigéri az Eucharishtiát	255
57. Jézus lelkünk tápláléka	260
58. Jézus eljön hozzánk	264
59. A szentniségben Jézussal találkozunk	268
60. Jézus közöttünk lakik	273

ELŐSZÓ

Szegédkönyvet adunk a kedves olvasó kezébe, tehát nem valami kresz szabályzatot, vagy merev menctrendet. Még csak nem is „termelési szabályzatot”, amihez ragaszkodni kell, vagy legalábbis illik. Az itt közölt tanítási módszer csupán egy a sok elképzelhető hitoktatási és nevelési módszer közül. Azok számára, akik használják, többféle módon jelenthet segítséget. Egyeseknek a felépítés, másoknak példák, ismét másoknak a tananyag kifejtése szolgálhat javára. Lehet, hogy valaki egész órát kitöltő anyagot talál benne.

Ezek a katekézisek Hamvas Endre megújított és kibővített Kis katekizmusához és Bibliai történetek c. könyvéhez készültek.

Az órák menete a klasszikus felépítés rendjéhez igazodik az előterjesztés, kifejtés, és alkalmazás hármas tagozódásában. Ezt a három tanítási óra egységet akkor is haszonnal alkalmazzuk, ha az egyes pontok kitöltésében más elképzeléseink vannak.

Talán feltűnik, hogy egyes tananyagok kibontásában egy órán belül csak egyszer alkalmazzuk az ismétlő visszakérdezést, a „Foglaljuk össze” órárészt alatt. Ez nem azt jelenti, hogy a hitoktató az előadás során nem tehet fel kérdéseket a gyermeknek foglalkoztatására, s az anyag elmélyítésére. Ellenkezőleg! Ezekre a kérdésekre szükség van közben is, de a hitoktató akkor és oda helyezze el, amikor és ahol fontosnak látszik. Nagyon fontos viszont, hogy ezek a visszakérdezések ne szolgáltatassanak alkalmat a fegyelem megbontására, vagy a téma elterelésére. Ma a fegyelmezés, a tanulók „kézbentartása” szinte emberfeletti feladatnak tűnik. Kérdés, hogy nem kell-e feláldoznunk a „legjobb” tanítási módszer egy-egy mozzanatát — jelen esetben a többszöri visszakérdezést — a fegyelem biztosítására. A hitoktató látja és érzi, hogy milyen „lazítást” engedhet meg magának és a tanulóknak. Ha nincs fegyelem, akkor nincs figyelem, s akkor nem lehet eredmény sem.

A leckék felépítését s az egyes óraegységek kitöltését nagyon befolyásolta az órák száma. Így esetenként egyéb bevezető példák mellőzésével az Előterjesztésben mindjárt az esedékes bibliai történetet használtuk fel bevezető példának és bibliai alapnak egyaránt. Így szűken beférünk az egy óra keretébe. Ha azonban heti két óra áll rendelkezésünkre, akkor egy kis átrendezéssel — egyik órán a bibliai rész, másik órán a katekizmusi rész hangsúlyosabbá tételével — két órára is alkalmazhatjuk az itteni anyagot.

Éppen a rövidsége törekvés miatt hagytuk el a kifejtések „szóról-szóra” történő részletezését, valamint a bibliai anyag színeesebb és hosszabb közlését. Az itt kihagyott figyelemkeltő megszólításokat (pl. „most aztán jól figyeljetek”, „csodálatos történetet mondok el nektek”; vagy „no hadd lássam, ki tud erre a találós kérdésre válaszolni” stb.) a hitoktató a gyermekek pillanatnyi figyelméhez, az anyag érdekességéhez, és az idővel gazdálkodás lehetőségeihez alkalmazkodva percről percre kitalálhat.

*

Az óra felépítése

A Bevezetés részben szereplő ének megválasztásánál ügyeljünk arra, hogy ismerős éneket vegyünk, mert énektanításra az óra elején nincs időnk.

A házi feladatot mindig ellenőrizzük, akár írásbeli, akár szóbeli feladatot adtunk. Minden gyermek füzetére vessünk egy érdeklődő pillantást — egy-két mondatot olvassunk is el — és írjuk rá véleményünket nem osztályzat, hanem egy dicsérő, elismerő szó formájában. Pl. Szép! Rendes! Jó! Nagyon szép! — Ha szóbeli feladatot kaptak, pl. a Hat főigazságot, akkor ezt mondja el egy tanuló egészen, utána részletekben 2–3 tanuló, végül egy-egy igazság (mondat) jusson egy gyermeknek. Ha úgy látjuk, hogy nagyon keveset jegyeztek meg, akkor esetleg mondjuk el közösen is.

Ez után tesszük fel a lecke kérdéseit, amelyekre a könyv szavaival válaszolunk (Katekizmus!).

A Bevezetés rész a visszakérdezésig bezárólag 18–20 perc.

Az Előterjesztés részt csak a teljes figyelem megteremtése után kezdhetjük meg. A bevezető példának — vagy bibliai történetnek legyen figyelemkeltő és probléma felvető célzata. Ez aztán a Célkitűzés-ben összegeződik, aminek megfogalmazását változatosan hozhatjuk.

Az Előterjesztés időtartama 5 perc.

A *Kifejtés*-ben elsősorban magát a bibliai történetet — a leckének mindenkori alapját — helyezzük világosságba: mai és a gyermekek szellemi szintjéhez alkalmazkodó megvilágításban. Kételemek ne maradjanak egy-egy bibliai szöveggel kapcsolatban, különösen ha más oldalú információkkal is szembe kell nézniök.

A Kifejtés megértetéséhez találhat a hitoktató más hasonlatokat és főleg életből vett példákat is. Itt azonban nagyon óatosan kell a napi eseményeket beszöni, mert felborítja az óra egyensúlyát, ha minden gyermek elmondja, mit tud. Viszont — bármennyire is beragyogja a tudás glória a hitoktató homlokát — mégse áldozza fel a drága időt arra, hogy 10 éves gyermekeknek héber és görög szövegeket ír a táblára és magyaráz, mert ebből a gyermek általános iskolai szinten semmit sem fordíthat szellemi, lelki gyarapodására.

A Kifejtés időtartama 10–12 perc.

A „Foglaljuk össze” rész tisztázást és begyakorlást jelent. Most már adjuk a teljesen megfogalmazott válaszokat, amiket a tankönyvben találunk. Ne csak a hitoktató adja meg a pontos választ, hanem legalább egyszer a gyermekek közösen is ismételjék el. Hozzá kell őket szoktatnunk a vallási ismeretek szavakba foglalásához, a szavak kimondásához.

Az aláhúzott kérdésekre pontos és megtanulandó választ találunk a tankönyvben. A többi kérdés tisztázó és gyakorló célzatú.

Kérdések és begyakorlás ideje 5 perc.

Az *Alkalmazás* rövidebb a szokásosnál. A befejező, buzdító jellegű példából az életre egy-két mondatnyi tanulságot von le. Ezt okvetlen lehet és kell is bővíteni a helynek és időnek legmegfelelőbb életre vonatkozó utalásokkal.

Az Alkalmazásban szereplő A és B példa azt a célt szolgálja, hogy a hitoktató — ha több osztályt, ill. korcsoportot tanít 2–3 éven át együtt — legalább a befejezésbe tudjon változatosságot vinni. Ettől függetlenül ne nyugtalanítson bennünket, ha a gyermekek „kritizálnak”: Ezt már hallottuk! Hallották, de nem tudják. Legfeljebb egy-két igazán tehetséges tanuló cmlékszik vissza 2–3 év távlatából.

Az Alkalmazás időtartama 5 perc.

A *Szemléltetéshez* általában bibliai képeket ajánlunk. Az életben czekek alig találkozik valahol a gyermek. Lehet más képeket vagy filmeket is, felhasználni, de egy hittanóra keretében egy-két képnél többet ne mutas-

sunk. Erre idő sincs, de a gyermek sem képes lelkében elmélyíteni a látottakat.

A Táblarajzhoz általában két megoldást mellékelünk. Egyik bibliai kép, a másik szimbolikus ábrázolás. Ezeket is lehet évenként váltogatni.

A *Házi feladat* általában írásbeli munka, vagy erénygyakorlás. Az írásbeli feladat kevés legyen! Annyi, hogy a közepes tehetségű gyermek otthon 10 perc alatt elkészíthesse.

Az óra végén legalább 2–3 percet számítanunk kell énektanításra és esetleg felolvasók, ministránsok kijelölésére.

Szemléltetéstől a befejezésig tehát 10 percet kell számítanunk. Így a teljes óra 55 percre jön ki. Mivel itt heti 1 órát vettünk figyelembe, az egy órás tartam nagyon is indokolt.

Természetesen nem merev órafelépítésre gondolunk. Az idővel való gazdálkodás azonban fontos és ma nagy fegyelmet igénylő erény. Dum tempus habemus, operemur! Amíg időnk van, tegyünk jót! (Gal 6. 10)

1. A KATOLIKUS VALLÁS

Oktatói cél: A katolikus hívők közösségébe tartozom.

Nevelői cél: Örülök, hogy Isten gyermeke lehetek.

Bevezetés:

Ima: Sokféle házat látunk falun és városon egyaránt. Láthattok egy olyan házat is, amely különbözik az összes többitől. Legtöbbször magas tornya is van, melynek tetején keresztet láthattok. Mit gondoltok, ki lakik ebben a házban? Ha bementek, hiába keresitek a házigazdát. Ennek a háznak a gazdáját nem látjuk és mégis tudjuk, hogy ez a ház az Isten háza. Vasárnap nagyon sokan jövünk ide. Imádkozunk, énekelünk itt és szentmisén veszünk részt.

Ének: Melyik éneket tudnátok elénekelni? Próbáljuk meg a 230-as éneket: Szeretettel jönnek Hozzád.

1. ELŐTERJESZTÉS.

Gyuriéknál nagy eseményre készültek. Anyuka bolti bevásárlása elárulta, hogy vendégeket is várnak. A szülők elmentek a plébános atyához és megbeszélték vele, hogy a diákmisén történjék a nagy családi esemény. Erre az időre már megérkeztek az új rokonok, a keresztszülők is. Mi lesz itt? Gyurka kishúgát, a nemrég született kis Évit vasárnap diákmisén keresztelik meg a templomban. A szülők és rokonság már szentmise előtt megérkeznek a kisleánnyal, Gyurka is velük tart. Szentmise előtt Gyurka és a rokonság meggyóznak. Ma nagyon szép mise lesz. Mindenki a kis újszülöttre és a boldog családra figyel. A szülők kicsit izgulnak is, vajon nem zendít-e rá a sírásra? Az ajtónál várják meg valamennyien a tisztelendő bácsit, aki eléjük jön, megkezd a szertartást, majd bevezeti a családot a templomba egészen az oltárig. Ott történik a keresztelés. A tisztelendő bácsi egy szép korsóból vizet önt a kis Évi fejére háromszor és azt mondja: „Éva, megkereszteltek téged az Atya, a Fiú, és a Szentlélek nevében”. Ismételjétek meg, amit mond a tisztelendő bácsi! Azután egy kis fehér inget, majd pedig egy égő gyertyát

nyújt át a pap, a gyermek helyett a szülőknek. A keresztelési szertartásnak a szentmise utolsó áldásával lesz vége.

Célkitűzés: Ma megtanuljuk, hogyan lettünk Isten gyermekei.

II. KIFEJTÉS.

Új fogalmak ebben a leckében: keresztelés, keresztyén katolikus, keresztszülő, — vallás, mennyország, Isten gyermeke.

Mi is történt a kis Évivel, amikor megkeresztelték?

— Évi Isten gyermeke lett. Eddig is volt édesanyja és édesapja. Ők azonban jól tudták, hogy a kis Évit a Mennyei Atyának köszönhetik. Ezért hozzák el a templomba, hogy ott Istennek felajánlják. A keresztelésben Isten gyermekévé lesz. Évinek tehát ettől fogva Mennyei Atyja is van.

— Mindenki Isten gyermekévé lesz, amikor megkeresztelik. Ti is azok lettetek, ezért mondjuk, hogy Isten a mi Mennyei Atyánk.

Tehát kinek a gyermeke lettél, amikor megkeresztelték?

Amikor megkeresztelték, Isten gyermeke lettem.

— Mit gondoltok hány gyermeke lehet Istennek? Bizony nagyon sok. hiszen nagyon sok embert megkeresztelnek, amikor megszületik. Tudnátok mondani olyan kisgyermeket, aki nincs megkeresztelve? Igen, ilyenek is akadnak, s éppen ezek nem Isten gyermekei. Mi sok-sok emberrel együtt Isten gyermekei vagyunk, tehát *Isten családjába tartozunk*. Azokat, akik Isten családjába tartoznak, *katolikus keresztyéneknek nevezzük*.

Nem nehéz kitalálni, hogy mikor lettünk katolikus keresztyének?

Akkor lettünk katolikus keresztyének, amikor megkeresztelték.

— A katolikus keresztyének *hiszik és vallják*, hogy ők Isten gyermekei, akik egy nagy családot alkotnak, ezért azt mondjuk róluk, hogy katolikus keresztyén *vallású* emberek. Te is katolikus keresztyén *valású* vagy tehát.

— A katolikus keresztyéneknek van egy szép *köszönésük*, amely így hangzik: Dicsértessék a Jézus Krisztus — Mindörökké. Amen.

Ha Isten gyermekei vagyunk, akkor az Ő családjában van a helyünk. Hol van Isten nagy családja? Azt mondjuk, hogy a *mennyországban*. Azt nem tudjuk, hogy hol van, de azt igen, hogy ott mindenki nagyon jól érzi magát. Oda kell tehát eljutnunk. Oda csak Isten gyermekei jut-

nak el. Ha eljutunk oda, akkor igazán érdemes volt élnünk. Mit felelünk tehát arra a kérdésre, hogy

– miért vagyunk a világon?

Azért vagyunk a világon, hogy Istent szeressük és a mennyországba jussunk.

Most foglaljuk össze, mit tanultunk a mai órán?

– *Milyen vallású vagy?*

– *Mikor lettél katolikus keresztény?*

– *Kinek a gyermeke lettél, mikor megkeresztelték?*

– *Miért vagyunk a világon?*

Ezek a katekizmusi kérdések. A választ pontosan a könyv szavaival kell megadnunk. Legalább kétszer tegyük föl mindegyik kérdést. Utána tehetünk még fel kérdéseket akár a keresztlési történettel, akár a Mennyei Atyával, vagy az istengyermekséggel kapcsolatban. Ezek a kérdések minél gyakorlatibbak legyenek.

III. ALKALMAZÁS.

Miért nagy öröm számunkra, hogy Isten gyermekei lehetünk? Elsősorban azért, mert Ő nagyon jó hozzánk. Tőle kapunk minden jót. Még szüleinket is, életünket és egészségünket is.

A) De annak is örülünk, hogy az Isten mindenkinél nagyobb és erősebb Atya. Egyszer a gyermekek vitáztak, mert Józsi azzal dicsekedett, hogy az ő apja a legerősebb. Még a nagy teli zsákokat is fel tudja emelni, sőt felviszi a padlásra. Peti azon a vélcményen volt, hogy hiába erős Józsi apja, hiába dolgozik sokat, mégis csak szegény ember. Az ő apjának viszont nem kell dolgoznia, mert mérnök és helyette mindent a gépek emelnek magásra. – Zoli viszont azzal dicsekedett, hogy az ő apja a legügyesebb ember, híres autóversenyző.

– Mit dicsekedtek? – Figyelmeztette őket Jani. Az én atyám olyan erős, hogy a kis ujjával is fel tudná emelni azt a hatalmas emeletes házat. Olyan ügyes, hogy egy szempillantás alatt Amerikába repülhet. Olyan hatalmas, hogy egy szavára kiszáradna a Balaton. Igaz, hogy olyan jó-ságos, hogy békén hagyja a házat, nem szárítja ki a Balatont, mert Ő csak jót akar minden gyermekének. Na? Mit gondoltok ki az én édesapám? Ugy-e rájöttök, hogy a Mennyei Atya.

A baj csak az, hogy Mennyei Atyánknak nem minden gyermeke jó. Vannak rosszak is. Ti melyik csoportba tartoztok?

Ha igazán szeretjük a Mennyei Atyát, akkor a jók csoportjába tartozunk, akik szívesen megteszük azt, amit Ő parancsol nekünk.

B) Az egyik francia királynak a leánya igen büszke volt, szeretett azzal dicsekedni, hogy ő a király leánya, és ő parancsol. Alig lehetett több 10 évesnél, máris lenézte szolgálóit és csúnyán parancsolgatott nekik. Egyszer egyik szolgáló nehezen engedelmeskedett. A királyleány rákiáltott:

— Ne felejtse el, hogy én a király leánya vagyok. — Mire a szolgáló így felelt:

— Maga meg ne feledje el, hogy én Isten gyermeke vagyok. Isten nagyobb a királynál is.

Látjátok, gyerekek, milyen jó nekünk, hogy *van vallásunk*. De még nagyobb öröm, hogy megkeresztelték bennünket, és akkor Isten gyermekei lettünk. Így minden nap beszélhetünk Mennyei Atyánkkal. Most még keveset tudunk a Mennyei Atyáról, de azért tanuljuk szorgalmasan a hittant és mindig pontosan jövünk a hittanóra-ra, hogy sokat tudjunk róla, és örüljünk ennek.

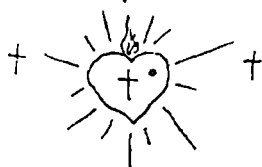
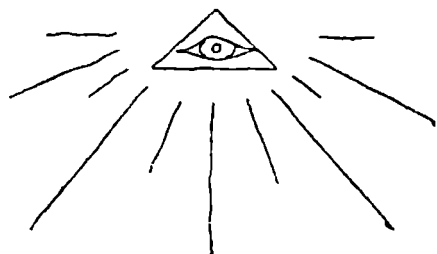
Most gyakoroljuk a szép keresztyetést. A keresztyetéssel mindenkor megvalljuk, hogy katolikus keresztyények vagyunk.

Szemléltetés: Legalkalmasabb, ha a templomba vezetjük a gyermekeket és megmutatjuk nekik a keresztkutat, s röviden elmondjuk, hogy miként keresztelték meg őket. — Táblarajz.

Házi feladat: Otthon rajzoljátok le füzetetekbe a keresztkutat.

Ének: „Édes Jézus, neked élek” (SZVU 113.)

A KATOLIKUS VALLÁS

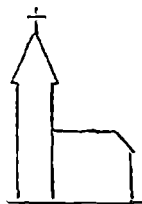
KATOLIKUS KERESZTÉNY-ISTEN GYERMEKE

DICSÉRTESSEK A

JÉZUS KRISZTUS

IHS

2. AZ IMÁDSÁG

Oktatási cél: Megfontoljuk, hogy az imádság személyes kapcsolatot jelent Istennel.

Nevelési cél: Szívesen imádkozzunk.

Bevezetés

Ima: „Felvirradt az Isten napja ...” az első hittankönyvből.

Ének: „Áldozattal járul Hozzád...” (SZVU 220.)

Számonkérés: Mutassátok a rajzokat!

Visszakérdezés: Múlt óra anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Ismertem egy családot, ahol az édesapa vasutas volt, szigorú, hallgató ember. Az édesanya szelíd, kedves asszony. Három gyermekük járt az iskolába. Ezek nagyon elevenek voltak, sokat izegtek-mozogtak, de nagyon szívesen voltak együtt édesanyjukkal, szerettek vele beszélgetni, mindent elmondtak neki, ami velük történt. Ő nagyon szívesen meghallgatta őket. De minden megváltozott, ha hazajött az apa. Ajkukra fagyott a szó, mert a szigorú apa előtt nem szólalhattak meg. Azonnal csendet parancsolt. Ha néha megfeledeztek magukról és kiabálva állítottak be, mindjárt előkerült a pálca... Ezek a gyerekek sohasem beszélhettek apjukkal, mivel az mindig csendben akart lenni otthon.

A gyerekek azt lesték, mikor készíti anyjuk a vasutas táskát és mikor megy el az apa. Akkor megint jókedvük lett. Annak örültek, ha édesanyjukkal maradhattak. Őve nyugodtan beszélgethettek.

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, miként beszélgethetünk Mennyei Atyánkkal? Hallgat-e ránk, vagy csendet parancsol?

II. KIFEJTÉS

Mindenekelőtt kérdezzük meg: kikkel beszélgetünk szívesen? Ugye-
bár azokkal, akiket szeretünk. Elsősorban szüleinkkel, családukkal,
jóbarátainkkal. Istent is szeretjük, kérdés beszélhetünk-e Ővele? Vagy
Ő is szigorúan csendet parancsol?

Megnyugodhatunk, hogy a Mennyei Atyához mindig nyugodtan
szólhatunk. Ő szívesen hallgat ráuk. Maga az Úr Jézus bátorított fel
bennünket erre, és példájával is tanított minket az imádságra. Ő sokat
imádkozott. Elvonult egy csendes helyre, hogy ott beszélgesse a Mennyei
Atyával. (Megemlíthetjük Jézus bőjtjét, vagy elvonulását az Olajfák
hegyére.)

1. Amikor imádkozunk tehát, akkor a jó Istennel beszélünk. Mivel Ő
atyánk, ezért így szólítjuk meg: Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben.
Biztosak lehetünk abban, hogy Isten figyel ráuk és meghallgatja imádsá-
gukat.

2. Mit mondjunk Istennek, amikor imádkozunk? Mindent mondha-
tunk, amit édesanyánknak is szívesen elmondanánk. Azt is, ha öröm ér,
azt is, ha kikaptunk, ha nem sikerült a felelés, ha bántottak a gyerekek.
Egyik kisleány ezzel szokott beszélni a templomban: Látod Jézusom,
milyen durvák ezek a fiúk, mindig csúfolnak. Mire kijött a templomból,
már el is felejtette, hogy bántották. A másik jótanuló fiú hazafelé menet
a templomban mindig megköszönte, hogy jól felelt.

Egyik édesanya biztatta mindig a fiát, aki katona volt:

— Írjál minél gyakrabban!

De mit írjak mindig, — kérdezte a fiú.

Csak írjál magadról, hiszen tudod, hogy minden érdekel, ami veled
történik.

Istent is minden érdekli, minden beszédünkre felel.

3. Jézus meg akarta könnyíteni imádságukat. Egyszer az apostolok
megkérdezték: Mit imádkozzanak? Jézus ekkor a „Miatyánk”-ra taní-
totta meg őket. Ezt az imádságot ismeritek. *Az Úr imádságának* nevezzük,
mivel Jézus tanított meg rá bennünket.

4. Jézus nemcsak Mennyei Atyjával, de földi édesanyjával, Szűz Máriá-
val is szívesen beszélt. Mi is tudunk egy imádságot, amivel a Szűzanyát
köszöntjük. Ez az *Üdvözlégy, Mária*. A Miatyánk után szoktuk imád-
kozni.

5. Ha beszélgetünk valakivel, arra oda is figyelünk. Aki figyelem nélkül

beszél, arra azt szokták mondani: fecseg, mint a papagáj. Istennel csak odafigyelve szabad beszélünk. Csak így értjük meg azt, amit Ő a szívünkben mond nekünk. Imádság közben ne nézzük a TV-t, ne hallgassuk a rádiót, vagy mások beszélgetését.

Foglaljuk össze, miről tanultunk ma.

- Kit szeretünk legjobban?
- Kivel beszélünk szívesen?
- *Mit cselekszünk akkor, amikor imádkozunk?*
- Ki adott nekünk példát az imádságra?
- *Melyik a legszentebb imádság?*
- *Mit szoktunk imádkozni a Miatyánk után?*
- Mivel kezdjük és fejezzük be imádságunkat?

III. ALKALMAZÁS

A) Mostanában többször is hallotok egy jó keresztény szemorvosról, akit Batthyány Strattmann Lászlónak hívtak. Gazdag ember volt és szép nagy házát, kastélyát berendezte kórháznak. Ott teljesen ingyen gyógyította a betegeket. Sok embernek a szemévilágát adta vissza operációval.

Ez a derék orvos minden reggel szentmisén vett részt, sokat *imádkozott* a kápolnában, hogy a jó Isten vezesse kezét, amikor operál. Ha egy beteg meggyógyult, nem fogadott el semmi ajándékot, viszont a kápolnába vezette a gyógyult embert és ott vele együtt *imádságban* köszönte meg Istennek a sikeres gyógyulást.

Mi is imádkozunk reggel, munkánk előtt és este köszönjük meg Istennek, hogy megsegített bennünket

B) Volt egy kedves ismerősöm, egy édesapa. Már csak egyetlen fia élt, az is Budapesten, nagy távolságban. A bácsi minden vasárnap szentmise után kérte, hogy a fiával beszélhessen telefonon. Milyen boldogan várta, amint a telefonban meghallotta fia hangját. Mindig rákérdezett: Imre, te vagy? Nagy örömmel beszélgetett vele, mert nagyon szerette.

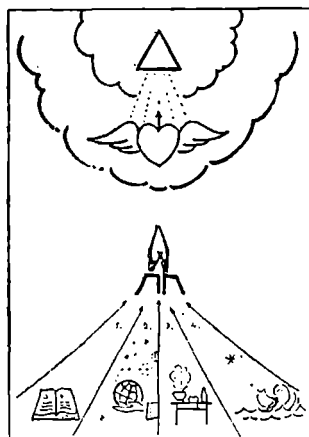
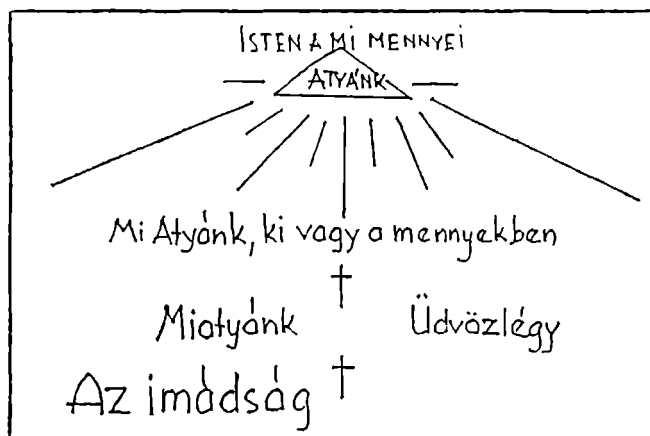
A Mennyei Atya mindig örömmel figyel reánk, Ő mindig ott van a telefon végén, nekünk pedig még drótra vagy kapcsolásra sincs szükségünk, bármikor felhívhatjuk. Hogyan? Egy keresztvetéssel. Örömmel kell imádkoznunk mindennap: legalább reggel és este.

Szemléltetés: Imádkozó család; vagy templomban imádkozó emberek.

Táblarajz.

Házi feladat: Írjátok le röviden, mit mondanátok a Mennyei Atyának, ha édesanyátok beteg lenne?

Ének: „Örvendezzünk, jertek...” (SZVU 257.)

3. AZ ISTEN

Oktatói cél: Isten a mi Mennyei Atyánk.

Nevelői cél: Szeretem Mennyei Atyámat.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk.

Ének: Bevezetőül énekeljük el az első hittankönyvből: Édesapa értünk fárad. . . kezdetű éneket (4. oldal) vagy a Szeretettel jönnek Hozzád (SZVU 230. sz.) kezdetű éneket.

Számonkérés: Milyen imát írtatok?

Visszakérdezés: Előző két óra anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Két kis ismerősöm, Laci és Zoli a nyáron két hétig táborban nyaraltak a Balaton mellett. Jól érezték magukat, de egy kicsit szokatlan volt számukra az új környezet. Már reggel hangos trombitaszó verte fel őket álmukból édesanyjuk szelíd ébresztgetése helyett. Azután ruhájukat is maguknak kellett előkészíteniük, minden segítség nélkül. A reggeli meg az ebéd sem volt olyan finom, mint otthon. Este szívesen elmondták volna élményeiket anyunak, meg apunak, de azok nagyon távol voltak tőlük. Lefekvésükor is hiányzott, hogy nem érezték közelükben szüleiket. A második hét vége felé már alig várták, hogy újra együtt lehessenek szüleikkel. Persze igen nagy öröm volt a hazaérkezésükor. Alig győzték elmondani a sok-sok élményt. Minden szép volt a táborban, de itthon mégis minden jobb. — Vajon mi hiányzott a fiúknak a nyaralás alatt? A szülői szeretet közelsége.

Célkitűzés: Múltkor arról tanultunk, hogy Isten miként fogad bennünket gyermekekévé a keresztségben; mennyire szeret minket? Most arról tanulunk, hogyan kell nekünk szeretnünk a Mennyei Atyát.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: Mennyei Atya, lélek, örökkévaló, jócselekedet, jutalom.

Ugy-e mindnyájan szeretitek szüleiteket? S tudjátok-e, hogy miért? (Válaszoljanak a gyerekek.) Igen, azért, mert élelmet és ruhát, meg sok minden egyebet kapunk tőlük. De azért is, mert ők is nagyon szeretnek bennünket. Azért is törődnek velünk és adnak meg mindent, ami szükséges. Minden gyermek érzi, hogy legjobban szüleink szeretnek minket; ők érettük élnek és dolgoznak.

1. Mégis azt mondom nektek, hogy van valaki, aki még szüleinknél is jobban szeret minket. Ki lehet ez? *A Mennyei Atya.* Ugy-e furcsának találjátok ezt a szót: Atya. Mit is jelent ez? Ugyanazt mint édesapa. Isten minden ember édesapja, de nem olyan mint a földi atyánk, ezért mondjuk, hogy ő a Mennyei Atyánk. Erre maga Jézus tanított meg minket.

2. Ugy-e új volna tudni, hogy hol lakik a mi Mennyei Atyánk? Valahol egy távoli országban? Vagy egy messze csillagon? Ha itt keresnénk a földön, aligha találkozhatnánk vele. Miért nem? Elsősorban is azért, mert szemünkkel nem láthatjuk Őt. Ugyanis nincsen teste, mert *Isten csak lélek.* A lélek olyan, amit nem látunk szemünkkel, mint a levegőt, de tudjuk, hogy van. Istennek nincsen teste, mert ha volna, akkor Ő is megöregedne és meghalna. Mivel azonban lélek, ezért

mindenütt jelen tud lenni, és jelen is van, mindent lát és tud;

nem fárad el, nem éhezik, nem ütközik semmibe. Sőt, nem lehet megölni sem, pedig talán sok rossz ember megtenné.

Mivel Isten lélek, nem kellett megszületnie és nem kell meghalnia sem.

Isten mindig volt és mindig lesz. Isten örökkévaló.

3. Láttuk, hogy Isten mindenütt jelen van, hiszen lélek, (a levegő is mindenütt jelen van) Isten tehát mindig figyel reánk. Nem bújhatunk el előle, Őt nem tudjuk becsapni. De nem azért figyel minket, hogy féljünk tőle, hanem azért, mert *szeret minket.*

4. Ha Isten szeret bennünket, nekünk is szeretnünk kell Őt. Kérdés: Hogyan szerethetem Istent, ha egyszer nem látom?

– Igaz, nem látom Őt úgy mint anyut, meg aput, de Ő lát engem és velem van. Tehát beszélhetek Vele. Amikor imádkozom, kimutatom szavaimmal hogy szeretem Istent. Azután szerethetem cselekedeteimmel is. Mégpedig úgy, hogy megteszem Isten akaratát. Mi az Ő akarata? Az, hogy senkinek ne tegyek rosszat, hanem szívesen segítsék másoknak és szerezzek örömet szüleimnek, embertársaimnak.

– Az Új Jézus arra is megtanított minket, hogy bárkinek teszünk jót, a Mennyei Atya úgy veszi, mintha neki tettük volna. Meg is jutalmaz érte.

Hallottatok már *Szent László királyról*? Elmondok róla egy történetet. Lovaskocsival utazott egy dombos-vidéken. Egyszer a kocsi mellett haladó vitéz észrevette, hogy kiesett a kerékszeg. A király éppen aludt a kocsiban, s a vitéz sajnálta felköltöni. Hogy a kerék ki ne essen, ujját dugta a szeg helyébe és úgy futott a kocsi mellett. A kerék szinte lefaragta ujját, és amikor a király felébredt és megtudta, nemességgel jutalmazta és egy egész falut ajándékozott neki.

Isten még nagyobb ajándékot ad nekünk jócselekedeteinkért, az örök boldogságot. Ezért mindig szívesen segítünk szüleinknek, nagyszüleinknek. Játékainkat, édességeket szívesen megosztjuk testvéreinkkel, játszótársainkkal. A betegeket meglátogatjuk . . . mindezzel megmutatjuk, hogy szeretjük a Mennyei Atyát.

Foglaljuk össze:

- Ki szeret minket legjobban?
- *Ki az Isten?*
- *Hol van az Isten?*
- *Miért nem látjuk az Istent?*
- *Mióta van Isten és meddig lesz?*
- Hogyan tudom szeretni Istent? (Imádsággal, jócselekedetekkel)

III. ALKALMAZÁS

A) Nagy öröm számunkra, hogy van édesapánk, édesanyánk. De ugyanígy nagyon örülünk annak, hogy Mennyei Atyánk is van, aki mindenkinél jobban szeret minket. Jó tudnunk, hogy Ő mindig velünk van. Megkérdeztem egy bácsit, aki *éjjeli őr volt egy fatelepen*:

- Ugy-e nagyon rossz éjjel egyedül lenni?
- Én sohasem vagyok egyedül – felelte –, mindig velem van Isten. Vele beszélgetek, imádkozgatom, és jól érzem magam.

Sok gyermek fél a sötétben, vagy amikor egyedül van. Pedig Mennyei Atyánk mindig velünk van. Beszélgessünk Vele, s érezzük ott magunk mellett.

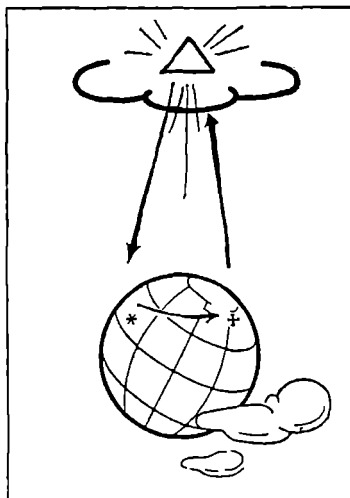
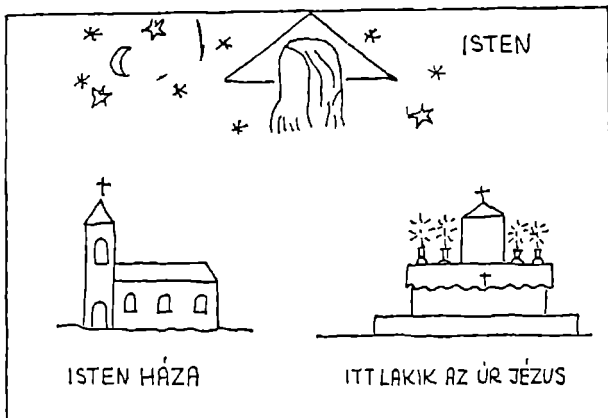
B) De akkor sem szabad elfelejtenünk, hogy Isten velünk van, ha valami rosszat akarunk elkövetni. Hiába nézünk körül és hiába gondoljuk, hogy

senkisé lát, hiszen Isten mindig és mindent lát. — Egy afrikai *néger faluban a missziós atya* éppen arról beszélt, hogy Isten mindent lát, mert mindenütt jelen van. Az egyik törzsfőnök tiltakozva rázta fejét és azt mondta: Nekünk nem kell ilyen Isten. Nekünk olyan isten kell, aki semmit sem lát és azt tehetjük, amit mi akarunk. Ugy-e, gyerekek, mi mindig olyant akarunk tenni, amit Isten nemcsak lát, hanem még meg is jutalmaz érte. Így lesz sok öröm az életünkben.

Szemléltetés: Rajz. Katolikus köszöntés.

Házi feladat: Tanuljátok meg a reggeli imát: Szívem első gondolatja...

Ének: Áldozattal járul Hozzád... (SZVU 220.)

4. A SZENTHÁROMSÁG

Oktatási cél: Megismertetni a gyermekkel a Szentháromság tanát.

Nevelési cél: Isten titkait alázattal fogadjuk el.

Bevezetés:

Ima: Keresztvetés. Most szépen figyelemmel vetünk keresztet és külön hangsúlyozzuk, hogy az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében tesszük.

Ének: Áldozattal járul Hozzád... (SZVU 220.)

Számonkérés: Lássuk előbb, mit tanultunk a múlt órán? Hogyan végezték el a gyermekek a házi feladatot (ha írásbeli volt, okvetlenül nézzük meg).

Visszakérdés: Az elmúlt óra anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Ismertek-e ikertestvéreket? Igen, kettős ikreket. De ritkán az is előfordul, hogy három ikerfiú van egy családban. Most egy ilyenre gondolunk. Úgy hívják őket: Török Dódi, Jancsi és Pista. Annyira hasonlítottak egymásra, hogy mindenki összetévesztette őket. Mondom: gyere ide Jancsi! És rámutatok egyikre. Ő azt felelte, én nem vagyok a Jancsi, hanem a Dódi. Jártak ministrálni is. Kérdeztem: Dódi tegnap nem volt ministrálni. Azt mondták: a Dódi itt volt. A Jancsi hiányzott. Hiába kérdezgettem mindegyiktől, mert annyira egyformák voltak, hogy mindegyik nyugodtan letagadhatta a hiányzást. Még a szüleik is könnyen összetévesztették őket.

Célkitűzés: Ma egy hasonló dologról lesz szó. Megtanuljuk, hogy bár egy Isten van, de az egy Istenben három személy, úgy amint a keresztvetésben mondjuk. Jól figyeljete ma ide, mert ez nagyon érdekes, de nehéz tanítás.

II. KIFEJTÉS

Mit gondoltok, ti mikor hallottatok először a Szentháromságról?

Bizony régen: amikor megkereszteltek benneteket. Hiszen már beszélünk arról, hogyan keresztelt meg benneteket a tisztelendő bácsi: vizet öntött fejetekre és azt mondta: Megkeresztellek téged az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. — De nemcsak titeket kereszteltek ám meg, hanem az Úr Jézust is. Igaz, hogy Őt nem kiskorában, hanem 30 éves korában. Mielőtt tanítani kezdte az embereket, elment a Jordán folyó partjára. Ott egy szigorú, de szentéletű ember élt, aki bűnbánatra és jóra tanította az embereket. Akik megbánták a bűneiket, azokat megkeresztelte a folyóban. Ezért nevezték Keresztelő Jánosnak. Jézus is elment hozzá, hogy megkeresztelkedjék. Neki ugyan nem kellett bűnbánatot tartania, hiszen nem volt bűne, de jó példát akart adni az embereknek.

Mikor Keresztelő János Jézus fejére öntötte a vizet, csodás dolog történt: Jézus feje fölött megnyílt az ég, és egy szózat hallatszott: „*Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik*” (Mt 3, 17). Ez a hang minden bizonnyal az *Atyától* jöhetett csak. A *Fiú*, Jézus ott állt a vízben. Feje felett pedig fényes galamb lebegett. Ez volt a harmadik isteni személy, a *Szentlélek*. Látjátok tehát, miként tanít minket a Szentírás a három isteni személyről.

Ezt eddig értjük, de hát akkor ezek szerint három Isten van, és mindegyik mást cselekszik? Szó sincs róla. — Isten egy van, de három személyben jelenik meg. (Valahogy úgy mint az egy Török név, a három ikertestvérben.) De nézzük csak, mit jelent az a szó, hogy személy? *Ki a személy? Az, aki értelmesen tud cselekedni.* Te tudsz értelmesen cselekedni? Igen. Tehát te is személy vagy. Jézus tudott okosan cselekedni? És a Mennyei Atya? És a Szentlélek? Ugy-e Ők is tudnak értelmesen cselekedni. Tehát akkor személyek. Ezt meg is értjük.

De hogyan lehet a három mégis egy? Most visszagondolok *egy öreg almafára*. Kedves volt nekem, mert gyermekkorban is könnyen fel tudtam rá mászni. Ugyanis, amint kinőtt a földből, mindjárt három ágra szakadt. Törzse úgyszólván nem volt, csak három hatalmas ága. (Rajzoljuk fel a táblára.) Ugyebár ez csak egy fa volt. De ha fel akartam mászni rá, akkor egyik ágát ki kellett választanom, mert egyszerre csak egyre lehetett felmászni. Ha hárman másztunk föl három ágra, mindnyájan *egy fán* szedtük az almát, de mégis *három* különböző ágon. A három ág tehát egy fa.

A három isteni személy is csak egy Isten. Szentháromságnak nevezzük.

Természetesen a fa meg az ágai nem alkotnak Szentháromságot. Csúpán hasonlat, hogy könnyebben el tudjátok képzelni. Isten azonban titok marad és egészen nem tudjuk megérteni, de hiszünk benne, mert az Úr Jézus így tanította. A Szentháromságra is ő tanított meg minket, és *ő adott parancsot, hogy az embereket az Atya, a Fű és a Szentlélek nevében kereszteljük meg.*

Foglaljuk össze:

- Kinek a nevében kereszteltek meg benneteket?
- Hogyan történt a keresztelés?
- Hogyan történt Jézus megkeresztelkedése?
- *Hány Isten van?*
- *Hány személy van az egy Istenben?*
- *Hogyan nevezzük a három isteni személyt egy szóval?*
- Ki tanított minket erre az igazságra?
- Hogyan tudnád megmagyarázni? (fa-hasonlat)

III. ALKALMAZÁS

A) Most nézzük, hogy mire tanít minket a Szentháromság titka?

Nagyon sok tudós gondolkodott már erről. Így *Szent Ágoston is*. Egyszer éppen a tengerparton sétált, és azon törte a fejét miként lehet a három személy egy Isten. Közben egy kis gyermeket pillantott meg. Ült a földön, és kezében egy kagylóval gödröt ásott. Ágoston megkérdezte tőle:

- Miért ásd ezt a gödröt?
- Ebbe akarom belemerni a tenger vizét, – felelte a gyermek.
- De hisz az lehetetlen, ezt a nagy vizet ilyen kis gödörbe belemerni.
- De az méginkább lehetetlen, – felelte a gyermek, – hogy a kicsinyke emberi ész megfejtse a végtelenül nagy Isten titkát.

Ezután a kisgyermek eltűnt.

Ágoston megértette, hogy Isten titkait alázattal el kell fogadnunk. Ha nem is értjük a Szentháromság titkát, mégis örömmel vetünk keresztet és örömmel mondjuk: Dicsőség az Atyának és Fiúnak és a Szentlélek Istennek, miképpen kezdetben, úgy most és mindörökké. Ámen. Gyakoroljuk el csak néhányszor.

B) Egy jó vallásos bácsi kórházba került. Az orvos megállapította, hogy a nyelvén van egy seb, amit nem lehet meggyógyítani másként,

csak a nyelv kioperálásával. Elképzelhetjük, milyen szomorú lett a bácsi. Mielőtt a műtétet elkezdték volna, az orvos még egyszer felszólította:

– Most még tud beszélni, mondja meg azt, amit nagyon fontosnak tart. – Erre a bácsi megszólalt:

– Dicsőség az Atyának és a Fúnak és a Szentléleknek. Ámen. Ezek voltak utolsó szavai. A bácsi tudta, hogy ez a szép imádság mennyire tetszik Istennek.

Mi is szívesen vessünk keresztet, és dicsőítsük meg a Szentháromság egy Istent.

Szemléltetés: Biblia kép: Jézus megkeresztelkedése.

Tábla-rajz.

Házi feladat: Írjátok otthon hittanfüzetetekbe a következő lap közepére szép nyomtatott betűkkel: Dicsőség az Atyának ... és díszítsétek ki a lapot a felírás felett és alatt. Úgy, mintha egy szép plakátot terveznétek.

Ének: „Szeretettel jönnek Hozzád” (SZVU 230. 3. vers.)

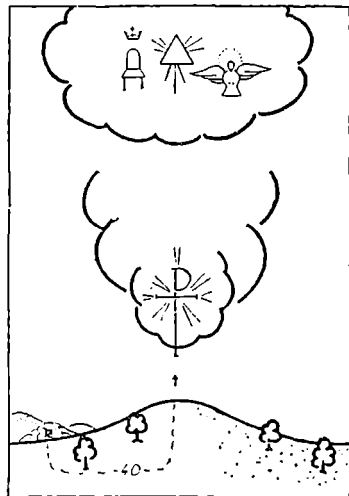
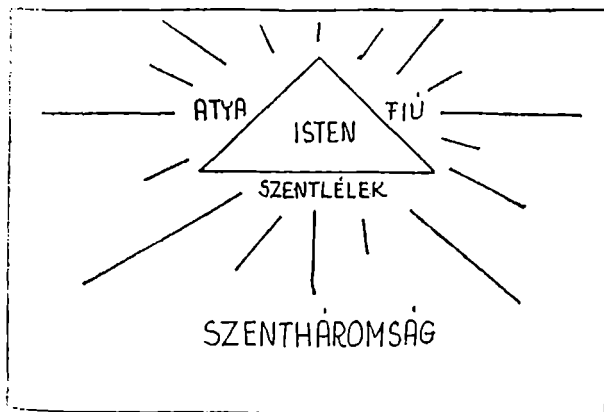
„Legyen áldás az Atyának,

Ő megszülött szent Fiának.

Legyen áldás és dicséret,

Együtt a Szentléleknek.”

Lehet még énekelni az Ordináriumból a Szent, szentre szóló részt.

5. A VILÁG TEREMTÉSE

Oktatói cél: Tudatosítjuk a gyermekekben, hogy a világot Isten teremtette.

Nevelői cél: Hálásnak kell lennünk mindazokért, amit az Isten adott a világban nekünk.

Bevezetés:

Ima: Az órát ma a Miatyánkkal kezdjük.

Ének: Elénekeljük az Ordináriumból a „Szent vagy...” verset.

Számonkérés: Mutassátok meg írásbeli feladataitokat!

Visszakérdés: A múlt óra anyagából. Az ügyesebbek mondják el a könyv szövegét is.

I. ELŐTERJESZTÉS

Látjátok gyerekek, milyen nagyszerű, hogy Isten nekünk Mennyei Atyánk. Így még szívesebben tanulunk és hallunk újabb tanításokat is Istenről, hiszen minden gyermek szívesen hallgatja édesapja, édesanyja és a nagyszülők elbeszéléseit, mert sokat akar tudni róluk. Én is álmélkodva hallgattam, mikor édesapám elbeszélte, hogy lovas-tüzér korában miként kellett fejreállniok a vágató ló hátán.

Nektek is biztos mondott el hasonlókat atyátok. A Mennyei Atyáról még ennél is sokkal nagyszerűbb dolgokat tanulunk. Lehet, hogy édesapátok tervező: házat, utat, bútort tervez. A Mennyei Atya viszont az egész világot tervezte. Lehet, hogy atyátok építőmunkás: kőműves, asztalos, bútorgyártó. Mennyei Atyánk viszont ennél sokkal többet és nagyszerűbbet teremtett: az egész világot.

Célkitűzés: Ma tehát arról tanulunk, hogy ezt a szép világot a mi Mennyei Atyánknak köszönhetjük.

II. KIFEJTÉS:

Új fogalmak: Mi a világ? Mit jelent teremteni? Mindenható. Világot kormányozni és fenntartani.

Most, gyermekek, nézzünk körül a természetben, soroljuk el, hogy mit látunk, és mindjárt tegyük föl a kérdést: vajon mindig létezett-e az, amit látunk?

Látunk fákat, folyókat, hegyeket, csillagokat... Ugy-e ezek nem voltak mindig. (Használhatjuk azt a szót is fokozatosan: nem léteztek.) Volt idő, amikor a föld sem létezett, a nap sem, meg a csillagok sem.

Most megkérdezem: amikor még semmi sem létezett, vajon Isten, a mi Mennyei Atyánk sem volt akkor még? De igen. Ő akkor is létezett, amikor a világ még nem volt. Ő mindig volt.

Most a második kérdést így tesszük föl: vajon ki készítette azokat a dolgokat, amiket a világban látunk? Napot, Földet, hegyeket, folyókat, fákat... talán maguktól lettek? Nézzünk csak körül. Az asztal, a tábla, a házak maguktól lettek? Ugye, nem. Ismerjük azokat az embereket, akik ezeket készítették. Tehát a világ sem lett magától, a Napot, a Földet, folyókat azonban nem gyárban készítették, hanem egy mindenkinél okosabb és hatalmasabb Valaki készítette. Vajon ki volt az a Valaki? Ki is találjátok: Isten.

A világot tehát Isten teremtette.

Újabb kérdésünk az, hogy mit jelent teremteni? Nézzük csak, miből dolgozik az iparos? A kőműves, az asztalos, a bádogos... valamilyen anyagot használ fel. Ők enélkül nem tudnak dolgozni. Amikor Isten a világot alkotta, még nem létezett semmilyen anyag.

Isten tehát a világot a semmiből alkotta, vagyis teremtette.

Tudunk-e mi, emberek, semmiből alkotni? Bizonyosan nem.

Egyik kedves ismerősömhöz, János bácsihoz állandóan mentek az emberek kölcsön kérni. Elfogyott már a pénze, és nem tudott adni. De a szomszédja csak tovább könyörgött: János bácsi, legyen olyan jó... Végre János bácsi felkiáltott:

--- Hiába vagyok én jó, csak ember vagyok, és nem Isten. Nem tudok magának pénzt teremteni. Bizony semmiből csinálni csak Isten tud. Neki ez nem kerül munkába. Ő csak akarja, hogy valami meglegyen és az meg is lesz. *Akarta*, hogy legyen a világ, és meglett a világ.

Isten mindent megtehet, amit csak akar. Isten mindenható.

Isten mégsem egy pillanat alatt teremtette a világot, hanem hosszú

idő alatt. Neki nem kell sietnie. Nem öregszik meg, és nem megy nyugdíjba.

Viszont, amit Isten megteremtett, arról gondoskodik is. Leszedjük a virágot, Isten újabbakat teremt helyette. Learatjuk a búzát, Isten jövőre újabb termést ad helyette. Leszedjük a gyümölcsöt, Isten újabb gyümölcsről gondoskodik. Megadja a napfényt, a meleget, hogy minden megérjen. Esőt ad a növényeknek, eledelt az állatoknak és az embereknek. Irányítja a csillagokat.

Isten tehát most is gondoskodik a világról: fenntartja és kormányozza a világot. Persze nem úgy, mint ti a kerékpárt, vagy az autós az autóját. Istennek nincs a kezében kormánykerék, mert nincs is rá szüksége. Ő isteni tudásával és erejével tartja fenn és irányítja a világot.

Foglaljuk össze:

- Miből dolgozik az asztalos, a kőműves — az ember?
- Isten miből alkotta meg a világot?
- Mit jelent teremteni?
- *Ki teremtette a világot?*
- *Hogyan teremtette Isten a világot?*
- *Mit tehet meg az Isten?*
- *Mit tesz Isten még most is a világgal?*

III. ALKALMAZÁS

A) Sok szép dolgot tudunk csinálni mi, emberek. Nektek pl. mi tetszik leginkább? Tetszenek a magas házak? Tudjátok, hogy 120 emeletes házak is léteznek. Építenek hatalmas beton-hidakat, autópályákat. Gondolom, nektek mégis inkább az autók tetszenek. Vagy inkább a rakéták? Ki szeretne közületek elrepülni a Holdra? Szabad-e büszkének lennünk, amiért ennyi mindent tudunk alkotni? Ugy-e nem! Miért nem? Mert Isten ennél sokkal többet, nagyobbat és szebbet alkotott. Hiába csinál az ember emeletes házat, de egy fűszálat sem tud megteremteni. (Mutassunk most fel egy képet a teremtésről, pl. Képes Bibliából, és beszéljessük végig, hogy amit ott látunk, mit tudna abból az ember létrehozni.)

Köszönjük meg Istennek azt a sok jót, amit a világban kapunk tőle.

B) *Egy családban volt négy fiú.* Édesanyjuknak nagyon fájt, hogy ezek sohasem köszönték meg az ételt. Jóllaktak, nyújtózkodtak, és elmentek

az asztaltól. Persze nem is imádkoztak. Édesanyjuk figyelmeztette őket, de nem fogadtak szót. Egyszer azután gondolt egyet, behozott egy kosár szénát, apróra vágta, amint a tésztát szokta, és odatette ebédre az asztalra. A gyerekek megdöbbenve nézték.

– Mi történt anyuval, hogy ezt adja nekünk?

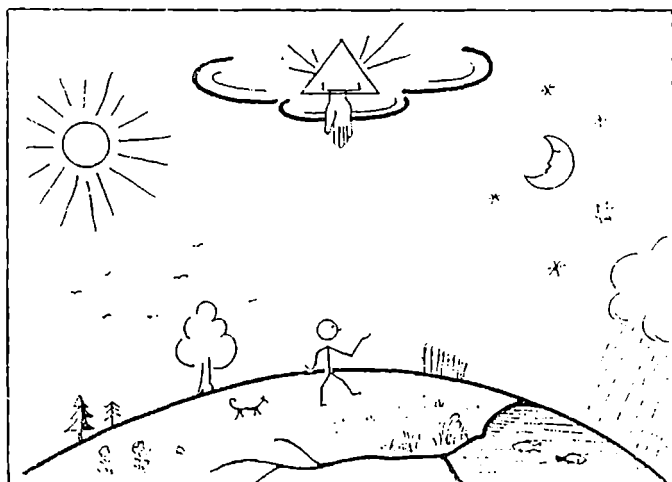
Azért adtam ezt, mert ezt nem kell megköszönnötök. Az állatok sem köszönik meg a szénát. Amilyen a köszönés, olyan az étel.

A gyermekek nagyon elszégyellték magukat, hiszen édesanyjuknak igaza volt. Ha valami jót kapunk akár emberektől, akár Istentől, azt meg kell mindig köszönni. Istentől mindennap sok jót kapunk. Az egészséget, a táplálékot, az ésszt, az erőt. Köszönjük ezt meg mindennap az étkezési imában éppúgy, mint az esti imában.

Szemléltetés: Bibliai kép. Táblarajz.

Házi feladat: Mégegyszer nézzétek meg a teremtésről szóló képet. Írjátok le otthon, mit láttatok rajta?

Ének: „Szent vagy, szent vagy ...”

6. AZ ANGYALOK

Oktatói cél: Megtanítjuk, hogy léteznek angyalok és segítenek az embereknek.

Nevelői cél: Legyünk bizalommal őrzőangyalunkhoz, kérjük naponta segítségét.

Bevezetés:

Ima: Ma kivételesen az esti imát mondjuk el az óra kezdetére. Az utolsó versre legyünk különös figyelemmel. Kikhez is fordulunk ebben a versben? A Szűzanyához és őrzőangyalunkhoz. Mindennap kérjük az ő segítségüket.

Ének: Áldozattal járul Hozzád . . . (SZVU 220. ének utolsó versszaka.) Így kezdődik: Az angyalok seregével zengjük, szent az Úr Isten.

Számonkérés: Ülünk le, és mutassátok meg a házi feladatot.

Visszakérdés: Ki tudná elmondani, miről tanultunk a múlt órán? Kérdezzük vissza az eddigi anyagot.

I. ELŐTERJESZTÉS

Pali nagyon félős gyermek volt. Addig nézegette a TV-ben a krimiket, hogy a végén állandóan ijedezett, hogy egyszercsak valaki őt is lelövi, vagy elrabolja, mint annyi más fiút. Édesanyja váltig bátorítgatta.

— Kisfiam, ne félj, hiszen vigyáz ránk a jó Isten. Tudod, hogy van Mennyei Atyánk. Igaz, hogy Őneki nagyon sok gyermekére kell vigyáznia, hiszen gondol minden emberre, de ezen felül még minden ember mellé rendelt egy jó testőrt is. (Ma sok gazdag ember őrizteti magát titkos testőrökkel, súlyos pénzekért.) Isten láthatatlan testőrrel őriztet minket, aki nemcsak a testünkre vigyáz, hanem lelkünkre is. Figyelmeztet a jóra, de a lelki veszedelemre is.

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, hogy Isten láthatatlan segítők és testőrök is teremtett a világba, akiket angyaloknak nevezünk.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: angyal, sugall, csábít, gonosz lélek, pokol.

1. Tanultuk, hogy Istent azért nem látjuk, mert *Ő lélek*. Mégis olyan erős és hatalmas, hogy meg tudta teremteni ezt a nagy világot, mégpedig semmiből.

Isten azonban nemcsak ezt a látható világot teremtette, hanem már előbb megteremtette az *angyalokat* is, akik Isten láthatatlan világában élnek. Miért teremtette őket? Azért, hogy neki szolgáljanak a világ kormányzásában. Hogyan történik ez?

Gondoljátok csak el:

2. Van úgy, hogy valakinek gyorsan meg kell mondanunk egy fontos dolgot. Mondjuk pl. ma kihirdetik az iskolában, hogy holnap nem lesz tanítás. Évi azonban beteg, és nem hallja ezt a hirdetést. Mit csinálhatunk? Vagy elmegy a tanító néni személyesen, vagy üzen valakivel, vagy esetleg telefonál Éviéknek, és így hozza tudtára: holnap nem kell iskolába jönnie. — Ha Isten az embernek valamit tudtára akar adni, megteheti, hogy elmegy, vagy üzen, vagy telefonál? Telefonja nincs. De ott vannak azok a lelkek, akiknek nincs testük, hanem csak lelkük, és ezért még a telefontól is gyorsabban tudnak közlekedni. Pillanat alatt ott vannak, ahol akarnak. *Ők az angyalok*. Ők nem írják noteszukba Isten üzenetét, nem is viszik magnószalagon, mert nagyon éles *értelmük van*, vagyis nagyon okosak, mindent meg tudnak jegyezni. Gyorsan, szívesen teszik Isten parancsát. *Szabad akaratuk van*, tehát saját maguk határozzák el, hogy mit tegyenek.

3. Isten sok angyalt teremtett, és ezek mind jók voltak. Mindenben engedelmeskedtek Istennek. Pontosan teljesítették parancsait. Közülük azonban többen kevélyek lettek (nagyravágyók, felvágók) és ellent mondtak Istennek. Nem fogadtak szót, hanem Isten ellenségei lettek. Természetes, hogy aki nem fogad szót Istennek, az nem lehet Isten országában. Az engedetlen angyalok is messzi mélységbe zuhantak, távol Istentől és ott már nemcsak Istent, hanem egymást sem szerették. Ezt nevezzük *pokolnak*, ahol csak bűnös lelkek vannak. Az engedetlen angyalokat pedig *gonosz lelkeknek*, vagy *ördögöknek* nevezzük.

Az angyalok tehát kezdetben mind jók voltak.

Azonban nem maradtak mind jók, hanem sokan vétkeztek, és ezért a pokolba jutottak.

4. A jó angyalok most is szeretik Istent, és *szeretik az embereket is*.

Szívesen szót fogadnak Istennek, és segítenek az emberek: *imádkoznak értünk és jól sugallnak nekünk*. A Szentírásban sok történet szól erről. Elmondok egyet nektek. Jézus egyik kedves tanítványát, *Pétert* a zsidók elfogták a templomban és börtönbe zárták azért, mert jóra tanította az embereket. Elhatározták, hogy kivégzik Pétert, annyira haragudtak rá. A börtönben kezét, lábát bilincsbe szorították úgy, hogy moccanni sem tudott. Éjszaka mégis elnyomta az álmot. Egyszer csak valaki felrázta:

- Kelj föl gyorsan, Péter!
- Nem tudok, meg vagyok bilincselve.

Erre Péter érezte, hogy valaki megfogja a kezét és felemeli, a bilincsek pedig lehulltak róla. Aztán kivezette a börtönből egészen az utcára, és ott eltűnt mellőle. Nem ember volt *tehát*, hanem *Isten angyala* ember formában.

5. Azok az angyalok, akik a pokolba kerültek, irigykednek ránk és rosszat akarnak nekünk. Bűnre csábítanak, vagyis titokban rábeszélnek: lopjál pénzt, ne menj a templomba, verd el a lányokat, ne fogadjál szót... Így *csábítanak minket a rosszra*. Ne hallgassunk rájuk!

Vizsont fogadjunk szót annak az angyalnak, aki vigyáz ránk és a jóra int. *Ez az őrangyal*. Minden ember mellé rendelt Isten őrangyal.

Foglaljuk össze:

- Kik szolgálnak Istennek a mennyországban?
- Milyenek voltak az angyalok, amikor Isten megteremtette őket?
- Jók maradtak-e mind az angyalok?
- Milyenek irántunk a jó angyalok?
- Milyenek irántunk a gonosz lelkek?
- Hogyan nevezzük azokat az angyalokat, akik minket őriznek?

III. ALKALMAZÁS

A) Bizonyára láttatok olyan képet, amelyen *egy kislány keskeny hidon* halad át, alatta mély folyó, mögötte pedig kiterjesztett szárnyakkal kíséri valaki, és vigyáz rá. Mese ez, vagy valóban igaz történetet ábrázol? A történet valóban igaz, sőt nagyon sokszor igaz. Így történt a kis Jucival is, aki kettesben élt édesanyjával egy kis házban a falu végén. Édesanyja súlyos beteg lett. Nagyon szegények voltak és sokáig nem hívtak orvost. Amikor aztán eljött, felírta a gyógyszert, csakhogy azt a szomszéd köz-

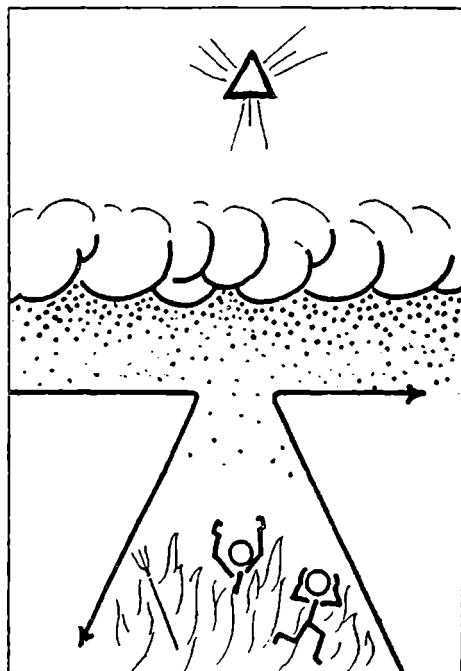
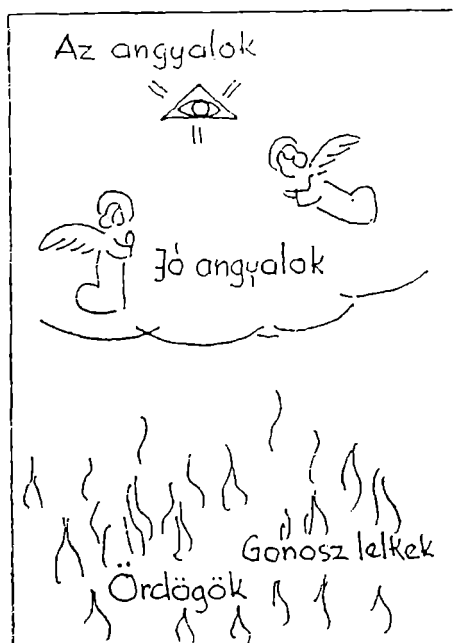
ségből kellett volna gyorsan meghozni. Amíg a kis Juci ment a gyógyszerért, hatalmas zápor áztatta meg a földet, minden csupa sár lett. A sár ráragadt a kislány cipőjére. Az út keskeny bürü-hídon vitt keresztül. Gondolhatjátok, milyen félve lépett a csúszós pallóra. De akkor beteg édesanyjára gondolt és nagyon kérte az őrangyalt, vigyázzon reá most, hogy a gyógyszer elvihesse anyjának. Így az angyal védelme alatt valóban nyugodtan és szépen átkelt a keskeny hídon. Időben érkezett meg az orvossggal.

B) Egyik faluba *vándorcirkusz érkezett*. Néhány vadállatot is mutogattak, természetesen csak rács mögött. Egyik etetés alkalmával az oroszlának sikerült kibújni a felhúzott rács alatt, és vadul kezdett száguldan az utcákon. Aki észrevette, bemenekült a házba. Így tettek azok a szülők is, akik nem vették észre, hogy kisgyermekük a ház mögötti udvaron a homokban játszanak. Egyszer csak az oroszlán beugrott a kerítésen keresztül és egyenesen a játszó kisgyermekhez rohant. Azok még nem láttak ilyent, és azt gondolták, hogy a macskák nőttek meg ilyen nagyra. A szülők most vették észre az ablakon keresztül. Lélekzetviesszafojtva nézték, hogy mi történik. De közben imádkoztak az őrangyalokhoz, hogy vigyázzanak a kisgyermekre. A következő pillanatban fölröppent néhány tyúk, s az oroszlán azokra vetette magát. Míg futott utánuk, a szülők gyorsan behívták a gyermekeket. Gondolhatjátok, milyen örömmel adtak hálát, és köszönték meg az őrzőangyalnak.

Mi is köszönjük meg naponta, hogy őrangyalunk vigyáz reánk.
Szemléltetés: Kép az őrzőangyalokról.

Táblarajz.

Házi feladat: Tanuljátok meg otthon az őrangyal imát a lecke végéről.
Ének: Vegyétek elő a könyvet és énekeljék el az „Őrangyalom...” kezdetű éneket.

7. AZ ELSŐ EMBEREK

Oktatói cél: Megmagyarázni, hogy az embert Isten teremtette.

Nevelői cél: Legyünk hálásak Istennek életünkért.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk. Utána Istennek köszönjük, hogy élünk. A köszönetet nevezzük hálaadásnak.

Ének: Szeretettel jönnek Hozzád... első versszakát. (SZVU 230.)

Számonkérés: Mutassátok meg, miként készítettétek el a házi feladatot. Hadd lássuk, mit jegyeztetek meg az angyalokról.

Visszakérdés: Az eddig tanultakból.

I. ELŐTERJESZTÉS

Ma olyan új dolgot tanulunk, ami szintén nagyon érdekes. Hogy miért érdekes?

Gondoljátok csak végig: minden gyerek tudja, hogy vannak szülei, ismeri is őket. Legtöbbször még ismerik a nagyszüleiket is. Némelyik gyereknek még dédije is van. A régebbi ősöket már hiába keresnénk, meghaltak, nem ismerhetjük meg őket. A Szentírásból azonban megtudjuk azt, kik voltak a legeslegelső ősünk, kik voltak az ősszülők? Az ősszüleket Ádámnak és Évának hívja a Szentírás.

Célkitűzés: Most arról tanulunk, hogyan teremtette Isten az első embereket, és milyen volt a sorsuk.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: Édenkert, az ember lelke, teremtmény, ősszülők, halál.

1. Tanultunk már arról, hogy Isten semmiből teremtette az egész világot. A világ nagyon szép volt: sokféle virág, növény, fák, állatok népesítették be. Ezek között azonban egy sem volt, aki beszélni tudott volna. Még az állatok sem tudtak gondolkodni és megszólalni. Isten végül olyan valakit akart teremteni, aki tud gondolkodni, és beszélni. Ezért teremtette

meg az embert úgy, hogy már ne csak teste legyen, mint az állatoknak, hanem lelke is. Mivel minden test a földből van, így az állatoké és a növényeké is, Isten az ember testét is *földből alkotta meg*, de ezzel nem elégedett meg, hanem *lelket is lehelt bele*, hogy legyen értelme és szabad akarata.

Egyik órán már tanultuk, hogy az olyan teremtményt, akinek van értelme, tud gondolkodni, *személynek* nevezzük. Mondjatok példát: ki itt a személy? otthon? — Isten tehát az embert személynek teremtette. Ádám már tudott gondolkodni, sőt a Szentírás szerint nevet tudott adni a különböző állatoknak is. Ő volt az első ember. Ha tehát így tesszük föl a kérdést: *ki az ember?* Azt feleljük rá:

az ember személy, aki testből és lélekből áll.

2. Isten azt is látta, hogy az embernek nem jó egyedül lennie, ha nem tud valakihez beszélni. Ezért teremtette meg Isten a második emberi személyt. Mély álmot bocsájtott Ádámra, és miközben aludt, Ádám testéből megalkotta Évát, az asszonyt. Ádám és Éva a mi őszeink. Isten *gyermekeivé fogadta őket*, mert szerette őket.

3. Az őszeink azonban nem tudtak volna igazán örülni az életnek, ha egész nap mozdulatlanul és tétlenül ültek volna. Hiszen az ember szívesen mozog és tesz. Isten azt akarta, hogy az őszeink örüljenek annak, amit tesznek. Ezért egy szép, termékeny, kellemes és hatalmas kertbe helyezte őket, azt teljesen nekik ajándékozta, hogy őrizzék és műveljék. Ezt a termékeny kertet Édenkertnek, vagy más szóval Paradicsomkertnek hívjuk. Vigyázatok, mert ez nem paradicsomos-kertet jelent. Ebben mindenféle növény és állat együtt volt, mégpedig békességben és termékenységben. Amit ott őszeink dolgoztak, az örömet jelentett számukra. Nem kellett 8 órás munkaidőben nehéz verejtékes munkát végezniük.

4. őszeinknek nagyon jó soruk volt, de elsősorban nem a földi jólét miatt, hanem azért, mert Isten gyermekei voltak. Amikor Isten lelket lehelt beléjük, akkor *saját magához tette őket hasonlóná. Tehát az ember lelke Istenhez hasonlít*. Mivel Isten gyermekei voltak, Istentől minden jót megkaptak, hogy örömük legyen itt a földön, és végül a mennyországba jussanak, és ott örökre boldogok legyenek.

Foglaljuk össze:

- Hogyan teremtette Isten az embert?
- *Mi az ember?*

- Hogy hívták az első embereket?
- Hogyan teremttette Isten az első asszonyt?
- Hová helyezte őket Isten?
- *Kihez hasonlít az ember lelke?*
- Kitől kaptak az őszülők minden jót?
- Ki ad nekünk minden jót?

III. ALKALMAZÁS

A) Kisdiák koromban történt. Egyik *kedves osztálytársam* nagyon szomorúan jött az iskolába egyik reggel, és a tanítóbácsitól mindjárt el is kéredzkedett haza. Nem volt beteg, hanem nagyon szomorú eset történt náluk. A kedves kishúga, a 3 éves Annuska meghalt. Délután én is elmentem hozzájuk. A család nagyon sírt. A kis halott ott feküdt koporsójában; megláthattuk arcát: teljesen olyan volt, mintha aludna. Édesanyja többször sírva hajolt le hozzá, és szólígtatta: Kislányom, nyisd ki a szemedet, és szólalj meg! De minden hiába volt.

Miért nem szólalt meg a kis Anni, miért nem nyitotta ki a szemét? Hiszen éppen olyannak tűnt, mint azelőtt. Igen, de mégis hiányzott belőle a legfontosabb, a lélek, ami nélkül az ember nem élhet. Csak akkor élünk, ha a test és a lélek együtt van. Úgy-e milyen kevészer gondolunk erre? Pedig meg kellene köszönnünk Istennek, hogy van lelkünk. De mégjobban azt, hogy a lelkünk Istenhez hasonlít, és akkor is *életben marad*, ha a testünk meghal. Nagyon fontos, hogy a lelkünk halálunk után Istenhez jusson a mennyországba. A kis Annuska lelke biztosan odakerült, mert ő semmi bűnt nem követett el. Mi is vigyázzunk, hogy ne kövessünk el bűnt, és így a mennyországba jussunk.

B) Nagyon régen a pogány uralkodók, vagyis császárok üldözték a keresztényeket. Ha valakiről megtudták, hogy keresztény, börtönbe vetették és sokszor meg is ölték. – *A kis 13 éves Pongrác* is börtönbe került. A császár testőrének volt a fia. Ezért megpróbálta a császár szép szóval eltéríteni a kereszténységtől. Pongrác azonban határozottan kimondta, hogy ő keresztény, és az is marad. A felmérgeződött császár erre kegyetlenül megkínóztatta. Testét kifeszítették, verték és kínozták. Ő összeszorított fogakkal tűrte a szenvedést. Tudta ugyanis, hogy ha kivégzik is, lelke mégis életben marad és Istenhez jut. Így is történt.

Mivel a kínzások ellenére sem tagadta meg hitét, a dühös császár lefejeztette. Lelke Istenhez jutott és boldog lett.

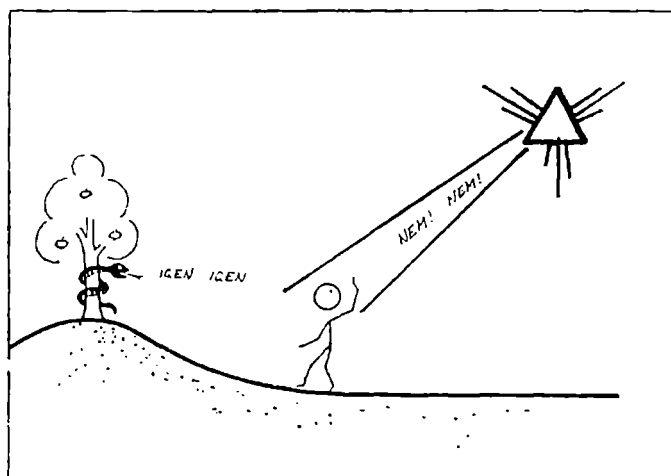
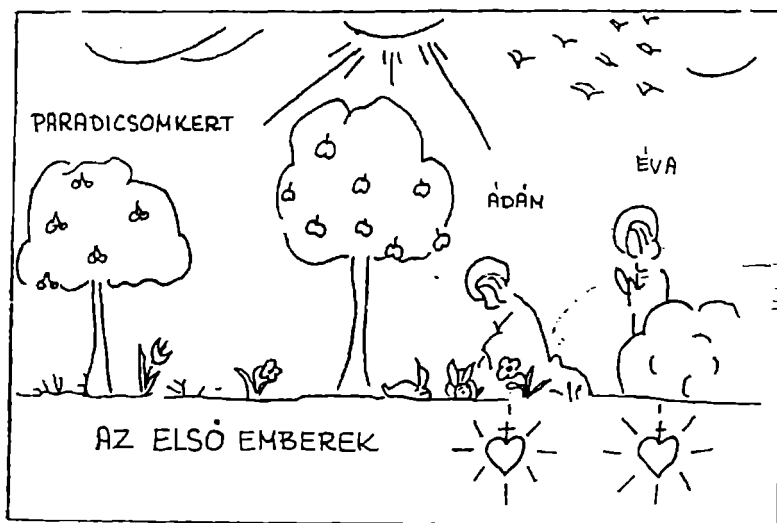
Amikor imádkozunk, nemcsak a szánk mondja ki az imádság szavait, hanem elsősorban lelkünk szól Istenhez. Köszönjük meg Istennek, hogy ilyen csodálatos lélekkel ajándékozott meg bennünket.

Szemléltetés: Bibliai kép. — Táblarajz.

Házi feladat: Tanuljuk meg a reggeli imát és mondjuk el minden reggel.

A füzetbe jegyezzétek föl, hogy mely napokon sikerült elmondani a reggeli imát.

Ének: „Hozzád sóhajt a lélek, Urunk” első versszak. (SZVU 223.)

8. HOGYAN VÉTKEZTEK AZ ELSŐ EMBEREK?

Oktatói cél: Megtanítani, hogy minden rosszat a bűn hozott a világba.

Nevelői cél: Vigyázzunk, és ne hallgassunk a gonosz lélekre.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk.

Ének: „Uram irgalmazz...”, amit minden szentmise elején szoktunk énekelni.

Számonkérés: Nézzük csak, megtanultatok-e mindnyájan a reggeli imádságot. — Mindenki feleljen úgy, hogy legalább egy versszakot mondjon el. Nézzük csak, mit jegyeztetek a füzetetekbe.

Visszakérdés: Most nézzük a múlt órai lecke kérdéseit.

I. ELŐTERJESZTÉS

Láttuk, hogy Ádámot és Évát nagyon szerette Isten. Mondjátok csak el, miből láttuk ezt? Igen. Abból is, hogy jó helyet készített nekik az Édenkertben. Abból is, hogy nem kellett szenvedniök; és meghalniok sem kellett volna. Abból is, hogy gyermekeivé fogadta őket, és azt akarta, hogy boldogok legyenek örökké a mennyországban. De abból is, hogy *értelmet és szabad akaratot adott nekik*. Isten semmire sem kényszerítette őket. De meg akarta óvni őket a rossztól, és ezért azt mondta Ádámnak: „Minden fáról ehetsz, csak arról az egy fáról ne egyél, amely a kert közepén van, mert ha arról eszel, meghalsz.”

De az ördög irigykedett az emberre, ezért a kígyóba rejtőzködött és kérdezte Évát:

→ Miért nem esztek a Paradicsom minden fájáról? Éva azt felelte:

→ Mert Isten megtiltotta. Ha erről a fáról eszünk, meghalunk.

Ám a kígyó azt mondta:

→ Dehogyan haltok meg. Sőt inkább, ha erről a fáról esztek, olyanok lesztek, mint az Isten.

Az asszony látta, hogy a fa gyümölcse szép, és evésre jó. Leszakított egyet és evett belőle. Azután adott férjének, és az is evett belőle. Összü-

leink tehát nem engedelmeskedtek Isten parancsolatának, és így *bűnt követtek el*.

Célkitűzés: Most megmagyarázom nektek, hogy miért van a sok rossz a világban. Minden rossznak oka a bűn. Ezért kell nagyon elkerülnünk.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: bűn, tiltott fa, tudva és akarva, rosszra hajló természetünk, kísértés.

1. Ádámnak és Évának nagyon jó sora volt az Édenkertben. Gondolatok csak el, milyen sok nagyszerű gyümölcs termett ott. Nem volt sem hideg, sem nagyon meleg. Dolgozniuk alig kellett valamit, s az is örömkre szolgált. A legnagyobb örömet mégis abban találták, hogy *Isten szerette őket*. Ők is szerették egymást.

Isten azt akarta, hogy igazán *boldogok legyenek*. Boldog csak az lehet, aki nagyon szeret. Isten meghagyta nekik, hogy ne egyenek a középső fáról, mert akkor megszűnik a szeretet. Csak addig lehetnek boldogok, amíg szeretik Istent, és megtartják parancsait. — Gondolatok csak vissza saját magatokra: mikor vagytok ti boldogok? Akkor, ha rosszat tesztek és megszorítjátok szüleiteket, vagy akkor, ha örömet szereztek nekik? Ugye, ti is jobban örültök, ha örömet szereztek nekik és ők örülnek. Éppen ezért fogadtok szót. Az ősszülők is addig örültek, míg szót fogadtak Istennek.

2. A gonosz lélek azonban nagyon irigykedett rájuk. Tudta, ha sikerül őket rábeszélni, hogy ne engedelmeskedjenek Istennek, akkor ezzel tönkre tudja tenni boldogságukat. Ezért bízta Évát, hogy egyék a tiltott fa gyümölcséből. Azt ígérte nekik, hogy olyanok lesznek, mint az Isten, ha erről a fáról esznek. Persze hazudott. Éva mégis szakított a gyümölcsfáról, és ezzel megsértette Isten parancsát. Ádámnak is adott belőle, és így Ádám is bűnt követett el. Vajon örömük lett belőle? Ellenkezőleg! Szomorúak lettek, érezték, hogy megbántották Istent. Azt is tudták, hogy most már semmi jót nem várhatnak, ezért bújtak el a fák közé.

Mi által követtek el az ősszülők bűnt?

Azáltal, hogy nem *engedelmeskedtek Isten parancsolatának*. — Mi lett volna akkor, ha Éva véletlenül vett volna a fa gyümölcséből, vagy, ha Ádám nem tudott volna róla, hogy honnan van a gyümölcs? Akkor

természetesen nem követtek volna el bűnt. Miért? Mert csak az követ el bűnt, aki *tudja* hogy rosszat tesz, és mégis megteszi. Tehát *tudva* cselekszik rosszat.

És ha a sátán nem kígyóban, hanem egy ember-alakban jelent volna meg, és Éva szájába erőszakkal beletömte volna a tiltott fa gyümölcsét, akkor Éva nem követett volna el bűnt, mert bűnt csak *önkéntes, szabad akarattal lehet elkövetni*.

Ki követ el tehát bűnt?

Aki tudva és akarva nem engedelmeskedik Isten parancsolatának.

3. Igazán csak a gonosz lélek csábította Évát? Ő maga nem volt hibás? Nem egészen, mert Éva maga is szépnek látta a gyümölcsöt, és megkívánta. Kíváncsi lett, hogy milyen íze van. Tehát a saját kíváncsi természete is a bűnre bízta.

És *ki csábította Ádámot?* Maga Éva. Itt már az ördögnek nem is volt dolga. Éva elvégezte helyette.

Nézzük tehát, mi csábít minket a bűnre?

1. Saját rosszra hajló természetünk, ami a bűn után megromlott.
2. A gonosz lélek.
3. Az embertársak.

Foglaljuk össze:

- Milyen parancsot adott Isten ősszüleinknek?
- Ki irigykedett ősszüleink boldogságára?
- Miért evett Éva a tiltott gyümölcsből?
- Mit követtek el ősszüleink?
- *Ki követ el bűnt?*
- *Mi kísért minket a bűnre?*

III. ALKALMAZÁS

A) *Heini Lengyelországban, Varsóban született.* Eleven, könnyen lekesülő gyermek volt. Voltak rossz tulajdonságai is. De ő tudta, hogy ő ezzel a jó Istent megbántja, ezért erősen küzdött hibái ellen. Hibáit hitoktatójának és édesanyjának is elmondta.

Egyszer osztálytársának így mondta el hibáit:

– Tudod, nekem a legnagyobb hibám, hogy ingerlékeny vagyok, és nem tudok magamon uralkodni.

A csalásra is hajlamos volt.

– Hogyan sikerült a vizsgád? – kérdezte az édesanyja.

– Nagyon jól, mert szomszédom nyitott könyvéből mindent szépen ki tudtam olvasni.

Első szentáldozása után azonban nagyon megváltozott. Ettől fogva mindent megtett, hogy Jézust semmiképpen meg ne bántsa. Erős akarattal valóban le tudta győzni a bűnt, és haláláig az Úr Jézus kedves gyermeke maradt.

Nagyon fontos, hogy mi is *legyőzzük a kísértést*. Ne engedjük, hogy akár az ördög, akár az emberek rosszra vezessenek bennünket. Küzdünk kell saját rossz természetünk ellen is.

B) *Tóni* nagyon heves spanyol fiúcska volt. A játékban mindig ő akart győzni. Nem tudta elviselni, ha valami nem sikerült neki. Egyszer játék közben egyik társa meglökte. Ő azonnal dühösen szidta és össze akarta verni. Szerencsére ott volt a közelben keresztanyja, aki mindjárt odament és lefogta a dühöngő fiút.

Szemléltetés: Bibliai kép.

Táblarajz.

Házi feladat: Vállalj a héten lemondást.

Ének: Előtted Jézusom, leborulok.

9. HOGYAN BÜNTETTE MEG ISTEN ÖSSZÜLEINKET?

Oktatói cél: Megértetjük a gyermekekkel, hogy a bűnnel elrontják életüket.

Nevelői cél: A bűnt minden áron kerüljük el.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk.

Ének: Előtted, Jézusom, leborulok . . . első versszak (SZVU 147.)

Számonkérés: Emlékeztek-e, hogy kik követték el az első bűnt? Igen, az angyalok. S hogyan követték el? Azzal, hogy nem akartak engedelmeskedni Istennek.

Visszakérdés: Az eddigi anyagból.

I. ELŐTERJESZTÉS

Láttátok már a *Kék fény-t*? Mi történik azokkal a bűnösökkel, akiket a rendőrség elcsíp? Igen, megbüntetik őket, sokszor évekre börtönbe kerülnek. Miért nem bocsájtják őket szabadon? Azért, mert a bűnösnek büntetés jár.

Nézzük csak, hogyan bűnhődtek meg ősszüleink, amiért nem fogadtak szót Istennek?

Mikor a bűnt elkövették, Ádám és Éva elbújtak a fák között. Azt hiték, Isten talán nem is tudja, hogy mit tettek. De Isten mindent tud, és kérdezte Ádámot.

– Ádám, hol vagy?

Ádám azt felelte:

– Elbújtam, mert félek tőled.

Isten kérdezte:

– Ugy-e, ettél a tiltott fáról?

Ádám azt mondta:

– Az asszony adott nekem, és ettem.

Éva pedig így mentegette magát:

– A kígyó csalt meg engem.

Isten büntetést mért a kígyóra és ősszüleinket is kiűzte a Paradicsomból. Ettől kezdve sokat kellett szenvedniök és végül meg kellett halniok. A mennyországba sem juthattak volna, ha Isten meg nem könyörült volna rajtuk.

De az Isten megkönyörült, és megváltót ígért, aki az embereket a bűnből megváltja, és a mennyországot nekik visszaszerzi.

Célkitűzés: Ma megtanuljuk, hogy ősszüleink bűne nemcsak nekik ártott, hanem minden embernek árt, aki a világra születik.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: megkönyörül, megváltó, áteredő bűn.

1. Emlékezzetek csak vissza, mit ígért a kígyó, azaz az ördög Évának? Azt, hogy olyan okosak lesznek, mint az Isten, ha esznek arról a fáról. És valóban olyan okosak lettek? Bizony, nem. Sőt, okatlanabbak lettek. Ezt az is mutatja, hogy amikor elkövezték a bűnt, elbújtak a bokrok közé, hogy Isten ne lássa meg őket. Elfelejtették, hogy Isten *mindent lát, és mindent tud*. Ősszüleinket is látta a bokrok között. Azt is tudta, hogy miért bűntak el. Meg is mondta: „Bizonyára ettetek a középső fáról?” Mégis megkérdezte Ádámot:

- „Hol vagy Ádám?”
- „Elbújtam, mert félek”.

Csak az fél, aki rosszat tesz, mert tudja, hogy a bűnért büntetést kap. Ha valaki lop, rabol, másokat bánt . . . mit tesz? Menekül, hogy a rendőrség utól ne érje. Ha egy gyermek összetör egy poharat, mit csinál? Nos? Veletek nem fordult elő ilyen? Gyorsan eltakarítja a cserepeket, hogy észre ne vegyék. Mit csinál, ha nem készül el leckéjével? Elbújik a másik háta mögé, hogy a tanító néni meg ne lássa, fel ne szólítsa.

Emberek elől el lehet bújni, de Isten elől nem. *Isten mindent tud*. Még azt is, amit gondolunk, vagy titokban cselekszünk.

2. Milyen büntetést kaptak ősszüleink az elkövetett bűnért?

A Szentírás is mondja:

- Isten kiűzte őket az Édenkertből.

Mit jelent ez?

Először is azt, hogy *elszakadtak Istentől*, akár a rossz gyermek, aki otthagyja szüleit. Bizony az Édenkerten kívül igen rossz soruk volt az ősszülőknek. Elsősorban is a föld nem volt termékeny. Sok vesződségbe

került nekik, hogy a mindennapi ételüket megszerezzék. A földműveléshez nem értettek, az állatok is inkább ellenségei lettek az embernek, mint barátai. Némelyiktől el is kellett bújniuk. Aztán az időjárás is megváltozott. Fáztak a hidegben, vagy égtek a forróságban.

De mégsem ez volt a legnagyobb baj. Hanem az, hogy *elvesztették Isten szeretetét*. Nem voltak többé Isten gyermekei. Nem juthattak be a mennyországba. Még haláluk után sem, pedig *meg kellett halniuk*, amint Isten előre megmondotta nekik: „Ha esztek a középső fáról, meghaltok”. Amikor tehát őszüleink elkövették a bűnt, akkor a halált választották.

De még ennél is nagyobb baj, hogy nemcsak ők vesztették el az édenkerti boldogságot, nemcsak nekik kellett szenvedniök és meghalniok, nemcsak ők estek ki Isten szeretetéből, hanem minden utódjuk, vagyis minden ember. Így mi is. Az ő bűnük ugyanis minden emberre átszáll. Ezt nevezzük *áteredő bűnnek*.

3. Sem őszüleink, sem a többi ember nem tudnának a maguk erejéből visszatérni Istenhez, mert a bűnnel nagyon súlyosan megbántottuk Őt. Isten azonban megkönyörült az embereken, ezért megígérte, hogy majd eljön a világra a Megváltó. Ő visszavezeti az embereket Istenhez. Addig azonban az embereknek sokat kell szenvedniök a sok bűn miatt, amit elkövetnek. Nemcsak azok szenvednek bűneik miatt, akiket a rendőrség megbüntet, hanem sokszor a betegségek is a bűnnek köszönhetők. Sok ember szenved betegségben pl. a torkosság, a sok evés és ivás miatt. Nem szabad Istent okolnunk szenvedéseink miatt. Nem Ő akarta az emberek szenvedését, hanem mi okozzuk magunknak a bűneinkkel. Ő mindig szívesen segít rajtunk, ha hozzá fordulunk és bízunk benne.

Foglaljuk össze:

- Hogyan büntette meg Isten az őszülőket?
- Mit csináltak az őszülőök, amikor a bűnt elkövették?
- *Mit tud Isten?*
- *Hogyan ártott őszüleink bűne mindnyájunknak?*
- Hogyan nevezzük azt a bűnt, amely őszüleinkről minden emberre átszállt?
- Mikor szabadulunk meg az áteredő bűntől?
- Mit ígért Isten a bűnbe jutott embernek?

III. ALKALMAZÁS

A) Egyik tisztelendő bácsi meglátogatott egy nagyon beteg nénit. Nem tudott mozdulni az ágyból. Enni is alig tudott már valamit, és mindennap gyengébb lett. Nagyon elkeseredett és megkérdezte a tisztelendő bácsit:

– Tisztelendő atya, miért kell nekem ennyit szenvednem? Hiszen én szerettem a jó Istent. Templomba is jártam, és imádkoztam is. Embertársaimon is segítettem, Miért ver engem az Isten?

A tisztelendő bácsi nagyon sajnálta a beteget, s azt mondta neki:

– Nézzc, kedves Nelli néni! Nem egyedül maga szenved, hanem itt a földön szinte minden ember. A jók is meg a rosszak is. Hogy miért szenvednek a jók? Mert *őrájuk is átszállt az áteredő bűn*. Ők is az ősszülektől származnak. Az emberek maguk választották a rosszat, a bűnt. Ezért van szenvedés. Viszont Isten mégis megvigasztal bennünket azzal, hogy *a jók a földi élet után nagyon boldogok lesznek a mennyországban*. Addig is örülhetünk annak, hogy Isten a keresztségben újra gyermekeivé fogad bennünket. Ezt gyakran meg kell köszönnünk Istennek.

B) Valahol földműves emberek dolgoztak kinn a mezőn. Éppen szénát gyűjtöttek össze, hogy hazaszállítsák. Hirtelen felhők gyülekeztek az égen, dörrent egyet az ég, és elkezdett szakadni az eső. *Az egyik munkás nagyon mérges lett, hogy most újra szétázik a szénája, és mérgeiben nagyot káromkodott*. Azután az eső elől egy fa tövéhez menekült. Társai mondták neki, hogy villámlásban nem jó magányos fa alá menni. Ő nem hallgatott rájuk. Percek múlva egy nagy csattanás hangzott, s a villám belevágott a fába, és agyonsújtotta az embert. Erre a többiek azt gondolták: megbüntette az Isten, amiért csúnyán zúgolódott Isten ellen.

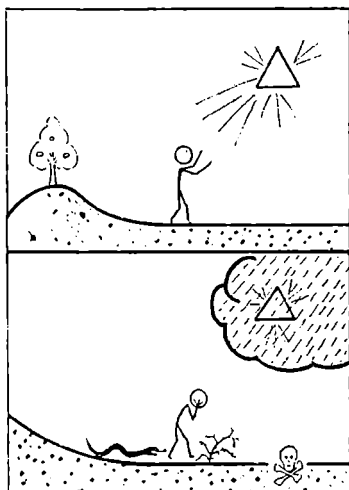
Igazuk volt? Isten valóban bosszúból küldött volna oda egy villámot? Bizonytal nem. A villám akkor is odacsapott volna, ha az az ember nem ment volna a fa alá. De Isten megengedte, hogy a villám odasújtson, hogy az emberek tanuljanak a káromkodó ember sorsából. Mi is tanuljunk belőle, és nagyon vigyázzunk, hogy Istent sohase bántsuk meg. Ő ugyan nem akar rajtunk bosszút állni, de a bűn után egyszer csak a büntetés következik. Szinte nem is tudjuk, hogy mikor.

Szemléltetés: Mutassunk egy megfelelő bibliai képet a gyermekeknek az ősszülektől büntetéséről és közösen olvassuk le, hogy mit látunk rajta. Hangsúlyozzuk ki, hogy ők maguk voltak okai annak a szenvedésnek, ami

rájuk várt, s amit részben a képről is le tudunk olvasni. (Általában síró formában ábrázolják őket.) Táblarajz.

Házi feladat: Tanuljátok meg az esti imát. Külön figyeljetek arra a versre: „Bánom sok vétkeket”.

Ének: „Uram, irgalmazz!” A szentmise ordináriumából. Hol vagy én szerelmes ... (SZVU 146.)

10. KÁIN ÉS ÁBEL

Oktatói cél: Tanuljuk meg, milyen nagy bűn a testvérgyűlölet.

Nevelői cél: Hangoljuk a gyermekeket testvéri szeretetre, áldozatosságra!

Bevezetés:

Ima: Miatyánk.

Ének: „Uram irgalmazz...” a szentmiséből. Hol vagy, én szerelmes...
(SZVU 146.)

Számonkérés: Emlékeztek-e rá, kik követték el az első bűnt? Igen, az angyalok. Hogyan? Úgy, hogy nem engedelmeskedtek Istennek. És hogyan vétkeztek az emberek? *Ki tudja elmondani az ősszülők történetét?* Az esti imát, hogyan tanultátok meg?

Visszakérdés: Az előző anyagból.

I. ELŐTERJESZTÉS

Ádámnak és Évának bizonyosan több gyermeke született. A Szentírás nem mondja meg gyermekeik számát. Viszont leírja két fiúgyermekük szomorú történetét. Az egyik volt Káin, aki földműveléssel foglalkozott, míg öccse, Ábel pásztor volt. Káin rossz volt, Ábel pedig jó.

Egyik napon mindketten áldozatot mutattak be Istennek. Káin a föld terméséből mutatott be áldozatot, Ábel pedig a legszebb bányát tette az oltárra.

Isten szívesen tekintett Ábel áldozatára, mert jó szívvel adta, Káinéra azonban nem, mert ő nem adta jó szívvel. Amikor Káin észrevette, hogy Ábel áldozata kedvesebb Isten előtt, mint az övé, irigységből agyonütötte öccsét. Kihívta a mezőre, mintha csak a termést akarná neki megmutatni, közben husángot ragadott, és halálos csapást mért rá.

Isten így szólt Káinhoz:

– „Mit cselekedtél? Öcséd vér felkiált Hozzám az égbe!” Káint ettől kezdve furdalta a lelkiismerete. Nem volt nyugta, hanem bújdosott a földön.

Célkitűzés: Most megtanuljuk, hogy milyen nagy bűn az irigység és miért kell testvéreinket szeretni.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: Áldozat, oltár, irigység, lelkiismeret, áldozati bárány, szentmise.

1. Nézzük csak, mit jelent az, hogy Káin és Ábel *áldozatot mutattak be*? Ez azt jelenti, hogy elismerték Istent és ki akarták mutatni tiszteletüket iránta azzal, hogy *valamit felajánlottak Istennek*. Bizonyára láttátok már pl. TV híradóban, hogy ünnepek alkalmával a pápának, vagy más vezető embereknek is ajándékot ajánlanak föl. Ezzel *akarják* kifejezni tiszteletüket és szeretetüket. (Magyar zárandokok is pl. szép miseruhát ajándékoztak a pápának.) De mit tudtak ajándékozni a régi emberek? Csak a föld terméséből, vagy állataikból ajánlhattak fel valamit.

Hogyan adták? Úgy, hogy építettek kövekből egy *oltárt*, vagyis egy asztal-formát, amelyre tüzet raktak és amikor az jól égett, akkor a tűzre tették azt a gyümölcsöt vagy állatot, amit fel akartak áldozni Istennek. Lemondtak róla, és elégették Isten dicsőségére. Aki jobban szerette Istent, az nagyobb áldozatot ajánlott fel. Káin a föld gyümölcséből áldozott, Ábel pedig egy szép bárányt. A felajánlott dolgot *áldozatnak* nevezzük. Káin nem jó szívvel, vagyis nem szívesen áldozott, és ezért az ő áldozata nem tetszett Istennek. Ábel szívesen áldozott, vagyis jó szívvel adta áldozatát. Káin mindjárt észrevette, hogy öccse áldozata kedvesebb az Isten előtt. Ezért irigység támadt a szívében öccsével szemben. *Irigy az*, aki örül más kárán, és szomorkodik mások sikerén. Pl. az a gyermek, aki elszomorodik, ha mások jól felelnek. Káin irigy volt. Nem tudta elviselni, hogy Isten szívesen tekint öccse áldozatára. Ezért ütötte agyon öccsét. Kihívta a mezőre azért, hogy kettesben legyenek, és a család ne lássa meg, hogy mit művel. Többi testvérei biztosan megakadályozták volna gonosz tettében.

2. Káin azután már nem is mert visszamenni a többi ember közé. Lelkiismerete üldözte és félelemmel töltötte el. Mindig arra gondolt, hogy őt is agyonüti valaki. A bűn elkövetése után félt a büntetéstől.

Milyen bűnt követett el? Nagyon súlyos bűnt, hiszen öccse halálát okozta. Az ilyen súlyos bűnt *halálos bűnnek* is nevezzük. Ha Káin csak kicsúfolta volna Ábelt, hogy milyen hitvány bárányai vannak, vagy pl. *botjával egy birkát ütött* volna meg, bizonyosan ez is bántotta volna Ábelt, de ezzel még sem követett volna el súlyos bűnt, hanem csak kis bűnt, amit *bocsánatos bűnnek* nevezzünk. Tehát *nem minden bűn egyenlő*. Vannak nagy, vagyis halálos bűnök, és vannak kisebb, vagyis bocsánatos bűnök.

Emlékeztek rá, hogy mit tanultunk az angyalokról? Ők *tudva és akarva* nem engedelmeskedtek Istennek.

Pisti nem ment el a boltba amikor édesanyja kérte. Megbántotta szüleit. Halálos bűn? Nem!

Tibor, atyja tilalma ellenére elővette édesapja vadászfegyverét és odaadta pajtásának, aki elsütötte és agyonlőtte vele Tibort. Ez már nagy dolog volt. Az engedetlenség halált okozott. Ez már halálos bűn. A halálos bűn eltörli a kegyelmi életet és elveszítjük az istengyermekséget.

Foglaljuk össze:

- Hány gyermeke volt összüleinknek? (sok)
- Káin és Ábel mit mutattak be Istennek?
- Mit tett Káin?
- Milyen bűnt követett el?
- Egyenlő-e minden bűn?
- *Ki követ el halálos (nagy) bűnt?*
- *Ki követ el bocsánatos (kis) bűnt?*
- Mi a halálos bűn következménye?

III. ALKALMAZÁS

A) Ugy-e, milyen csúnya bűn, ha a testvér a testvérc ellen felemeli kezét és fegyverét. Káin nagyon csúnya bűnt követett el a testvéri szeretet ellen. De az is bűn, ha bármelyik másik ember ellen vétünk, hiszen minden ember testvérünk. Minden embert szeretni kell. A szegényeket különösképpen. Hallottatok már *Teréz anyáról*? Ő maga mellé vett több jólelkű leányt, nővért, akik minden szenvedő emberen segíteni akarnak. Vannak nagyon szegény országok, ahol az emberek heteken keresztül alig jutnak valami ételhez. Lesóványodnak és erejüket teljesen elvesztik, ott haldokolnak az útszéleken. Teréz anya és nővérei ezeket hordágyra teszik, és otthonukba viszik. Ott táplálékkal és gyógyszerekkel igyekeznek megerősíteni őket. *Ők minden embert testvérüknek tekintenek.*

Ti milyen testvérek akartok lenni? Van testvéreitek? Hogyan szeretik? Nem csúfolkodtok, nem bántjátok egymást? Nem irigykedtek-e egymásra, úgy mint Káin? Káin nagyon boldogtalan lett, és bujdosott haláláig. Így jár, aki gyűlölködik testvéreivel. Viszont boldogok azok, akik nyomorult embertársaikon segítenek. Isten megjutalmazza őket. Ti is tegyétek ezt.

B) Még a francia – német háborúban történt, hogy egy német katona halálosan megsebesült. A tábori lelkész odament hozzá és megkérdezte tőle, hogy kíván-e meggyónni.

– Köszönöm, atyám, – felelt a katona. Két nappal ezelőtt gyóntam. De két kívánságom lenne.

– Csak mondd, kedves fiam, – felelte a tábori lelkész – ha megtehetem, mindkét kívánságodat teljesítem.

– Az első kívánságom az, – kezdte a katona – hogy nagyon szeretném utoljára az Úr Jézust magamhoz venni.

– Meglesz – felelte a lelkiatya.

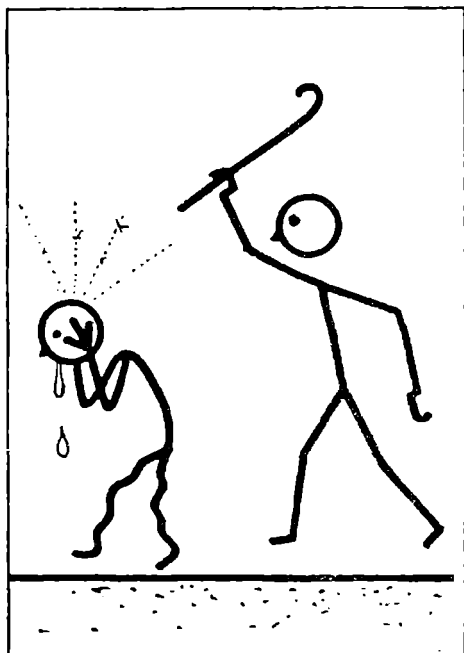
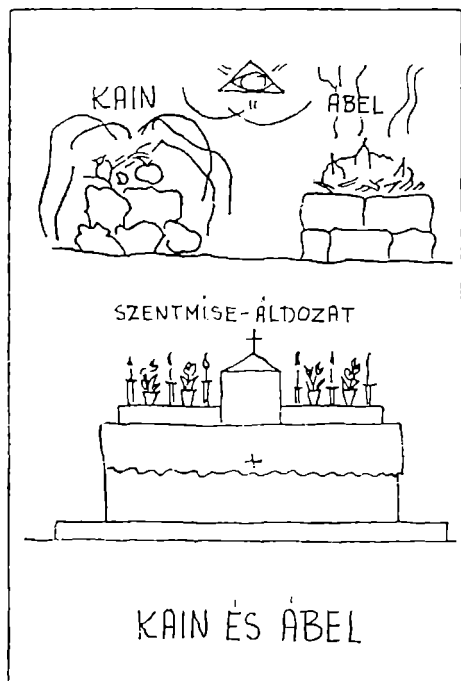
– A másik kívánságom az, hogy ha meghaltam, vegye le a nyakamról a fehér nyakkendőmet és küldje el drága édesanyámnak azzal az üzenettel, hogy fogadásomat halálomig megtartottam. – Édesanyám az első szentáldozáskor fehér nyakkendőt adott rám és én akkor megfogadtam, hogy sohasem fogok halálos bűnt elkövetni és ameddig a fogadásomat megtartom, addig fehér nyakkendőt hordok. A jó Isten segítségével sikerült is ezt mostanáig megtartanom.

Az erős lelkű katona azután megáldozott, majd tisztán megőrzött lelkét visszaadta mennyei Atyjának.

Szemléltetés: Bibliai kép. – Táblarajz.

Házi feladat: Írjatok három súlyos és három bocsánatos bűnt.

Ének: „Áldozattal járul Hozzád” (SZVU 220.)

11. A VÍZÖZÓN

Oktatási cél: Tanuljuk meg, hogy Isten igazságos, de irgalmas is.

Nevelési cél: Köszönjük Istennek, hogy türelmes és irgalmas hozzánk.
Mi is legyünk elnézők másokkal.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk. – „Uram, irgalmazz” – szentmiséből.

Ének: Áldozattal járul Hozzád... ének első versszaka. (SZVU 220.)

Számonkérés: Nézzük meg milyen halálos és bocsánatos bűnöket írtatok föl.

Visszakérdés: Mult órai anyagból.

I. ELŐTERJESZTÉS

Már a múltkor említettük, hogy ősszüleinknek nemcsak két, hanem sok gyermekük volt. Ezek idővel nagyon elszaporodtak és megromlottak. Egyszer csak látta Isten, hogy alig van már jó ember a földön. Ezért Noét és családját kiválasztotta, mivel ők jók maradtak, és így szólt Noéhez:

– Készíts magadnak bárkát, mert vízözönt bocsájtok a Földre.

Isten 120 esztendeig várt, hogy az emberek megjavuljanak. Noé közben építette a bárkát. Az emberek kíváncsian nézték, és Noé világosan megmondta, hogy miért készíti a bárkát. Javulásra intette az embereket, de nem hallgattak rá. Amikor elkészült a bárka, bement Noé és vele egész családja. Magukkal vittek mindenféle állatot is, amint Isten megparancsolta.

Mikor Noé és családja már a bárkában voltak, elkezdett esni az eső, és 40 napig szüntelenül esett. A sok víz elárasztotta a legmagasabb hegyeket is. Az emberek és állatok mind elpusztultak. Csak Noé maradt meg, és akik vele voltak a bárkában.

Mikor a víz egészen lepadt, Noé kiszállt a bárkából. Hálából oltárt épített az Úrnak és áldozatot mutatott be. Az áldozat kedves volt Isten előtt, s ezért megígérte, hogy többé nem küld vízözönt a földre.

Célkitűzés: Noé történetéből ma azt tanuljuk meg, hogy Isten igazságos az emberek iránt: megjutalmazza a jókat és megbünteti a rosszakat. De azt is látjuk, hogy türelmesen vár, hogy az emberek megtérjenek.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: bárka, megtérő bűnös, irgalmas.

1. Mit jelent az, hogy az emberek megromlottak. Lyukas lett a foguk? Ennél sokkal rosszabbat jelent, mert megromlott a lelkük. Nagyon sok bűnt követtek el, és nem akartak bűnbánatot tartani. Isten azért szólította fel Noét, hogy építsen egy bárkát, mert vízözönt bocsájt a földre. A bárka olyan hajót jelent, amelyre kisebb-nagyobb házikót is építhetnek. Láthatok ilyet a folyók partján kikötve. Noé olyan nagy bárkát készített, ami-be sok állatot is be tudott vinni.

A bárkának építése sokáig tartott. Gondolhatjátok, hogy abban az időben még fűrészfű sem volt, legfeljebb fejszével kellett mindent kifagraggni. Nagyon lassan ment a munka. Isten nem sürgette, mert türelmesen várta, hogy az emberek megtérjenek. Sokszor mentek oda Noéhoz az erdőbe, és faggatták:

– Mit akarsz ezzel a hajóval?

– Isten vízözönt bocsájt az emberiségre, mert nem nézheti a sok gonoszsgot. *Isten igazságos, a jókat megjutalmazza, de a gonoszokat megbünteti*, ha csak meg nem térnek. Tehát térjete meg minél hamarabb. Az emberek azonban nem hallgattak Noéra, sőt kinevették.

2. Mikor a bárka elkészült, mindent bevitte az Úr parancsa szerint. Azután beszállt Noé feleségével, három fiával és azok feleségeivel, összesen nyolcan. Persze sok élelmet is vittek magukkal. Isten bezárta a bárkát és elkezdett zuhogni az eső. Az emberek most már nem nevettek, hanem jajgattak, mert látták, hogy Noénak mégis igaza lett. Hiába menekültek a magasabb hegyekre, az eső mindenütt elérte őket, és mindnyájan belefutottak a vízbe. Mire az eső elállt, egyetlen élő sem maradt a bárkában levőkön kívül.

3. Pedig nem kellett volna meghalniok, ha megbánták volna bűneiket, és megjavultak volna, hiszen *Isten szívesen megbocsájt a megtérő bűnösnek*, vagyis azoknak, akik megbánják bűnüket, mert Isten *végtelenül irgalmas*. Irgalmasnak azért nevezzük, mert a bűnöst nem bünteti meg azonnal, hanem vár, hogy megtérjen, megbánja a bűnét. Édesanyátok is irgalmas, amikor megérdemelnétek a büntetést, ő azonban elengedi, amikor látja, hogy megbánjátok.

4. A vízözönnek vége. Elállt az eső. A víz fokozatosan leapadt. Noé a bárkából madarakat bocsátott ki. Az egyik kis galamb már zöldellő ágat hozott a csőrében, jelezte, hogy a földön megindult az élet.

Noé kiszállt a bárkából családjával együtt, oltárt készítettek, és hálából áldozatot mutattak be Istennek. Tetszett Istennek Noé áldozata és ezért megígérte, hogy nem bocsájt többet vízözönt az emberiségre.

Foglaljuk össze:

- Milyenek lettek az emberek, midőn elszaporodtak?
- Ki maradt mégis jó a rossz emberek között?
- Mit parancsolt Isten Noénak?
- *Mit tesz Isten a jókkal és mit a rosszakkal?*
- *Mit tesz Isten a megtérő bűnössel?*
- Mit tett Noé, amikor kiszállt a bárkából?

III. ALKALMAZÁS

A) *A kis Guidoról* mondok el nektek valamit. Nagyon szerette édesapját, de amikor egyszer szülei nem voltak otthon, a kíváncsiság bűnére csábította Guidot és testvéreit. Szerették volna tudni, hogy a faliórában mi zenél olyan szépen. Odahozták az asztalt a fal mellé, majd széket is tettek rá, és Guido felmászott a szék tetejére. Megfogta az óra sétálóját, de mivel nagyon kellett nyújtózkodnia, megbillent a széken és lerántotta a falról az órát. Az óra összetört, és megállt. Mikor hazajött édesapja, szomorúan odament hozzá, bevallotta, hogy mit tett, és szepelve kért bocsánatot:

– Édesapám bocsásson meg, többet nem teszek soha ilyet. Igaz, hogy édesapjának fájt Guido rosszasága, de örült annak hogy beismerte és bánta bűnét, ezért édesapja megbocsájtott neki. Guido nagyon örült és kezet csókolt apjának. A Mennyei Atya is megbocsájt nekünk, ha látja, hogy bánjuk bűneinket.

B) *Tonio*, kis olasz fiú egyszer játék közben alaposan fellökte játszótársát. Az mindjárt dühösen neki akart ugrani, de Tonio alázattal bocsánatot kért:

– Ne haragudj rám, nem akartalak fellökni. És kezet nyújtott a játszótársának. Erre az is megenyhült és kezet szorított. Meglett a béke.

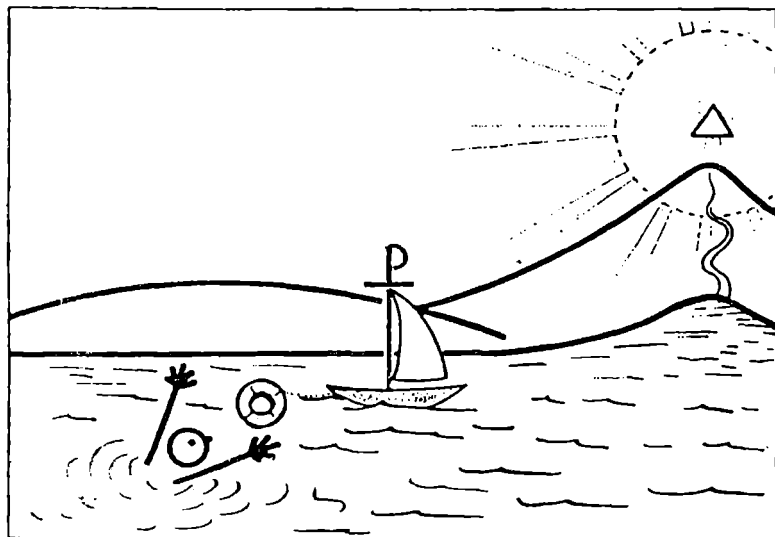
Igazán szép dolog bocsánatot kérni, de ugyanígy szép megbocsájtani egymásnak. Ha mi irgalmasok vagyunk embertársainkhoz, akkor Isten is irgalmas lesz mihozzánk.

Mindennap kérjünk este bocsánatot Mennyei Atyántól és másoktól is, akiket megbántottunk.

Szemléltetés: Bibliai kép. Táblarajz.

Házi feladat: Keressetek imádságot, amelyben bocsánatot kérünk Istentől, és írjátok le a füzetetekbe.

Ének: „Előtted, Jézusom...” (SZVU 143.)

12. ISTEN KIVÁLASZTJA ÁBRAHÁMOT

Oktatói cél: Tanuljuk meg, miként szerette Ábrahám az Istent.

Nevelői cél: Szívesen hozzunk áldozatot Isten kedvéért.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk.

Ének: „Uram Jézus, légy velünk...” (SZVU 150.)

Számonkérés: Nézzük a *házi feladatot*: milyen imádságot találtatok, amelyben bocsánatot kérünk Istentől.

Visszakérdezés: A múlt óra anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Nemcsak Noé idejében romlottak meg az emberek, hanem később is. Elfeledkeztek az igaz Istenről, és bálványokat imádtak. A bálványok kőből és fából faragott szobrok voltak. Imádták még az emberek a napot, holdat, a csillagokat is. Voltak, akik állatokat imádtak.

A sok bálványimádó között azonban akadt egy férfi, aki hű maradt az igaz Istenhez, és nem imádtta a bálványokat. Ezt a férfit *Ábrahámnak* hívták. Isten így szólt Ábrahámhoz:

– Hagyd el szülőföldedet, és jöjj arra a földre, amelyet mutatok neked. Ábrahám hitt Istenben, és eljött Kánaán földjére. Isten megígérte Ábrahámnak, hogy ezt a földet nekiadja és utódainak. Azt is megígérte, hogy megsokasítja utódait, és közülük származik majd a Megváltó.

Egy alkalommal Isten próbára tette Ábrahámot. Azt parancsolta neki, hogy áldozza fel egyetlen fiát. Ábrahám Isten kedvéért ezt is kész volt megtenni, de Istennek elég volt Ábrahám engedelmessége, és nem kívánta azt, hogy gyermekét áldozza fel. Ezután Ábrahám egy bárányt áldozott fel Istennek.

Célkitűzés: Ma Ábrahám történetéből megtanuljuk, hogyan kell nekünk Istent szeretni.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: bálvány, Kánaán földje, emberáldozat, bálványimádás.

1. Tanultuk már, hogy Káin és Ábel, meg Noé is áldozatot mutatott be Istennek. Azt is hallottuk, hogy Ábel és Noé áldozata tetszett Istennek. Ők ugyanis az *egy igaz Istennek* mutatták be áldozatukat, mégpedig jó szívvvel. Később azonban az emberek eltévelyedtek, és az igaz Isten helyett a napot, a holdat, a tengert sőt később állatokat, pl. kígyót, bikát imádtak. Azután még ez sem volt elég, hanem csúnya szobrokat faragtak és azokat tartották Istennek. Ezeket a *nem igazi isteneket bálványoknak* nevezzük. Azok az emberek, akik ilyeneket imádtak, bálványimádók voltak.

Képzeljétek el, ha most idejönne valaki és azt mondaná:

– Gyerekek! Nem ám a Mennyei Atya az Isten, akit ti nem láttok, hanem a Nap. Nézzétek, milyen fényesen világít. Meg a repülőgép, meg a kombájn. – Ti mit felelnétek?

– Ugyan, bácsi, hogy gondol ilyeneket. Hiszen a Nap meg a repülőgép, meg a kombájn nem tud gondolkodni, szeretni. Hogyan lehetne Isten.

2. Jó! Ti ezt most tudjátok. De a régi emberek, akik elfeledkeztek az igaz Istenről, mégis bálványimádók lettek. Nagyon sokan megromlottak, de Ábrahám hűséges maradt az Istenhez.

A pogányok a bálványaiknak különböző áldozatokat mutattak be. Nemcsak a termésből meg az állatokból, mint Káin és Ábel, hanem arra vetemedtek, hogy még gyermekeiket is feláldozták a bálványoknak. Ez volt a legnagyobb áldozat. Isten Ábrahámot is ezzel tette próbára: Azt kérte, hogy egyetlen fiát, a kis Izsákot – aki 10 éves lehetett akkor –, áldozza fel Istennek.

Ábrahám nagyon szomorú lett, Istennek mégis szót fogadott. Egyik reggel kisfiával együtt kiment egy hegyre. Ott oltárt építettek, rátették a tüzet és Ábrahám már össze is kötözte fia kezét. Éppen a tört emelte fel, amikor egy angyal szólt hozzá:

– Ne bántsd fiadat! Isten csak próbára akart tenni Téged. Most látja hűségedet. Ő azonban nem kívánt emberáldozatot. Ezért szabadítsd ki a bokorban fennakadt bárányt, és azt áldozd föl.

3. Miért mutattak be az ősök áldozatokat? Azért, hogy Istent kien-geszteljék bűneik miatt. Félték a csapásoktól és azt kérték, hogy Isten legyen hozzájuk irgalmas.

Mi is kérjük Istent, mert minket is fenyegetnek csapások, pl. a háború.

Kell-e nekünk is áldozatot bemutatnunk? Igen. De nem úgy, mint a régiek tették. Helyettünk ugyanis Isten akarata szerint már feláldozta magát Jézus. Mi *a szentmisén veszünk részt* Jézus áldozatában. Vasárnap azért megyünk templomba. *A mi áldozatunk tehát a szentmise.* Jézus ott van a szentmisén a szent ostyában. Ábrahám egy bárányt áldozott föl a fia helyett. Mivel helyettünk Jézus áldozza fel magát, ezért mondjuk, hogy *Ő az Isten Báránya.*

Foglaljuk össze:

- Miért választotta ki Isten Ábrahámot?
- Hová kellett Ábrahámnak költöznie?
- Mit ígért Isten Ábrahámnak?
- Mivel mutatta ki Ábrahám Isten iránti szeretetét?
- *Mi a mi áldozatunk?*
- Ki a mi Áldozati Bárányunk?

III. ALKALMAZÁS

A) Régen az emberek nem építettek templomokat, hanem csak oltárokat. Azokon tüzet raktak és elégették áldozataikat. Ez a szabad ég alatt történt. Jó volna ez most is? Ugy-e, nem. Hiszen úgyis annyi baj van, amit az emberek a tűzzel okoznak. De nekünk nincs is erre szükségünk. Láttátok, hogy a mi áldozatunk a szentmise, és ott nem gyújtunk tüzet, mert ostyát és bort áldozunk. Ezekben maga az Úr Jézus áldozza fel magát. Dehát akkor mi a mi áldozatunk? Miről mondunk le? Először is elmegyünk a templomba, ott énekelünk és imádkozunk, meghallgatjuk Isten ígését. De még a perselybe dobott pénzzel is tudunk áldozatot hozni. Örüljünk, hogy ott lehetünk a szentmisén.

Ismertem egy nagyon rendes asztalosmestert. *Sanyi bácsinak hívták.* Egyszer ártatlanul megbüntették. Megígérte Istennek, ha minden jóra fordul, akkor minden vasárnap gyalog teszi meg az öt km-es utat a templomba, a szentmisére. Isten megsegítette. És ő megtartotta ígéretét. A legzordabb téli időben is megtette az utat a szentmiséért, minden vasárnap. Pedig a két út 10 km-t tett ki. Ő azután igazi áldozatot hozott.

Ugy-e, nektek nem kell ilyen sokat gyalogolni a szentmisére. Azt a kis utat tegyétek meg szívesen. A templomban pedig szépen énekeljétek és imádkozzatok.

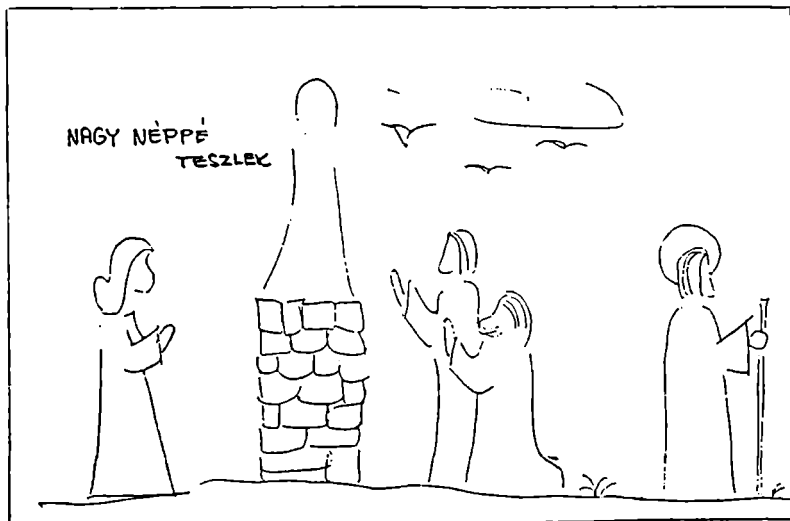
B) Most is előfordul, hogy nem a templomban van a szentmise. *A német fogolytáborokban* történt: a szegény szenvedő foglyok megszűgtek egymásnak: vacsora után az egyik barakkban mise lesz. Volt közöttük egy pap. Egyik ágyra fehér zsebkendőt tettek, s arra egy kis ostyát, és egy bádog pohárkában bort. Valami nagy nehezen tudták ezt beszerezni. Jézus ott is szívesen feláldozta magát, de az emberek is nagy áldozatot hoztak, hiszen bármelyik pillanatban rájuk törhettek az őrk és akkor igen kemény büntetést kaptak volna. Olyankor még többet koplaltatták őket. Ez aztán nagy áldozat volt egy szentmiséért.

Örülünk, hogy nekünk nem kell bujkálni és titokban menni a szentmisére. Gyertek tehát szívesen a templomba. Amikor a pap mondja: *Íme, az Isten Báránya!* Jézusra gondoljatok. Ő a legtökéletesebb áldozat! *Szemléltetés:* Bibliai kép. — Táblarajz.

Házi feladat: Emlékezzetek vissza, milyen célra szoktak a templomban gyűjteni, vagyis áldozati adományt felajánlani. Írjátok le. Most pedig tanuljuk meg:

„Fogadja el az Úr kezedből az áldozatot,
nevének dicséretére és dicsőségére,
mindannyiunk és az egész Anyaszentegyház javára.”

Ének: „Isten Báránya...”

13. ISTEN TÍZPARANCSOLATA

Oktatói cél: Tanuljuk meg a Tízparancsolatot.

Nevelői cél: Szívesen tartsuk meg Isten Tízparancsolatát.

Bevezetés:

Ima: „Szívem első gondolatja”

Ének: „Isten Báránya...”

Számonkérés: Nézzük meg, hogyan írtátok le a házi feladatot.

Visszakérdezés: Az előző anyagból.

I. ELŐTERJESZTÉS

Emlékeztek, hogy Isten mit ígért Ábrahámnak? Azt, hogy utódai nagy néppé lesznek. Valóban el is szaporodtak. Ők nem imádtak bálványokat, csak az egy Istent. Később azonban pogány népek közé kerültek, és tőlük eltanulták a bálványimádást. Ezért sokat szenvedtek és újra visszatértek az igaz Istenhez. Isten el akarta választani őket a pogányoktól és *Mózes* megbízta, hogy vezesse ki a népet egy kijelölt országba, ahol egykor Ábrahám és utódai laktak. Emlékezünk az ország nevére? *Kánaánnak* nevezték.

Útközben a nép sokat szenvedett, mert nem volt mindig vizük meg élelmük. Bár Isten gondoskodott róluk, de még így is sokszor megfélelkeztek róla. Hogy mégis megőrizték hűségüket, ezért Isten kihirdette nekik a Tízparancsolatot, tehát nem olyan sok törvényt, mint pl. a közlekedési szabályok, hanem csupán tízet.

Célkitűzés: Ma tehát a Tízparancsolatról tanulunk.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: Választott nép, szövetségkötés, szövetség szekrénye, Tízparancsolat.

1. A zsidó nép tehát vándorolt a pusztában. Egyszer csak egy nagy hegy közelébe érkeztek, amit Sínai-nak neveztek. Isten embere, *Mózes* vezette

őket. Mózes egy nagyon bátor, istenszerető és hatalmas ember volt. Isten segítségével csodákat is tudott művelni. Pl. botjával ráütött a tengerre, s annak vize kettévált, utat nyitott. Gondolhatjátok, miként csodálkozott a nép ezen.

A Sínai hegy tövében Isten Mózes szavával megparancsolta a népnek, hogy ünnepre készüljön fel. Mossa ki ruháit, szárítsa meg, és harmadnapon öltözzenek mindnyájan tiszta ruhába, mert az Úr szólni akar hozzájuk. A nép izgalommal készült, de egyúttal félt is. Azt gondolták, ha az Úr szól hozzájuk, akkor a népnek meg kell halnia.

Harmadnap azután valóban nagy dörgés-villámlás és harsonaszó kíséretében hallották az Úr szavát. Mózes beszélt, és az Úr válaszolt neki a mennydörgésben. „Alakot nem láttak, csak hangokat hallottak”. Az Úr kihirdette nekik a tíz szót, vagyis a Tízparancsolatot. Mózes az Úr minden törvényét leírta, mégpedig két kőtáblára. Ezeket a táblákat egy aranyozott szekrényben helyezték el, amelyet *szövetség szekrényének* neveztek.

A szövetséget úgy kötötték meg Istennel, hogy áldozatot mutattak be, s az áldozatnak vérével Mózes meghintette a zsidó népet. A nép pedig megígérte: „Amit az Úr parancsol, azt megtartjuk.” Így kötött szövetséget a zsidó nép, vagyis Izrael népe Istennel.

2. Nézzük csak, mi van a Tízparancsolatban?

1. Uradat Istenedet imádd és
csak neki szolgálj!	— Imádkozzál minden nap!
2. Isten nevét hiába ne vedd!	— Az Ő nevét tisztelettel mondd ki!
3. Az Úr napját szenteld meg!	-- Pihenj, és lelkeddel foglalkoz!
4. Atyádat és anyádat tiszteld!	— Légy hálás nekik mindenért!
5. Ne ölj!	-- Szeress minden embert!
6. Ne paráználkodj!	— Légy szemérmes!
7. Ne lopj!	-- Tégy jót embertársaiddal!
8. Ne hazudj!	
Mások becsületében kárt ne
tégy!	-- Mindig igazat mondj!
9. Felebarátod házastársát ne
kivánd!	— Légy önmegtagadó!
10. Mások tulajdonát ne kivánd!	— Csak jót kívánj embertársaiddnak!

Foglaljuk össze:

- Hol hirdette ki Isten a Tízparancsolatot?
- Hogy hívták Isten választott népét?

- Ki volt a választott nép vezére?
- *Hogyan szól a Tízparancsolat?*
- Mi volt a szövetség szekrénye?
- Mire írta Mózes a Tízparancsolatot?

III. ALKALMAZÁS

A) Ki szereti igazán az édesanyját? Aki szót fogad neki. Ki szereti igazán Istent? Megint csak az, aki szót fogad neki. Isten nem úgy adja nekünk parancsait, mint édesanyánk. Isten parancsait megtanuljuk, és mindig szívünkben hordjuk. Ma megtanultuk Isten Tízparancsolatát. Ha Istent szeretjük, akkor ezeket a parancsolatokat szívesen megtartjuk. Nekünk lesz javunkra, hiszen Isten irántunk való szeretetből adta parancsolatait, hogy azokkal megvédje a embereket.

A kis Livio nagyon szerette Istent. Jó gyermek volt, de azért hibái is voltak.

– Mindig szeretnék jó lenni, – mondta egyszer, de nem mindig sikerül. Mikor a szentgyónásra készült, levelet írt az Úr Jézusnak, amelyben megígérte, hogy milyen hibákról akar leszokni. Így: nem hazudok soha; nem leszek makacs; odaadom a játékot testvéreimnek; jobban tanulok; nem veszekszem.

Még nem volt hat éves, amikor már áldozott. Akkor megígérte Jézusnak, hogy minden parancsolatot meg fog tartani. Erre valóban nagyon törekedett. Az Úr Jézus kedvéért még a keserű orvosságot is azonnal bevette. Úgy halt meg, mint Istennek nagyon kedves gyermeke. Biztosan boldog a mennyországban, ahova tiszta lélekkel jutott el.

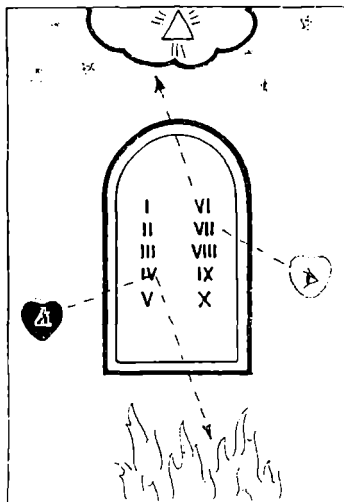
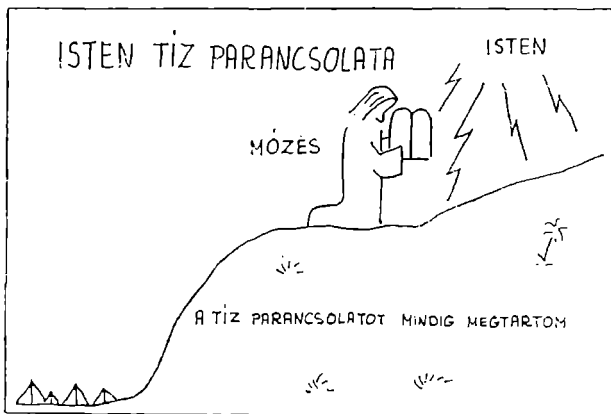
B) Egyszer valami ostoba embernek az az ötlete támadt, hogy az országutak végére nagy táblákat írt ki: ezen az úton nem érvényes a KRESZ, vagyis a közlekedési szabály. Nem kell megtartani a törvényeket. Egy óra leforgása alatt nagyon sok karambol történt; autóröccsokkal, halott és sebesült emberekkel lett tele az út. Sok mentőkocsi is jött, de a szabály nélkül közlekedő autósok még a mentőkkel is karamboloztak. Végül egy okos ember az út végére tett egy táblát és ráírta: Behajtani tilos! – Valóban, olyan helyre, olyan útra, ahol nincs védő-törvény nem szabad behajtunk, mert az ember ott áldozatul esik.

Mi a tanulság ebből? Az, gyerekek, hogy a jó Isten parancsolatait meg kell tartanunk, mert azok *minket védenek*.

Szemléltetés: Biblia kép – táblarajz.

Házi feladat: Írd le a Tízparancsolatból azokat, amiket mindig szívesen megtartasz!

Ének: „Dicsőítünk Téged, áldunk Téged”... stb. a szentmiséből.
„Bemegyek szent templomodba...” 2 vers. (SZVU 253.)

14. AZ ANGYAL HÍRÜL ADJA A MEGVÁLTÓ SZÜLETÉSÉT

Oktatói cél: Közelebb hozni a gyermekhez, hogy Jézus Isten és ember.

Nevelői cél: Elmélyíteni a Szűzanya iránti szeretetet.

Bevezetés:

Ima: Üdvözlégy Mária

Ének: „Ébredj ember...” (SZVU 9. 1 – 2. versszak)

Számonkérés: Nézzük a házi feladatot!

Visszakérdés: Az előző anyagból.

I. ELŐTERJESZTÉS

Isten már az emberek megteremtésénél tett egy nagyon fontos ígéretet a bűnbe esett embernek: majd születik egy asszonytól egy férfi, aki a sátán fejét szét fogja tiporni. Ezt az emberek később is tudták, de nem gondolták, hogy mikor és hol következik ez be. Tanultuk már azt is, hogy Isten egy népet választott ki, és megígérte nekik, hogy belőlük származik a Megváltó. Ezt a próféták, vagyis Isten szent emberei, nagyon sokszor hangsúlyozták és ígérték. Elgondolhatjátok, hogy milyen kíváncsiak voltak az asszonyok is, hogy vajon ki lesz majd az az asszony, akit Isten a Megváltó Édesanyjául kiválaszt. A próféták szavai alapján tudták, hogy Dávid családjából kell származnia. Több évszázadon keresztül vártak már erre a zsidók.

Célkitűzés: Ma megtanuljuk, hogyan készítette elő Isten a Megváltó születését.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: kegyelemmel teljes, áldott, Isten-ember, Megváltó.

1. Isten lenézett a földre. Kereste azt a leányt, akit az ő szent Fia édesanyjává tehet. Nem a gazdagok között kereste, nem is a külső szép-

séget nézte, hanem Istennek az tetszett, aki nagyon alázatos és szerény. Ezért választotta ki a fiatal názáreti leányt Máriát, aki jegyese volt egy József nevű ácsnak.

Isten elküldte hozzá Gábor angyalt Názáret városába. Amikor az angyal megjelent Mária szobájában, az nagyon megijedt. A fényességben megszólalt az angyal: Üdvözlégy Mária! Kegyelemmel teljes, az Úr van teveled! Ne félj Mária! Fiad fog születni. És Jézusnak fogod nevezni. Fiad nagy lesz, és a magasságbeli Fiának fogják hívni. Az Úr Isten neki adja atyjának Dávidnak trónját, és uralkodni fog Jákob házában, és országának nem lesz vége.

Szűz Mária kérdezte, hogy miképpen lesz ez? Az angyal azt felelte, hogy a Szentlélek ereje által történik. Erre így szólt Mária: Íme, az Úrnak szolgáló leánya, legyen nekem a te igéd szerint.

2. Nézzük csak meg, mit jelent ez az angyali híradás? Az angyal Máriát így szólította meg: *kegyelemmel teljes*. Ezt mi is elmondjuk minden nap az Üdvözlégy Máriá-ban. Egyik tanító bácsi meg is kérdezte a hittanosoktól, tudják-e mit jelent ez? Azt jelenti, hogy Máriának a lelke mindig teljesen tiszta volt. Nem szállt rá az eredeti bűn sem, pedig az mindenre rászáll, de ezen felül mentes volt minden más bűntől is. Mária sohasem követett el bűnt. Emlékeztek rá, hogy mi is megkaptuk Isten kegyelmét, no mikor is? Igen, amikor megkeresztelték. Látjátok, Máriának nem volt szüksége a keresztre sem, mert kezdettől fogva Isten kegyelmében volt.

3. Másik kérdésünk, ki is lesz az, aki majd Máriától születik? Az angyal azt mondta: „*Nagy lesz Ő, Isten Fia és az emberek Megváltója.*” Mária zavartan kérdezte, hogy történhet ez, mikor neki nincs férje? Ekkor az angyal világosan megmondta: nincs is szükség férjre, mert nem emberi erőből, hanem Isten erejéből születik. Ezt jelenti az angyal szava: a Szentlélek erejéből történik.

Jézus tehát Isten egyszülött Fia, aki földi anyától születik, de nincs földi atyja, csak nevelőatyja, szent József. Jézus tehát Isten is és ember is. *Ő az Istenember.*

4. Miért lett a Fiúisten emberré? Tanultunk már arról, hogy az őszülők bűne minden emberre átszállt a Szűzanya kivételével. Ezért senki sem juthatott volna be a mennyországba, mert oda csak tiszta lélekkel juthatunk be. Mi magunk sohasem tudtuk volna elérni, hogy megtisztítsuk lelkünket, és megkapjuk a kegyelmi életet. Ezt csak Jézus, az Istenember tudta számunkra megszerezni. Azt mondjuk, hogy *megváltott*

bennünket, vagyis kiszabadított a pokolból. Hogyan váltott meg? Szenvedésével és halálával — de erről majd később fogunk tanulni.

Azt is láttuk, hogy az emberek milyen könnyen eltévelyedtek Isten útjáról. Sok bűnt követtek el, és bálványimádók is lettek. Szükség volt tehát arra, hogy valaki biztosan megmutassa az embereknek az igazi hitet és azt, hogyan kell Isten parancsai szerint élnünk. Jézus a mi példaképünk. Ő adott igazi tanítást nekünk a hitben és jó példát az isteni életre.

5. Az emberiség nagyon hosszú ideig várta, hogy eljön a Megváltó. Ezt a hosszú várakozási időt *Ádvent*-nek nevezzük. Most is minden esztendőben van Ádvent, vagyis az az idő, amikor Jézus születésnapjára, vagyis karácsonyra készülünk. Mivel a karácsony nagyon szép ünnep, azért jócselekedetekkel kell rá készülünk.

Foglaljuk össze:

- Hogyan köszöntötte az angyal Szűz Máriát?
- Mit jelent az, hogy Mária kegyelemmel teljes volt?
- *Kicsoda Jézus Krisztus?*
- Miért lett a Fiúisten emberré?
- *Isten vagy ember-e Jézus Krisztus?*
- *Mire készülünk Ádventben?*

III. ALKALMAZÁS

A) Isten nagyon kitüntette Szűz Máriát. Rábízta a földre szálló Fiúistent. Bizonyos az, hogy Mária nemcsak Jézusnak volt szíves szolgálótára, hanem nekünk is segítségünkre van, ha Hozzá fordulunk.

Egy napon kiránduló csoport mászott fel a hegyekbe, meredek sziklálakon. Egyik kiránduló fiúnak lába alatt megcsúszott a kő, és ő lezuhant a szakadékba. Társai még ennyit hallottak: Mária, segíts! Behúnyták szemüket az ijedségtől mert azt gondolták, hogy társuk pillanatok alatt halálra zúzza magát. Aztán lassan próbáltak lefelé tapogatózni. Egyszer csak hallják társuk hangját:

— Segítsetek, eresszetek le egy kötelet! Akkor vették észre, hogy a szakadék felett ruhájában fennakadva lóg egy faágon. Mária segített, megakasztotta a zuhanó fiút, most aztán következtek társai. Sikerült megmenteniök.

Legyünk bizalommal a Szűz Anyához, és imádkozzuk buzgón minden nap az Üdvözlégy Máriát!

B) Pár évvel ezelőtt Franciaországban a kerékpáros versenyt egy olasz fiú nyerte meg. Nemcsak érmet és díjat, de egy szép csokrot is kapott. Mivel a Szűzanyának tulajdonította győzelmét, akit nagyon tisztelt, ezért a szép virágcsokrot azonnal elvitte a templomba, és ott alázattal megköszönte Szűz Mária segítségét.

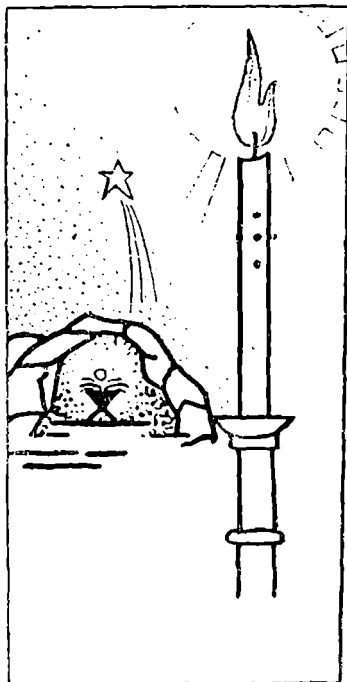
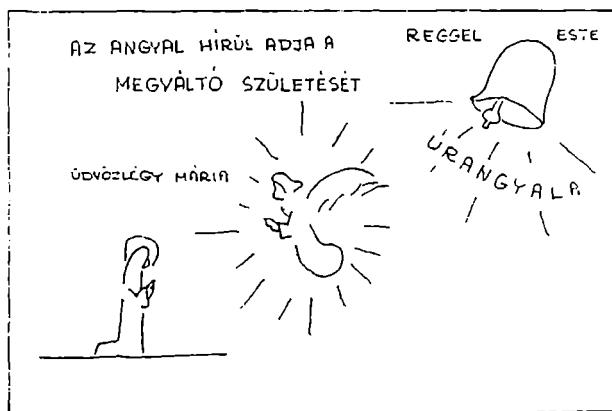
Mi is sokszor megérezhetjük ezt a segítséget, ha bizalommal fordulunk Szűz Anyánkhoz. Tanuljuk meg az imát: Most segíts meg, Mária!

Szemléltetés: Bibliai kép. — Táblarajz.

Házi feladat: Kezdjük meg ma a karácsonyi jócselekedetek gyűjtését.

Mindennap végezzünk egy jócselekedetet.

Ének: „Harmatozzatok...” (SZVU 2. ének első versszak.)

15. A KIS JÉZUS SZÜLETÉSE

Oktatói cél: Megtanuljuk, miként történt és hol, Jézus születése.

Nevelői cél: Örülünk Jézus eljövetelének és a karácsonyi ünnepnek.

Bevezetés:

Ima: Üdvözlégy Mária.

Ének: „Mennyből az angyal” (SZVU 25.)

Számonkérés: Számoljatok be a házi feladatról. Sikerült-e minden nap valami jót cselekedni?

Visszakérdés: Az előző anyagból.

I. ELŐTERJESZTÉS

Meg tudjátok-e mondani, miért örülnek az emberek a karácsonynak? No igen, a gyerekek öröme elsősorban a karácsonyfa meg a sok szép ajándék. Némelyik gyerek még levelet is ír a Kis Jézusnak és ajándékot kér tőle. Igaz, hogy a szüleiteken keresztül kapjátok az ajándékot, de tulajdonképpen mégis Jézus küldi.

Pár évvel ezelőtt egy családban a két testvér, Peti és Anni, pár héttel karácsony után ezzel állított szülei elé: apuka, anyuka! Ne költsetek máskor annyi pénzt reánk, ajándékokra. Mi sokkal jobban szeretnénk, ha a Kis Jézus nekünk jövő karácsonyra testvérkét hozna ajándékol. Azzal jobban tudnánk játszani is, meg *jobban is szeretnénk*, mint a kisvasutat, meg a hajas babát. Az lenne számunkra a legnagyobb ajándék.

Látjátok gyerekek, a Mennyei Atya is tudta azt, hogy az emberek számára egy élő kisgyermek a legnagyobb ajándék. Ezért karácsonykor az ő *egyszülött Fiát*, a Kis Jézust küldte nekünk.

Célkitűzés: Ma megtanuljuk, hogyan jött el Jézus Krisztus közénk és a világra.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: császár, népszámlálás, Betlehem.

1. Nagyon régen, csaknem kétezer évvel ezelőtt történt. Volt akkor egy óriási birodalom, amelyben a római császár, *Augusztus* uralkodott. Ő megparancsolta, hogy hatalmas birodalmában tartsanak népszámlálást. Ilyent most is tartanak tíz évenként. Ma házról-házra mennek felírni a lakosokat. Abban az időben azonban mindenkinek oda kellett elmennie, ahonnan családjá származott. *Szűz Mária* és *Szent József* Názáret városában laktak (megmutatom térképen), de mivel Betlehemből származtak, oda kellett elmenniök. Útjuk három napig tartott.

Nagyon fáradtan érkeztek oda. Ráadásul a városban nem találtak szállást, így a város végén egy barlang-istállóban húzták meg magukat. Itt született a világ Megváltója, a Kis Jézus. Édesanyja pólyába takarta és jászolba fektette. Tudjátok mi az? Amiből az állatok esznek. Mikor Jézus megszületett, angyalok jelentek meg, és ezt énekelték: „Dicsőség a magasságban Istennek és béke a földön a jóakarató embereknek!” Ez volt tehát az első karácsonyi ének.

2. A környéken *pásztorok tanyáztak* és éjjel pásztortűz mellett pihentek. Az angyalok nekik is megvitték az örömhírt: Megszületett a Kis Jézus, vagyis a megígért Megváltó. A pásztorok gyorsan fölkerelkedtek, enni-ivalót, és talán kisbárányt vettek magukhoz, és elindultak, hogy megkeressék Jézust. Nehéz volt odatalálniok? Képzeljétek, hogy nem, pedig senki sem mondott nekik utcát és házszámot. Egy angyal így adta meg a címet: „*Gyermekeket találtok pólyába takarva és jászolba fektetve.*” Ebből tudták, hogy istállóban kell lennie, és még egészen kicsiny pólyás gyermek. Gondolhatjátok, mennyire örültek, amikor az angyal utasítása szerint rátaláltak a kisedre, s látták a fiatal édesanyát és a kedves szent Józsefet. Természetesen nagy örömmel meséltek el mindent az angyali jelenésről: Hogyan vették észre, mit mondott, hogyan indultak el. Szűz Mária nagy örömmel és figyelemmel hallgatta a pásztorok elbeszélését.

3. Jézus születésének öröme karácsony éjszakáján a templomban ünnepélyes szentmisét mondunk: *az éjféli misét*. Most már elég nagyok vagytok ti is, és szüleitekkal vagy nagyobb testvéreitekkel eljöhettek, ha kibírjátok a hosszú ébrenmaradást. De érdemes meghozni ezt az áldozatot a Kis Jézusért, hiszen öneki köszönhetjük azt a sok jót és szeretetet, amit ilyenkor egymástól és szüleinktől kapunk.

Csaknem minden templomban látjátok ilyenkor az úgynevezett „bet-

lehemet” vagyis azt a kis építményt, ami a régi Bethlehemet ábrázolja, ahol Jézus született. Úgyes gyermekek papírból is tudnak csinálni egészen kicsiny betlehemet.

A születésnapot minden családban szeretik megünnepelni. A legszebb születésnap a karácsony. Ennek a napnak köszönhetjük, hogy kinyílt mindnyájunk számára a mennyország. Emlékeztek a kedves kis dalra: „Mennyország ajtaja, nyílj ki csak egy cseppet, ajtó hasadékan keresztül hadd lessek”.

4. Most még nézzük meg kiket láttunk a kisded Jézus mellett. Először is édesanyját, vagyis a Boldogságos Szűz Máriát. Már a múlt órán mondtuk, hogy Ő kegyelemmel teljes. — Ott látjuk azután szent Józsefet, aki Szűz Máriának jegyese és Jézusnak nevelőatyja. Hogyan nevezzük Jézus születésnapját? Karácsony ünnepének nevezzük.

Foglaljuk össze:

- Miért kellett Szűz Máriának és Szent Józsefnek lakóhelyükről, Názáretből Betlehembe menniök?
- Kinek a családjából származtak?
- Hol találtak szállást?
- Kik köszöntötték először Jézust?
- Kik jöttek először Jézus jászolához?
- *Mikor van Jézus születésnapja?*
(Lásd még előző pont kérdéseit.)

III. ALKALMAZÁS

A) Mit gondoltok, kinek kedvéért született a világra Jézus? Bizony minden ember kedvéért; ő mindenkinek Megváltója. Mégis azt szokták mondani, hogy a karácsony a *gyermekek ünnepe*. Vajon miért? Talán azért, mert ilyenkor főképpen a gyermekek kapnak ajándékot? Nemcsak azért, hanem mivel Jézus megtanította az embereket, hogyan kell szeretni a gyermekeket. Bizony azelőtt a pogányságban nehéz sorsa volt a gyermekeknek. Spártában pl. kegyetlen szigorral nevelték őket. Ha a legkisebb rosszat tették csúnyán megkorbácsolták őket. Azokat a kisgyerekeket pedig, akiket születési hibásnak, nyomoréknak találtak, egy hegyről a tengerbe dobálták. Jézus arra tanított, hogy a gyermekeket nagyon kell szeretni. Ezért adnak nekik ajándékot éppen Jézus születés-

napján. Ti pedig ezért gyűjtitek a jócselekedeteket, hogy ezzel Jézusnak és szüleiteknek is örömet szerezzetek.

B) Elgondolhatjátok, mennyire fájt a Szent Családnak amikor Betlehemben nem találtak szállást. Minden házból kiutasították őket. Persze nem ismerték fel bennük Isten küldötteit. Mi már tudjuk, hogy Jézus hozta el nekünk az üdvösséget, mégis vannak emberek, akik ma sem fogadják be Őt. Karácsonykor sem tudnak ajándékozni, és a templomba eljutni.

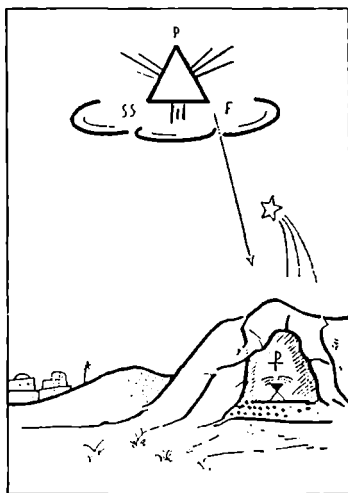
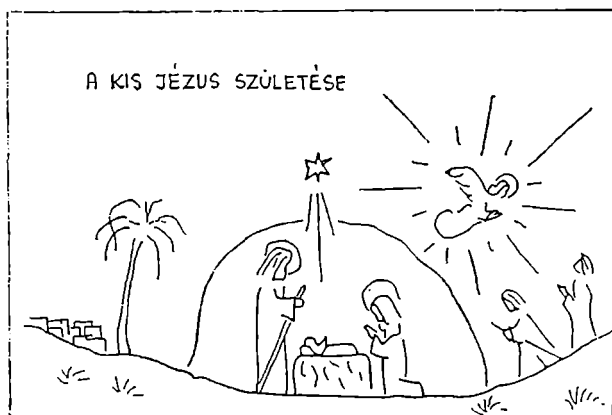
Egy szép legenda szerint pedig éppen azok járnak jól, akik befogadják Jézust. —

A Szent Család ment házról-házra, mindenüvé beszólt, hogy szállást adjanak neki. Azonban mindenünnen kiutasítják őket. Beszólnak az egyik *kovácmesterhez is*, akinek egy vak és béna leánya van. A kovács keményen kiutasítja a Szent Családot, de a nyomorék leány megszánja őket és visszahívja. Abban a pillanatban megnyílnak szemei, béna karjait pedig mozgatni tudja. Jézus így jutalmazza meg azokat, akik befogadják őt, és szállást nyújtanak a szegény utas-embereknek.

Szemléltetés: Bibliai kép. — Táblarajz.

Házi feladat: Rajzoljátok le otthoni karácsonyfátokat.

Ének: „A Kis Jézus megszületett...”

16. A NAPKELETI BÖLCSEK

Oktatói cél: Megtanuljuk, hogy Jézust imádjuk, mert Ő Isten.

Nevelői cél: Nemcsak a jászolban, hanem az oltárszekrényben is imádom Jézust.

Bevezetés:

Ima: Egy gyermek saját szavaival mondja el, hogyan köszönti Jézust.

Ének: „Mennyből az angyal...” (SZVU 25. ének 2 versszak)

Számonkérés: Mutassátok meg, hogyan rajzoltátok meg karácsonyfákat.

Visszakérdés: Előző óra anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Most hallgassátok meg, hogyan jött el három tudós ember, *a napkeleti bölcsek*, Jézus köszöntésére.

Jézus születésekor egy különös csillag tűnt fel az égen. Ezt természetesen nem mindenki vette észre, hiszen nem mindenki figyeli a csillagokat. Három tudós ember napkeleten azonban észrevette ezt a csillagot, és utánanéztek, hogy mit akar ez jelenteni. Régi hagyományokból meg is tudták, hogy ez a csillag jelzi a Megváltó születését. Minden este kíváncsian szemléltek a csillagot, és észrevették, hogy minden éjszaka nyugatabbra tűnik föl. Összebeszéltek tehát egymással és elhatározták, hogy követik a csillag útját. Egyik nap fölszerelték tehát terepjáróikat, azaz tevéiket és nekiindultak az útnak a hatalmas sivatagon keresztül. Tudjátok mi a sivatag? Olyan föld, ahol nincsen sem fa, sem bokor, fű is csak ritkán, mert mindent csak homok borít. A nagy melegben alig esik eső. Ilyen nehéz terepen kellett átvergődniök a napkeleti bölcseknek. Igen sokszor szomjazva, éhezve. Egyszer csak odaértek Zsidóország határához, ahol Jézus született. Megkeresték a fővárost, Jeruzsálemet, és ott bementek Heródes királyhoz. Megkérdezték tőle:

– Hol született a Megváltó Király? Mi ugyanis láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk imádni Őt.

Heródes megjegyezte, mert erről még semmit sem hallott. Előhívatta a

papokat és kérdezte tőlük, hol kell a Megváltónak születnie. Ezek azt felelték, hogy Betlehemben. Ezt olvasták ki a Szentírásból. Heródes tehát Betlehembe küldte a bölcseket, meghagyta nekik:

– Szerezzetek pontos értesülést a gyermekről, ha megtaláljátok, jelentétek nekem, hogy én is elmenjek, és hódoljak Neki.

A bölcsek elindultak Betlehem felé. A városon kívül újra feltűnt nekik a csillag, és az elvezette őket addig a házig, ahol Jézus és szülei tartózkodtak. Meg is találták a gyermeket. Leborultak és imádták őt. Majd elővették kincseiket, és ajándékot adtak neki: aranyat, tömjént, és mirhát.

Heródeshez azonban nem mentek vissza, mert álmukban figyelmeztetést kaptak Istentől, hogy a gonosz király meg akarja ölni a kisdedet. Azért más úton tértek vissza hazájukba.

Szent Józsefet is figyelmeztette álmában az Úr angyala hogy Heródes a Kis Jézus életére tör. Ezért Szent József fölkelt, vette a gyermeket és anyját, és Egyiptomba menekültek. Csak akkor tértek vissza ismét Názáretbe, amikor Heródes meghalt.

Célkitűzés: Most lássuk, mit tanulhatunk a napkeleti bölcsektől?

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: bölcsek, Jeruzsálem, Heródes, napkelet, arany, tömjén, mirha.

1. A napkeleti bölcsektől nem a csillagvizsgálás tudományát tanuljuk meg, hanem annál sokkal fontosabbat. Elsősorban azt, hogy *hitték*. Hitték, hogy a csillag jelent valami fontosat. Hitték, hogy el kell jönnie a világra a Megváltónak. Hitték, hogy érdemes lesz a Megváltót megkeresniök. Nekünk is így kell hinnünk a Szentírásnak, ahol Jézus történetét olvashatjuk. Így kell hinnünk a tanításnak, amit a hittan órán kapunk. És később, akármilyen nagy tudományt szerzünk, a hitre akkor is szükségünk lesz.

2. A napkeleti bölcsek *vállalták az áldozatot*. Képzeljétek, mit jelentett a sok száz kilométeres út teveháton Zsidóorszáig. Bizony sokat szomjaztak, hiszen száz kilométert is kellett haladni, míg kúthoz értek. De ennivalót sem találtak útközben, hiszen a sivatagban nem voltak fák, az utazás igen nagy áldozatot jelentett. Mégis tudtak még ajándékot is vinni a Kis Jézusnak: – aranyat, tömjént és mirhát. Ezzel az ajándékkal

elismerték, hogy Jézus: Király mert az aranyat a királynak szokták adni. De azt is, hogy Jézus Isten, mert tömjént csak Istennek szoktak áldozni. És mit jelentett a mirha? Olyan fűszert, amely a húst és más élelmet megóvta a romlástól. Ezzel elismerték, hogy Jézus halhatatlan.

3. A napkeleti bölcsek bizonyosan nagyot néztek, hogy Jézust szegényes körülmények között találták. Mégsem kételkedtek, hogy Ő valóban Isten Fia, hiszen a csillag biztosan vezette őket addig a házig. Ezért leborulva imádták Jézust, mint Istent.

Mi is azért imádjuk Jézust, mert elismerjük Istennek. Csak Istent szabad imádni. A bölcsek tisztelettel beszéltek Máriával és Józseffel, de őket nem imádták, csak tisztelték. Még a Boldogságos Szűz Máriát *sem imádjuk*, csak kérjük, hogy ő is imádkozzon érettünk, most és halálunk óráján. A szentek közül a Szűz Anyát tiszteljük a legjobban.

Foglaljuk össze:

- Kik voltak a bölcsek? (Gáspár, Menyhért, Boldizsár)
- Mi vezette a bölcseket a Kis Jézushoz?
- Miért nem mentek vissza a bölcsek Heródeshez?
- Mit ajándékoztak Jézusnak?
- Miért imádták a bölcsek Jézust?
- *Kit szabad csak imádnunk?*
- *Imádjuk-e a szenteket?*
- *Kit tisztelünk a szentek közül leginkább?*

III. ALKALMAZÁS

A) Ugy-e milyen nagy áldozatot hoztak a napkeleti bölcsek? Ehhez képest a mi áldozatunk nagyon kicsiny, amit Jézus szolgálataért teszünk. Vannak azonban jó gyerekek, akik szívesen meghozzák az áldozatot. *A kis Péter* minden reggel jött ministrálni. Ez különösen télen és a hajnali miséken jelentett nagy áldozatot. Ő mégis már fél órával a mise előtt az első harangszókor ott kuporgott a templomajtóban. Egy kicsit didergett a téli hidegben, de amikor a sekrestyés kérdezte, miért fagyoskodik itt ilyen korán, ő azt felelte:

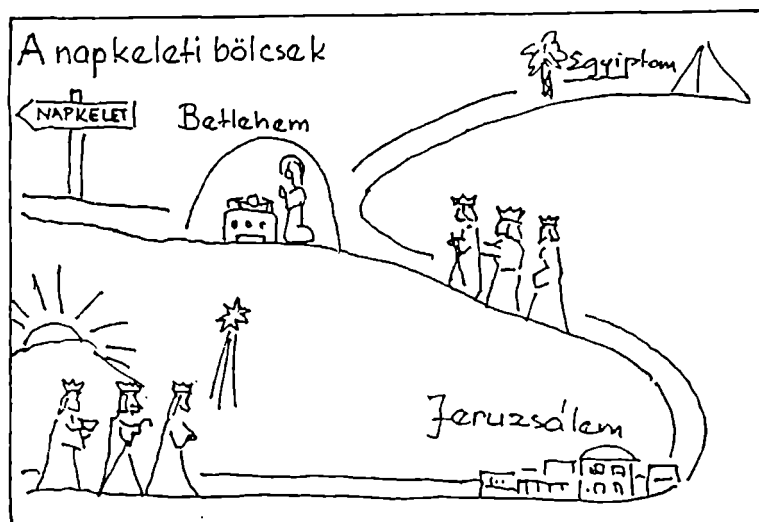
– Mert szívesen hozok áldozatot Jézusért! Nem is fázom nagyon, mert a zsebemben jó meleg burgonyát hozok, azzal melegítem a kezemet. Nem akarok egy nap sem hiányozni.

Milyen jó lenne, ha sok ilyen buzgó kis ministráns lenne.

B) Sok helyen szívesen mennek a gyermekek a három királyok példáján, -- mivel így is nevezzük a napkeleti bölcseket -- szépen feldíszített betlehemmel, és zászlórúdra erősített hatalmas csillaggal házról-házra. A csillagot magasra tartják, és királyi öltözetben hódolnak kedves műsorról a betlehemi Jézus előtt. Ezt ti is megcsinálhatjátok. De nemcsak vízkeresztkor, vagy a napkeleti bölcsek hódolatára gondolva, hanem máskor is *menjete be a templomba és legalább hajtsatok térdet*, az égi Király, az Úr Jézus előtt. Így leszünk hasonlóak a napkeleti bölcsekhez. *Szemléltetés: Bibliai kép. Táblarajz.*

Házi feladat: A következő héten két nap, amikor a templom felé mentek, menjete be az Úr Jézushoz, és egy kis imádsággal köszöntétek Őt. Füzetetekbe írjátok bele, hogy mikor végeztétek el ezt a látogatást.

Ének: „Dicsőség mennyben az Istennek...” (SZVU 21. ének)

17. HOGYAN KERESZTELKEDETT MEG JÉZUS?

Oktatói cél: Ebben a leckében a tanító Jézust állítjuk a gyermekek elé.

Nevelői cél: Szívesen elfogadjuk Jézus tanítását.

Bevezetes:

Ima: Miatyánk.

Ének: „Hozzád sóhajt...” (SZVU 223. és 5. vszak)

Számunkérés: Felírtátok, hogy mikor látogattátok meg Jézust a templomban?

Visszakérdés: A két utolsó lecke anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Jézus 30 éves koráig Názáretben dolgozott. Példát adott nekünk az engedelmességre, az imádságra és a munkára. De Jézus nem csupán azért jött el, hogy nekünk példát adjon, hanem azért is, hogy az embereket *tanítsa*. Ő elmondja nekünk, amit Isten üzen. A zsidó törvények szerint csak 30 éves korában lehetett tanító-mester. Ezért kezdett el 30 éves korában tanítani.

Mielőtt a tanításba kezdett, elment a Jordán folyó partjára. Ez a nagy folyó Zsidóország közepén folyik. Ott egy szentéletű ember, Keresztelő János fogadta, aki egy barlangban élt, sokat imádkozott és böjtölt. Csak sáskát és erdei mézet evett. Ruhája csípős teveszőrből készült. Arra tanította az embereket, hogy tartsanak bűnbánatot, és éljenek Isten törvényei szerint. Azokat az embereket, akik megbánták bűneiket, János megkeresztelte a Jordánban. János megmondta az embereknek, hogy nem ő a Megváltó, de már itt van közöttük.

Jézus kérte Jánost, hogy keresztelje meg Őt. Ezzel példát akart adni az embereknek. Miután Jézus megkeresztelkedett, feljött a vízből. Akkor megnyílt az ég és látta, hogy Isten Lelke mint egy galamb szállt Jézus fölé. Az égből az Atya hangja hallatszott: „Ez az én kedves Fiam, akiben kedvem telik”. A Mennyei Atya ezzel tanúságot tett róla, hogy Jézust Ő küldte a világba, tehát az Ő üzenetét tanítja.

Célkitűzés: Megtanuljuk, hogy miért fontos nekünk Jézus tanítása.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: Jordán folyó, Keresztelő János, evangélium, evangélista, apostol.

1. A gyermekek szívesen kérdezgetnek mindent a szülőktől és felnőttektől. Legtöbb kérdésre sikerül is válaszolnunk. Van egy kérdés, amire az emberek maguktól nem tudnak választ adni. — A kis Kati, egy francia lányka, akkora lehetett, mint ti vagytok. Sokat gondolkozott azon a kérdésen, hogy miért élünk. Ha ezt ti megkérdeznétek szüleitektől, ők tudnának válaszolni, de csak akkor, ha tanultak hittant. A kis Kati anyukája azonban nem tanult hittant, és a kislány hiába tette fel a kérdést neki:

— Anyu, miért élünk?

Az anya nem tudott választ adni.

2. Látjátok, hogy erre csak azok tudnak válaszolni, akik Jézustól megtanulták. Ő éppen erre adott választ: azért élünk, hogy szeressük Istent, szolgáljunk neki, és boldogok legyünk. Nagy öröm számunkra, hogy Isten is szeret bennünket, mégpedig annyira, hogy a bűnösöknek is megbocsájt. Mi ennek nagyon örülünk. Ezért Jézus tanítása számunkra igazán *örömhír*, vagy ahogy latinul mondjuk *evangélium*. Ezt a szót sokszor halljuk a szentmisében: szent evangélium Máté, Márk, Lukács vagy János szerint. Ebből már azt is megértjük hogy az evangéliumot, vagy Jézus tanítását nem Ő maga írta le, hanem tanítványai. A tanítványok közül azokat, akik Jézus tanítását leírták, evangélistáknak nevezzük. Mint láttuk, négy evangélista volt. De Jézusnak ezen felül volt még több tanítványa, akik közül 12 állandóan Jézussal tartott és ezeket *apostoloknak* nevezzük.

3. Hogyan tanított Jézus? Nagyon egyszerűen, hogy mindenki megértse. Ezért sokszor mondott példabeszédeket, mert azok által könnyebben megmagyarázta az igazságokat. Mi is így teszünk a hittanórán: példákat mondunk, hogy könnyebben megértsük a Mennyei Atya tanítását.

Jézus apostolainak utódjai ma a pápa és a püspökök, valamint az ő segítőtársaik, a papok. Ők is Jézus tanítását adják tovább az embereknek. Jézus ugyanis megparancsolta: menjetek az egész világra, tanítsatok minden népet és kereszteljétek meg őket (Mt 28, 19).

Foglaljuk össze:

- Kihez ment el Jézus 30 éves korában?
- Miért kereszttelkedett meg Jézus?
- Milyen vallomást tett a Mennyei Atya?
- *Hány éves korában kezdett Jézus tanítani?*
- *Mit tanított Jézus?*
- Kik írták meg Jézus életét és tanítását?

III. ALKALMAZÁS

A) Két 16 éves fiú Mityka és Gyuska beszélgettek egymással. Mityka egyszer csak azt mondja Gyuskának.

– Van egy kérdésem, amire biztosan nem tudsz válaszolni? -- Mondd meg, miért élünk? – Erre Gyuska:

– Én megmondom, miért élünk. A semmiért. Persze Mitykának ez nem tetszett:

– Ezt úgysem komolyan mondtad. A semmiért nem élhetünk. Erre Gyuska:

– Hát akkor mondd meg te, hogy miért élünk?

– Nem tudom, meg apum sem tudja, meg anyu se, -- felelte szomorúan Mityka. Nekem nincs is már kedvem élni. Miért éljen az ember, ha egyszer nem tudja, minek él.

Látjátok gyerekek, nekünk van kedvünk élni, amióta az Úr Jézus megtanított bennünket az evangélium örömhírére. Azért élünk, hogy *a mennyországba jussunk*. De ezt csak Jézustól tanulhattuk meg. Meg is köszönjük Neki.

B) Egy *európai utazó* Afrikában járt az egyik néger törzs között. Egyszer észrevette, hogy a néger férfinak könyv van a kezében. Az európai megkérdezte:

– Mit csinálsz? -- Ez ráfelelte:

– Az evangéliumot olvasom. Az európai gúnyosan mondta:

-- Aztán mi hasznod van belőle? Mire a néger:

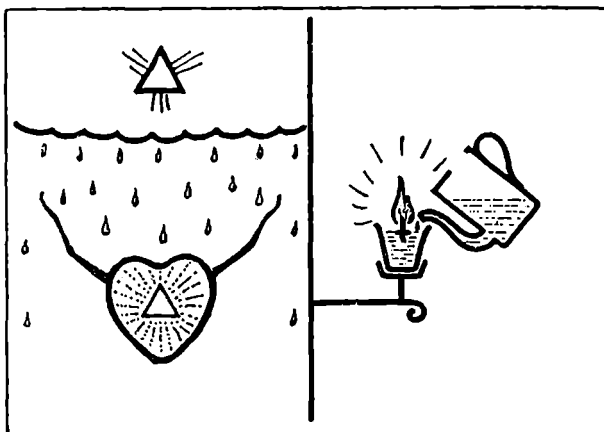
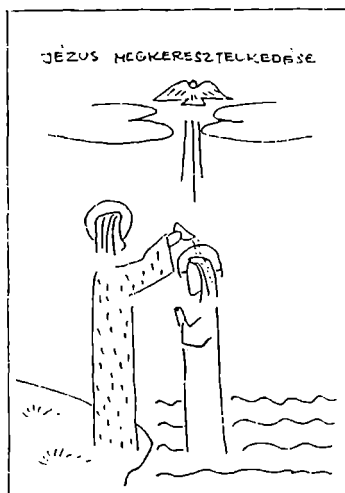
– Azt nem mondom meg neked. De hogy tenedek mi hasznod van, azt igen. Az a hasznod belőle, hogy most nem eszlek meg. Amíg nem ismertük az evangéliumot, addig megettük a legyőzött emberek húsát.

Látjátok, ezért kell szívesen hallgatni a szentmisében az evangéliumot és olvasni Jézus tanítását, hogy az emberek ne bántsák, hanem szeressék egymást.

Szemléltetés: Bibliai kép. – Táblarajz.

Házi feladat: Röviden írjátok le, miről szólt a vasárnapi evangélium.

Ének: „Uram Jézus légy velünk...” (SZVU 150.)

18. A KÁNAI MENYEGZŐ

Oktatói cél: Jézus szeretetből segít a rászoruló embereken.

Nevelői cél: Mi is szerezzünk örömet embertársainknak.

Bevezetés:

Ima: Üdvözlégy Mária.

Ének: „Uram Jézus, légy velünk” (SZVU 150.)

Számonkérés: Nézzük, mit írtatok le a mult vasárnap az evangéliumból?

Visszakérdezés: A mult órai lecke anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Élt hazánkban egy szentéletű orvos: Batthyány-Strattmann László. (Már tanultunk róla.) Gazdag földesúr volt, és ezért gyógyításait mindig ingyen végezte. Mint szemorvos igen sok embernek visszaadta a látását. Sok jót tett az emberekkel. Anyagilag is segítette őket. Előfordult, hogy a koldusnak levetette és átadta saját kabátját.

Egyszer lovaskocsival haladt keresztül olyan falun, ahol éppen búcsú-vásárt tartottak. Láttatok már ilyet? Úgy-e milyen sokféle árut és édességet lehet látni a sátrak alatt. A gyermekek kíváncsian nézegettek. Batthyány doktor látta a sok őgyelgő, sóvárgó gyereket, és örömet akart nekik szerezni. Odahívta őket egy mézeskalácsos sátrához, és megvette számukra az ott látható összes szebbnél szebb mézeskalácsot. Aztán megengedte a gyerekeknek, hogy mindenki viheti, amelyiket akarja. A gyerekek először félve nyúltak hozzá, de aztán nekibátorodtak és nagy örömmel vitték a sok szép bábót. Bizony nagyon örültek, mert ilyesmben sohasem volt részük.

Kitől tanulta ez a jó doktor azt, hogy örömet kell szerezni embertársainknak, a szegényeknek és a gyerekeknek. Magától az Úr Jézus Krisztustól, akit Batthyány nagyon szeretett.

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, hogyan szerzett Jézus örömet a bajba jutott lakodalmasoknak és a násznépnek.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: zsidó lakodalom, kőkorsók, csoda.

1. Jézust és édesanyját meghívták lakodalomba Kána városába. Ez a városka Názárethez kb. 7 km-re feküdt. Jézust kísérték tanítványai is. Azt már tudjátok, hogy Jézusnak 12 apostola volt. Ezekre talán nem is számítottak a lakodalmas házban. A zsidóknál a lakodalom egy hétig tartott. Akkor az embereknek nem kellett műszakba menniök, addig szórakoztak, ameddig akartak, volt idejük. De éppen azért esett meg a baj, mert a hosszú lakodalomban sok bor fogyott.

Egyszer csak kezdték suttogni, hogy fogytán a bor. Jézus édesanyja, Mária meghallotta ezt. Nyugtalan volt, hogy hátha Jézus tanítványai okozták a bor hiányát. Ezért odaszólt Jézusnak:

– Fiam! Nincs boruk. Jézus azt felelte:

– Még nem jött el az én óráim.

Mária azonban tudta, hogy Jézus segíteni fog, azért meghagyta a szolgálknak, hogy bármit mond Jézus, tegyék meg. Jézus valóban hívatta a szolgálkat és azt mondta nekik:

– Ezeket a kővedreket, amiket itt láttok az udvaron, töltsétek meg tiszta vízzel. – A szolgálk szót fogadtak és megtöltötték a hat kővedret. Darabonként kb. 100 liter fért el egy-egy kőkorsóba. Akkor Jézus azt mondta: „Merítsetek belőle és vigyetek a násznagynak.” Mikor a násznagy megízlelte, a víz már borrá változott. Meg is kérdezte a vőlegénytől: Honnan van ez a jó bor? Ezt csak a szolgálk tudták megmondani, akik a vizet merítették.

Ez volt Jézus *első csodája*. Olyan cselekedet, amit emberi erővel nem tudunk megtenni!

2. Ebből az eseményből fontos dolgokat tanulunk meg:

Jézus örömet akart szerezni az embereknek. Gondolhatjátok, mennyire örült a vőlegény, amikor hirtelen hatszáz liter bort kapott. Milyen szégyentől menekült meg. De örültek az emberek is, hogy nem kellett hazamenni a lakodalomból. Vízzel nem lehet lakodalmazni.

Örültek a tanítványok is, mert Jézus ezzel a csodájával megmutatta, hogy Ő Isten küldötte. Minden embernél nagyobb hatalommal rendelkezik. Ember képtelen arra, hogy a vizet pillanat alatt borrá változtassa. – A szent doktornak komoly pénzbe került, hogy a falusi gyerekeknek örömet szerezzen. Jézusnak nem került pénzébe, de isteni erő kellett hozzá, hogy csodát műveljen.

Ki hívta fel Jézus figyelmét a vendéglátók zavarára? A Boldogságos Szűz Mária. Igaz, hogy Jézus mondta neki: még nem jött el az én óráim, de megnyugtatta arról is, hogy a segítség nem marad el. — Mária mindig figyel a mi emberi bajainkra. Ha Hozzá fordulunk, Ő továbbítja kérésünket szent Fiának most is. Bízunk Benne. Lourdes-ban, búcsújáró helyeken ma is sokan csodálatosan meggyógyulnak.

Foglaljuk össze:

- Melyik városba hívták meg Jézust lakodalomba?
- Kikkel ment Jézus? Hányan voltak?
- Mennyi ideig tartott a zsidó lakodalom?
- Mi volt a násznagy dolga? (Megkóstolni a bort, és meghatározni, hogy mennyi vizet öntsenek bele.)
- Kinek a közbenjárására tette Jézus első csodáját?
- Mennyi bor fért a hat kövederbe?

III. ALKALMAZÁS

A) *A kis Nelli kb. annyi idős volt, mint ti most. Betegsége miatt sokat hiányzott az iskolából. Iskolás társai nagyon szerették, ezért gyakran meglátogatták. Nelli édesanyja ilyenkor a kis barátnőket uzsonnával kínálta meg. Egyszer pl. cukrozott epret kaptak. Mindenki örömmel nyúlt hozzá a finom gyümölcshöz, csak a kis Nelli nem. Talán nem szerette? De igen. Ő azonban megvárta, míg a többiek esznek, s megfigyelte, ki szereti legjobban. Így a sajátját mindig felajánlotta valamelyik társának. Ilyenkor nagyon örült, mikor látta, hogy másoknak örömet szerzett. — Az Úr Jézus kedvéért tette.*

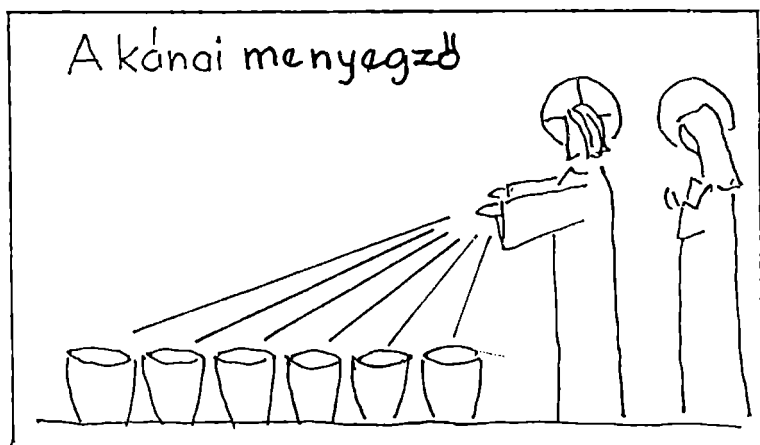
B) Volt egy osztálytársam, aki mindig sok tízórait hozott gimnazista korunkban. Lacinak hívták. A délelőtti nagy tízpercben körülvették a kollégista diáktársak, akiknek nem volt tízóraiuk. S ő pedig szétosztotta uzsonnájának több mint felét, hogy az éhes társaknak örömet szerezzen.

Ne felejtsetek el, hogy bármilyen jót cselekesztek, Jézus úgy tekinti, mintha Őeki tennétek.

Szemléltetés: Bibliai kép. — Táblarajz.

Házi feladat: Tanuld meg a „Most segíts meg Mária” imát.

Ének: „Boldogasszony Anyánk...” (SZVU 284.)

19. MIÉRT TETT JÉZUS CSODÁKAT?

Oktatói cél: Lássuk, hogy Jézus még a halálnak és a természet erőinek is parancsol.

Nevelői cél: Bízunk Jézusban, Ő mindenkor tud segíteni.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk.

Ének: „Édes Jézus neked élek” (SZVU 113.)

Számonkérés: Nézzük meg, hogyan teljesítették a feladatot? Ki tudja elmondani a „Most segíts meg Mária” imát?

Visszakérdezés: Mondd el a „Kánai menyegző” csodáját.

I. ELŐTERJESZTÉS

Ma Jézusnak két csodájáról tanulunk. Vagyis olyan cselekedetéről, amit ember semmiképpen sem tudna végrehajtani. Az első egy halottnak a föltámasztása.

1. Egyik napon Jézus *Naim városába ment*. Sok nép kísérte Őt, és vele voltak tanítványai is. Mikor a város kapujához értek, nagy tömeggel találkozottak, mert éppen egy halottat vittek ki a városból. A halott egy szegény özvegyasszonynak volt egyetlen fia. Az özvegy nagyon siratta gyermekét, hiszen már nem volt férje, és ez a nagy fiú volt a kenyérkeresője. Az emberek is nagyon sajnálták a szegény asszonyt. Jézus is megsajnálta őt és elhatározta, hogy segít rajta. Így szólt hozzá: „Ne sírj!” Azután odalépett a halottvivőkhöz, hogy tegyék le a halottat. Azok megtették. Erre Jézus a halotthoz lépett, és így szólt hozzá:

– Ifjú, mondom neked, kelj fel. És az ifjú azonnal kinyitotta szemét, kezdett mozogni. Kibontották a halotti leplekből, és Jézus visszaadta őt anyjának.

Az egész nép nagyon csodálkozott, és kérdezték: ki lehet az, aki még a halottakat is fel tudja támasztani?

2. Egy másik napon Jézus *hajóra szállt*, hogy átkeljen a *Genezáreti tavon*. Ez olyan nagy tó volt, hogy másik partját nem lehetett látni.

Miközben a tanítványok eveztek, Jézus elaludt. A csónak végében még egy kis fejpárnát is adtak neki.

A nap már lenyugodott és egyszerre nagy szélvész támadt. Mind nagyobb hullámok keletkeztek a víz színén, végül ezek a hullámok becsaptak a hajóba. A tanítványok erősen dolgoztak, hogy a vizet kimerjék, mégis végveszedelembbe kerültek. Megrémültek, és fölkellették Jézust ezzel a kiáltással:

– Uram! Ments meg minket, mert elveszünk! – Jézus fölkel és mondotta:

– Mit féltek, kishitűek. – Azután hangos szóval parancsolt a szélnek meg a tengernek, a szél megállt, a hullámok elsimultak, és nagy csöndesség lett.

Gondolhatjátok, mennyire örültek a tanítványok, hogy a veszedelemtől megszabadultak, de ugyanakkor csodálkozva néztek Jézusra: honnan van ilyen nagy ereje, hogy még a viharak is tud parancsolni.

Célkitűzés: Most megtanuljuk, hogy miért tett Jézus csodákat.

II. KIFEJTÉS:

Új fogalmak: Genezáreti tó, özvegyasszony.

1. Láttatok már bűvészt? Sok érdekességet tud mutatni. Pl. eltép egy papírpénzt apróra, belecsomagolja egy zsebkendőbe, megérinti a varázspálcával, megrázza a kendőt és a pénz egészen hull ki belőle. Vagy: egy embert bezárnak egy ládába, a ládát kettéfűrészelik, az ember pedig épen jön ki belőle. Cirkuszban sok hasonlót láthattok. Miért csinálják ezeket? Elsősorban az emberek szórakoztatására, de ugyanúgy pénzért is, hiszen sok díjat beszednek. Ezek a mutatványok nem csodák.

Jézus Krisztus nagyon sok csodát művelt, de nem bűvészkedett, hanem az emberek iránti szeretetből tette ezeket, hogy segítsen az emberek. Az özvegyasszonyt megsajnálta, segített rajta. A viharral küzdő tanítványok erőlködését megsokallotta, – segített rajtuk. Jézus azonban sohasem kapott ezért pénzt, Ő mindent ingyen, szeretetből művelt. Úgy mint a múlt órán említett orvos, aki nemcsak ingyen operált, hanem a szegényebb betegeknek még anyagi segítséget is adott. Igaz, hogy Jézus pénzt nem osztogatott, de pl. az éhezőknek szaporított kenyeret, vagy a szomjazóknak bort adott.

2. Jézus az Ő csodáival bebizonyította, hogy Ő nem közönséges ember,

mert *isteni hatalommal rendelkezik*. El tudjátok-e képzelni, hogy ti, vagy a tanár bácsik, vagy az ország vezetői vagy akár királyok ráparancsolnak a szélre, és akkor a szél megáll? Úgy-e, ezt nem tudják megcsinálni. Az egyik perzsa hadvezér hajóit tönkretette a vihar, sok katonája is odaveszett a tengerbe. Hiába szidta a szelet, meg a tengert, sőt még oroszlánokkal is verette a vizet, de lecsillapítani nem tudta. Jézus azért tehetette meg, mert Ő nemcsak ember, hanem Isten is. Csodáival bebizonyította tanítványainak, hogy Ő a Megváltó. Erre szükség volt, mert különben otthagyták volna. Jézus nem adott nekik fizetést, nem nyújtott semmiféle jólétet, sőt sokszor éheztek is a tanítványai, mégis követték. Tudták, hogy érdemes Jézust követni.

Foglaljuk össze:

- Milyen csodát művelt Jézus Naim város közelében?
- Miért nem kellett a koporsó fedelét felemelni? (Mert nem volt.)
- Kinek a gyermekét támasztotta föl Jézus?
- Melyik tengert csendesítette le Jézus?
- *Miért tett Jézus csodákat?*

III. ALKALMAZÁS

A) Némelyek azt hiszik, hogy Jézus ma már nem művel csodákat. Pedig ma is segít rajtunk, ha bizalommal fordulunk Hozzá. Elmesélte *egy édesanya*, hogy kislánya nagyon súlyos beteg lett. Az orvosok lemondtak róla, sehogysem tudták a lázat csökkenteni. Az édesanya nagy bizalommal kérte az Úr Jézus Szívét, gyógyítsa meg a kisgyermekét. Ott imádkoztak fölötte, már a nagypapa is megjött és mind a gyermek arcát nézték, hogy mikor hal meg. Egyszerre kinyitotta a szemét, megismerte a nagypapát, s mindjárt kérte tőle a pipáját. A szép fényes cserép-pipa nagyon tetszett a kisgyerekeknek. Az édesanya nagy örömmel köszöntö meg az Úrnak, hogy a betegséget jóra fordította.

B) Fiataloktól hallottam: édesanyjuk éppen kukoricát akart darálni a pincében, villanydarálóval. Megérintette a darálót és a villany meg-
rázta. Az édesanya az ütéstől elájult. Ebben a pillanatban érkezett haza egyik fia, aki szó nélkül odament a villany automata-kapcsolóhoz és lekapcsolta. Ez csoda volt. *Az Úr lelke* súgta a fiúnak, hogy mit tegyen,

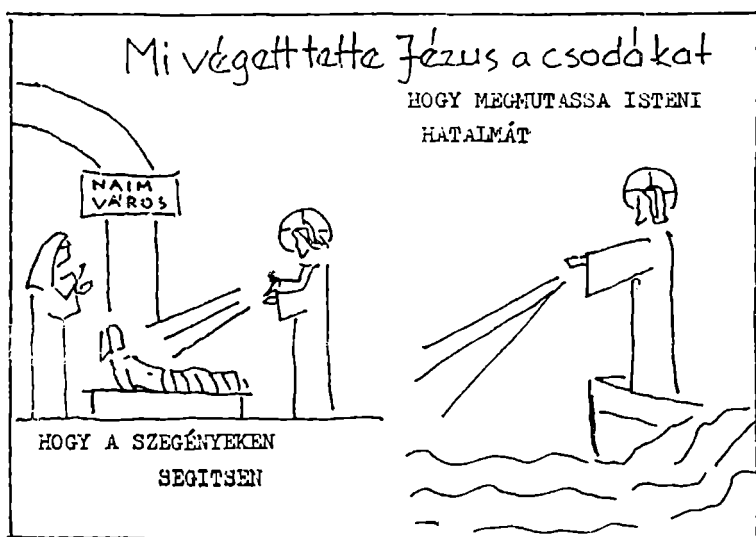
mert magától eszébe sem jutott volna. — Ennek volt köszönhető, hogy az édesanya életben maradt.

Nem várhatjuk el, hogy Jézus mindig csodát tegyen a kedvünkért, hiszen nem érdemeljük meg. Mégis legyünk Hozzá alázatos bizalommal. Ami lelkünk javára szolgál, azt biztosan megteszi nekünk.

Szeínléltetés: Bibliái kép. Táblarajz.

Házi feladat: Ma menjetek be a templomba, látogassátok meg az Urat, és kérjétek Tőle valamit. Otthon írjátok le, hogy mit kértetek.

Ének: „Ó Jézus, emlékezni Rád...” (SZVU 152.)

20. JÉZUS BETEGEKET GYÓGYÍT

Oktatói cél: Megtanítjuk, hogy Istentől kapunk minden jót.

Nevelői cél: Ráhangoljuk a gyermekeket a köszönetre és hálaadásra.

Bevezetés:

Ima: Vegyük ma az esti imát: „Óh, édes Istenem, hálát rebeg lelkem.”

Ének: „Szeretettel jönnek Hozzád” (SZVU 230.)

Számonkérés: Most nézzük, végeztetek-e szentséglátogatást, és mit kértetek az Úr Jézustól. Mutassátok a füzeteket.

Visszakérdezés: Előző két óra anyaga, Jézus csodái.

I. ELŐTERJESZTÉS

Ma ismét Jézus csodáiról tanulunk.

Jézus nagyon sok beteget meggyógyított. Ha megtudták az emberek, hogy jön, kivitték betegeiket az utcára, hogy legalább ruháját megérintsék és meggyógyuljanak. Jézus ugyanis nem gyógyszerrel, nem műtétrel és kezeléssel gyógyította a betegeket, hanem egyetlen szavával, vagyis csodával.

1. Jézus egy alkalommal Jerikó városához közeledett. A városkapu közelében egy vak ember ült az út szélén és kéregetett. A hangokból rájött, hogy sok ember halad át az úton. Megkérdezte, hova megy ez a nagy tömeg. Azt mondták neki:

– A názáreti Jézus halad arra, és Őt kíséri a tömeg.

A vak hallott már Jézusról és csodáiról. Eszébe jutott, hogy Jézus bizonyára őt is meg tudná gyógyítani, ezért hangosan kiáltozni kezdett:

– Jézus, Dávid Fia, könyörülj rajtam!

Jézus megparancsolta, hogy vezessék őt hozzá. Aztán megkérdezte tőle:

– Mit tegyek veled?

A vak koldus ezt felelte:

– Mester! Hogy lássak! -- Jézus ezzel küldte el:

– Menj! A hited meggyógyított. — És azonnal látott a vak és magasztalta Istent.

2. Egy másik alkalommal Jézus Jeruzsálem felé ment. Egy faluban tíz leprással találkozott. Ezek nem mehettek az egészséges emberek közelébe. Jézus azonban meglátta őket és távolról odaszólt nekik:

– Menjetek és mutassátok meg magatokat a papoknak!

A papoknak a feladata volt az, hogy megállapítsák a leprások gyógyulását. Miközben mentek, meggyógyultak. Mikor az egyik látta, hogy meggyógyult, visszament Jézushoz, leborult előtte, és hálát adott Neki. Ekkor így szólt Jézus:

– Nem tízen voltak, akik megtisztultak? Hát a kilenc hol maradt? Nem akadt más, csak ez az idegen, aki visszajött volna, hogy dicsőítse az Istent?

Célkitűzés: Ma a meggyógyított emberek viselkedéséből megtanuljuk, hogy minden jót meg kell köszönnünk Istennek.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: lepra, papok, hála, szamaritánus.

1. Úgy-e, milyen rossz lehet egy szegény vak embernek az élete? Semmit sem lát a világ szépségeiből. Nem látja a fák zöld lombjait, a virágok szép színeit, a kisgyermek arcát, és még sok mást, amit mi annyira szeretünk nézni. Pl. szép képeket a könyvekben. Még a betűket sem látják, igaz, hogy ők is megtanulnak olvasni, de az bizony igen nehéz. Meg írni is nagyon nehéz.

De éppen ezért nagy öröm számunkra, hogy látunk. Valljuk meg, megköszöntük-e már Istennek ezt a nagy adományát, a szemünk világát? Úgy-e, milyen hangosan kiáltott a jerikói vak: Jézus! Dávid Fia könyörülj rajtam! Hála Istennek, nekünk nem kell így kiáltanunk. Viszont meg kell köszönnünk Istennek, hogy látunk, hogy vezető nélkül közlekedhetünk, hogy gépkocsit vezethetünk stb.

2. Jézus tíz embert meggyógyított a leprából. Ez a betegség még szörnyűbb, mint a vakság. A leprások tagjai először elfehérednek, kezük, lábuk, fülük, orruk. Azután egyszer csak kisebesednek a tagok, és lassanként lehullanak az ujjak, a kezek... az arcon, nyakon, kezeken nyílt sebek tátonganak. Ezek fájdalmasak és csúnyák is, és senki sem tudja őket meggyógyítani. – Láttatok már ilyeneket képen? Én láttam a valóságban is olyan bácsikat, akiknek az orra helyén csak egy nagy seb volt. Nagyon sajnáltam őket, mert sokat szenvedtek. Ez a betegség még ezen

felül ragályos is. Ezért a leprásokat külön elzárt területen gyűjtik össze. Persze egy-két év leforgása alatt a betegség halállal végződik.

Ilyen sors várt volna azokra a betegekre is, akiket Jézus meggyógyított. Miért küldte őket Jézus a papokhoz? Mert a papok feladata volt a betegek megvizsgálása és ők adtak engedélyt a meggyógyult betegeknek arra, hogy visszamehettek az egészséges emberek közé.

Csak egy meggyógyult ember jött vissza Jézusnak megköszönni a gyógyulást. Ez az egy sem igazi zsidó volt, hanem úgynevezett samaritánus. A samaritánusokat a zsidók lenézték. Jézus azért emelte ki külön, hogy mégis eljött ez a samaritánus köszönetet mondani. Pedig a többinek is ez lett volna a kötelessége.

3. Mi köszönjük meg Istennek, hogy látunk, hogy járni tudunk, hogy hallunk, beszélünk, hogy egészségesek vagyunk. Ha mindennap megköszönjük, az sem sok Isten jótéteményeiért. Most próbáljátok elsorolni, mi mindent kapunk Istentől?

Hogyan adjunk hálát? Először mindennapi imádságunkban szóval köszönjük meg Istennek. Lásd: esti ima. De ezen felül jócselekedeteket is ajánljunk föl.

Foglaljuk össze:

- *Mivel tartozunk Istennek jótéteményeiért?*
- Milyen testi javakat köszönhetünk Istennek?
- Milyen lelki javakat köszönjünk Istennek?
- Hogyan adhatunk hálát Istennek?

III. ALKALMAZÁSA

A) *Egy szerzetes pap* egy leprás asszonyt gyóntatott valahol a misszióban. Megkapta ezt a betegséget ő is. Teljesen tehetetlenül feküdt, kezeit és lábait elpusztította már a szörnyű kór, még enni sem tudott egyedül. Életének utolsó két évében még vak is volt. Emberektől teljesen elzárva egy irgalmas-rendi nővér ápolta haláláig.

Valaki akkor megkérdezte a nővértől: hogyan bírta ezt a szörnyű munkát. Ő így válaszolt:

— A betegben Jézus Krisztust láttam.

Ez a kedvesnővér a szeretet gyakorlásával adott hálát Jézusnak, hogy ő egészséges volt.

B) *Egy családapa* súlyos betegen feküdt. Egyik nap nyolcéves kislánya lopódzott a betegszobába és ezeket mondta:

– Apuka! Az orvos azt mondta anyukának, hogy legyen elkészülve a legrosszabbakra. Most a konyhában ül, és sír. Neked azonban nem akarnak mondani semmit. Ezért nekem kell megmondanom. Ugyanis a lelki-
anya azt mondta, hogy bűnt követünk el, ha szüleinket szentségek nélkül hagyjuk meghalni.

Az apa nagyon megrendült, és a kislányt elküldte a plébánoshoz, hogy hívja el.

Az betegek szentségének felvétele után megnyugodva így szólt:

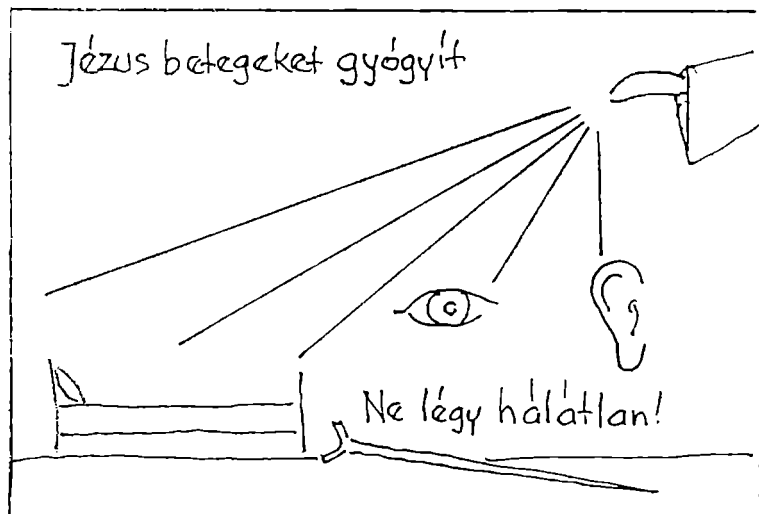
– Mi lett volna velem az én jó kislányom nélkül!

Legyetek mindig buzgók a betegek kiszolgálásában. Ezzel adtok igazán hálát Istennek a jó egészségért.

Szemléltetés: Bibliai kép. – Táblarajz.

Házi feladat: Írd le, mi mindent köszönsz meg Istennek.

Ének: „Te vagy földi éltünk...” (SZVU 195.)

21. MI LESZ VELÜNK HALÁLUNK UTÁN?

Oktatási cél: Megmagyarázzuk, hogy mi lesz emberi sorsunk halálunk után.

Nevelési cél: Úgy éljünk, hogy üdvösségünk el ne vesszen.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk. – Főparancsolat.

Ének: Keresztények, sírjátok... (SZVU 71.1. versszak)

Számonkérés: Nézzük, mi mindent köszöntetek meg Istennek?

Visszakérdezés: Előbbi két óra anyaga.

I. ELŐTERJESZTÉS

Jézus szívesen tanította az embereket. Olyan dolgokat is mondott nekik, amelyekről még sohasem hallottak. Ezeket nem egykönnyen értették meg. Ezért szeretett Jézus példabeszédeket mondani, hogy így tanítását könnyebben megértsék. Most egy tanulságos példabeszédét mondom el nektek.

Volt egy gazdag ember, aki nem szerette a Jóistent. Az emberekhez is rossz volt és csak magára gondolt. Evett, ivott, drága ruhákba öltözködött. A gazdag ember kapuja előtt feküdt *egy beteg koldus*, akit Lázárnak hívtak. Ez szerette a Jóistent, de beteg volt, és olyan szegény, hogy állandóan éhezett. Hiába kért a gazdag embertől, az még ételhulladékot sem adott neki. Csak a kutyák jöttek és nyalogatták sebeit.

Egy éjszaka meghaltak mindketten. És mindketten megjelentek Isten ítélőszéke előtt.

A gazdag ember lelkén súlyos, halálos bűnök voltak és ezért a *pokolba jutott*. Legnagyobb bűne az volt, hogy a szegényeken nem segített.

A szegény Lázár lelke tiszta volt, és ezért az angyalok felvitték a *mennyországba*. Ott látja a Jóistent és örökké boldog. A gazdag pedig örökké szenved a pokolban. (Lk 16, 19–30).

Célkitűzés: Tanuljuk meg ebből a példabeszédből, hogy miként juthatunk be a mennyországba?

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: mennyország, tisztítóhely, pokol.

1. Kikről hallottunk ebben a példabeszédben? Elsősorban a dúsgazdagról. Jézus tapasztalta, hogy sok dúsgazdag ember nagyon önző. Nem akar segíteni senki emberfiának. Mindent saját maga akar élvezni. A dúsgazdag legnagyobb bűne mégis az volt, hogy nem segített a szegényeken. Amikor a koldus Lázár bekopogott, hogy egy darab kenyeret kérjen, még abból sem adott neki, ami már úgylis lehullott az asztalról és a sertések eledelébe került, inkább elzavarta. Ez a szívtelenség bizony *halálos bűn*.

A dúsgazdag egy éjjel meghalt. Mit vitt magával lelkében? *Csak a halálos bűnt*. A szegény Lázár jó ember volt, türelmesen viselte szenvedését. Ő is meghalt. Mit vitt magával a lelkében? *A kegyelmi életet*. Melyiknek mi lesz a sorsa?

2. Halálunk után a lélek kiszáll a testből és Isten színe elé kerül. Itt olyan tökéletes fényességbe jut, hogy világosan látja önmagát, mintha csak egy nagy és tiszta tükörbe nézne. Azt is látja, hogy ha bűnösen került Isten elé. Bizony ilyennek nem marad más, mint a szegény.

Tudjátok mi az a traffipax? Az a szerkezet, amivel a rendőrség lefényképezi a robogó járműveket és megállapítja hogy milyen szabálytalanságot követtek el a gyorsajtással. A fényképet a rendőrség odatárja a szabálytalankodó elé, mindjárt a büntetéssel együtt. Mit tud csinálni a szerencsétlen járművezető? Fizet. A fénykép bizonyít: bűnt követett el, bűnhődni kell. Ilyen fényképet kapunk magunk elé, de igazi valóságban, a halálunk után, és mi magunk vagyunk kénytelenek elismerni, hogy megérdemljük a büntetést. Az ember saját maga fogja belátni azt, hogy súlyos bűnével nem kerülhet be az üdvösségbe. De azt is, ha kisebb bűneivel még szenvedést kell vállalnia a tisztítóhelyen.

Megtörténik tehát az ítélet: *a lélek látja*, hogy hová mehet.

– Ha halálos bűnben halt meg, csak a pokolba juthat, hiszen teljesen elfordult Istentől. – Egy orvos ismerősöm mondta el, hogy egy súlyos betegét finoman figyelmeztette, hogy gyónjon meg. Erre a férfi nagyot káromkodott, a fal felé fordult és meghalt. Elfordult Istentől és végleg így maradt. Hová juthatott?

– Ha bocsánatos bűnben, vagy nem teljesen tisztán halt meg, akkor a tisztítóhelyre jut, hogy ott megtisztulva elérje Isten boldog országát.

– Sokszor előfordul, hogy valaki életében sok bűnt követett el, de halá-

los ágyán meggyónt, megáldozott. Kárhozatba már nem jut, hiszen megszabadult a halálos büntől. De a mennybe sem kerülhet még, hiszen még nem egészen tiszta a lelke. Szenvednie kell, hogy megtisztuljon.

– Ha teljesen büntelenül és teljesen tisztán jut át a lélek a másvilágba, azonnal a mennyországba kerül.

Igazán annak lesz jó sora, aki a mennyországba kerül, hiszen örökké látja Istent és csupa jó lélek veszi körül. Itt már csak örülni lehet.

Aki a tisztítóhelyre kerül, szenved ugyan, de mégis él a lelkében az öröm, mert tudja, hogy a végén ő is boldogan látja majd Istent.

Igazán rossz sora csak annak lesz, aki elkárhozik. A pokolban ugyanis csak szenvedés van, remény nélkül, örökké.

3. A halál után bekövetkező ítéletet *külön ítéletnek* nevezzük. Jézus ugyanis beszél egy olyan ítéletről, amit Isten majd a világ végén mond ki az egész emberiség felett. Ez lesz az *utolsó ítélet*.

Foglaljuk össze:

- *Mi történik lelkünkkel, ha meghalunk?*
- *Hogyan nevezzük a halál után bekövetkező ítéletet?*
- *Hová jut a lélek a külön ítélet után?*
- *Kik jutnak a mennyországba?*
- *Kik jutnak a pokolba?*

III. ALKALMAZÁS

A) *A kis 6 éves Évi* nővérkéjével eljárt a hittani oktatásokra. Nővére nagyon óvta, dédelgette. A tisztelendő bácsi megkérdezte, hogy miért? Erre a nővérke hangosan így szólt:

– Tetszik tudni, Évike súlyos beteg a szívével. Azt mondta az orvos, hogy bármikor meghalhat.

A hitoktató nagyon meglepődött, hogy a kisleány ezt egész hangosan mondta, úgy, hogy a beteg kisleány is hallotta. Meg is kérdezte:

– És Évi tudja ezt? Nem fél?

– Nem, sőt ő vigasztalja anyut, ha kesereg. Azt mondja, hogy ő nagyon szereti Jézust és hozzá megy. Ott nagyon jó lesz majd. És sokat imádkozik, hogy egykor Jézusnál együtt lehessünk mindnyájan.

Látjátok, aki igazán szereti Jézust, annak nem kell félnie a haláltól. De csak az szereti igazán, aki nem követ el bűnt. Erre törekedjetek.

B) Sokszor hallunk szomorú *autóbusz szerencsétlenségekről*. Egyik ilyen esetben, amikor az autóbusz a vasúti átjáróban egy mozdonnyal ütközött össze, az összeütközés pillanatában valaki elkiáltotta magát: Jézusom, irgalmaz! Mit gondoltok ez a lélek üdvözült-e? Biztosan, hiszen bizonyos, hogy ezt őszinte hittel mondta. Isten pedig a bűnbánó bűnösnek mindenképpen megbocsát. Így történt ez a jobb latorral is. Ezenfelül talán ez a hangos felkiáltás a többi szerencsétlen utasban is felkeltette a bűnbánatot. Így talán még másokat is sikerült üdvözítenie.

Ha járműre szállsz imádkozzál! Ne csak azt mondd: Jézus nevében, hanem azt is: Jézusom, bocsáss meg! A bocsánatkérés, a bűnbánat biztosíthatja az örök boldogságot.

Szemléltetés: Bibliai kép. — Táblarajz.

Házi feladat: Tanuld meg a könyvből az imát a halottakért. Mondd el esténként.

Ének: „Édes Jézus neked élek...” (SZVU 113.)

(Esetleg: „Ments meg engem Uram...” (SZVU 243.)

22. MIT TETT JÉZUS AZ UTOLSÓ VACSORÁN?

Oktatói cél: Megmagyarázzuk az Eucharisztia alapítását.

Nevelői cél: Hisszük, hogy Jézus jelen van az Eucharishtiában.

Bevezetés:

Ima: Üdvözlégység Mária.

Ének: Ez nagy szentség valóban (SZVU 112.)

Számonkérés: Ki mondja el az imát a halottakért?

Visszakérdés: Múlt óra anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Egy édesanyag nagyon súlyos beteg volt, és úgy érezte, hogy napról-napra gyengül ereje, meg fog halni. Már felülni sem tudott. Kislánya ápolgatta és mindent megtett, amit csak tudott. Mikor a jó édesanya érezte már, hogy nem sok van hátra neki itt a földön, levette ujjáról karikagyűrűjét, átadta kislányának és azt mondta:

– Drága kislányom, én már nem sokáig vagyok veled. El kell válnunk egymástól egy időre, de átadom neked ezt a gyűrűt. Sokszor nézd meg, és olyankor gondolj arra, hogy én a másvilágon is szeretlek és segítelek téged. Erre figyelmeztessen ez a gyűrű.

A kislány sírva köszönte meg édesanyja nagy ajándékát s amikor valóban meghalt, egy kis zsinórra fűzte a gyűrűt, és a nyakába akasztotta. Így azután mindig érezte édesanyja szeretetét. Sokszor gondolt rá s ilyenkor megerősödött és megvigasztalódott.

Jézus is érezte és tudta, mikor ellenségei keresték, hogy rövidesen elfogják és halálra adják. Ő is akart valami emléket, ajándékot adni tanítványainak, követőinek. Mi legyen ez az ajándék.

Célkitűzés: Most arról tanulunk, hogy milyen csodálatos ajándékot adott nekünk Jézus az utolsó vacsorán.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: Eucharisztia = oltáriszentség; ostya, kovásztalan kenyér; húsvéti vacsora, átváltoztatás, kehely.

1. Jézusra haragudtak ellenségei, mert bűneikért megdorgálta őket. El is határozták, hogy megölik. Egyik apostolnak, Júdásnak harminc ezüstpénzt adtak, hogy adja kezükre Jézust. Ez az alkalom akkor jött el, amikor Jézus tanítványaival felment Jeruzsálembe a húsvéti ünnepekre.

A zsidók ünnepi vacsorát készítettek ilyenkor. Jézus tanítványai is előkészítették ezt a húsvéti vacsorát. Mit kellett előkészíteniök?

- Egy éves bárány húsát, egészben.
- Kovásztalan kenyeret. Ezt ők laskának nevezték, mi pedig ostyának mondjuk. Vízből és lisztből készül, semmi más nincs benne.
- Keserű salátát.
- Bort. Ilyenkor lehetőleg ünnepélyesen kehelyből itták a bort. A kehely talpas pohár. Láttatok ilyet a szentmisében, de talán otthon vitrinben is.

2. Jézus asztalhoz ült tanítványaival. Ez a húsvéti vacsora Jézus földi életében az utolsó vacsora volt. Így is nevezzük.

Jézus a vacsora közben szomorú volt, mert már tudta, hogy ki fogja őt elárulni. Ezt meg is mondta előre. De ugyanakkor örült is Jézus.

Minek örült? Annak, hogy tanítványait és bennünket is a legnagyobb ajándékkal gazdagíthatott. Vacsora után ugyanis Jézus kezébe vette a kenyeret, megáldotta és azt mondta tanítványainak: „Vegyétek és igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem kelyhe, az új és örök szövetség, mely értetek és sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára.”

Még azt is mondotta az apostoloknak: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.”

3. Mit cselekedett Jézus, amikor ezeket a szavakat kimondta? Azt a kenyeret, amely az emberek testi tápláléka volt, *átváltoztatta lelki kenyérré*. De mégsem azt mondta, hogy ez lelki kenyér, hanem azt: „Ez az én testem, ez az én vérem” Mit jelent ez? Azt, hogy ebben a kenyérben és ebben a borban én magam vagyok jelen. Nem egy darabka test ez, hanem én teljesen egészen ott vagyok benne. Ugyanígy ott vagyok a borban is. — Ezért mondjuk, hogy az ostya Jézus szent teste, a bor Jézus szent vére lesz. Persze az átváltoztatást nem lehetett testi szemekkel látni, megmaradt a kenyérnek és a bornak külső színe. Jézus mindjárt ki is osztotta ezt tanítványai között. Minden tanítvány tört egy darabot a laskából, és

megette. Bár a laska ízét érezték, ez már mégis Jézus teste volt. Azután ittak a kehelyből is; és bár a bor ízét érezték, ez már mégis Jézus vére volt.

4. Csakhogy Jézus nemcsak apostolait akarta táplálni és nemcsak egyszer, az Ő szent testével és vérével. Ezért mondta apostolainak: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre”. Mit jelent ez? Azt, hogy az apostolok is változtassák át a kenyeret Jézus testévé, és a bort Jézus vérévé. Azután osszák ki, hogy így minden ember részesülhessen Jézus szeretetlakomájában.

Az apostolok ezt a hatalmat átadták utódaiknak a püspököknek. A püspökök pedig segítőknek, vagyis az áldozópapoknak. A püspökök és a papok a szentmisében változtatják át a kenyeret és bort Jézus testévé és vérévé.

Foglaljuk össze:

- *Mit tett Jézus az utolsó vacsorán?*
- *Mi történt Jézus e szavaira: Ez az én testem és ez az én vérem?*
- *Miért mondta Jézus: Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre?*
- *Most kik változtatják át a kenyeret és a bort Jézus testévé és vérévé?*

III. ALKALMAZÁS

A) Régen a keresztényeknek sok szenvedést kellett vállalniuk, hogy a szentmisén résztvehessenek. Templomok helyett földalatti barlangokban, az úgynevezett katakombákban jöttek össze titokban, szentmisére. Ezek temetkező helyek voltak, és így a szentmisét egyszerűen a sírok fölé tett márványlapon mutatták be.

Egyik szentmise végén a pap azt kérdezte:

— Ki vállalkozna rá, hogy a betegeknek elviszi az Eucharisziát?
A *kis Tarziciusz* jelentkezett. Kis fehér kendőben nyakába akasztva, ruhája alá rejtette az Úr Jézus szent testét. Az egyik téren játékba kezdő gyerekek hívták játszani. Hiába mondta, hogy ő most nem ér rá. Mivel nem akart közéjük menni, nekiestek és verni kezdték. Látták, hogy valamit szorongat a mellén. Erőszakkal el akarták tőle venni. Mivel nem engedte még súlyosabb csapásokat mértek rá. Végül hiába mentették ki a kisfiút a

durva kezekből, olyan súlyos ütésekert kapott, hogy belehalt. Úgy mondjuk, hogy ő az Oltáriszentség első vértanúja.

Nekünk nem kell vértanúságot vállalnunk a templomi szolgálatért, de nehézségeket, igen. Vállaljuk ezt szívesen. Jézus megjutalmaz, hiszen közvetlen Őt szolgáljuk.

B) A keresztényüldözések idején többek között egy Lucián nevű papot is börtönbe zártak, sok kereszténnyel együtt. Ezek a keresztények sokat szenvedtek, és örültek ha az Eucharisziából erőt meríthettek. Végre sikerült valahogyan kenyeret és bort becsempészni a börtönbe. *Lucián papot azzal büntették, hogy üvegcserepeket szórtak a börtön kövezetére és mezítelen háttal erre kötözték le. Így minden mozdulat újabb sebet vágott rajta. A bebörtönzött keresztények a mellére terítettek egy fehér kendőt, rátették a kenyeret és a bort. Így mondta el Jézus átváltoztató ígét, vagyis bemutatta a szentmise áldozatot. A foglyok között szenvedő diakónus, (szerpap, aki áldoztathatott) pedig kiosztotta a szentáldozást.*

Örüljünk, amikor mi szép díszes oltárokra készíthetjük oda napról-napra a kenyeret és a bort, Jézus áldozatához.

Szemléltetés: Bibliai kép. Táblarajz.

Házi feladat: Írjátok le füzetetekbe az átváltoztatás szavait, amit Jézus az utolsó vacsorán mondott.

Ének: „Égből szállott szent kenyér” (SZVU 114.)
(vagy „Most lett a kenyér” SZVU 123.)

23. JÉZUS KÍNSZENVEDÉSE

Oktatói cél: Jézus szenvedésében is Atyja akaratát teljesítette.

Nevelői cél: Hütlenséggel, árulással soha nem bántom meg Jézust.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk.

Ének: Keresztények sírjátok... (SZVU 71.)

Számonkérés: Nézzük, hogyan írtátok le Jézus utolsó vacsorai szavait?

Visszakérdezés: Az utolsó vacsora anyagából.

1. ELŐTERJESZTÉS

Ma és a következő órákon Jézus szenvedéséről tanulunk, hiszen ebben a nagybőjti időben mindennap közelebb jutunk Jézus kereszthalálához: nagypéntekhez.

Az utolsó vacsora után, Jézus tanítványaival elindult az Olajfák hegyére. Keresztülmentek az úgynevezett Getszemáni kerten. A kert kapuján belül azt mondta tanítványainak:

– Várakozzatok itt és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek. Én meg beljebb megyek és ott imádkozom. Miközben Ő imádkozott, tanítványait elnyomta az álom.

Jézus tudta, hogy mi vár rá, hogy mennyit kell szenvednie, és ez bizony súlyos lelki szenvedést okozott neki. Kérte is imádságban Mennyei Atyját, hogy múltjék el a szenvedés pohara, de hozzátette: Legyen meg az Atya akarat. Egyszer csak lármára lett figyelmes. Abbahagyta az imádságot és előre jött. Odaszólt tanítványainak:

– Keljetek fel, mert közeledik aki engem elárul. Valóban Júdás jött egy csapat élén. Azt mondta a katonáknak:

– Akit megcsókolok, ő lesz Jézus.

Amikor odaértek, meg is csókolta Jézust. A katonák tüstént megköztették Őt, mert nem ellenkezett. Péter azonban annál jobban felháborodott. Kardot rántott és nagy csapást mért a katonákra, akik Jézust köztették. Le is vágta egyiknek a fülét. Jézus azonban visszaparancsolta a kardot, mert amint mondta:

– Aki karddal támad, az kard által vész el.

A katonák Jézust Kaifás főpaphoz hurcolták. A tanítványok elszaladtak, csak Péter és János követték távolról Jézust. Kaifás házában már együtt volt a zsidó főtanács. Bíróságot ültek Jézus fölött. Bűnöket kerestek Jézus ellen, de nem találtak. Még hamis tanúk sem tudtak olyant mondani, amiért Jézust halálra lehetett volna ítélni.

Végre a főpap megkérdezte:

– Mondd meg nekünk, te vagy-e az Isten fia? Jézus így válaszolt:

– Te mondád, én vagyok. A főpap csak erre várt. Kifakadt magából és azt mondta: Jézus káromkodott, mert Isten fiának mondta magát. Ezért pedig halálbüntetés jár.

Jézust tehát halálra ítélték, aztán egy kamrába cipelték, ahol a katonák gyalázták, és gúnyt űztek belőle.

Célkiütés: Nézzük ma azt, miért vállalta Jézus ezt a sok szenvedést?

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: főpap, megváltás, főtanács, Olajfák hegye.

1. Ti szeretnétek-e szenvedni? Szívesen viselnétek el, ha megkötnének benneteket és rátok köpdösnének mint Jézusra? Úgy-e nem? Dehát akkor miért kellett mindezt elviselnie Jézusnak?

Szent Bernát egy kedves kis elbeszéléssel ad választ erre a kérdésünkre. Így mondja: Porban játszó gyermek voltam, és nem is tudtam, hogy valami nagy bűnömért a királyi palotában halálra ítélték. A király parancsot adott, hogy tartóztassanak le és végezzenek ki. Ekkor azonban különös dolog történt. Amikor kimondotta a király, hogy engem keresztre kell feszíteni, akkor eléje lépett saját fia és azt kérte: Atyám, engedd meg, hogy helyette én halhassak meg. A király kicsit elgondolkozott, de azután megadta az engedélyt. Keresztet raktak tehát a király fia vállára, és kivezték a város végére, hogy ott keresztre feszítsék. Én éppen az utcán játszottam. Megkérdeztem tőle: Hová mész így te király fia? Ő pedig azt felelte: Elmegyek helyetted meghalni. Abban a pillanatban mindent megértettem. Beláttam, hogy a király fia irántam való szeretetből vállalja a szenvedést és a halált.

Elment a kedvem a további játéktól. Eldobáltam játékaimat és sírva kísértem ki a király fiát a vesztőhelyre. Ő valóban meghalt értem.

Nézzük csak miért halt meg a király fia? Miért kellett Jézusnak vállalnia a sok szenvedést és a halált? A bűnösökért.

Ki követte el az első bűnt? Az ősszülők, utánuk pedig minden bűnös ember.

Ki nem követett el bűnt? Jézus.

Tud-e segíteni magán a bűnbeesett ember? Ki tud-e szabadulni a börtönből a rab, ha nem nyitják ki az ajtót? Ki tud-e jönni a kútbaesett ember, hacsak fentről nem nyújtanak neki segítséget?

Látjátok gyerekek, a bűnös ember olyan mint a rab a börtönben, vagy mint a kútbaesett szerencsétlen. Önmagán nem tud segíteni. A bűnbeesett emberen csak Jézus tud segíteni. Hogyan segített Jézus? *Úgy hogy helyettük vállalta a szenvedést és a halált.*

Jézus el tudott volna menekülni ellenségei elől még az Olajfák hegyén is. Eltűnhetett volna és hiába keresték volna. Kérhetett volna Atyjától égi segítséget is, vagyis angyalokat. Jézus mindezt nem tette. Vállalta az Atya akaratát, vagyis a szenvedést és a halált az emberekért.

Miért volt erre szükség? Mert Jézus az örök *kárhozatból akart bennünket kimenteni* és azt akarta, hogy mindnyájan a mennyországba jussunk. Jézus az Ő szenvedésével *megnyitotta Isten országát* minden megtérő bűnösnek.

Ezért készülünk *nagybőjtben Jézus szenvedésének és halálának megünneplésére*. Ha Ő a halálig vállalta értünk a szenvedést, vállaljunk mi is érte valamit. Mondjunk le nagybőjtben kedvenc ételünkről, TV-ről, vagy játékról.

Foglaljuk össze:

- *Miért szenvedett és halt meg Jézus?*
- *Miért csak Jézus válthatta meg az emberiséget a bűntől?*
- *Mivel váltotta meg Jézus a világot?*
- *Kinek az akaratát teljesítette Jézus az ő szenvedésével?*
- *Mire emlékezünk nagybőjtben?*

III. ALKALMAZÁS

A) Miután hallottatok már valamit Kolbe atyáról, elevenítsük fel, mit tudunk róla. Fogoly volt ő egy olyan táborban, ahol mindenkit kivégeztek. Több lengyel paptársával együtt sínylődött ő is ebben a táborban. Egyik nap valamelyik társuk megszökött. Erre a táborparancsnok a barakk összes foglyát kivezényelte az udvarra. Ott vártak mozdulatlanul órák hosszat. Mivel a szökevényt nem tudták visszahozni, a táborparancsnok kijelölt tíz másik foglyot, és éhhalálra ítélte. A Kolbe atya

mellett álló foglyot is kiszólitotta. Az gyermekei és felesége után sóhajtott. Erre Kolbe atya is odalépett és kérte a parancsnokot, hogy ő hallasson meg ehelyett az ember helyett. Az embert visszavezényelték, Kolbe atya pedig ment az éhségbunkerba. Sem ételt, sem italt nem kaptak. Húsznapos szenvedés után halt meg.

Ő életének feláldozásával megmentette *egy ember életét*. Urunk Jézus pedig önfeláldozásával az egész emberiséget megmentette az örök életre.

B) Egyik faluban történt. Tűz ütött ki, és leégett három család istállója, pajtája. Kiderült, hogy a szomszédék *Jóska fia*, játékból gyújtogatott és tüzet fogott a közeli kazal. Amikor ez kiderült, az apa éktelen haraggal vette kezelésbe fiát és ütötte, ahol érte. Jóska nagyon sírt, de a végén már hangja is elnémult a sok veréstől. Ekkor 5 éves hugocskája, odaállt apja elé és azt mondta:

– Atyám most már engem verj, mert a Jóska nem bírja tovább. – Ő ártatlan volt és mégis vállalta volna a szenvedést testvééréért.

Látjátok, miértünk is ilyen áldozatot hozott Jézus. Hozzunk mi is szívesen áldozatot egymásért. Lemondásainkat, szenvedéseinket ajánljuk fel másokért. Sokat tudunk lelkileg segíteni nekik.

Szemléltetés: Bibliái kép. – Táblarajz.

Házi feladat: Írjál három önmegtagadást, amit Jézusért följajánlottál engesztelésül.

Ének: „Bűnbánóknak menedéke” első és második vers (SZVU 58.)

24. PILÁTUS HALÁLRA ÍTÉLI JÉZUST

Oktatói cél: Megértetjük, hogy Jézus érettünk fogadja el a halálos ítéletet.

Nevelői cél: Kerülöm a bűnt, mert minden bűnnel Jézus szenvedését fokozom.

Bevezetés:

Ima: Köszönjük meg saját szavainkkal Jézus szenvedését.

Ének: „A keresztfához megyek” (SZVU 63.)

Számonkérés: Nézzük, milyen önmegtagadásokat vállaltatok.

Visszakérdés: Múlt óra anyagából.

I: ELŐTERJESZTÉS

Most nézzétek meg, gyermekek, amit a multkor szóval elmondtunk miként ábrázolja ez a kép. (Képet mutatunk a múlt órai anyagról és esetleg leolvashatunk róla néhány ismert mozzanatot...)

Mit gondoltok, ki okozta Jézusnak a legnagyobb csalódást? Nem a főpap, hiszen arról tudta Jézus, hogy féltékeny, és azért ellensége. Hanem Júdás, aki elárulta, pedig barátja volt. Feltehetjük azt a kérdést is: Vajon Jézus nem szökhett volna-e meg éjszaka börtönéből? De igen. Isteni erejével könnyen megtehetette volna. De Ő továbbra is vállalni akarta értünk a szenvedést.

Célkitűzés: Nézzük, ma mit szenvedett Jézus Pilátusnál és hogyan ítélték Őt halálra.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: Helytartó, helyőrség, császár, Római Birodalom, ostromozás.

1. Láttuk már, hogy a zsidó főpap és főtanács halálra ítélte Jézust. Pilátusnak a császár helytartójának volt joga a kivégzésre engedélyt adni.

Pilátus megkérdezte Jézust, hogy mit szól a vádakhoz? Jézus nem

akart mentetetőzni, inkább nem szólt egy szót sem. Végül akkor szólalt meg, mikor Pilátus ezt a kérdést tette fel:

— Király vagy-e Te?

— Igen — felelte Jézus; Én király vagyok, de országom nem e világból való. Nincs hadseregem, sem földi birodalmam.

A helytartó látta, hogy Jézusnak nincsen bűne, ezért nem akarta halálra ítélni. Azt mondta, hogy megfenyíti és elbocsátja. Erre azonban a zsidók elkezdtek kiáltozni: Ha ezt elbocsátod, akkor bevádolunk a császárnál.

Pilátus erre megostoroztatta Jézust, hátha megsajnálják. Az ostromozás kegyetlen büntetés volt. Oszlophoz kötötték Jézust és levetkőztetve ötágú ólmos ostorokkal verték. Ahol az ostor érte ott seb fakadt és dőlt belőle a vér. A sebeket meg sem lehetett számolni. Jézus lábai alatt már valóságos vértócsa volt. Amikor eloldották az oszloptól, összeesett. Mikor magához tért, bevezették Pilátus udvarába, és ott fejére töviskoronát tettek, kezébe nádszálat nyomtak, és vállára egy rossz katonaköpenyt. Azután gúnyolódva térdet hajtottak előtte, nevetve mondták: Üdvözlégy, zsidók Királya!

A helytartó most, ilyen véresen még egyszer megmutatta a népnek Jézust, azzal a szándékkal, hogy most már bizonyosan megelégszenek ezzel a büntetéssel és ő elbocsáthatja Jézust. Közben azonban a zsidó vezetők még jobban fellázították a népet, úgy hogy kiáltozva követelték: fessítsd meg Őt!

Pilátus kijelentette, hogy nem talál vétket Jézusban, a nép követelésére azonban mégis kimondta a halálos ítéletet: Feszítsétek keresztre! Egy katonatisztet hivatott magához, és parancsot adott neki Jézus megfeszítésére.

2. Most azután mi is kérdezzük meg Pilátussal:

— *De mi gonoszat cselekedett?* Bizony semmit. Akkor miért ítélték halálra? Azért mert magára vette az egész világ bűneit. Az emberek káromkodásaiért viselte a gúnyt és csúfolódást. Az emberek durvaságáért viselte a verést. Az emberek igazságtalanságáért, rágalmozásaiért viselte az igazságtalan ítéletet. Az emberek torkosságáért a szomjúságot és éhséget.

Amikor ilyen bűnöket követünk el gondoljunk arra, hogy mi is *okai* vagyunk Jézus szenvedésének. Minden ember bűnös, tehát minden ember hozzájárul Jézus szenvedéséhez.

3. Jézust nagypénteken ítélte halálra Pilátus. A zsidóknál ez volt az

ünnap előtti nap, mivel ők a szombatot tartották ünnapnek. Ezért van az, hogy mi *a pénteket bűnbánati napnak tartjuk*. Ilyenkor hálával gondolunk Jézus szenvedésére és ezért valami önmegtagadást is vállalunk. Lemondunk esetleg a húsevésről, de vállalhatunk helyette bármilyen jócselekedetet, vagy lemondást.

Foglaljuk össze:

- Ki volt Pilátus?
- Miért vitték Jézust hozzá?
- Miért vádolták a zsidók?
- Miért nem akarta Pilátus halálra ítélni?
- Mitől ijedt meg Pilátus?
- *Kinek a bűneiért szenvedett és halt meg Jézus?*
- *A hét melyik napján tartunk bűnbocsánati napot?*

III. ALKALMAZÁS

A) Mikor a pogányságból megtért és kereszténnyé lett Clodwig frank király végighallgatta azt, amit én most nektek elmondtam, vagyis Jézus szenvedését, felháborodottan mondotta: Csak én lettem volna ott frankjaimmal! Majd adtam volna én a zsidóknak és Jézust, kimentettem volna a kezükből. Ez szép lelkesedés, de Jézus nem fogadta volna el. Ő nem ilyen védelmet kíván tőlünk, hiszen megvédhette volna önmagát. Ő azt várja, hogy *súlyos bűnnel sohase bántsuk meg a Mennyei Atyát*. Így tudjuk Jézus szenvedését csökkenteni. Aki igazán szereti Jézust azzal mutatja meg, hogy kerüli a bűnt, és teszi a jót. Másokat is figyelmeztessünk a jóra, különösen arra, hogy ne káromolják Istent. Ismertem egy édesanyát, aki megfogadta, hogy minden káromkodó embert szép szóval figyelmeztet a jóra. Meg is tette és sok embert térített jobb belátásra.

B) Ha Jézus vállalta a sok szenvedést, nekünk sem szabad elkeserednünk vagy megijednünk, amikor *szenvedést kell vállalnunk*. Jézus nem érdemelte meg, Ő másokért szenvedett. Mi viszont megérdemeljük, mert egy ember sincs bűn nélkül.

Egyszer kórházba mentem súlyos beteget gyóntatni. Ott a szobában megkérdeztem egyik beteg asszonytól, hogy van? Így felelt:

— Ha összeszámolom, már vagy 12 operáción estem át fiatal korom óta. Mostani műtétem is életveszélyes volt. Mindig *rábíztam magam*

Istenre és megnyugszom az Ő akaratában. Szenvedésemet pedig felajánlom családomért, és a bűnösökért.

Tegyük meg ezt mi is, hogy örömet szerezzünk a szenvedő Jézusnak.

Szemléltetés: Bibliai kép. — Táblarajz.

Házi feladat: Látogass meg egy beteget, és ajánld fel a szenvedő Jézusnak.

Ének: „Keresztények sírjátok” (SZVU 71.)

25. JÉZUS MEGHAL A KERESZTEN

Oktatói cél: A gyermek elé állítani, hogy áldozta fel magát Jézus értünk.

Nevelői cél: Hálára hangolni a gyermeket Jézus iránt.

Bevezetés:

Ima: „Imádunk Téged Krisztus és áldunk Téged, mert szent Kereszted által megváltottad a világot.” (Mondjuk el háromszor, hogy megtanulják.)

Ének: „A Keresztfához megyek. . .” (SZVU 63.)

Számonkérés: Látogattatok-e beteget? – Néhányan számoljanak be: kit és mikor?

Visszakérdés: Folytatásos előadásban két-három gyermek mondja el Jézus szenvedését az Olajfák hegyétől Pilátus ítéletéig. – Kérdések.

I. ELŐTERJESZTÉS

Ma Jézust elkísérjük a kereszttúton. Láttátok a templomban a 14 képet, úgy mondjuk stáció-sorozatot. Mit jelent ez? Azt, hogy Jézus keresztútjának eseményeit egy-egy képen megörökítették. Ebből alakult ki a tizennégy kép. Ezeket nevezzük keresztúti állomásoknak, latinul stációknak. Amikor imádkozzuk a keresztúti ájtatosságot, akkor minden képnél megállunk és arra az eseményre gondolunk, amit a képen látunk. Az első stáció: „Jézust halálra ítélik”.

Láttuk, hogy ki ítélte halálra. Azt is, hogy Pilátus gyávaságból nem mert ellenkezni a zsidókkal, mert féltette hatalmát. Így kimondta az ítéletet: Jézust keresztre kell feszíteni. A katonák *rákötözték Jézus vállára a kereszt gerendáját*. Nem mind a kettőt, csak az átvető gerendát, amely magába véve is kb. 2,5 m hosszú volt és legalább 60 kg. Így indultak el a város végén emelkedő, úgynevezett Kálvária dombra. A kereszt nagyon nehéz volt, Jézus pedig már nagyon gyenge. Így útközben többször elesett, míg végül egy Simon nevű ember segített neki vinni a keresztet. A kereszt hátul volt Jézus karjaira kötözve. Amikor elesett arcára zuhant,

mert kezeit nem tudta maga elé letenni. Végül a legnagyobb forráságban, déli órában érkeztek fel a hegyre.

Célkitűzés: Most arról tanulunk, hogyan halt meg Jézus érettünk a keresztfán.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: Keresztút, stáció, Kálvária, százados, lándzsa (pokol tornáca).

1. Jézus egészen kimerülve érkezett a Kálvária hegyére. Az eddig is durva katonák most még kegyetlenebbek lettek. A gerendát a földre fektették, és durván rálökték Jézust. Először egyik kezét helyezték a gerendába fűrt lyuk fölé, és Jézust egy kb. 20 cm-es szögletes szeggel csuklója-felett, karját átlukasztva szegezték a gerendához. Borzasztó szenvedés volt az átszegezés, de még fájdalmasabb, amikor Jézus egész teste ránehezedett a két fájó, vérző sebre.

Most a két gerendát összeerősítették, azután a lábait szegezték hozzá az álló gerendához.

A nép vezetői csúfolódva kiáltottak Jézus felé:

– Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről!

Jézus megtehetette volna, hogy leszáll, ehelyett azonban imádkozott csúfolóiért.

– Atyám, bocsáss meg nekik, nem tudják mit cselekszenek.

Rettenetes szomjúság gyötörte Jézust a déli órában. Ezért így sóhajtott fel:

– Szomjazom!

A katonák ecetbe mártott szivacsot nyújtottak fel egy nádszálon. Jézus megízlelte, de nem itta ki.

Mikor már érezte Jézus, hogy alig van ereje, így sóhajtott:

– Atyám, kezeidbe ajánlom lelkemet!

Aztán lehajtotta fejét és meghalt.

Jézus halála után földrengés és sötétség támadt. A pogány százados katonatiszt megrendülten ismerte el: Ez az ember valóban Isten Fia volt.

2. Ha valaki meghal, az emberek azt hiszik: vége, megsemmisült. Jézus halála egészen más. Ő halálával győzött, még pedig a legnagyobb ellenségünk, a gonosz lélek fölött. Abban a pillanatban mikor Jézus meghalt, kinyitotta az emberek számára a mennyországot. Úgy mondjuk:

Megváltotta az emberiséget. Ettől fogva szabadok vagyunk a pokoltól és nyitva van számunkra a mennyország. Jézus az ő szenvedésével, halálával és feltámadásával megváltotta a világot.

Azok a jó lelkek, akik eddig éltek a földön, természetesen nem kárhoztak el, viszont nem is üdvözülhettek. Ezért ők valahol kivárták ezt a pillanatot, amíg Jézus megváltja a világot. Úgy mondjuk: hogy *a pokol tornácán* várakoztak az üdvösségre. Jézus lelke nyomban halála után ezeknek vitte meg az örömhírt és nyitotta meg számukra a mennyországot. Mindenképpen közöttük volt a jobb lator is, akinek Jézus közvetlen halála előtt bocsátott meg és bizonyosan Szt. József is.

A zsidók kérték Pilátust, hogy a keresztre-feszítetteket ne hagyják ünnepnapra a kereszten. Pilátus ezért elrendelte, hogy törjék össze a csontjaikat és vegyék le őket. A katonák azonban látták, hogy Jézus már meghalt, ezért az egyik katona lándzsával, vagyis egy hosszú nagyon hegyes, harci fegyverrel átszúrta Jézus Szívét.

Foglaljuk össze:

- *Jézus halála után hová szállott alá a lelke?*
- *Hol szenvedett Jézus kínhalált?*
- *Kik vették körül a keresztfát?*
- *Mit kiabált a nép és vezetői?*
- *Hogyan imádkozott Jézus a kereszten?*
- *Kire bízta Jézus az ő édesanyját?*

III. ALKALMAZÁS

A) Jézusnak a keresztúton *Veronika egy kendővel* megtörölte arcát. A kendőn Jézus egész arca látható volt, a vércseppekből kirajzolódva. Ezt igen nagy értéként őrzik. — *Pongrác a 13 éves vértanú*, édesapja vértanúi vérét hordotta egy szelencében ruhája alatt, hogy mindenkor emlékezzék apja hősie batorságára, és legyen ereje neki is áldozatot vállalni hitéért. Mi most láttuk Jézus szenvedéstörténetében mily sokat szenvedett értünk, mennyi vért ontott, és hogyan áldozta fel végén minden cseppjét a világért. Gondoljunk arra, hogy ezzel Jézus nekünk is megnyitotta a mennyországot. Köszönjük meg neki.

B) Közvetlenül a háború befejezése után, falunkban még működött egy *tábori kórház*. Sok sebesültet hoztak oda műtétre. Az orvosok alig

győzték a munkát, de a legnagyobb baj az volt, hogy nem volt fájdalomcsillapító gyógyszerük. Az idegen orvosok nehéz eseteknél a plébános segítségét kérték. Ő fogta a szenvedők fejét és beszélt nekik, hogy a figyelmet elterelje és enyhítse fájdalmukat. Bizony, ez nehéz feladat volt. Elmondta, hogy egyik katonának le kellett vágni a lábát, mert szétroncsolta az akna. Lekötözték, így moccanni nem tudott, de a szörnyű fájdalmak alatt így kiabált: Gyilkosok, megölnék. Pedig az orvosok az életét mentették meg.

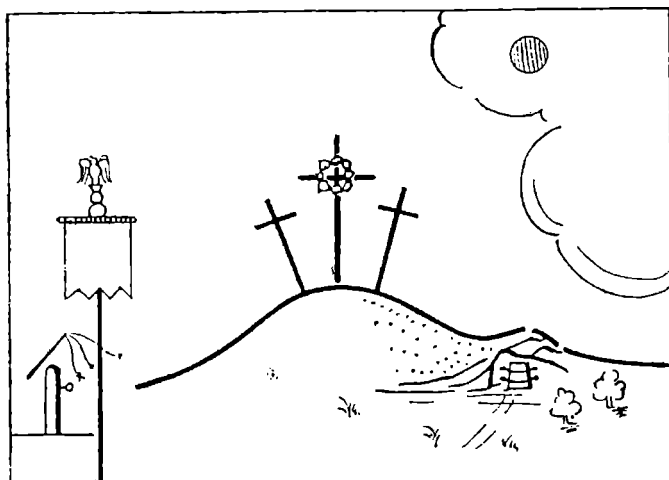
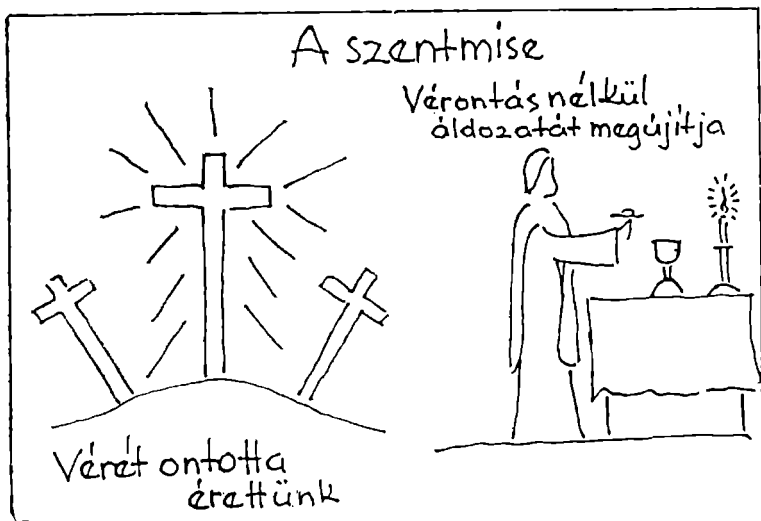
Jézus is fájdalomcsillapító nélkül szenvedte végig keresztútját, halálát. Megölték, de *halála a mi életünket mentette meg*. Tudjunk mi is panasz nélkül szenvedni Vele.

Szemléltetés: Bibliai kép. – Táblarajz.

Házi feladat: Vegyél részt egy keresztúti ájtatosságon.

Ének: „Jézus világ megváltója...” (SZVU 70.)

(vagy „A keresztfához megyek” (SZVU 63.)

26. JÉZUS TEMETÉSE ÉS FELTÁMADÁSA

Oktatói cél: Jézus feltámadását szemléletesen állítsuk a gyermekek elé.

Nevelői cél: Mindenkinél jobban kell hinnünk a feltámadt Krisztusnak.

Bevezetés:

Ima: Imádunk Téged, Krisztus és áldunk Téged, mert szent Kereszted által megváltottad a világot.

Ének: „Jézus világ Megváltója” (SZVU 70.)

Számonkérés: Voltatok-e kereszti ájtatosságon? Hány stáció a kereszti út? Mondjátok el néhányat ezek közül.

Visszakérdés: Mondjátok el Jézus szenvedéstörténetét halálra ítéletől kezdve haláláig.

I. ELŐTERJESZTÉS

Egyik nap Pista nagy izgalomba hozta az osztályt. Azzal a hírrel jött, hogy édesanyjának a lottón ötös találatja volt. Persze a gyerekek mindjárt kíváncsiak voltak, hogy ez mekkora összeget jelent? Akadtak azonban többen, akik nem akartak hinni Pistának. Olyan ritka az ötös találat, hogy szinte hihetetlennek tartották. Addig nem is hittek igazán, amíg az újságban nem olvasták, hogy valóban ötös találatuk volt.

Mit szóltak volna a gyerekek, ha Pista ezzel jött volna az iskolába reggel: Képzeljétek gyerekek, feltámadt a nagyapám. Bizony mindenki ki-nevette volna. Azt mondtátok volna: ez nem létezik. — Bizony, ugyanilyen hihetetlennek tűnt az apostolok előtt is, amikor meghallották Jézus halála utáni harmadik napon, hogy Jézus feltámadt. Pedig hát ez történt.

Célkitűzés: Ma azt tanuljuk meg, hogyan támadt fel Jézus a halálból.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: A zsidók heti ünnepe, szombat, sziklasír.

1. Jézus halála után két tekintélyes zsidó vezető ember elkérte Pilátustól Jézus holttestét, hogy eltemethesse. Az egyiknek, akit Arimateai Józsefnek hívtak, volt egy sziklába vájt sírhelye, vagyis kriptája. Oda

temették el Jézust. Azaz nem is temették, hanem szépen három lepedőbe csavarták a zsidó törvények szerint, egy ládába tették és a sziklabarlangba helyezték be.

Mivel a főpap félt, hogy esetleg ellopiák Jézus holttestét, fegyveres katonákat fogadott fel, hogy őrizzék Jézus sírját.

2. A zsidóknál a szombat nagy ünnep volt. Akkor nem volt szabad a temetőbe menni. Másnap reggel viszont kora hajnalban néhány asszony elment Jézus sírjához, hogy holttestét illatszerrel bekenjék. Ez ugyanis egy időre a holttestet megóvjá a romlástól. Útközben már arról beszélgettek: Ki fogja elhengeríteni Jézus sírjáról a zárókövet? Amint odaértek, meglepetve látták, hogy a kő nincs ott a sír nyílásánál. Megijedtek: vajon ki mozdíthatta el onnan. Nem tudták senkitől megkérdezni, ezért benéztek a sírba. Gondolhatjátok, mennyire izgultak ezek a szegény asszonyok, hogy vajon mit látnak ott benn. Íme, egy ifjút láttak, azaz egy angalt, aki azt mondta nekik:

– Ti a megfeszített Názáreti Jézust keresitek. Nincsen itt, *feltámadt*. Menjetek és mondjátok meg a hírt az apostoloknak.

Az asszonyok el is mentek, de az apostoloknak hiába vitték el az örömhírt, azok nem akartak hinni nekik. De azért csak kíváncsiak voltak, hogy a sírról igazat mondtak-e az asszonyok? Ezért Péter és János gyorsan felkészültek és a sírhoz futottak. Látták, hogy a sír valóban üres és a halotti leplek ott vannak. De még mindig nehezen hittek a föltámadásban. Hazamentek tehát, és jól bezárkóztak, mert féltek a zsidóktól.

Estig nem történt semmi. Sötétedés után azután egyszercsak megjelent közöttük Jézus. Ajtónyitás nélkül, zörej nélkül jött közéjük. Először kísértetnek nézték. Így köszöntötte őket: Békesség nektek! Ne féljetek, én vagyok! Láthatjátok, hogy minden úgy történt, ahogyan előre megmondtam nektek. Lássátok kezemet, lábamat; valóban én vagyok az, akit keresztre feszítettek.

Mikor látta Jézus, hogy még mindig bizalmatlanok, megkérdezte tőlük:

– Van-e valami ennivalótok?

Ő ugyan nem volt éhes, mert a feltámadt test nem szorul táplálékra, mégis azzal bátorította tanítványait, hogy enni kért tőlük. Azok lépesmézet és halat adtak neki. Aztán szépen elbeszélgettek vele. Most már örültek, hogy újra láthatták. Ismét megerősödött hitük Jézus Krisztusban.

3. Jézus feltámadásával igazolta, hogy ura a halálnak is. Amint ő feltámadott harmadnapon és legyőzte a halált, úgy mindazok, akik

benne bíznak, hasonlóképpen feltámadnak. Mi hiszünk Benne, tehát nekünk szól az ő ígérete. Nem halunk meg végleg. Ezért írják keresztény temetők kapuja fölé: Feltámadunk! Ezért ünnepeljük minden húsvétkor a föltámadást.

Foglaljuk össze:

- Kik temették el Jézust?
- Milyen sírba helyezték?
- Mit tettek a sír nyílásához?
- Mi történt harmadnapon?
- Kik mentek korán reggel a sírhoz?
- *Mivel váltott meg minket Jézus?*
- *Mikor támadt fel Jézus?*

III. ALKALMAZÁS

A) Húsvét minden évben csak egyszer van. De nekünk olyan fontos Jézus feltámadása, hogy minden vasárnap arra emlékezünk. Szentmisében, Úrfelmutatás után így imádkozunk: „Halálodat hirdetjük Urunk és hittel valljuk feltámadásodat, amíg el nem jössz.” Jézus azért támadt fel, hogy megnyugtasson minket: Mi is feltámadunk. Nagy írónk, Gárdonyi Géza – aki az egri várban van eltemetve – is hitt a föltámadásban, ezért sírjára ezt iratta: „Gárdonyi Géza”, alá pedig „csak a teste”. És ezt írta egyik versében, hogy nem fél a haláltól: „mert egy ajtó bezárul a földön, egy ajtó kinyílik az égben, ez a halál.”

Erre figyelmeztet minket a *húsvéti piros tojás is*. A tojás életet rejt magában és ez az élet kikel belőle, amikor eljön az ideje. Így leszünk mi is a föltámadáskor.

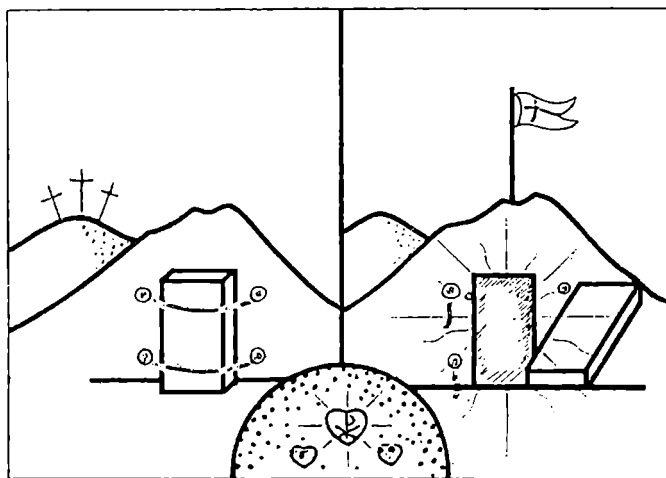
B) *Egy édesanya* ölében tartotta súlyos beteg kisleányát. Egyszer csak egy méhecske kezdett körülöttük döngöcsélni és a kisleány nagyon megijedt, hogy megszúrja. Édesanyja azonban átölelte és azt mondta: ne félj, anyukád megvédelmez. A méhecske valóban az édesanya kezét szúrta meg. Az édesanya ezzel magyarázta meg beteg kislányának, hogy a halál nem félelmetes: Látod kisleányom, így lesz a halállal is. Nem kell félni a haláltól, mivel annak mérges fullánkja már beletört Jézus Krisztus Szívébe. Ugyanis ezt a Szívet lándzsával átszúrták, de harmadnapra feltámadt. Megígérte, hogy minket is feltámaszt. A halál tehát nem tud életünktől megfosztani bennünket.

Szemléltetés: Bibliai kép. Táblarajz.

Házi feladat: Húsvétkor adjál ajándékba tojást barátaidnak, rokongyermekeknek, és magyarázd meg, mi a húsvéti tojás értelme.

Ének: „Örvendetes napunk támadt...” (SZVU 90.)

(vagy: „Föltámadt Krisztus e napon...” (SZVU 67.)

27. JÉZUS PÉTERT LEGFŐBB PÁSZTORRÁ TESZI

Oktatási cél: Megtanítjuk, hogy az Egyházban Krisztustól rendelt vezetőség van.

Nevelési cél: Szívesen elfogadjuk az Istentől rendelt vezetőket és hallgatunk rájuk.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk.

Ének: Krisztus feltámadott (SZVU 88.)

Számunkérés: Kinek sikerült húsvéti tojást ajándékoznod?

Visszakérdés: Jézus szenvedéstörténetéből.

I. ELŐTERJESZTÉS

Az Úr Jézus nagyon szívesen beszélt hallgatóinak a juhokat őrző és védő pásztorról. Sokszor látta őket, amint nyájukat terelik. Gondjuk volt rá, hogy jó legelőn terelessék az állatokat. Ha pedig veszély leselkedett rájuk, vihar vagy vadállatok fenyegették a bárányokat, akkor a pásztor védte meg őket. A Szentírásban olvassuk, hogy Dávid király is pásztor volt és még a farkasoktól is megvédte nyáját.

Jézus önmagát jó pásztornak nevezte. Sajnálta az embereket, akiknek nem voltak jó vezetőik. Ezért gondoskodni akart, hogy követői – vagyis az ő nyája – ne maradjanak pásztor nélkül. Legyenek jó pásztoraik, akik gondoskodnak a nyáj lelki táplálásáról és védelméről.

Célkitűzés: Lássuk, kikre bízta rá Jézus az ő népének, vagyis híveinek vezetését?

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: Egyház, pápa, püspök, római, egyházmegye, plébánia.

1. Jézus feltámadása után többször is megjelent az apostoloknak. Egyszer, egy hajnali órában a Genezáreti-tavon találta őket. Már egész

éjjel halásztak, de nem sikerült halat fogniok. Bizony ez sokszor előfordul a halászokkal. Mivel a hal a legfőbb táplálékuk, ha nem sikerül a fogás, nincs betevő falatjuk. Ezért az apostolok is lehangolva eveztek kifelé a Genezáreti-tavon. Egyszer csak egy idegent pillantottak meg a parton. A homályban nem ismerték meg. Mikor közelebb jönnek, Jézus oda kiáltott nekik: Vessétek ki a hálót a bárka jobb oldalára. Ők engedelmeskedtek. Ekkor a halaknak olyan sokaságát fogták be a hálóba, hogy a súlyos zsákmányt nem is tudták beemelni a csónakjukba. Csak a víz alatt húzták kifelé. Mikor kiemelték a hálót a vízből, szétválogatták a halakat. 135 nagy halat fogtak, a kisebbeket visszadobták a vízbe,

Mivel Jézus már elkészítette a tüzet, hamarosan süthették az apostolok a halat, reggelire. Közben beszélgettek. Most már biztosak voltak afelől, hogy Jézus van velük, bár a vízen még kételkedtek ebben. Beszélgetés közben Jézus megkérdezte Pétertől:

– Péter, szeretsz-e engem? Péter szokatlanul találta a kérdést, de a maga természetességével válaszolt:

– Tudod Uram, hogy szeretlek Téged. -- Erre Jézus azt mondta neki

– Legeltesd bárányaimat!

Kis idő múlva Jézus újra megkérdezte Pétert, mintha már elfelejtette volna, mit is válaszolt az imént:

– Péter, szeretsz-e engem?

– Szeretlek Uram! válaszolta Péter. Erre Jézus is megismételte:

– Legeltesd bárányaimat!

Harmadszor is megkérdezte Jézust Pétert:

– Péter, ezeknél jobban szeretsz engem?

– Uram, Te mindent tudsz, – felelte Péter – Te tudod, hogy mennyire szeretlek Téged. –

Erre Jézus:

– Legeltesd juhaimat!

Péter a harmadik válasznál már könnyes szemmel felelt, Rájött, hogy Jézus azért kéri a hármast, mivel ő háromszor megtagadta a főpap udvarában. De ugyanakkor Jézus hármast parancsával akarta kifejezni, hogy Egyházának legfőbb vezetését, Péterre bízta. Ő lesz az apostoloknak is, meg a híveknek is vezetője.

2. Jézus követői, hívei, egy nagy családot alkotnak. Ezt nevezzük EGYHÁZ-nak. Régen is így nevezték. Ez persze nem egy házat jelent, hanem azokat, akik a házban laknak, vagyis a családot, lelki közösséget. Magyarul még így bővítjük a szót: *Anyaszentegyház*. Ebbe beletartozunk

mind, és mindazok az emberek, akik meg vannak keresztelve és követik Jézust.

Ennek a sok embernek *vezetőkre van szükségük*. A vezetésre választotta ki Jézus apostolait. Közöttük pedig Pétert még külön is legfőbb vezetővé jelölte ki. Hallottátok az imént, hogy külön Péterre bízta rá bárányait és juhait.

3. Péter meghalt. Rómában őt is börtönbe vetették, amikor üldözték a keresztényeket. Keresztre feszítették, mint Mesterét, Jézust. Ő ezt előre érezte, és azért maga helyett utódot nevezett ki a római egyház vezetésére. Ugyanezt tette a többi apostol is. Egyes egyházak élére felelős vezetőket rendeltek. Majd ezek is átadták a nyáj vezetését utódaiknak. Így folytatódott ez a mai napig. *Az apostolok utódait püspököknek nevezzük.* A római püspök, azaz *Péter utóda, a római pápa*. Ő az egész világ egyházának feje. Rómában lakik és fehér ruhája van. Úgy hívják: *II. János Pál*. Képről biztos ismeritek, talán néha még a televízióban is sikerült látnotok. Szentatyának nevezzük őt, hiszen Jézus földi helytartója. Mivel Rómában lakik, csak így mondjuk: *római pápa*. De az is elég, ha csak pápát mondunk, hiszen csak egy van a világon.

A püspökök régen egy-egy város híveit kormányozták. Mivel az egyház családja nagyon elnépesedett, nem lehet minden faluban, városban püspök, ezért ma egy püspök egy nagyobb vidék híveinek feje. Ezt a területet nevezzük egyházmegyének. Egy falu híveinek közösségét *plébániának* hívjuk. Ezt a közösséget a püspök segítőitársai: a plébánosok vezetik.

A mi püspökünk.....

A mi plébánosunk

Minden felszentelt papot *áldozópapnak* nevezünk.

Foglaljuk össze:

- *Mi az Atyaszentegyház?*
- *Kit tett Jézus az Anyaszentegyház látható fejévé?*
- *Ki most az Anyaszentegyház látható feje?*
- *Kik az apostolok utódai?*
- *Kik segítik a püspököket szent hivataluk gyakorlásában?*
- *Ki a jelenlegi pápa, ki a püspökünk, plébánosunk?*
- *Kik kormányozzák az egyházmegyéket, plébániákat?*

III. ALKALMAZÁS

A) „A jó pásztor életét is odaadja juhaiért” – mondta az Úr Jézus. Bizony, nagyon sok püspök és pápa áldozta fel életét a hívekért. Magyar egyházunk történelmében is találunk vértanú püspöket, akit *Szent Gellértnek* tisztelünk. Ő volt Szent Imre herceg tanítója és nevelője. Szent István király kinevezte marosvári püspökké. Szentéletű és bátor ember volt. Még a királyt is nyilvánosan megfeddette a templomban. Amikor a nép a pipogya királyokat elűzte, Gellért püspök társaival Budára tartott, hogy a külföldről jövő új királlyal, Endrével találkozzék. A pogány magyarok azonban a mai Szent Gellért hegy tövében közáport zúdítottak kocsijára, majd taligához kötve letaszították a Gellért hegy tetejéről. Ő lett a magyar egyház első vértanúja. Ott halt meg a Gellért hegy tövében, melynek tetején most gyönyörű szobor őrzi emléket, magasra emelve tartja Jézus keresztjét. Megérdemli, hogy tiszteljük őt.

B) A pápák is sokat szenvedtek. Napóleon például VII. Pius pápát fogóságba vetette. A pápának olyan rongyos reverendája volt, hogy szabóhoz kellett küldenie kijavítani. A szabó látta, hogy ezen már nem sokat lehet segíteni, ezért gondolt egyet és apró darabokra szabta a reverendát, szétosztotta szeretetadományok ellenében. Ebből nemcsak új reverendát, de még tetemes segítséget is tudott nyújtani a pápának.

Isten nem hagyja el az ő szolgáját még a legszorongatottabb helyzetben sem.

Szemléltetés: Bibliai kép. – Táblarajz.

Házi feladat: Tanuljátok meg az Anyaszentegyház öt parancsolatát.

Ének: „Hol Szent Péter sírba téve...” (SZVU 275.)

JÉZUS SZENT PÉTERT

LEGFŐBB PÁSZTORRÁ TESZI

28. JÉZUS MENNYBEMENETELE

Oktatói cél: Jézus feltámadt testével együtt megdicsőült a mennyországban.

Nevelői cél: „Hiszem a test feltámadását és az örök életet”.

Bevezetés:

Ima: Imádkozzunk a Szentatyáért: valaki saját szavaival.

Ének: Hol Szent Péter sírba téve (SZVU 275.)

Számonkérés: Hogy sikerült megtanulni az Anyaszentegyház öt parancsolatát?

Visszakérdezés: Az Egyház vezetéséről.

I. ELŐTERJESZTÉS

Egyszer régen, meglátogattam egy szerzetesnői kolostort, vagyis apácákat. Ezek nagyon szigorú szabályok szerint éltek. Sohasem ettek húst, édességet sem; nem beszélhettek; egyszerű fehér ruhába öltözködtek; hajukat levágták; fekhelyük kemény deszkára terített pokróc volt. Egész nap imádkoztak és dolgoztak. Hajnali három órakor keltek fel.

Ez bizony nagyon kemény élet volt és ennek ellenére egyetlen nővér sem hagyta ott a kolostort. Arcukon mindig derűs, mosolygós nyugalom ragyogott. Vajon honnan kapták ezt a belső örömet? Amikor elbúcsúztunk, megtudtuk, ugyanis így köszöntek el: „Remélem, majd a mennyországban találkozunk”. „A viszontlátásra” helyett ők így köszöntek. Állandóan a mennyországba készültek és mindent úgy végeztek, hogy közben a mennyországra gondoltak. Képzletben már itt a földön is látták annak szépségét. Nemcsak ők, de mi is szeretnénk valóban a mennyországba jutni.

Célkitűzés: Most nézzük mit tanít Jézus a mennyországról?

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: világ vége, mennyei dicsőség, utolsó ítélet, feltámadás.

1. A Szentírás leírja, hogy Jézus feltámadása után többször is megjelent az apostoloknak, de csak negyven napon keresztül. A negyvenedik napon utoljára jelent meg Jézus apostolainak, és kivezette őket az Olajfák hegyére. Sok kedves órát töltöttek el ott régebben is beszélgetésben és imádságban. De ott történt Jézus szenvedésének kezdete is. Ott fogták el Jézust. Most megegyeszer elmondta nekik rendelkezését: Menjetek el az egész világra, tegyetek tanítványommá minden népeket. Kereszteljétek meg őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevére (Mt 28, 18). Azután az Olajfák hegyén megáldotta őket és felemelkedett a mennybe. A tanítványok nagyon szomorkodtak, de angyalok vigasztalták meg őket: Az a Jézus, aki most a mennybe ment, ugyanígy jön el a világ végén.

A Hiszekegy-ben úgy mondjuk: „Jézus ott ül a mindenható Atyaisten jobbjára felől”. Ez azt jelenti, hogy Jézus feltámadt testében *ott van Isten dicsőségében*, a mennyországban. Ugyanolyan dicsőségben van, mint maga a Mennyei Atya. A kifejezés azt jelenti, hogy akit megtisztelünk, azt jobbunkra ültetjük. A Mennyei Atya is megtisztelte Fiát.

2. Jézus búcsúszavaiban teljesen rábízta tanítványaira, hogy ők *tanítsák* az embereket, ők *szenteljék* meg a keresztséggel, és *vezessék* a Mennyei Atyához, egészen a világ végéig. De azért megígérte: „*Én veletek vagyok mindennap a világ végezetéig.*” Tehát *ennek a világnak* egyszer vége lesz. De van ennél egy sokkal szebb világ is, olyan, ahol nincs betegség, halál, és szenvedés. Nincs éhség, szomjúság, könny és bűn. Van viszont öröm, szeretet és jószág. Jézus ebbe a világba ment, és amint megígérte, lakóhelyet készít ott mindnyájunk számára.

3. A világ végén Jézus elé kerül az egész emberiség. Mindenki, aki valaha élt a földön. Ott mind feltámadt testben leszünk már. Ez olyan lesz, mint Jézusé a feltámadás után. A jók látják majd a rosszakat, a rosszak pedig a jókat megegyeszer, utoljára. Jézus a jókat hívja, a rosszakat nem hívja. Eleget hívta őket itt a földön. Ott már semmit sem lehet jóvá tenni. Akik kinn maradnak Isten országából, örökké távol maradnak Istentől. Ez lesz a kárhozat szenvedése.

Az utolsó ítélet után már csak mennyország lesz és kárhozat. A mennyországban minden és mindenki jó. A pokolban minden és mindenki rossz. Az egyikben a jók lesznek együtt Istennel, a másikban a rosszak lesznek együtt Isten nélkül.

Foglaljuk össze:

- *Mi történt Jézussal feltámadása után?*
- *Mikor jön el Jézus ismét?*
- *Miért jön el Jézus a világ végén?*
- *Hogyan nevezzük a világ végén bekövetkező ítéletet?*
- *Mit tesz Isten az ember testével a világ végén?*

III. ALKALMAZÁS

A) Amikor én akkora lehettem, mint most ti, akkor élt egy fiatal szerzetes növendék, úgy hívták: *Kaszap Pista*. Jó tanuló volt, és amellett kiváló tornász. Sok versenyen szerzett aranyérmet. A legnagyobb eredményeket mégis súlyos szenvedése közepett szerezte. 19 éves volt, amikor egy veszedelmes betegség támadta meg. Először kelések borították el a testét, azután belső daganatok keletkeztek úgy, hogy már nem tudott levegőt venni. Fel kellett vágni a gégéjét. Mikor már érezte, hogy gyógyulásról nem lehet szó, belenyugodott Isten akaratába és készült a halálra. Utolsó napján sírva állták körül ágyát szerettei, akiktől így búcsúzott:

— Ne sírjatok! Számomra mennyei születésnap van ma! Odaát mindnyájatokkal találkozom. Vigasztalódva várta a halált. Tudta, hogy odaát a megdicsőült Jézus vár rá. Úgy éljünk, hogy mi is abba az országba kerüljünk.

B) Szent Erzsébet, II. Endre királyunk leánya, 20 éves korában, három gyermekkel özvegyen maradt. Kiüldözték előkelő otthonából és sokat szenvedett gyermekeivel együtt. Mikor már valahogyan sikerült földi biztonságot teremteni maga körül, érezte, hogy nem sokáig él. Hirtelen betegség támadta meg és ő boldogan megmondta előre, hogy mikor hal meg. Ez pontosan be is következett. 24 éves korában, derűs nyugalommal várta a halált, mert érezte, amit Szent Pál így mondott: „Számomra az élet Krisztus, a halál nyereség.” — Aki igazán hisz Jézusban, az nem fél a haláltól.

Szemléltetés: Bibliai kép. — Táblarajz.

Házi feladat: Végezz jócselekedetet minden nap. Jegyezd fel ezeket a jövő óráig.

Ének: „Uram Jézus légy velünk” (SZVU 150.)

(vagy: „Krisztus a mennybe fölmené” (SZVU 95.)

29. A SZENTLÉLEK ELJÖVETELE

Oktatói cél: Megvilágítjuk, hogy ki a Szentlélek és mit kapunk tőle.

Nevelői cél: Hallgassunk mindig a Szentlélek sugallatára.

Bevezetés

Ima: Jőjj, Szentlélek Úristen, világosítsd meg értelmünket szent tudományod befogadására, erősítsd meg akaratunkat, hogy mindig a jót tegyük. Amen.

Ének: Jőjj, Szentlélek Úristen (SZVU 259.)

Számonkérés: Milyen jócselekedeteket végeztetek? Olvassátok fel füzetetekből.

Visszakérdés: A legutóbbi óra anyaga.

I. ELŐTERJESZTÉS

Nemrégiben mesélte el egy idősebb férfi egy régi vitorlás élményét. Tudjátok mi az a vitorlás? Csónakra rászerezelt, kifeszített lepedő, amelyet a szél ereje mozgat, és vele együtt a csónakot is. Ilyen vitorlás csónakon szerettek volna túrát rendezni. Több vitorlás is várt a parton kikötve, de nem tudtak elindulni, mert teljes szélcsend volt. Órákat vártak, míg végre elkezdett mozogni egy kicsit a levegő. Tüstént eloldották a csónakokat és szépen siklottak a víz színén. El is érték szerencsésen a túlsó partot. Amikor azonban visszafelé indultak, a szél hirtelen megváltozott és megerősödött. Vihar lett belőle. Belekapaszkodott a vitorlába, de ellenkező irányba, a Balaton közepére hajtotta a csónakot. Szerencsére idősebb tengerész is volt a csónakon, sokat tapasztalt ember. Tudta, hogy mit kell csinálni. Azonnal lecsavartatta a vitorlákat, a csónakot pedig vasmacskával megállította. Aztán fokozatosan és lassan kezdte a csónakot irányítani a szél irányának megfelelően s felhúzza a vasmacskát lassan elindultak. Sok félelem között, de mégis élve érték el a partot.

Jó, ha fúj a szél, de rossz, ha vihar lesz belőle, mert akkor veszedelmessé válik. Hát még ha felhőszakadás és villámok kísérik!

Célkitűzés: Ma azt tanuljuk meg, hogyan jött el a Szentlélek az apostolokra.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: Pümkösd, jeruzsálemi zarándokok, Szentlélek.

1. Jézus megígérte, hogy ha eltávozik a Földről, elküldi az égből a Szentlelket. Ő majd eltölti az apostolokat és megerősíti őket. Ezért meghagyta Jézus az apostoloknak, hogy ne hagyják el Jeruzsálemet, hanem maradjanak együtt. Az apostolok szót fogadtak, hiszen nem mertek kimenni az emberek közé, mert féltek, hogy Jézus sorsára jutnak. A városban nagyon sok zarándok volt, mert a zsidók a Pümkösdöt ünnepelték. Ezen a napon történt, hogy hirtelen szélzúgás támadt, majd pedig az emberek, akik a zúgásra felgyeltek, azt látták, hogy egy láng csap le az égből. Abba az irányba szaladtak, mert azt hitték, hogy bizonyosan kigyulladt valami épület. Azonban mást tapasztaltak. Óriási tömegben vettek körül a házat, ahová a láng csapott. Közben benn a házban a láng széteszlott kisebb lángnyelvekre, s minden apostol betelt Szentlélekkel. Mikor aztán a tömeg együtt volt, kinyitották az ajtókat és kilépett Péter, hogy szóljon a néphez. Bizonyára valami székre állott fel, hogy lássák az emberek. Bátran szólt hozzájuk, Jézus Krisztusról, akit a zsidók igazságtalanul keresztre feszítettek. De bár sok bűnük van az embereknek, ha *bűnbánatot tartanak*, Jézus Krisztus érdemeiért *Isten megkegyelmez* nekik. Az emberek bámulva hallgatták Péter szavait. Ugyanis a tömegben sokféle nép verődött össze, akik más nyelveken beszéltek és mégis megértették Péter szavait. Ez nagy csoda volt. Ezért megrendülve kérdezték:

– Mit tegyünk hát, testvérek?

– Tartsatok bűnbánatot és keresztteljedjétek meg Jézus Krisztus hitében – mondta Péter.

A tömegből azonnal *háromezer ember jelentkezett a keresztségre*. Az apostolok bátran kijöttek, megkeresztelték és oktatták az embereket. Az Egyházat elindította a Szentlélek ereje. Ma is vele van a Lélek. Az ő ereje nem emberi erő, hiszen a *Szentlélek a harmadik isteni Személy*. Az Atya megteremtette a világot, Jézus Krisztus megváltotta az emberiséget, a Szentlélek, a harmadik isteni Személy, *isteni erejével élteti*, megvilágosítja és *megszenteli Isten népét*. Ennek első lépése a megkeresztelkedés.

Foglaljuk össze:

- *Ki a Szentlélek?*
- *Mikor szállt le a Szentlélek az apostolokra?*
- *Mit tesz a Szentlélek a lelkünkkel?*
- Mikor száll le a Szentlélek mireánk? (A bérmláskor.)

III. ALKALMAZÁS

A) *Egy városi szabómester* műhelyében több tanonc és segéd dolgozott. A legkisebb inas vallásos gyermek volt, ezért sokszor kigúnyolták társai. Őt mégis az bántotta különösen, ha Istent szidták, vagy csúnyán beszéltek. Szólni azonban nem mert, mert gazdája is hasonló durva ember volt. Bérmlákozás után azonban *őt is megerősítette a Szentlélek*, és bátorságot adott neki. Amikor másnap megint káromkodtak társai, a kis inas gazdája elé állt és azt mondta: én is elvégzem kötelességemet, úgy mint a többiek. Nekem is van tehát jogom kívánni, hogy tisztességesen beszéljenek velem. Kérem a mester urat, hogy teremtsen megbecsülést számomra is ebben a műhelyben. Hagyják abba a káromkodást, mert azzal bántanak engem. A mester megdöbbenve hallgatta, de látta hogy igaza van, és valóban kezdte tisztességre szorítani a személyzetet. Később bevalotta, ez a fiú lett műhelyének jó szelleme. — A Szentlélek segített neki ebben.

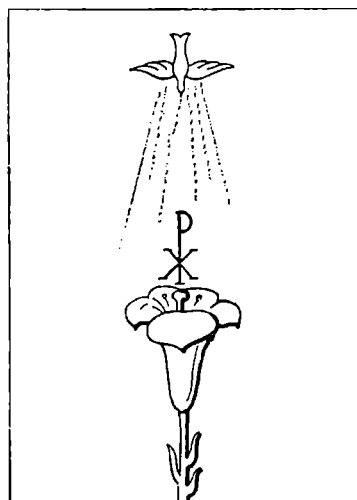
B) Minden szentmisét így kezdünk: A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme, az Atyaisten szeretete, és a Szentlélek *egyesítő ereje* legyen mindnyájatokkal. A Szentléleknek ez az ereje, már az ősegyházban megnyilatkozott. Ezért az *őskeresztények* képesek voltak rá, hogy megváljanak vagyonuktól, mindent eladtak és szétosztották a szegények között. A Szentlélek ereje igazi testvérré tette őket, hiszen azok az igazi testvérek, akik áldozatot tudnak hozni egymásért. Ezt még a pogányok is elismerték, ezért mondták a keresztényekről: Nézzétek, mennyire szeretik egymást!

Ma is erről ismernek meg bennünket az emberek, hogy Isten Lelke dolgozik bennünk: jót teszünk embertársainkkal.

Szemléltetés: Bibliai kép — Táblarajz.

Ének: „Jőjj, Szentlélek Úristen” (SZVU 259.)

(vagy: „Jőjj, Szentlélek Istenünk” SZVU 97.)

30. AZ APOSTOLOK ELMENNEK TANÍTANI

Oktatói cél: Megértetjük, hogy Jézus művét az apostolok folytatták és ma az Anyaszentegyház végzi.

Nevelői cél: Legyünk bizalommal az Egyház tanítóhivatala iránt. (Gyakorlatilag hiszünk a tisztelendő bácsi szavaiban.)

Bevezetés

Ima: Imádkozzunk a Szentatyáért, püspök atyáért, papjainkért.

Ének: „Kegyes szemmel nézz ránk... (SZVU 227. 1. és 3. versszak).
Hiszünk élő hittel Egyházunk tanát...)

I. ELŐTERJESZTÉS

A mi iskolánkban négy valláshoz tartozó fiúk jártak együtt. Néha összevitáztunk vallási kérdésekről. A református nem hitte el, hogy Jézus ott van a katolikus templomban. Az evangélikus nem fogadta el, hogy a pápa Szent Péter apostol utóda. A zsidó fiú nem hitte, hogy Jézus a Megváltó. Mi katolikusok szigorúan vallottuk, amit Egyházunk tanít. Vita közben néha egyik-másik azt mondta: ne vitázzunk, hiszen minden vallás egyformán jó. Ezt mi katolikusok nem fogadtuk el. *Csak egy Jézus Krisztus élt.* Csak egy vallást alapított. *Csak egy igazságot tanított.* Tehát csak ez az egy igazság lehet jó. Hogyan lehetne ugyanakkor az ellenkezője is jó. Viszont azt mondjuk, amit a pápa is mondott, hogy minden vallásban van *valami jó*. Valami igaz. De valljuk, hogy Jézus egész tanítása csak a katolikus keresztény vallásban található meg.

Célkitűzés: Ma megtanuljuk, hogy miért vagyunk biztosak a mi vallásunk igazsága felől.

I. KIFEJTÉS

Új fogalom: vértanú, katolikus, tanítói hivatal, írástudó.

1. A Szentlélek eljövetele után az apostolokat már nem lehetett tovább meggátolni. Senkitől sem féltek és bátran hirdették mindenütt Jézus taní-

tását. Még a templomban is, pedig itt nyüzsögtek a zsidó papok, írástudók és tanítók. Péter ezek előtt is bátran hirdette, hogy Jézus a megígért Megváltó, aki halálával és feltámadásával megváltotta az emberiséget. Péter bátran az emberek szemére vetette bűneiket és hirdette, hogy mindenkinek bűnbánatot kell tartania és hinnie kell Jézus Krisztusban. Így lehet csak üdvözülni.

Péter ezért rövidesen börtönbe került. A zsidók nagyon mérgesek voltak rá és halálra akarták ítélni, de egy előkelő zsidó ember megvédelmezte. Azért figyelmeztetés kedvéért *39 botütéssel megverték*. Ő azonban ezután sem félt. Újra hirdette Jézus Krisztus tanítását. Így újra börtönbe került. Onnan egy angyal szabadította ki, és meghagyta neki, hogy sürgősen tűnjön el Jeruzsálemből. Itt volt már ennek az ideje, mert a bosszúálló zsidók hamarosan kivégezték *István szerpapot*, sőt az *ifjabb Jakab apostolt is*. Ő az apostolok közül az első vértanú. István gondozta társaival az öregeket, betegeket, éhezőket. Ez volt a *szerpapak* dolga. Ők készítettek elő a szeretetlakomát is, azaz a szentmisét.

Miért üldözték az apostolokat? Valami bűnt követtek el? Nem. Vagy lázítottak? Nem. Csupán Jézus tanítását hirdették. Ezt Jézus előre megmondta: „Ha engem üldöznek, titeket is üldözni fognak”. Ezért az apostoloknak sokszor kellett menekülniök egyik városból a másikba. Ilyenkor mindig felszenteltek valakit a legbuzgóbb hívek közül és utódul nevezték ki. Ezeket *püspököknek* nevezték.

2. Ezek az apostolutódok tovább hirdették, amit az apostoloktól hallottak. Sőt *a tanítást röviden össze is foglalták maguk az apostolok* úgy, amint mi most a Hiszekegyben megvalljuk. Azért hívjuk a Hiszekegyet *apostoli hitvallásnak*. Azután leírták az apostolok tanítását s ezt úgy hívjuk, hogy *Szentírás*. Erre szükség volt, mert egyes okoskodó emberek megmásították Jézus tanítását. Már Szent Pál is figyelmeztetett, hogy a hívek csak azt tartsák hitelesnek, amit ő tőle tanultak.

Vallásunk tanítását ma sem a János bácsitól és Kati nénitől várjuk, hanem azoktól, akikre Jézus rábízta. Péter és az apostolok utódaitól, vagyis a pápától és a püspököktől. Ezeket együtt nevezzük ma az *Egyház Tanítóhivatalának*. Abban nyugodtak lehetünk, hogy a pápa és a püspökök helyesen tanítják nekünk Jézus hitét.

Foglaljuk össze:

- Kik alkotják az Egyház tanítóhivatalát?
- *Hol találjuk meg röviden mindazt, amit hinnünk kell?*
- Kik voltak a zsidó írástudók? (Olyan tanult emberek, akik jól ismerték az Ószövetségi Szentírást.)

III. ALKALMAZÁS

A) Egyik órán már említettük a kis 13 éves keresztény fiút *Pongrácot*. Emlékeztek, mit tanultunk róla? Valóban bátor fiú volt. Apja a császári testőrség tagja. Mikor róla is kiderült, hogy keresztény, a császár először hitegetéssel, ígéretéssel akarta eltéríteni Jézus hitétől. Magas katonai rangot ígért neki. Előkelőséget és gazdagságot helyezett kilátásba, de a fiú egyre csak azt hangoztatta: Keresztény vagyok! Nem lehetek más! A felmérgesedett császár kiadta a parancsot, hogy kínozzák meg. A poroszlók kifeszítették a testét, ujjait szorítóba tették és súlyos fájdalmakat okoztak neki, csak hogy tagadja meg keresztény hitét. Ez azonban nem sikerült nekik. Végül a dühös császár lefejeztette a bátor fiút. Hitéért halt meg. Ezért mondjuk róla: vértanú lett.

Mi is valljuk meg hitünket, még ha szenvednünk is kell érte.

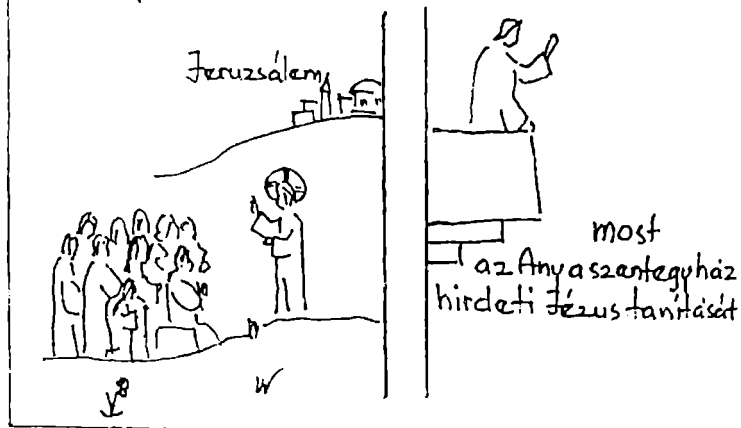
B) Talán láttátok már szentképen azt a fiatal embert, akit fához kötöttek és nyilak állnak a testében. *Szent Sebestyénnek* hívjuk. Ő a császári testőrség parancsnoka volt, de titokban keresztény. Mikor ez kiderült róla, a császár nagy haraggal szidalmazta, hogy őt félrevezette. Sebestyén öntudattal válaszolt; ő katonai kötelességét mindig teljesítette, de lelkét nem adhatja el pogányságra. Ő Jézus Krisztus követője, vagyis keresztény. Mivel nem volt hajlandó hitét megtagadni, a császár agyonnyilaztatta. Ő is vértanú lett a hitéért.

Nem elég csak szóval hinnünk és vallani hitünket, hanem áldozatokat is kell vállalnunk érte. Így is te jársz jól, hiszen Jézus megjutalmaz érte. *Szemléltetés: Bibliai kép — Táblarajz.*

Házi feladat: Tanuld meg az apostoli hitvallást.

Ének: „Isten hazánkért...” (SZVU 293.)

Az apostolokat tanítani küldi Jézus

MÁSODIK ÉV ANYAGA

31. JÉZUST KÖVETJÜK

Oktatói cél: Jézus követéséhez a parancsok és erények segítenek minket.

Nevelői cél: Tartsuk meg a parancsolatokat, és gyakoroljuk az erényeket.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk.

Ének: Ma első hittanóránk van. Kérjük a Szentlélek segítségét egész évi tanulásunkhoz: Jöjj, Szentlélek Úristen (SZVU 259) énekkel.

Tudjátok, hogy mire készülünk most? Az első szentáldozásra. Ez majd az iskolai év végén lesz. Buzgón kell tanulnunk és jó magaviselettel kell felkészülnünk erre a nagy eseményre.

*

Nézzük most, hogy kik vannak itt? Kik a régiek, vannak-e újak?

(Írjuk fel a névsort, egy-két kérdéssel beszélgetssünk minden gyermekkel, különösen az újakkal. Biztassuk őket, hogy szívesen jöjjenek minden hittanórára. Sok szépet tanulunk majd itt.)

Beszélgetés formájában kb. 5 percben szóljunk arról, hogy miért is tanulunk hittant? Mondjuk el, hogy a hittan minden egyéb tantárgynál sokkal fontosabb, mert a legfontosabb tudást adja nekünk. Nemcsak a földi életre, hanem az örök életre is utat mutat, tehát fontosabb, mint a *földrajz*. Az isteni élethez nyújt eligazítást, tehát felette áll a *biológiának*. Az örök élet törvényeit tanítja, tehát túlszárnyalja még a *matematika* és *fizika* törvényeit is, amiket az iskolában tanulunk.

Ha jól tanuljuk a hittant és jól vizsgázunk Jézus követéséből, jutalmul az Isten országát kapjuk. Ez pedig mindennél többet ér.

I. ELŐTERJESZTÉS

Nézzük most meg közelebbről, mit is tanulunk az idén. Nagyon fontos dolgot.

Ilyen fontos kérdést tett fel egyszer Jézusnak egy fiatal ember:

– Mester! Mi jót kell tennem, hogy eljussak az örök életre? – Jézus így felelt:

– Ha el akarsz jutni az örök életre, tartsd meg a parancsolatokat. – Az ifjú megkérdezte;

– Melyeket? – Jézus felsorolta:

– Ne ölj! Ne törj házasságot! Ne lopj! Hamisan ne tanúskodj! Atyádat és anyádat tiszteld! Felebarátodat pedig úgy szeresd mint önmagadat!

Az ifjú erre kijelentette:

– Ezeket mind megtartottam. Mit kell még tennem?

Jézus így felelt:

– Ha tökéletes akarsz lenni, add el, amid van, az árát oszd szét a szegények között. Így kincséd lesz a mennyben. Aztán gyere és kövess engem (Mt 19, 16–31).

Célkitűzés: Ma megbeszéljük, hogyan juthatunk be az örök életbe.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: üdvözülni, erény, hit – remény – szeretet, anyaszentegyház.

1. Emlékezzetek csak vissza, hány parancsot adott Isten az első embereknek? Csak egyet. Hogyan tartották meg? Bizony, sehogy. Ettek a kövérség fáról és ezzel bünt követtek el.

Isten ezután újra parancsot adott az embereknek. Mikor? Hol? A zsidóknak, amikor a pusztában vándoroltak, és a Sínai-hegy tövébe érkeztek. Talán emlékeztek rá, hogy *Mózes* felment a hegyre, s ott Isten két kőtáblát adott neki, amelyen a *Tízparancsolat* volt felírva. Gondolkodjatok csak, hol láttátok ti ezt a két táblát? Legtöbbször a templomi szőszék felett, vagy esetleg bibliai képeken.

Próbáljuk meg most elmondani a tízparancsolatot.

Hallottátok, mit mondott Jézus az ifjúnak? Ha *üdvözülni* akarsz, tartsd meg a parancsolatokat! Mit jelent az, hogy üdvözülni?

Azt jelenti, hogy az ember *Isten országába* jut. Hallottatok már arról, hogy a halál után lelünk vagy a mennyországba, vagy a tisztítóhelyre vagy a pokolba jut. Aki a mennyországba jut, arról mondjuk, hogy üdvözül. A mennyországba csak a jók juthatnak, akik bűn nélkül halnak meg. Tehát ki üdvözülhet? Az, aki megtartotta Isten parancsait és tiszta lélekkel halt meg.

2. Nemcsak Istentől kaptunk parancsolatokat, hanem Jézus közösségtől az egyháztól is. Később majd megtanuljuk ezeket a parancsolatokat is: az anyaszentegyház öt parancsolatát. Ezeket is meg kell tartanunk,

mert Jézus mondta, hogy „aki az anyaszentegyházra nem hallgat, az pogány és vámos” (Mt 18, 17).

3. Ha valakinek sikerül úgy megtartania a közlekedési szabályokat, hogy sohasem karambolozik, akkor kiváló gépjárművezető kitüntetését kap. — Ha valakinek sikerül megtartani az Isten és az egyház parancsait, arra mi is azt mondjuk: *kiváló keresztény*. Más szóval így szoktuk kifejezni: *erényes ember*. Olyan tehát, aki Isten törvényei szerint él, és mindig kész arra, hogy jót cselekedjen. Sokféle erény van, mert sokféleképpen lehet jót cselekedni.

Aki segít másokat, az a *szeretet erényét* gyakorolja.

Aki nem beszél vissza és nem kötekedik másokkal, az a *türelem erényét* gyakorolja.

Aki lemond a szeszes italról, vagy kedvenc ételeiről, az a *fegyelem és mértékletesség erényét* gyakorolja.

Az erények közül három különösen fontosat emelünk ki. Ezek a *hit, remény és a szeretet*. Isteni erényeknek nevezzük őket.

Foglaljuk össze:

- *Hol találjuk meg röviden mindazt, amit cselekednünk kell, hogy üdvözlhessünk?*
- *Ki a jó és erényes ember?*
Melyek a legfőbb erények?
- *Milyen erényeket ismerünk még?*

III. ALKALMAZÁS

A) *Egy amerikai autóversenyző* autójával 24 óra alatt át akart száguldani Amerika keleti partjáról a nyugatira. Félelmetes sebességgel rohant és nem tartotta meg a közlekedési szabályokat. A rendőrség sem tudta megállítani. Végül útjába állítottak az úton két hatalmas bulldózt. A versenyző teljes sebességgel belerohant a nagy gépbe. Szörnyet halt, kocsijával együtt elégett.

Aki nem tartja meg Isten parancsait, szintén a halálba rohan. A halálos bűn által meghal a lélek. Ezenfelül a bűnben élő ember örökre halálba viszi a lelkét. Mi örökre élni akarunk, ezért megtartjuk Isten parancsait.

B) A kis *Péterről* tudták, hogy *erényes gyerek*, ezért a rosszindulatú gyerekek szent fazéknak csúfolták. Péter ugyanis minden reggel ment

ministrálni, a szentmisén buzgón áldozott. Egyik vasárnap délelőtt szerettek volna a játszópajtások eltéríteni, de ő megmondta nekik, hogy először Isten parancsát kell teljesítenie, ezért szentmisére ment.

Az iskolában azt mondták neki:

– Ha a tanár úr kérdezi, hogy Jóska cigizett-e, te azt mondd, hogy nem láttad.

– De nem mondhatom, mert a hazugság bűn. Én pedig nem akarok bűnt elkövetni.

Más alkalommal csúfolni, bosszantani kezdték, hogy verekedésre ingerljék.

– Ne túrd tovább! Húzz be neki egyet!

– Nem tehetem, mert a verekedés bűn Isten parancsa ellen.

Péter helyesen gondolkodott. Mielőtt cselekedett volna, mindig megkérdezte magától, hogy tetteivel nem ütközik-e Isten parancsolatába. Csak azt cselekedte, amit Isten parancsa megengedett. Így sikerült elkerülnie a bűnt.

Megérte neki. Szerette Isten, de az emberek is megbecsülték. Mindenki becsületes jó fiúnak tartotta.

Mi is szívesen tartsuk meg Isten parancsolatait, hogy Mennyei Atyánknak öröme teljék bennünk, s egyúttal embertársainknak is jó példát adjunk. Azzal ne törődjünk, ha ezért néha kigúnyolnak bennünket. Csak Isten parancsa szerint érdemes élni.

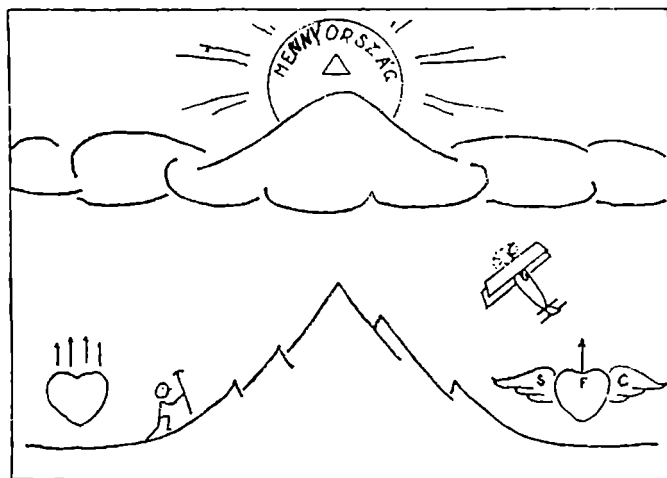
Szemléltetés: bibliai képen mutassuk meg a tízparancsolat kőtábláit.

Táblarajz.

Házi feladat: Imakönyvedből írd fel a hit–remény–szeretet felindítását.

Ének: Uram, Jézus, légy velünk (SZVU 150.)

(vagy Ó dicsőséges SZVU 192.)

32. HISZÜNK ISTENBEN

Oktatói cél: Az üdvösségre hit nélkül nem juthatunk el.

Nevelői cél: Higyjünk azoknak, akik Isten igazságait tanítják nekünk.

Bevezetés:

Ima: Hiszekegy (Apostoli hitvallás).

Ének: Futva jöttem elibéd (SZVU 222. 1. 4. vers.)

Számonkérés: Leírtatok-e a hit—remény—szeretet felindítását.

Visszakérdés: Az előző lecke anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Egy vonatfülkében különböző foglalkozású emberek utaztak. Egy kövér kereskedő, akinek nagyon sok pénze volt, hangosan azzal dicsekedett, hogy ő nem hisz a vallásokban, mert felvilágosult ember. A vallások csak mesékkel ámitják a népet.

Vele szemben ült egy javakorbeli férfi, aki más irányba akarta fordítani a beszédet és megkérdezte:

— Hova utazik ön?

A Balatonra. Siófokon építkezem.

— Látja, én meg a Badacsonyan építkezem. Olyan házat akarok építeni — mivel építész vagyok — ami kerekeken mozog. Egy villanygép segítségével a házat mindig arrafelé fordíthatom, ahonnan a nap süt. Így szobanövényeim mindig napfényben lesznek.

— Ez nagyon érdekes lehet. Ha elkészül, okvetlen megnézem; talán még utánaozom is — mondta a kereskedő.

Erre megszólalt az építész:

— Látja, ezt az egész háztervet szívesen elhiszi nekem.

— Miért ne hinném el?

— Azért, mert ez nem igaz. Csupán önt akartam próbára tenni. Az előbb azt mondta, hogy amit a vallás tanít az mese. Pedig azt nálunknál okosabb emberek tanítják, és ők is abból merítik, amit maga Isten közölt az emberekkel. Jézus Krisztus nem is tévedett, nem is hazudott. Nyugodtan higgyen ön is neki.

Tehát kinek hiszünk mi? Magának Jézus Krisztusnak. Az ő tanítását halljuk a hittanórákon.

Célkitűzés: Ma azt tanuljuk meg, hogy mit kell hinnünk, hogy üdvözülhessünk.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: kinyilatkoztatás, próféta, farizeus, Isten országa, újjá-születés.

1. Jézus tanítását sokan hallgatták, amikor itt járt a földön. Az emberek tömegével kísérték, hogy hallgassák őt. A nép vezetői nemigen mertek csatlakozni hozzá, mert féltek, hogy kicsúfolják őket. Jézus azonban ezekkel is beszélgetett, hiszen voltak közöttük nagyon jószándékú emberek.

Egy *Nikodémus* nevű vallásos ember nagyon tisztelte Jézust. Éjnek idején kereste fel, és azt kérdezte tőle:

– Mester! Tudjuk, hogy Istentől jött tanító vagy, mert senki sem vihet végbe olyan jeleket, mint te, ha Isten nincs veled.

Jézus oktatni kezdte Nikodémust:

– Bizony, bizony, mondom neked, aki nem vízből és Szentlélekből születik, az nem megy be az Isten országába. – Még ezt is mondta: Úgy szeretne Isten a világot, hogy egyszülött Fiát odaadta, hogy aki benne hisz, az el ne vesszen, hanem örökké éljen (Jn 3, 1–15).

Tudjátok-e, mikor születtünk újjá vízből és Szentlélekből? Amikor megkeresztelték. Látjátok, ti már mind újjászülettetek, mert kiskorotokban részesültetek a keresztség szentségében.

2. Látjuk tehát, hogy csak az üdvözülhet, aki hisz. Most gondoljatok vissza az előbb elmondott példára. A kereskedő hitt az építésznek, amikor a kerekeken forgó házról beszélt neki, pedig ilyen nincs. A kereskedő viszont nem hitt Istenben, pedig ő mindig igazat mond. Nekünk is azt kell elhinnünk, amit az *Isten mond*.

Mikor szól hozzánk Isten?

Isten sokféleképpen szól hozzánk, amikor egyes kiválasztott emberek által üzent mindnyájunknak. Ilyen kiválasztott emberek voltak régen a *próféták*. Ezek Isten sugallatára mondták el Isten üzenetét az embereknek.

A legfontosabb isteni üzenetet maga Jézus Krisztus mondta el nekünk. Ő Isten egyszülött Fia.

Az összes isteni tanítást egy szóval kinyilatkoztatásnak nevezzük. Olyan tanítás ez, amire az ember magától sohasem jönne rá, ezért Isten vezet rá bennünket. Azokat a könyveket, amelyeket Isten sugalmazására írtak, *Szentírásnak* nevezzük.

3. Felvetődik bennünk a kérdés: elég-e, ha az ember olvassa a Szentírást? Üdvözl-e ezáltal?

A Szentírást olvasni nem elég. Aki csak olvassa, nem biztos, hogy jól érti és jól magyarázza. Ez ugyanis nem egyszerű dolog. Azért tanulunk hittant, hogy *helyesen* értsük a Szentírás tanítását. Ki az, aki biztosan jól és helyesen magyarázza a Szentírást? Az, akire Jézus maga rábízta, vagyis az apanyaszentegyház.

Tehát azt kell hinnünk, amit az egyház tanít. Hol és mikor tanít? Feleljetek csak rá!

Tanít vasárnap a szentmisében, tanít a hittanórán, tanít a biblia-órákon, tanít különböző vallásos könyvekben.

Foglaljuk össze:

- *Mit kell hinnünk, hogy üdvözlhessünk?*
- *Ki tanítja nekünk mindazt, amit Isten kinyilatkoztatott?*
- *Ki magyarázza helyesen a kinyilatkoztatást?*
- *Hol tanulhatjuk meg a Szentírás helyes magyarázatát?*

III. ALKALMAZÁS

A) Egyik faluban *két férfi* jelent meg egyszer kis táskával, és Bibliával. Szállást kértek egy családnál. Megkérték a családot, hogy hívják össze a szomszédokat, rokonokat, mert ők nagyon fontos és értékes dolgokat akarnak elmondani. Össze is jöttek. Az idegenek vették a Bibliát és elkezdték magyarázni. Sok minden furcsaságot olvastak ki belőle. Például azt is, hogy mikor lesz a világ vége, meg hogy felesleges templomba járni. Elég, ha odahaza olvassuk a Bibliát. Az emberek egy darabig csendben hallgatták őket, míg végül egy derék magyar ember szólt:

– Mondják, barátaim! Ki bízta meg magukat, hogy hirdessék a hit igazságait? Mi is olvassuk a Szentírást, s abban azt is, hogy Jézus az *apostoloknak* mondta: aki titeket hallgat, engem hallgat. Mivel igazolják önök, hogy az apostolok utódai? Vagy csak saját bölcsességükre támasz-

ková magyarázzák a Szentírást? Nekiünk erre nincs szükségünk. Mi megkapjuk a hiteles magyarázatot magától az egyháztól.

Erre felállt és otthagya a szektásokat, majd a többiek is követték őt.

Mi örülünk, hogy az egyháztól megkapjuk Isten üzenetének helyes magyarázatát. Ezért szívesen hallgatunk a tanult igehirdetőkre. Ilyenek az egyház papjai.

B) *Egy jómódú család* sok vendéget hívott meg. Voltak közöttük hívők és hitetlenek. A vallásra terelődött a szó, és a hitetlenek erősen hangoztatták, hogy nem érdemes hívőnek lenni. Asztalbontás után a háziasszony „társasjátékot” ajánlott vendégeinek. Behozatott egy tányért és rátett egy értékes aranypénzt. Aztán kijelentette:

– Ezt a pénzt az kapja meg, aki hibátlanul elmondja a Hiszekegyet.

Többen megpróbálták, hiszen az a pénz ma ezer forintot érne, de senki sem tudta hibátlanul elmondani. Végül egy kis iskolás leány nyerte el az aranypénzt. Erre a háziasszony megjegyezte:

– Látják, nem érdemes olyan hangosan dicsekedni a hitetlenséggel, ha még azt sem tudják, hogy tulajdonképpen mit tagadnak.

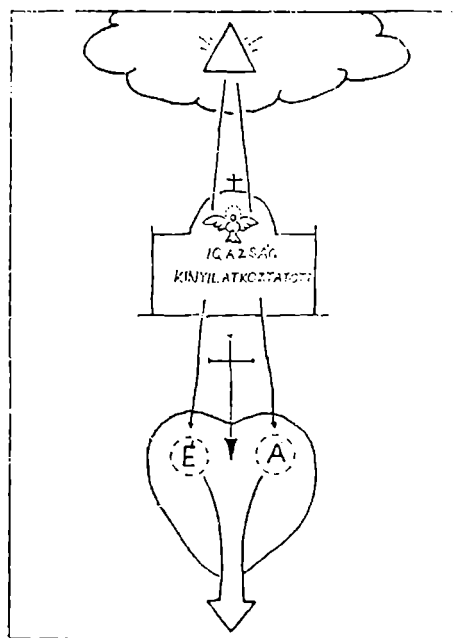
Mi szívesen tanuljuk a Hiszekegyet és vallásunk igazságait, mert tudjuk, hogy minden aranynál fontosabbat nyerünk el hitünkkel: megnyerjük magát az örök életet, vagyis Isten boldog országába jutunk. Ezért hisszük, amit az anyaszentegyház tanít nekünk.

Szemléltetés: Mutassuk be a tanító Jézust bibliai képen.

Táblarajz.

Házi feladat: Írjátok le füzetetekbe az Apostoli hitvallás első felét.

Ének: Áldozattal járul hozzád (SZVU 220. 3. versszak)

33. REMÉLÜNK ISTENBEN

Oktatói cél: Megmagyarázzuk, mi a keresztény remény.

Nevelői cél: Jézus Krisztusban okvetlenül remélnünk kell.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk.

Ének: Előtted Jézusom leborulok (SZVU 143.)

Számonkérés: Mutassátok, leírtátok-e a Hiszekegy első felét?

Visszakérdés: Az előző két óra anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Két tizenéves fiú párbeszédéről szól egy mai író elbeszélése. Az egyik Miska a másik Gyurka.

— Mondd, Miska! Miért él az ember? Nem tudod? — kérdi Gyurka.

— Nem — felelte Miska.

— De én tudom! — mondta Gyurka.

— No miért? Mondd csak!

— A semmiért. *Csak így* élünk. Megszületett egy csomó emberbogár, te meg én, meg a többiek. És élünk. Legtöbben így válaszolnak a kérdésre. De van-e az embernek kedve így élni?

— Nekem nincs — szolt Miska.

— Mid nincs?

— Kedvem, így élni.

Miért nincs kedvük élni? Mert *nem tudják, hogy miért élnek*, és mi lesz velük a halál után? De honnan tudnák? Erre a kérdésre semmiféle iskolai tantárgy nem ad választ. Ezt csak a vallás tudja megmondani nekünk. Keresztény hitünk pontosan megfelel erre a kérdésre.

Célkitűzés: Ma tehát arról tanulunk, hogy mit remélünk Istentől?

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: remény, kétségbeesés, vakmerő bizakodás.

1. Amikor Jézust keresztre feszítették, két gonosztevőt is felfeszítettek vele. Ellenségei gúnyt űztek belőle. Az egyik felfeszített gonosztevő is gúnyolta Jézust és így beszélt:

— Ha te vagy a Krisztus, szabadítsd meg magadat, és minket is!

— A másik azonban így szólt:

— Nem félsz Istentől? Hisz te is ugyanazt a büntetést szenveded. Mi legalább tetteink méltó jutalmát kapjuk. Ez azonban nem csinált semmi rosszat. — Azután Jézushoz fordult:

— Emlékezzél meg rólam, amikor eljön uralmad. — Jézus ezt válaszolta neki:

— Bizony mondom neked, még ma velem leszel a paradicsomban (Lk 23, 33–42).

A jobb lator tehát remélt Jézusban. Bízott benne, hogy Jézus megadhatja neki az örök boldogságot.

Látjátok, ez a gonosztevő bűnbánó bűnös volt, mert tudta, hogy megérdemli a büntetést. Megnyugodott abban, hogy meg kell halnia. Viszont hitt abban, hogy Jézus biztosan *túléli* a halált, és bejut az ő országába. Tehát győz a halál felett, és akkor másokat is megment a halálból. Hitt Jézusban és *remélte*, hogy Jézus *üdvözítheti* őt.

Kiben bízott tehát? Jézusban, aki megbocsájthat. Ezt mindjárt meg is tette, amikor a bűnbánónak megígérte az üdvösséget.

Nekünk is bízunk kell abban, hogy Jézus üdvözíthet és akar is üdvözíteni bennünket. Ez a *keresztény remény*.

2. Kanadában a Tundy öbölénél van egy veszélyes szakasz. A vigyázatlan fürdőzőket könnyen elkapja és halálba sodorja az ár. Nem tudnak kiszabadulni. Szerencsére egy nagyon erős ember, a „Nagy Jack” állandóan ott tartózkodik, és kimentti a veszélybe jutott embereket. — Egyik nap egy férfit láttak bukdácsolni a hullámok között. Minden szem a „Nagy Jack”-et nézte, aki nyugodtan szemlélte a vízben sodródó embert. Mikor a fuldokló már harmadszor merült el a vízben, Jack ebben a pillanatban utána ugrott és minden különösebb fáradság nélkül kimentette a szerencsétlen embert. Azért várt, mert ha előbb megy, és a fuldokló nem jól kapaszkodik belé, még esetleg segítőjét is lerántja a vízbe.

Jézus ugyanígy kiment bennünket a bűnből és a halálból, de csak

akkor, ha teljes bizalommal őbenne *remélünk*, nem pedig a magunk erejében. Ő megadja az *üdvösséget*, és mindazt, ami az *üdvösség elnyeréséhez szükséges*. Nem biztosítja azonban az üdvösségről a vakmerő bizakodót, és azt sem, aki kétségbeesik.

Vakmerően bizakodik az, aki azért nem hagyja el bűnét, mert Isten úgyis irgalmas, tehát biztosan megbocsájt. Noé idejében is ilyen vakmerően bizakodtak az emberek. De megjárták, mert a vízözön elpusztította őket.

Kétségbeesik az, aki nem bíz Isten irgalmában. Ilyen volt Júdás, aki úgy gondokodott, hogy Isten biztosan nem bocsájt meg neki. Nem tudta elviselni a lelkiismeretfurdalást, és felakasztotta magát. Pedig Isten a bűnbánó bűnösnek mindenkor megbocsájt.

A remény ellen vétkezik tehát az, aki vakmerően bizakodik, s az is aki kétségbe esik Isten irgalma felől.

Foglaljuk össze:

- *Mikor van meg bennünk a keresztény remény?*
- *Ki vétkezik a remény ellen?*
- Kik voltak azok, akik vakmerően bíztak?
- Ki esett kétségbe Isten irgalma felől?
- Miért üdvözült a jobb lator?

III. ALKALMAZÁS

A) Vakmerően bizakodó volt az a *magasrangú katonatiszt*, akit felesége többször figyelmeztetett, hogy tisztuljon meg a szentgyónásban. Egy katonának az élete mindig veszélyben van. Aztán beteg is lett a férj, de mindig kibújt a gyónás alól azzal, hogy az Isten irgalmas.

– Miért éppen nekem ne bocsájtana meg?

Egyszer étkezés közben rosszul lett. Agyvérzést kapott, leesett a székről, és alig hallhatóan suttopta:

– Pa... pa... pot! – Azonnal szaladtak papért, hogy a beteget meggyóntathassa. Bármennyire is siettek, mire a pap megérkezett, már nem tudott gyónni. Még egy nagyot sóhajtott, és meghalt.

Bízunk kell mindig Jézusban, de nem szabad vakmerőnek lenni. Ezért mindig azonnal bocsánatot kell kérnünk tőle, ha bűnt követünk el.

B) Egy *gonosz lelkű fiúnak* haldoklott az édesanyja. Gyorsan gyógy-

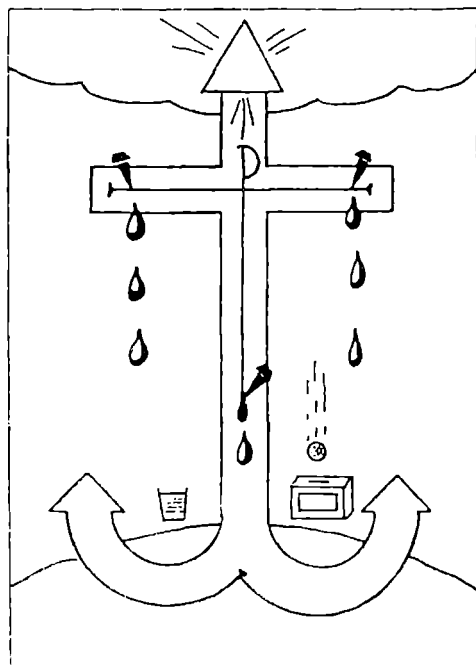
szert kellett hozni neki, hogy életét megmentse. Az iszákos fiú elment a patikába, de közben betért a kocsmába. Belemerült az ivásba. A szegény beteg édesanya mindig rosszabbul lett, s mire fia hazaérkezett, már holtan találta. — Temetése utáni napon viszont a temetőőr találta holtan a részeges fiút ráborulva anyja sírhalmára. Zsebében cédulát találtak ezzel az írással: *Miattam halt meg az anyám. Számomra nincs bocsánat sem Istennél, sem embereknél. Mérget vettem be. Azt sem érdelem meg, hogy anyám mellé temessenek.*

Látjátok, milyen nagy bűn a kétségheesés. Ez a szerencsétlen ember is üdvözülhetett volna, úgy mint a jobb lator, ha igazán megbánja bűnét. Isten minden őszinte bűnbánónak megbocsájt.

Szemléltetés: A golgotai három kereszt. Mutassunk rá a bizakodó jobb latorra. Táblarajz.

Házi feladat: Írjátok le a Hiszekegy második részét az imakönyvből.

Ének: Jézusomnak szívén megnyugodni jó (SZVU 154).

34. SZERETJÜK ISTENT

Oktatói cél: A főparancsolat szerint Istent mindenk felett szeretnünk kell.

Nevelői cél: Isten iránti szeretetünket tettekkel bizonyítjuk.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk. --- Főparancsolat.

Ének: Szeretettel jönnek hozzád (SZVU 230.)

Számonkérés: Lássuk, leírtátok-e a Hiszekegy második részét?

Visszakérdezés: Az előző három lecke anyagából. Gyakorlásképpen mondjuk el a Hiszekegyet is.

I. ELŐTERJESZTÉS

A zsidók vezetői irigykedtek Jézusra, és haragudtak rá, mivel nagyon sok ember hallgatta tanítását. Ezért nehéz kérdésekkel akarták őt zavarba ejteni. Egyszer azt kérdezték tőle, melyik a *legfontosabb parancs* a törvényben? Ti már tudjátok a tízparancsolatot, és hallottatok az anyaszentegyház ötparancsolatáról is. Ha azt kérdezném tőletek, hogy ebből a tizenöt parancsolatból melyik a legfontosabb, nem könnyen találnátok el. Próbáljuk meg!

No, te melyiket gondolod? – És te?...

Ugye, milyen nehéz eldönteni. Én azt mondanám, hogy mindegyik egyformán fontos.

Csak hogy a zsidóknak nem tizenöt parancsolatuk volt ám, hanem 613. Jézusnak tehát ebből kellett kiválasztani, hogy melyik a legfontosabb. Nagyszerűen megfelelt a kérdésnek. A főparancsolat ez:

— Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből! Ez a legnagyobb, az első parancsolat. A második hasonló ehhez: Szeresd embertársadat, mint saját magadat! (Mt 22, 34–40)

Jézus mindenre tudott helyes választ adni.

Célkitűzés: Most arról tanulunk, hogyan kell nekünk a főparancsolatot megtartanunk.

II. KIFEJTÉS

Újfogalmak: embertárs = felebarát, elme, zsidó törvények, apáca, zárda.

1. Jóska és Peti (lehet Anikó és Éva is) testvérek voltak. Szerették egymást. Jóska volt az idősebb, Peti 4 évvel fiatalabb, persze gyengébb is. Ha valaki Petit bántani akarta, Jóska ott termett és védelmére kelt:

– Hozzá ne nyúlj az öcsémhez, mert szétverem a fejedet!

Ha a gyerekek elárulták otthon, hogy Peti rosszul felelt, Jóska gyorsan befogta a szájukat. Nem árulta el öccsét. Megvédte, és ez nagyon szép.

Viszont, ha kapott valami ajándékot, például csokit, gyümölcsöt, vagy játékot, ezt semmiképpen nem osztotta meg öccsével. Ilyenkor mindig azt hangoztatta:

– Ez az enyém. Igaza volt? Igen. Csakhogy nekünk nem elég az igazságra törekednünk, hanem *szeretnünk kell* embertársainkat. Testvérünket különösképpen.

Jóska szeretete tehát nagyon gyenge lábon állt, mert a csokit, gyümölcsöt, játékot jobban szerette, mint öccsét. Amikor kirándulásra mentek, és öccse kérte, hogy segítsen vinni a csomagját, ez sem ízlett neki. Morogta:

– Mindenki cipelje a maga csomagját. Ez az igazság.

A szeretet azt kívánta volna, hogy segítsen a kisebbnek.

2. Jóska szülei vallásos emberek voltak. Együtt jártak a templomba. Tudta, hogy Isten kedvéért kell szentmisére járni. Mikor nagyobb lett, akkor már jobban szerette a discozenét, a baráti társaságot, és azokkal tartott, akik elmaradoztak a szentmiséről. Jobban szerette a szórakozást, mint a Mennyei Atyát. – Hittanról is elmaradozott. Mindig talált valami kifogást: disznóvágás volt, városba mentünk, kislibákra vigyáztam, szilvát szedtem.

Igaz, hogy ezeket is meg kell csinálni, de ezek miatt a hittanórát elmulasztani nem szabad. Hiszen éppen azzal mutatjuk meg szeretetünket a Mennyei Atya iránt, hogy elsősorban az ő parancsolatait tartjuk meg. Így szeretjük őt teljes szívünkkel, lelkünkkel, teljes elménkkel.

3. Egy híres egyházi szónok, P. Ábel mondta el magáról. 15 éves korában súlyos csontbetegséget kapott. Az orvosok azt mondták, hogy ha nem akarja elveszíteni a lábát, meg kell operálni, s a csontot ki kell kaparni. Ő semmiképpen nem egyezett bele. Egyre azt hajtogatta, hogy inkább meghal, de nem veti alá magát a műtétnek. Végül jó édesapja letérdelt az ágya elé és így könyörgött:

— Édes fiam! Ha másért nem vállalnád is, de tedd meg szegény atyá-dért, amit a professzor kíván tőled.

Ez a könyörgés a fiú szívébe markolt és így felelt:

— Igen atyám! A kedvéért megteszem.

Így vagyunk Mennyei Atyánkkal is. Olyan sok jót kapunk tőle. Az ő kedvéért érdemes még a legnehezebb parancsolatot is megtartani.

Foglaljuk össze:

- *Hogyan kell Istent szeretnünk?*
- *Mikor szeretjük Istent mindennél jobban?*
- *Mit kell Isten kedvéért vállalnunk?*
- *Mi a legnagyobb áldozat, amit Istennek adhatunk? (életünk)*
- *Kik voltak azok, akik életüket feláldozták Isten iránti szeretből? (szentek és vértanúk)*

III. ALKALMAZÁS

A) *Szt. Margit*, IV. Béla királyunk leánya abban az időben született, amikor a tatárok elpusztították országunkat. Menekülő szülei Istennek ajánlották. A kis Margit 4 éves korától kezdve mint Istennek szentelt személy, apácánál Veszprémben nevelkedett. Később ő maga is apáca lett. Az apácák olyan Istennek szentelt nők, akik zárdában imádságban és munkában töltik életüket. Szt. Margit sok önmegtagadást vállalt, és királylány létére a legpiszkosabb munkákat végezte. Sokat imádkozott családjáért és magyar népéért. — Egyszer atyja úgy látta jónak, hogy férjhez kellene adnia Margitot Ottokár cseh királyhoz. Apja elment érte a zárdába, és könyörgött neki, hogy lépjen ki. Margit azonban azt mondta: Istent mindenkinél jobban kell szeretnie. A királyi rangnál, a fényes életmódnál, de még atyjánál is jobban. Margit igazán megtartotta a főparancsolatot; Istent mindennél jobban szerette, felebarátját pedig úgy, mint önmagát.

Tanuljuk meg tőle mi is az isteni és felebaráti szeretetet.

B) *Szt. Katalin* Kosztusz királynak volt egyetlen leánya. Mivel nem volt fiú örököse, a király Katalint részesítette tudományos kiképzésben. Végül valóban reáhagyta a királyságot. Katalin szülei halála után megismerte a keresztény hitet és kereszténnyé lett. Felkereste a keresztény-üldöző császárt, és csodálatos tudásával seregnyi tudóssal szemben meg-

védte a keresztény hitet. A legenda szerint még a tudósok is keresztény hitre tértek. A császár nagyon dühös volt és mindenféle kínzások után lefejeztette Katalint. Csak 18 éves volt.

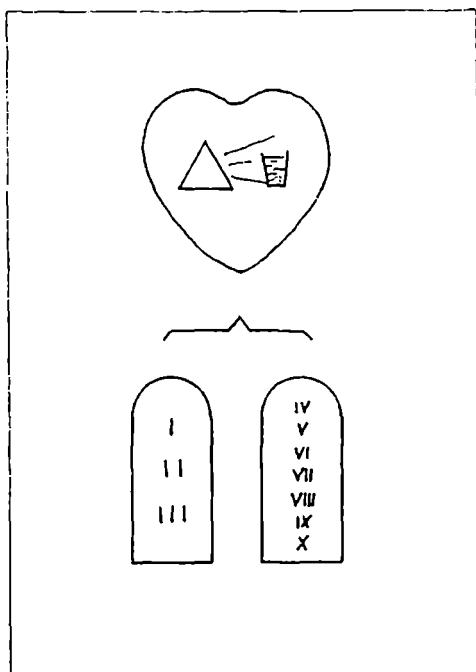
Katalin igazán jobban szerette Istent mindenkinél és mindennél. Jobban az uralkodásnál, a tudománynál, az embereknél.

Ha életünket nem is kell feláldoznunk, de sohase engedjük, hogy tudomány, pénz, földi előny elszakítson minket Isten szeretetétől.

Szemléltetés: lehet olyan kép, amely szerzeteseket ábrázol, vagy valamelyik vértanút. Ők mindennél jobban szerették Istent. Táblarajz.

Házi feladat: Jövő hittanóráig menjünk be két alkalommal a templomba és a Mennyei Atya iránti szeretetből mondjuk el ott a Miatyánkot.

Ének: Édes Jézus én szerelmem (SZVU 144.)

35. HELYESEN SZERETJÜK MAGUNKAT?

Oktatói cél: Többet kell törődnünk lelkünkkel, mint az ideig való dolgokkal.

Nevelői cél: Lelkünk szolgálatát helyezzük minden más érdek elé.

Bevezetés:

Ima: Üdvözlégy Mária. – Főparancsolat.

Ének: Édes Jézus én szerelmem (SZVU 144.)

Számonkérés: Elvégeztétek-e a két szentséglátogatást a templomban? (Ha többen elfelejtették, akkor hittanóra után közösen pótoljuk.)

Visszakérdés: Az előző két lecke anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Ismerek két testvért, Anikónak és Évának hívják őket. Éva két esztendővel idősebb húgánál. Együtt szoktak imádkozni este szüleikkel. Most már nagyobbak, így már egyénileg imádkoznak. Anikó most is letérdel az ágya mellé, mint eddig, és úgy végzi esti imáját. Éva is imádkozik, de már csak az ágy szélén ülve. Azt mondja, hogy fáj a térde, pedig a szőnyegen térdelni nem lehet túl kényelmetlen. Az is előfordult már, hogy félig hátradőlve imádkozik. De néha még fekvé is. Persze nagyon álmosan. Attól tartok, hogy egyszer csak elmarad az esti ima. Miért? Mert Éva túlságosan a *testét dédelgeti*, annak kedvét keresi, és lelke fokozatosan erőtlenné válik.

Este nézik a TV-t. Szüleik felhívják figyelmüket, hogy a leckét, így a hittant is, a TV műsor előtt tanulják meg, mert utána elálmosodnak, és elmarad a tanulás. Majd reggel, – mondják. Reggel azonban későn kelnek, így végleg elmarad a tanulás. Miért? Mert *jobban szeretik a szórakozást*, mint a lelküket.

A Balaton mellett üdültek. Mások példáján nekik is olyan kívánságuk lett, hogy szépen, egyenletesen barnuljanak le. De hol? Hát a strandon. Ezért a legkisebb fürdőruhát választották. Édesanyjuk keményen rájuk parancsolt, hogy ezt ne tegyék, mert szemérmetlenség. Ők azonban szembehelyezkedtek szülőjükkel, és a kis fürdőruhát vitték magukkal.

Nem fogadtak szót, s ezen felül még csúnyán is viselkedtek, mert jobban érdekelte őket a testi divat, mint lelkük tisztasága. Még szentmisére sem igyekeztek visszajönni a strandról. Nekik a barnulás volt mindennél fontosabb.

Célkitűzés: Most arról tanulunk, hogyan kell magunkat helyesen szeretni?

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: ideig való dolgok, zsámoly.

1. Jézusnak voltak jó ismerősei, barátai. Szívesen meglátogatta őket és elbeszélgetett velük. Ilyen jó barátja volt Lázár is, akinek két nővére, Mária és Márta végezték a háztartási munkákat. Ők készítették az ételt is.

Jézus egy alkalommal Jeruzsálem felé tartott. Útközben betért Lázárhoz. Szívesen fogadták. Márta tüstént ebédet kezdett készíteni. Sürgött-forgott, végezte a háziasszonyi teendőket. Mária viszont leült egy zsámolyra Jézus lábaihoz, és hallgatta tanítását. Márta kissé megütközött ezen. Egyszer csak megállt és méltatlankodva így szólt:

– Uram! Nem törődöl vele, hogy húgom elnézi, hogy egyedül szolgáljalak ki? Szólj neki, segítsen nekem.

Az Úr azonban így válaszolt:

– Márta, Márta! Sok mindenre gondod van, sok minden nyugtalanít, pedig csak egy a szükséges (Lk 11, 38–42).

2. Ti mit gondoltok? Igaza volt-e Mártának, amikor panaszkodott, hogy Mária nem segít neki? Ugye, otthon nálatok is előfordul ilyen? Édesanyátok is panaszkodik, ha nem segítenek neki a házimunkában. Hiszen a munkát meg kell osztani. Nem szabad hagyni, hogy az édesanyára sok munka szakadjon.

Miért vette védelmébe Jézus mégis Máriát, aki az ő tanítását hallgatta? Azért, mert dolgozni lehet akkor is, ha nincs ott személyesen Jézus. Ha ő jelen van, akkor sokkal fontosabb hallgatni az ő tanítását, amit lelkünk üdvösségéről mond. Ez a legnagyobb ebédnél is fontosabb.

Nincsen fontosabb a világon, mint lelkünk üdvössége. Sajnos erről nagyon könnyen megfeledkeznek az emberek. Törődnek az *étellel*, hogy izletes legyen; a *ruhával*, hogy divatos legyen; a *tanulással*, hogy jó bizonyítvány legyen; a *munkával*, hogy sok kereset legyen; a *lakással*, a bú-

torral, az autóval. . . Pedig ezeket mind elveszítjük, hiszen itt kell hagynunk, ha meghalunk. Ezért sokkal fontosabb a lelkünkkel törődnünk.

Egy *düsgazdag* ember halálos beteg lett. Összeszedte erejét, felkelt az ágyból, és végigjárta összes szobáit. Megsimogatta a bútorokat, nézegette az értékes képeket, a drága szőnyegeket, s a vitrinben a sok drága edényt és arany ékszereket. Aztán fáradtan leroskadt egy székre és hangosan mondotta:

— Mennyi pénzt költöttem mindezekre, és most egy darab sem kísér el a halálba. Minden itt marad, és én szegényen megyek el. — Aztán feje rábukott az asztalra és meghalt.

Lelkünkkel tehát többet kell törődnünk, mint testi életünkkel.

Az *imádsággal* jobbá tesszük lelkünket. Ne sajnáljuk rá az időt.

A *jócslekedetekkel* érdemeket szerzünk lelkünk javára. Ne sajnáljuk a fáradtságot.

A *szentmisében* Mennyei Atyánkkal találkozunk. Szívesen menjünk a templomba.

A *szentírás olvasással* lelkünket gyarapítjuk.

Ezeket tehát fontosabbnak kell tartanunk, mint testi érdekeinket. Akkor szeretjük magunkat helyesen, ha lelkünk üdvösségével többet törődünk, mint az ideig való dolgokkal. Minden földi dolog ideig való, mert előbb-utóbb megsemmisül, vagy elveszítjük. Nem érdemes ragaszkodni ezekhez.

Nem elég a bűnöktől tartózkodnunk, hanem arra is törekednünk kell, hogy mindig jobbak és tökéletesebbek legyünk.

Foglaljuk össze:

- Mikor szeretjük magunkat helyesen?
- Elég-e csak a bűnöktől őrizkednünk?
- Miként lehetünk jobbak, tökéletesebbek?
- Miért értéktelenek a földi dolgok?

III. ALKALMAZÁS

A) *Szt. Ágota* nagyon szép leány volt. Lelkileg még szebb: szelíd, tiszta, alázatos teremtség. Sokan kívánták feleségül venni; közöttük maga a pogány kormányzó is. Mivel Ágota visszautasította, ezért egy rossz nő kezeibe adta, hogy az mindenféle rábeszéléssel, rávegye a bűnre.

— Nézd, Ágota! — mondta a rossz nő. — Gyönyörű ruhákba öltözől. Látod, milyen szép vagy? Nézz csak a tükörbe! Másoknak is tetszel. Hát ha még felékesítelek festékekkel, ékszerekkel és koszorúval!

A tisztalelkű leány azonban így felelt:

— Tedd el a tükrödet, vidd el szépítőszereidet és ékszereidet! Nekem mindez nem kell. Nekem csak az egyedüli szükséges kell: *lelkem örök üdvössége*. A te csillogó szereiddel ezt nem tudom elérni. Nem a világnak, hanem a világ urának, Istennek akarok tetszeni.

Látjátok gyerekek, milyen keményen visszautasította a fiatal leány a csillogó szépséget és gazdagságot. Így kell nekünk is cselekednünk. Lásuk mindenkor, hogy egy a fontos: lelkünk üdvössége.

B) *Kórházi beteglátogatás* alkalmával megkérdeztem a főorvost:

Mit gondol ön, miért van ez a sok beteg?

— Mert az emberek jobban szeretik a testüket, mint a lelküket. Aztán mivel lelkükkel nem törődnek, a testük is megbetegszik.

Sok ember agyondolgozza magát. Vasárnap sem pihen, mert a pénz rabja.

Sok ember agyon eszi magát. Ezek is sok betegséget tudnak szerezni maguknak.

Sokan az ivással mérgezik meg magukat.

Mások meg az erős dohányzással.

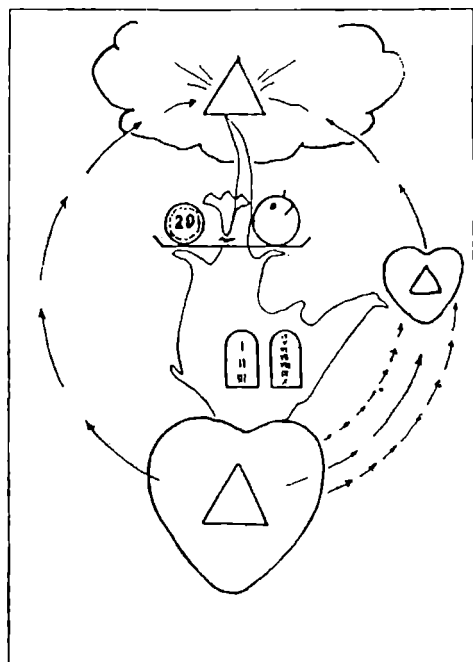
Sok nő viszont az egészségtelen ruházkodással szerez betegségeket.

Ha lelkünkkel többet törödnénk, testileg is egészségesebbek lennénk.

Szemléltetés: Mária és Márta. Táblarajz.

Házi feladat: Írd le, hogyan tudnád jobban szolgálni lelki életedet.

Ének: Jézus szíve, legtisztább szív (SZVU 155.)

36. SZERETJÜK FELEBARÁTAINKAT

Oktatói cél: Az „aranszabály”-t megtanuljuk és értelmezzük.

Nevelői cél: A gyermekeket az önzetlen szeretetre hangoljuk.

Bevezetés:

Ima: Mondjuk el a főparancsolatot. Imádkozzuk el a Miatyánkot azokért, akiket nehéz szeretni.

Ének: Hozzád sóhaj (SZVU 223. 1 – 2 vsz.)

Számonkérés: Nézzük, mit írtatok fel füzetetekbe, amivel lelketek javát tudjátok szolgálni.

Visszakérdés: Az utolsó két leckéből.

1. ELŐTERJESZTÉS

Ismételjük csak meg a főparancsolatot! „Szeresd Uradat, Istenedet... szeresd felebarátodat úgy mint önmagadat!” Tehát felebarátainkat nagyon kell szeretnünk, mert így szolgáljuk saját javunkat is.

De mit tegyünk akkor, ha felebarátunk nem szeret minket? Sőt talán arra törekszik, hogy bántalmazzon, bosszantson, megkárosítson. Vagy legalábbis lenéz bennünket. Hogyan lehet akkor szeretnünk őt?

Jézus egy szép példabeszédet mondott el arról, hogyan kell elnéznünk mások hibáját és megbocsájtani felebarátainknak.

Egy király el akarta számoltatni szolgálait. (Lásd a tankönyv szövegét.)

A király először szeretetből elengedte az adósságot, most azonban ő is szigorú lett a gonosz szolgálóhoz. Fizesse ki a tartozását! Jézus ezt teszi hozzá: Így tesz majd Mennyei Atyátok is veletek, ha szívből meg nem bocsájtotok embertársaitoknak (Mt 18, 21 – 35).

Célkitűzés: Most arról tanulunk, hogyan kell szeretnünk felebarátunkat, hogy a Mennyei Atya irgalmas legyen hozzánk.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: adósság, bérlet, adósbörtön.

1. A király maga elé idézte az adósokat. Ezek vagy kölcsön kapták a pénzt, vagy a király földjeit használták, és azok bérletével tartoztak. Tudjátok, hogy akik mások házában laknak, vagy mások földjét használják, használati díjat, azaz bérletet fizetnek. A szolga nem tudott fizetni. Ilyen esetben a királynak joga volt őt börtönbe vetni, és addig ott tartani, amíg családja, vagy rokonsága összegyűjtötte a tartozást, és lefizette azért az emberért, aki az adósbörtönben ült. Olyan nagy összeget azonban, amivel ez a szolga tartozott, senki sem tudott volna kifizetni helyette. A király megsajnálta, és elengedte neki.

Szolgatársa ehhez képest csekéllyel tartozott csupán. Ő is halasztást kért: Légy egy kissé türelemmel! Ez azonban semmit sem várt, sőt nekiesett, és fojtogatni kezdte:

— Add meg, amivel tartozol!

Érthető, hogy ilyen gonosz viselkedés után a király sem volt türelemmel a szívtelen szolga iránt. Lefogatta és börtönbe vettette.

2. A király maga a jó Isten, minden embernek atyja. Mi mindnyájan gyermekei vagyunk. Ezért egymásnak meg testvérei. Régebben így mondták: minden ember a mi *felebarátunk*. Ma úgy is mondjuk: minden ember a mi *embertársunk*. Ez azt jelenti, hogy minden embert, — bármilyen is az, és bárhol van, — testvérünknek kell tekinteni, mert mindenki Isten gyermeke.

Tehát nemcsak azok a mi felebarátaink, akiket ismerünk, hanem mindazok, akik élnek, még akkor is, ha sohasem láttuk egymást.

Csak azok volnának embertársaink, akik jót akarnak nekünk? Nem, hanem azok is akik nem értenek egyet velünk, sőt talán ellenségesen viselkednek velünk szemben.

Csak azok volnának embertársaink, akiktől jót kapunk? Nem, hanem azok is, akik tőlünk várnak jót vagy talán adósaink.

Csak a férfiak vagy csak a nők felebarátok? Nem, hanem az összes ember. — Válaszoljunk tehát a kérdésre:

Ki a mi felebarátunk?

Minden ember a felebarátunk.

3. Bizony nem könnyű minden embert szeretnünk. Vannak emberek, akik talán nem tetszenek nekünk. Pl. a feketebőrűek. Sok helyen ezeket nem fogadják be a fehérek közé. Még autóbuszon és éttermekben is

külön helyet jelölnek ki számukra. Láttam egyik iskolában, hogy némelyik cigány gyermekkel is hasonlóképpen bántak a többiek. Lenézték őket. Pedig ezt nem szabadna tennünk, hiszen ők is embertestvéreink.

Hogyan viselkedjünk tehát másokkal szemben? Erre Jézus egy fontos szabályt adott, amit *arany szabálynak* szoktunk mondani. Ezt tanuljuk is meg! Így hangzik:

„Amit akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, ti is azt tegyétek velük. Amit nem akartok, hogy veletek tegyenek, azt ti se tegyétek másokkal” (Mt 17,12).

Ha kérsz valamit édesanyádtól, úgy-e, fájna, ha nem kapnád meg?

Ha más kér tőled valamit – mondjuk egy színes írót – neki is fáj, ha nem adod neki.

Ha megütöd vagy kicsúfolod valamelyik társadat, gondold meg, mit éreznél, ha téged ütne vagy csúfolna valaki. Örömmel vennéd? Úgye inkább elszomorodnál. Vigyázz, te se okozz másoknak szomorúságot.

Örölsz, ha kapsz valamit? Adjál te is másoknak, hogy ők is örüljenek.

Foglaljuk össze:

- *Ki a mi felebarátunk?*
- *Mikor szeretjük felebarátunkat úgy, mint önmagunkat?*
- *Miért vetették börtönbe az adósokat?*
- *Hogyan nevezzük más szóval a felebarátot?*
- *Hogyan szól az arany szabály?*

III. ALKALMAZÁS

A) Valahol egy nagyon szegény elhagyatott embert temettek. Mindössze két gyászoló imádkozott a koporsó mellett. A szertartást végző pap a végén megkérdezte tőlük, hogy milyen kapcsolatban voltak az elhunyttal?

– Nem voltunk rokonok – felelte a férfi – hanem hivatali felettesem volt szegény. Igen rosszul bánt velem. Majdnem elvette a kenyeremet is. De aztán fordult az életünk, s ő került nyomorba. Sokan átkozták. Tudtam, hogy mások aligha jönnek el temetésére, ezért jöttünk el mi a feleségemmel, hogy valaki imádkozzon érte. Adjon neki Isten nyugodalmat!

Ez a kedves házaspár nagyon szép példát adott a *megbocsájto* szere-

tetre. Jézus bizonyosan nagyon örült ennek, hiszen ő kívánja tőlünk: szeressétek ellenségeiteket is, és tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnek titeket. Ezért szeretnünk kell azokat az osztálytársainkat is, akik irigykednek ránk, vagy bosszantanak bennünket. De azokat a tanárokat is, akikről azt hisszük, hogy igazságtalanok velünk szemben.

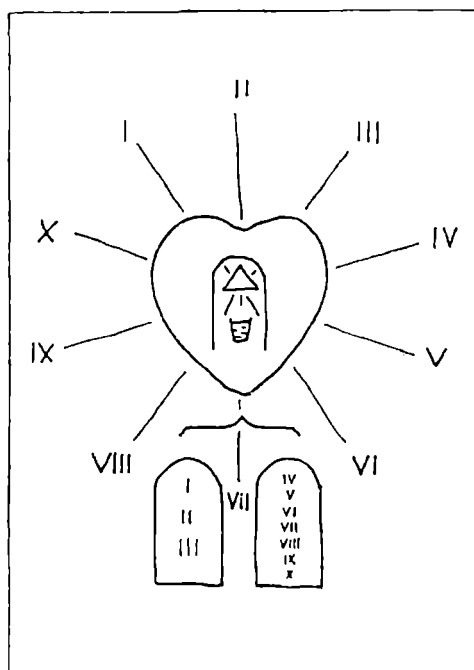
B) Van egy kis falu a Bakonyban, Szápár. Valamikor ennek a falunak tulajdonosát, Szapáry Pétert foglyul ejtette egy török tiszt, Hamza bég. Csúnyán megkínóztatta. Talpára veretett és még a húsát is letépette. Sötét börtönbe zárta és csak penészes kenyeret adott neki. Aztán eke elé fogatta, mint egy állatot, és szántatott vele. Szapáry egy szép napon kiszabadult és a bég került most az ő fogságába. Rettenetesen félt, hogy Szapáry bosszút áll rajta. Milyen nagy volt a meglepetése, amikor a magyar főúr levetette róla a bilincseket, és étkezéskor asztalához ültette. Ebéd végén kijelentette, hogy visszaadja szabadságát. A bég azonban már nem tudott ennek örülni, mert bevallotta, hogy a bosszútól való félelmében mérget vett be. Rövidesen meg is halt. Megkapta büntetését, de nem az igaz lelkű kereszténytől, hanem a saját gonosz lelkületétől.

Legyünk mindenkor megbocsájtóak és jók minden embertestvérünk-höz. Jézus így tanít: Boldogok az irgalmasok, mert ők is irgalmasságot nyernek.

Szemléltetés: Mutassunk képet Teréz anyáról, amint a betegek között tevékenykedik. Táblarajz.

Házi feladat: Írjátok le röviden Szapáry Péter (vagy a temetésen részt vett házaspár történetét).

Ének: Isten hazánkért (SZVU 293.)
vagy Hozzád sóhajt (SZVU 223.)

37. IMÁDJUK ISTENT

(Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!)

Oktatói cél: Ismertetjük Isten első parancsolatát.

Nevelői cél: Mindennap imádkozzunk.

Bevezetés:

Ima: Szívem első gondolatja — Tízparancsolat.

Ének: Imádlak, nagy Istenség (SZVU 116.)

Számonkérés: Nézzük, miként írtátok le az előző óra befejező történetét.

Visszakérdezés: Az előző három lecke anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Egy vallástalan apa mindenáron hitetlennek akarta nevelni gyermekét. Elzárta a többi gyermektől, és a házban senkinek sem volt szabad kiejtenie Isten nevét, vagy más vallásos dolgot szóba hozni. A gyermek valóban nem hallott Istenről. Akkora lehetett mint ti, amikor észrevették szülei, hogy reggel nagyon korán felkel a fiú, és kiszökik a házból. Később azután visszajött. Mikor ez többször előfordult, apja megleste, hogy hova megy. Megdöbbenve látta, hogy kimegy a kertbe, és ott várja a napfelkeltét. Amikor a nap megjelenik szép piros korongjával, a gyermek letérdel, és ilyen szavakat mond a nap felé fordulva: De szép vagy! De nagy vagy! Te vagy a legszebb és a legnagyobb! — Mit csinált ez a fiú? Elismerte, hogy a nap a legszebb a világon. Ezzel *imádt* a napot. Apja megszégyenülten látta be, hogy vallásos nevelés nélkül maga a gyermek keres magának istent, és azt imádj

Ezt tették a régi pogányok is.

Mi azonban tudjuk, hogy ki az Isten. Ő a mi *Mennyei Atyánk*, ezért csak őt imádjuk és nem a napot, vagy állatokat, vagy emberi alkotásokat, mint a pogányok.

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, mit jelent Isten imádni, és ki vétkezik Isten imádása ellen.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: bálványimádás, babona, szentségtörés, megkísértés.

1. Ki vezeti félre az embereket, hogy ne az igaz Istent, hanem a napot, holdat vagy bálványokat imádják? A sátán, vagyis a gonosz lélek. Már tanultatok, hogy vannak rossz angyalok és ők vezették félre az ősszülőket is. A sátán, vagyis a gonosz lélek olyan vakmerő, hogy még Jézust is megkísértette, vagyis rá akarta beszélni a bűnre.

Jézus, megkeresztelkedése után a pusztába vonult és ott negyven napon át imádkozott és böjtölt.

Mit akart elérni a sátán? Azt, hogy Jézus neki fogadjon szót, úgy mint egykor Éva, amikor evett a középső fáról.

A sátán Jézusnak is azt mondta, hogy egyék. Jézus azonban visszautasította. Sajnos, Éva egykor nem ezt tette, ezért bűnt követett el.

Aztán arra akarta rávenni az ördög Jézust, hogy vesse le magát a templomtetőről, és akkor az emberek Istennek tekintik. Évát is ilyen biztatással csábította el egykor: olyanok lesztek, mint az Isten. Éva engedett, Jézus azonban ismét visszautasította a sátánt.

Végül azzal csábította Jézust, hogy az egész világot neki adja, ha őt leborulva imádjá. Évát is azzal kecsegtette, hogy mindent tud és minden az övék lesz, hiszen olyanok lesznek mint az Isten. Éva engedett, Jézus azonban így szólt:

– Írva van, *csak Urad, Istenedet imádd*, és csak neki szolgálj!

– Tehát csak Istent szabad imádni, senki mást. Nem imádjuk a Boldogságos Szűz Máriát és a szenteket sem, csak *tiszteljük* őket.

2. Mit jelent valakit imádni? Azt jelenti, hogy akit imádunk, azt *legfőbb urunknak ismerjük el*. Nagy tévedés tehát egy állatot, szobrot, vagy akár napot, holdat esetleg egy embert legfőbb urunknak elismerni. De ugyanígy nem lehet isten a pénz, a siker, az étel, a bútor, a zene a tudás sem. Tehát nem mondhatod, hogy imádom ezt a zenét, ezt a képet, vagy ezt az ételt.

Csak Istent imádjuk. Hozzá imádkozunk *reggel, este, étkezéskor, templomban, kísértésben*. Idézzük csak fel, mit szoktatok reggel imádkozni? Étkezéskor? Este? Esti imában ne felejtjük el a bűnbánatot felindítani. Kísértésben is az ima segít meg bennünket, hogy ellent tudjunk állni az ördög csábításának.

Templomban, hittanórán közösen imádkozunk, vagy énekelünk.

Vigyázzunk, hogy ezt szépen, egyszerre tegyük. Aki szépen énekel, kétszeresen imádkozik.

3. Isten első parancsolata így szól: Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj! Aki Isten helyett mást imád, súlyosan vétkezik. Ezt *bálványimádásnak* nevezzük.

Ha valaki azt hiszi, hogy a négylevelű lóhere szerencsét hoz, viszont a péteki nap meg a 13-as szám szerencsétlenséget jelent, az a *babona* bűnét követi el.

Ha valaki méltatlanul vesz fel egy szentséget, pl. halálos bűnnel áldozik, az *szentségtörést* követ el. Isten imádása ellen vétkezik tehát az, aki nem imádkozik,
szent dolgokat kigúnyol,
szentségtörést, bálványimádást vagy babonát követ el.

Foglaljuk össze:

- *Mikor imádjuk Istent?*
- *Ki vétkezik Isten imádása ellen?*
- Mikor imádkozzunk?
- Miért fontos imádnunk Istent?
- Melyik a legszentebb imádság?
- Mit szoktunk imádkozni a Miatyánk után?

III. ALKALMAZÁS

A) Milyen gyermek lenne az, aki csak akkor szól az édesanyjához, ha kér tőle valamit? Istenhez is gyakrabban kell szólnunk, és nem csak akkor, ha kérnivalónk van, hanem olyankor is, ha öröm ér bennünket. — Nemrégiben olvastuk, hogy egy *ügyes olasz fiú* megnyerte az európai kerékpárversenyt. Amikor megkapta a díjat, azonnal elment a templomba hálát adni és a kapott szép virágcsokrot odahelyezte a Szűz Anya oltárára.

Ne felejtjük el megköszönni Istennek, ha valami jót kapunk, vagy öröm ér bennünket.

B) Hallottátok, hogy úrhajósok jártak a holdon. Megengedték nekik, hogy rádión keresztül családjukkal beszélgessenek. Milyen öröm volt, amikor onnan a nagy messzeségből beszélhettek gyermekeikkel, hitvesükkel! A család is nagyon örült. De képzeljük, milyen csalódás lett

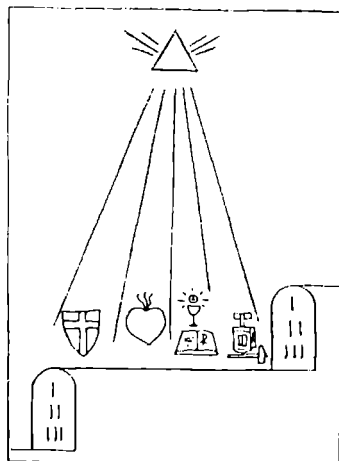
volna az édesapának, ha a gyermekük nem a rádióhoz jött volna, hanem inkább biciklizni vagy fagyizni szaladt volna el. Ugye, igen csúnya viselkedésnek tartanánk!

Ugyanígy megbántja a Mennyei Atyát az, aki naponta nem szól hozzá az imádságon keresztül. Milyen egyszerűen tudunk mi kapcsolatot teremteni Istennel. Nem kell hozzá sem készülék, sem drót. Csak keresztet vetünk és máris kezdhethük a beszélgetést Istennel, vagyis imádkozhatunk. Örüljünk ennek, és szívesen tegyük meg.

Szemléltetés: Kép a templomban imádkozó emberekről. Táblarajz.

Házi feladat: Írjál néhány mondatos hálaadó imádságot. Mit köszönsz meg Istennek?

Ének: Egybegyűltünk ó nagy Isten (SZVU 221.)

38. TISZTELJÜK ISTEN SZENT NEVÉT

(Isten nevét hiába ne vedd!)

Oktatói cél: Megtanuljuk, hogy mit jelent számunkra Isten második parancsolata.

Nevelői cél: Istenről mindenkor tisztelettel beszéljünk.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk. — Tízparancsolat.

Ének: Szent vagy, szent vagy a miséből.

Számonkérés: Nézzük, hogyan sikerült hálaadó imát írnotok!

Visszakérdés: Mondjuk el a tízparancsolatot. Kérdések az első parancsolat anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

A Szentírásban olvassuk, hogy nemcsak Jézus, hanem az apostolok is műveltek csodákat.

Jézus mennybemenetele után egyik napon Péter és János apostol fölmentek a jeruzsálemi templomba.

(Lásd tovább a könyv szövegét.)

Észrevettétek, hogy Péter nem a maga nevében tett csodát, hanem a *názáreti Jézus nevében*. Olyan név, amelynek kimondásától egy nyomorék ember meggyógyul és talpra áll, bizonyosan *szent név*, hiszen képes csodát művelni. Jézus neve tehát szent. Jézus maga mindig tisztelettel beszélt a Mennyei Atyáról, az Istenről. Tehát *Isten neve* is szent. Mit jelent az, hogy szent? Az a szent, aki mindig csak jót tesz, soha bűnt nem követ el. Jézus ilyen volt. Isten is ilyen.

Célkitűzés: Most arról tanulunk, hogyan kell tisztelnünk Isten szent nevét.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: szent, káromkodás, átkozódás, esküdözés.

1. Bizonyára tisztelitek édesapátokat. Örültök annak, ha a nevét halljátok, s különösen, ha tisztelettel és szeretettel emlegetik. Ti is tisz-

telitek atyátok nevét. Hiszen ő jó hozzátok és sok mindent kaptok tőle.

Minden atyánál jobb, és mindenkinél többet ad nekünk a Mennyei Atya. Ő szeret bennünket a legjobban. Ezért az ő nevét mi is csak tisztelettel és szeretettel mondhatjuk ki. A Mennyei Atyát így nevezzük: ISTEN. Régebben az emberek tiszteletből megemelték kalapjukat, ha kimondták Isten nevét. Jézus is mindig tisztelettel és szeretettel beszélt Mennyei Atyjáról. Mi is csak így beszélhetünk Istenről. Így tartjuk meg Isten második parancsolatát.

2. Sajnos nem mindenki beszél tisztelettel Istenről. -- Egyszer nagy ködben mentem autóval. Igen óvatosan hajtottam rá a főútvonalra, amikor a ködből nagy sebességgel kibukkant egy motoros. Abban a pillanatban leálltam, de ő ijedtében erősen a fékre lépett, és nagyot csúszott. Szerencsére sikerült sérülés nélkül megállnia. Erre egy nagyot káromkodott. Csúnyán emlegette Isten nevét. Olyan gyalázatos dolgokat mondott Istenről, hogy azokért még egy ember is megsértődött volna. Biztosan szüleid és tanítóid is megsértődnének, ha őket bolondnak, számárnak, vagy gazenbernek neveznéd, vagy egyéb csúnyát mondanál róluk. Nagy bánatot okoznál nekik. Még nagyobb bűn, amikor Istenről mondunk hasonló csúnyákat. Ezt nevezzük *káromkodásnak*.

Vannak emberek, akik nemcsak Istenről, hanem Szűz Máriáról és a szentekről is gyalázatos dolgokat mondanak. Ez azért káromkodás, mert Mária, Jézus édesanyja volt, a szentek pedig Jézus barátai.

Tehát ki *káromkodik*? Az, aki Istenről vagy a szentekről gyalázatos dolgokat mond.

3. Nem tudom, voltatok-e már magas rangú államférfi fogadásán? Tegyük föl, hogy a jövő héten idejönne hozzánk egy tekintélyes ember, mondjuk miniszter. A község vezetősége ünnepélyesen fogadná. Közben mondjuk Karcsi egy furkósbottal odafurakodna a tömegbe és azt mondaná a miniszternek: itt van ez a bot, verje be Péter fejét, mert én haragszom rá. Mit szólna a miniszter? Szót fogadna neki? Szó sincs róla. Esetleg Karcsit kapnák el és megbüntetnék azért, mert súlyos *tiszteletlenséget* követett el, amikor egy minisztert rosszra akart rávenni.

Mennyivel nagyobb *tiszteletlenséget* követ el az, aki a jó Istent akarja rávenni, hogy valakit döglesszen meg, vakítson meg, büntessen meg. Aki ilyet mer Istentől kérni, az súlyos bűnt követ el, amit *átkozódásnak* nevezünk.

Tehát ki *átkozódik*? Az, aki Istentől másnak rosszat kíván.

4. Községünkben volt egy nagyhangú bácsi, aki szívesen tartózkodott a kocsmában nemcsak azért, hogy igyék, hanem mert nagyon szeretett mesélni az ivótársaknak. Közben jó nagyokat hazudott is. Mesélte, hogy a háborúban egymaga szállt szembe egy egész szakasz ellenséggel, és ő győzött. Hogy a mozgó vonatról, ami 60 km-es sebességgel haladt, hogyan ugrott le minden baj nélkül... A hallgatóságból mindig bele szólt valaki a mesébe:

– Ez aztán már úgysem igaz! – Erre a hazug mesélő készen volt a bizonyítással: megesküdtött, hogy nem hazudik. *Istennel bizonyította a saját igazát.* Ezt nevezzük esküdözésnek.

Ki esküszik tehát? Az, aki *Istent hívja tanúnak*, hogy igazat mond. *Hamisan* esküszik az, aki hazugságra esküszik. Ez mindig halálos bűn. De a szükségtelen esküdözés is bűn Isten tisztelete ellen. Csak nagyon fontos dolgokra szabad esküdni. Ilyen történik pl. házasságkötésnél, ahol így kezdik az esküt: Isten engem úgy segítjen!

Foglaljuk össze:

- Hogyan szól Isten második parancsolata?
- *Ki vétkezik Isten második parancsolata ellen?*
Melyik a legszentebb név a világon?
- Hogyan szabad kimondanunk Isten nevét?
- Milyen bűn a káromkodás és az átkozódás? (súlyos)
- Milyen bünt követ el az, aki hiába veszi Isten nevét? (Ha nem gyalázza, akkor bocsánatos bünt követ el.)
- Isten nevéen kívül melyik neveket kell még különösen tiszteletben tartanunk? (Jézus, Mária, József és szentjeink nevét.)
- Hogyan szól a katolikus köszöntés? (Dicsértessék a Jézus Krisztus.)

III. ALKALMAZÁS

A) Abban az időben történt, amikor a vonatokat még hatalmas gőzmozdonyok húzták. Nyugalomba vonult *egy öreg mozdonyvezető*, aki 35 éven át teljesített szolgálatot a mozdonyon, és soha semmiféle szerencsétlenség nem történt vele. Abban az időben pedig ez nagyon gyakori eset volt. Amikor megkérdezték tőle, mi volt a titka ennek a pontos kötelességteljesítésének, azt válaszolta:

— Amikor kezemet rátettem az indítókarra (a mozdonyokat egy kar meghúzásával indították) mindig ezt mondtam: Jézus segíts! Hitttem benne, hogy ha Jézus nevében indulok, baj nélkül meg is érkezem.
— Az öreg mozdonyvezető nem csalódott Jézusban. Mi sem csalódunk, ha tisztelettel mondjuk ki, és hívjuk segítségül Jézusnak és a szenteknek nevét. Különösen tegyük ezt meg akkor, ha indulunk valahova, vagy ha belekezdünk valamibe.

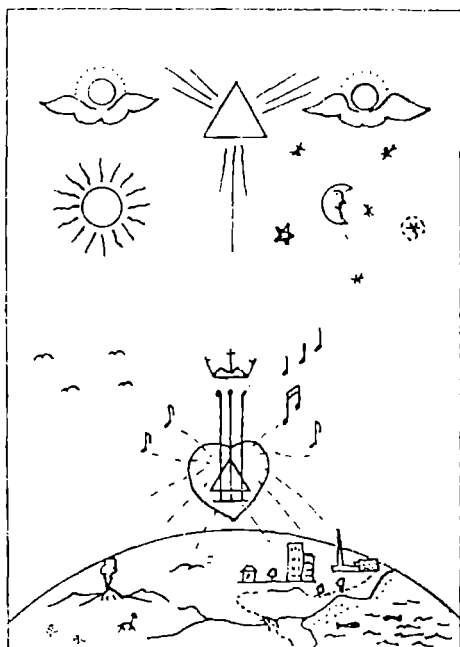
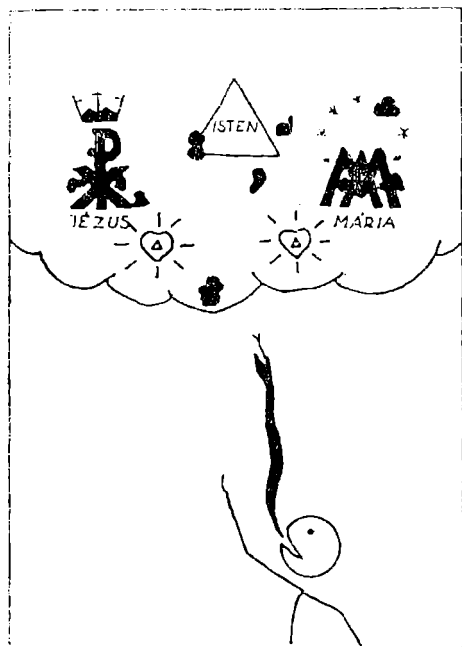
B) *Nagy Sándor* már 20 éves korában világhódító hadvezér volt. Sok országot meghódított. Mikor Zsidóország fővárosához érkezett, a zsidó főpap teljes díszben kijött a hódító elé, hogy kíméletet kérjen Isten szent városának. Amikor Nagy Sándor meglátta a főpap süvegén arany betűkkel Isten nevét, leszállt lováról és tisztelettel köszöntötte a főpapot. Hadvezérei megütköztek ezen, de ő megmagyarázta: a tiszteletadás nem a főpapnak szólt, hanem Istennek, akinek neve ott csillogott a főpap süvegén.

Isten színe előtt még a világhódítók is csak törpék. Isten nevét nekik is tiszteletben kell tartaniuk. Nekünk sem szabad soha csúnyán vagy tiszteletlenül kimondani Isten nevét.

Szemléltetés: Képes Bibliából: Péter és János a jeruzsálemi templomba mennek, és meggyógyítják a bénát. Táblarajz.

Házi feladat: Figyelmeztess a káromkodó embereket. Így: Ne bánts az Istent, ő sem bánt téged!

Ének: Zengjünk Jézus szent nevének (SZVU 151.)

39. AZ ÚR NAPJÁT MEGSZENTELJÜK

(Az Úr napját szenteld meg!)

Oktatói cél: Megmagyarázzuk, hogyan kell a vasárnapot megszentelni.

Nevelői cél: Örömmel ünnepeljük meg az Úr napját.

Bevezetés:

Ima: Üdvözlégy Mária.

Ének: Vágyva jöttem színed elé (SZVU 231.)

Számunkérés: Számoljatok be, sikerült-e figyelmeztetni a káromkodó embereket?

Visszakérdezés: Isten első és második parancsolatából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Tudjátok-e, hogy Zsidóországban, ahol Jézus élt csupán egy templom volt? A zsidó törvények szerint minden felnőtt férfinak Jeruzsálem városába, ebbe az egy templomba kellett évenként felmennie imádkozni és áldozatot bemutatni. A gyermekek csak 12 éves koruk után mehettek fel. Jézus is akkor ment fel először szüleivel.

Az ünnepek elteltével hazafelé indultak. Jézus véletlenül Jeruzsálemben maradt anélkül, hogy szülei tudták volna. Abban a hitben, hogy az úti társaságban van, már egy napot haladtak, s akkor vették észre, hogy a gyermek nincs velük. Azonnal elkezdték keresni a rokonok és az ismerősök között. Mivel nem találták, visszafordultak Jeruzsálembe, és ott keresték. Harmadnapon akadtak rá a templomban. Ott ült a tanítók között, hallgatta és kérdezgette őket. Akik csak hallották őt, mind csodálkoztak okosságán és feleletein (Lk 2, 41–48). Mikor meglátták, anyja így szólt hozzá:

— Gyermekem! Miért tetted ezt velünk, Lásd, atyád és én szomorúan kerestünk. — Ő ezt felelte:

— Miért kerestetek? Nem tudtátok, hogy atyám házában kell lennem?

A kis Jézus öntudattal mondta, hogy neki atyja házában kell lennie. Mi is gondoljunk erre. A templom Mennyei Atyánk háza.

Célkitűzés: Nézzük, hogyan kell megünnepeelnünk az Úr napját.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: az Úr napja, vasárnap, ünnep, megülni, megszentelni, köznapi munka.

1. Isten azt akarja, hogy a hét egyik napján ne dolgozzunk, szenteljük a napot lelkünknek és a pihenésnek. Ez a nap az Úr napja, a vasárnap. E napon emlékezünk meg Jézus *föltámadásáról*. Ha egykor mi is a föltámadás részesei akarunk lenni, részt kell vennünk Jézus áldozatában is. Ezért megyünk vasárnap szentmisére. Vasárnapon kívül még három olyan nap van az évben, amelyen ünnepelünk, ezért ugyanúgy kell megszentelnünk, mint a vasárnapot. Ezek a napok: a karácsony (dec. 25.), újév (jan. 1.) és Nagyboldogasszony (aug. 15.). Ezeket kötelező (parancsolt) ünnepeknek nevezzük.

A szentmisén úgy veszünk részt, hogy énekelünk, imádkozunk, ha lehet felolvasunk, minisztrálunk stb. Öröm együtt lenni hívő embertársainkkal és még nagyobb öröm találkozni Istennel. Minden jó gyermek szívesen találkozik szüleivel. — Egy kollégista tanuló írta: nagyon jól érzem itt magamat, de alig várom, hogy szüleimet lássam, velük találkozzam. Ha egy gyermek nem akar szüleivel találkozni, az annyit jelent, hogy fél tőlük. Aki nem akar templomba menni, az valamiért fél Istentől. Ez a valami a bűn.

Vasárnap és ünnepnap tehát részt kell vennünk a szentmisén. Meghallgatjuk Isten szavát és a szentbeszédet. Milyen szép szokás volt régen, hogy amikor a család hazatért a szentmiséről, a gyermekeknek a családi asztalnál el kellett mondaniuk a szentbeszédet. A szentmise közössége egy nagy családdá teszi az embereket.

Hanyagságból soha ne mulasszunk szentmisét. Ilyen mulasztással súlyosan megbántanánk Istent, *súlyos bűnt* követnénk el.

Teilhard de Chardin visszaemlékezett édesanyjára, aki naponta elment a 3 kilométerre levő templomba, és szentmisén vett részt, pedig 5 gyermeknek gondja és ellátása nehezedett rá. Áldott és szent édesanya, aki naponta 6 kilométert gyalogolt a szentmiséért. „Neki köszönhetem lelkem jobbik részét” — írta pap fia.

Hallottátok már, kiváló zeneszerzőnk, *Kodály Zoltán* nevét. Minden vasárnap, de sokszor hétköznapi is elment a szentmisére. Vagy orgonált, vagy végigimádkozta a szentmisét a pappal együtt. Nem szégyellte kis imakönyvéből követni a szentmise szövegeit.

3. *Vasárnap pihennünk is kell.* Isten javunkra adta ezt a parancsot,

hogy ne dolgozzunk köznapi munkát, hanem pihenés által erőt gyűjtünk a következő hét munkájához. Köznapi munkának olyan testi munkát nevezünk, amivel az emberek munkanapokon fáradoznak. Tanulni azonban szabad vasárnap is. Ezen felül szabad vasárnap jót tenni, például beteget, öreget, rokonokat látogatni.

Vannak esetek, amikor az ember kénytelen vasárnap is nehéz munkát végezni, mert az *okvetlenül szükséges*. Ha kigyullad a ház, nem várhatunk hétfőig a tűzoltással. A vonatok sem mehetnek vasárnap dolgozó vasutasok nélkül.

Szabad néhány olyan munkát is elvégezni, amit nem halaszthatunk el. Pl. főzni, takarítani, állatokat megetetni.

Súlyos bűnt követ el az, aki vasárnap hanyagságból mulasztja el a szentmisét. Aki csak elkész a miséről, vagy a szentmisén figyelmetlenül és rosszul viselkedik, bocsánatos bűnt követ el.

„Amilyen a vasárnapod, olyan lesz a halál napod”. Ez egy régi közmondás. Ha vasárnap rendszeresen elmentél az Úr házába, akkor majd ő is eljön hozzád, amikor már nem tudsz mozdulni, s talán beszélni sem. Ott lesz halálod óráján és üdvösségébe szólít.

Foglaljuk össze:

- Hogyan szól Isten harmadik parancsolata?
- *Hogyan kell a vasárnapot megszentelni?*
- Vasárnapokon kívül melyek a kötelező ünnepek?
- Milyen munkákat szabad vasárnap is elvégezni?
- Milyen bűnt követ el az, aki elkész a szentmiséről?

III. ALKALMAZÁS

A) Az emberek sokszor mentséget keresnek, hogy ne kelljen a vasárnapot megszentelniük. Ilyen hazug mentség: nem érek rá. Amit az ember nagyon fontosnak tart, arra mindig tud időt szakítani. Ha fontosnak tartjuk a szentmisét, akkor bizonytal belefér a vasárnapunkba. – Egyik híres *orvosprofesszor* jelentette ki:

– Végigutaztam a világot, de útjaimat mindig úgy tudtam intézni, hogy vasárnap sohase kelljen szentmisét mulasztanom.

Nagyszüleink még 10–15 km-t is gyalogoltak, csak hogy eljussanak a vasárnapi szentmisére. Sokszor mezítláb mentek, hogy ne kopjon a

cipőjük talpa, ami nagyon drága volt akkor. Ehhez képest mi nagyon kényelmes helyzetben vagyunk. Viszont annál nagyobb bűn, ha elmulasztjuk a vasárnapi szentmisét.

B) *Pityu* már szépen eljárt a hittanórákra, de a vasárnapi szentmisét legtöbbször elmulasztotta. Kiderült, hogy anyja nem engedi, pedig ő szívesen elmenne. Azt mondja neki anyja:

– Nincs megfelelő ruhád és lábbelid, mit szólnak a többi gyerekek!

– De édesapám! – mondta sírva *Pityu*, – hiszen Isten nem a cipőt és a ruhát nézi, hanem a lelket.

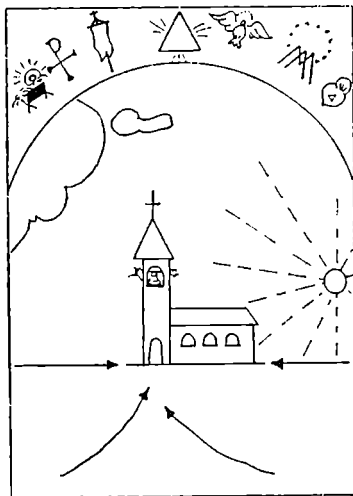
Ne az emberek véleményéhez alkalmazkodjunk, hanem tegyük szívesen azt, amit az Isten vár tőlünk. Ő bőven megjutalmaz minket hűségünkért.

Szemléltetés: Fénykép templomba tartó vagy templomból távozó tömegről.

Táblarajz:

Házi feladat: Írd le, miért jössz szívesen a szentmisére.

Ének: Zeng a harang hívó szóval (SZVU 232.)

40. TISZTELJÜK SZÜLEINKET

(Atyádat és anyádat tiszteljed!)

Oktatói cél: Szüleink Isten helyettesei, tisztelnünk kell őket.

Nevelői cél: Tiszteld és szeresd szüleidet.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk. – Tízparancsolat.

Ének: Nyújtsd ki mennyből (SZVU 189.)

Számonkérés: Nézzük, mit írtatok a feladott kérdésre: miért szerettek misére járni?

Visszakérdés: Az előző két óra anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Jézus kisgyermek koráról több mindent tudunk a Szentírásból. Soroljátok csak föl, hogy miket? Azután 12 éves korától 30 éves koráig nem mond mást róla a Biblia, mint ezt az egy mondatot: „Engedelmes volt szüleinek. Gyarapodott bölcsességben, korban s Isten és emberek előtti kedvességben” (Lk 2, 51-52).

Jézus bizonyára sok örömet szerzett szüleinek, mert szívesen *engedelmeskedett* és *segített* nekik. Amikor nagyobb lett, szent József mellett megtanulta az ácsmesterséget is. Abban az időben még nem voltak nyomtatott könyvek, de a gyermekek akkor is tanultak. Jézus a tanulással is példát adott társainak. Mindenki szerette, mert mindenkihez kedves volt.

Amint már tudjátok, templom csak Jeruzsálemben volt. A többi városokban *imaházakban* jöttek össze istentiszteletre. Jézus nagyon örült, amikor imaházba mehetett, mert ott Mennyei Atyjáról hallott és a többi emberekkel közösen imádkozott.

Célkitűzés: Nézzük ezen az órán, miként kell megtartanunk Isten negyedik parancsolatát.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: fáraó, Egyiptom, kormányzó.

1. A Szentírásban olvashatjuk az egyiptomi József szép történetét. — József egyik volt Jákob 12 fia közül. Testvérei eladták a kereskedőknek, akik idegen országba, Egyiptomba vitték, és ott eladták. Először sokat szenvedett, de Isten segítségével ő lett abban az országban a legfőbb kormányzó, vagyis a király helyettese. Ott a királyt fáraónak nevezték.

Azokban az években nagy éhínség járta a rossz termés miatt. Csak Egyiptomban lehetett gabonát vásárolni. József testvérei is odamentek. Nem gondolták, hogy éppen eladott testvérük előtt kell megjelenniök. József nem állt bosszút, amiért egykor rosszul bántak vele testvérei, de próbára tette őket. Látni akarta, hogy testvérei most is *megbántandák-e* apjukat, mint egykor, amikor őt eladták? Miután látta, hogy már tisztelettel és szeretettel vannak apjuk iránt, akkor elárulta nekik, hogy ő a testvérük. Első kérdése ez volt:

— Hogy van atyám? — Aztán meghagyta nekik, hogy vigyenek róla életjelt és hozzák el atyjukat.

Mikor jelentették neki, hogy atyja és rokonsága közeledik, eljűk ment, és atyját nagy örömmel ültette díszes kocsijába, aztán a fáraóhoz vitte bemutatni. József nagyon szép napokat szerzett öreg édesapjának. Teljesítette, amit Isten negyedik parancsolata kíván tőlünk: tisztelte atyját. Gyermekekorában engedelmeskedett neki, amikor vadállatoktól félve egyedül ment el testvérei után a pusztába. S most magas tisztségében is legfőbb gondja öreg édesapja iránti tisztelete volt. Ajándékokkal halmozta el öregségében, mert hálás akart lenni azért a szeretetért, amit gyermekekorában kapott tőle.

2. Isten negyedik parancsolata így szól: *Tiszteld atyádat és anyádat!* Ezt a parancsot úgy tartjuk meg, hogy szüleinknek engedelmeskedünk, szívesen segítünk nekik, örömet szerzünk nekik, és imádkozunk értük.

Jóska abban a városban volt diák, ahova édesanyja kórházba került. Minden nap besurrant az édesanyjához, hogy *lássa*, és ha csak lehetett, *vitt neki* valami kis édességet. Esténként nagyon buzgón imádkozott érte, hogy a jó Isten mielőbb gyógyítsa meg. Ezt meg is mondta édesanyjának, és ezzel nagy *örömet szerzett* neki. Isten meghallgatta imáját. Édesanyja meggyógyult.

Ti se felejtsetek el esténként szüleitekért imádkozni. Ők is bizonynal imádkoznak értetek.

Tudjuk, hogy szüleinken kívül mások is szeretnek bennünket és dolgoznak értünk. Elsősorban *nagyszüleinkre* kell gondolnunk. Nekik is sokat köszönhetünk. Mindent megtesznek értünk, ami csak erejükből telik. Ha mást nem tudnak adni, szívesen mesélnek nekünk. Sokszor már nagyon gyengék és betegek. Ilyenkor különösen kell szeretnünk őket és segíteni rajtuk.

Láttam egy kisfiút, akkora lehetett, mint ti. Nagyon szerette nagypapáját, aki már csak segítséggel tudott mozogni. A kisfiú vezette. Gyümölcsöt hozott, vizet adott neki, napjában többször is megkérdezte, kér-e valamit a nagypapa? Örült, ha segíthetett.

Tanítóinknak tiszteletünkkel és jó tanulással lehetünk hálásak azért a sok jóért, amit nekünk tanítanak. Ezt később sem szabad elfelejtenünk. Akkor is köszönjük nekik úton-útfélen, ha már nem leszünk iskolások. Ugyanilyen tisztelettel viselkedjünk *lelkipásztorainkkal* szemben is. Őtőlük kapjuk a legnagyobb jót; ők vezetnek minket Isten útján az ő országába.

Foglaljuk össze:

- Hogyan szól Isten negyedik parancsolata?
- *Mit parancsol Isten a negyedik parancsolattal?*
- Milyen bűnt követ el az, aki engedetlenséggel és tiszteletlenséggel súlyosan megbántja szüleit?
- Kinek tartozunk még tisztelettel és szeretettel?

III. ALKALMAZÁS

A) Egy *Magdolna* nevű leány igen szép példáját adta a szülő iránti tiszteletnek és szeretetnek. Édesapja vasúti szerencsétlenség áldozata lett. Mikor anyjával közölték a hírt, az beleőrült a csapásba. Csak zárt intézeti elhelyezéssel tudtak némi segítséget nyújtani neki. A derék leány nem akart megválni anyjától, ezért beállt szolgálnak az elmeorvosintézetbe. Elzárva a külvilágtól szinte mintegy börtönben, 27 esztendő töltött el itt az elmebetegek között. Csak akkor vett búcsút az intézettől, amikor édesanyja meghalt. Búcsúztatásakor ünnepélyesen aranyérmet tűztek mellé, s ezzel mint a gyermeki szeretet hőstét tüntették ki.

Ez igen kedves kitüntetés, de sokkal nagyobb az, amit maga a jó Isten ígér nekünk, ha tiszteljük és szeretjük szüleinket és szívesen hozunk áldozatot értük.

B) A szülői tisztelet akkor nagyon nehéz, ha a szülőkben súlyos hibákat találunk. Ezért megható annak a *vidéki lánynak* a magatartása, aki nagy odaadással gondozta részeges apját. Börtönviselt ember volt szegény. Amikor kiszabadult, hol dolgozott, hol nem. Ha keresett, nyomban el is itta. Sokszor részegen tántorgott haza. A jó leány nem tett neki szemrehányást. Támogatta, gondozta, kedves volt hozzá. Egyszer az öreg feltűnően késett. Az árokparton találtak rá részegen. Leánya fel-emelte és hazatámogatta. Másnap szomorúan gubbasztott a kályha mellett, szemlátomást vívódott magában.

- Min gondolkodik, édesapám? – kérdezte kedvesen a leány.
- Csak azon, hogyan is tudod te megtérni ezt a vén, részeges apádat?
- Hát hogyané tőrném! Kije maradna, ha én is elhagynám?

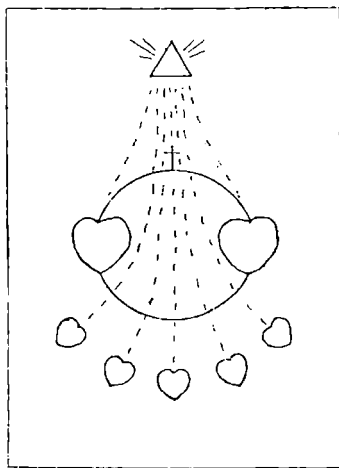
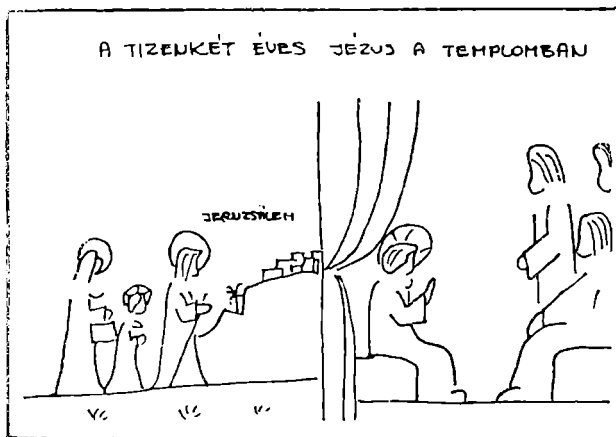
Ez a leány igazán szerette apját. Isten bizonyosan megjutalmazza érte. Örüljünk mi is, ha bármiben örömet tudunk szerezni szüleinknek. Ne csak parancsra engedelmeskedjünk, hanem figyeljünk arra, hogy miben tudunk nekik segíteni. Istentől minden jót visszkapunk.

Szemléltetés: Kép a családban szorgoskodó fiatalokról vagy a Názáretben dolgozó Jézusról.

Táblarajz.

Házi feladat: Ezen a héten ajánljunk fel egy önmegtagadást mindkét szülőnkért. Írjátok föl, mit vállaltatok.

Ének: Áldunk Isten hű szolgája (SZVU 213.)

41. SZERETJÜK HAZÁNKAT

Oktatói cél: Isten azt akarja, hogy híven szolgáljuk hazánkat.

Nevelői cél: Hazaszeretetünkben kövessük magyar szentjeinket.

Bevezetés:

Ima: Üdvözlégy Mária.

Ének: Boldogasszony Anyánk (SZVU 284.)

Számonkérés: Nézzük, vállaltatok-e önmegtagadást szüleitekért?

Visszakérdezés: Isten negyedik parancsolatából.

1. ELŐTERJESZTÉS

Tudjátok, hogy a zsidók voltak Isten választott népe. Nem azért, mert ők jobbak voltak a többi népeknél, de mindenesetre tisztábban hittek és hűségesek voltak az igaz Istenhez.

Milyen helyzetük volt a zsidóknak a többi népek között? Ezt a következő példával magyarázom meg nektek.

Gyermekkoromban, a mi iskolánkba cigánygyerekek is jártak. Ezek kunyhókban laktak. Többször megfordultam náluk, mert a cigánygyerekek jó barátaim voltak. Egy családban 6–8 gyerek is volt. Bizony, különösen a kisebbek szinte meztelenül nevelkedtek. Az egyik leányt egy jómódú család örökbefogadta. Attól fogva szépen megfürdetve, megfésülve, szép fehér ruhákban járatták. Rendesebben is beszélt és jobban is tanult, mint a többi cigánygyerek. Ez azonban nem az ő érdeme volt, hanem annak köszönhetette, hogy éppen őt *választották ki* a többi közül. Így ő rendszeresen járt iskolába és templomba is, míg a testvérei elmaradoztak a szentmiséről is, iskolából is. — Ilyen kiválasztott nép volt a zsidóság a többi pogány népek között. Tisztább volt a hitük, ragaszkodtak az egy igaz Istenhez, és a vallási törvényekhez. A vallás segített nekik, hogy hűséges zsidók maradjanak. Sokszor nehéz harcok árán, vérükkel küzdöttek hazájukért, megtartották a törvényeket, tisztelték vezetőiket.

Célkitűzés: Ma arra adunk választ, hogyan kell nekünk szeretni és szolgálni hazánkat.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: haza, nép, elöljáró, adó, császár.

1. Jézus korában a zsidó nép nehéz helyzetben volt. Egy nagy birodalom, vagyis ország úgy elnyelte a zsidó népet, ahogy egy nagy hal megeszti a kicsinyeket. A nagy Római Birodalom megszállta a kicsiny Zsidóországot (meg lehet rajzolni egy nagy kört, és aztán egy belerajzolt kis kör segítségével érzékeltetjük a nagy birodalmat és a kis országot). Fájt a zsidóknak, hogy nem voltak szabadok. Ezért nem szívesen fizettek *adót*, vagyis pénzt az ország fenntartására. A művelt zsidók, vagyis farizeusok azt szerették volna, hogy Jézus a római uralom alól szabadítsa fel őket ahelyett, hogy prédikál és csodákat művel. Mivel Jézus nem járt kedvükben, ezért haragudtak rá.

A farizeusok egy alkalommal bele akartak kötni Jézus szavaiba. Oda küldték hozzá tanítványaikat a következő kérdéssel.

– Mester! Tudjuk, hogy igazat mondasz, és híven tanítod Isten igazságát. Mondd meg tehát nekünk, szabad-e adót fizetni a császárnak, vagy nem?

Jézus átlátott szándékukon, ezért így válaszolt:

– Miért kísértetek engem? Mutassátok az adópénzt.

Kinek a képe és felirata van rajta?

A császáré! – felelték. –

Erre Jézus azt mondta nekik:

– Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami az Istené (Mt 22, 15–21).

2. Jézus tehát arra buzdította a zsidókat, hogy becsülettel fizessék meg az adót, amit a császár az ország fenntartására kivetett. Mi mindnyájan egy országban élünk, amit *hazának* is nevezünk. Mondjátok csak, melyik ország a mi hazánk? Helyes, Magyarország. Országunknak sok pénzre van szüksége az iskolák, utak, vasutak, kórházak építésére és fenntartására. Ezt a sok költséget az emberek adják össze úgy, hogy megfizetik az adót. Tehát mindenki köteles megfizetni. Jézus is erre szólította fel hallgatóit. – Ti még nem fizettek adót, hiszen nem is kerestek. Majd ha dolgoztok, akkor már ti is hozzájárultok a haza fenntartásához.

Hazánkat és népünket nemcsak az adó megfizetésével támogatjuk, hanem elsősorban becsületes munkával. Ezért mindenkinek el kell végeznie azt a munkát, amit foglalkozása megkíván tőle.

3. Az országnak vezetői vannak. Itt az iskolában is van vezető: igaz-

gató, osztályfőnök. A faluban a tanácselnök. Ők csak akkor tudnak vezetni, ha a nép engedelmeskedik nekik. Engedelmesség nélkül nincs rend. Jézus is engedelmeskedett, mikor az adót kérték tőle. Oda szolt Péternek, hogy fogjon ki egy halat, és fizesse ki belőle mindkettőjük adóját. Jézus tehát tisztelte hazája törvényeit. Nekünk is tisztelnünk kell a mi törvényeinket. De nemcsak hazánknak, hanem az egyháznak is vannak vezetői. Soroljuk csak fel ezeket: plébános, püspök, érsek, pápa. Lelki dolgokban egyházi elöljáróinknak kell szót fogadnunk.

Kik adták a legjobb példát a hazaszeretetre? Elsősorban magyar szentjeink. Soroljunk el néhányat:

Szt. István megalapította az országot, és keresztény hitre térítette.

Szt. Imre a magyar ifjúság példaképe.

Szt. László megvédte és megerősítette nemzetünket.

Szt. Erzsébet kiskorától fogva idegenek közt élt, és sokat szenvedett ott, mert hazája érdeke így kívánta.

Szt. Margit fölládozta életét, állandóan böjtölt és vezekelt népünkért.

Az olasz származású Kapisztrán szt. János a törököktől védte hazánkat.

Foglaljuk össze:

- *Miért szeretjük hazánkat?*
- *Szüleinken kívül kinek jár még tisztelet és engedelmesség?*
- *Kik adtak a hazaszeretetre jó példát?*
- Sorolj föl néhány magyar szentet, mit tudsz róluk?

III. ALKALMAZÁS

A) *Szt. Margitunk* a mostani Margitszigeten kolostorban élt, mint apáca. Mindig a legalantasabb munkákat vállalta. Kormos edényeket mosogatott, betegeket ápol, kertben dolgozott. Ezen fölül sokat vezekelt és imádkozott népünkért. Apja és bátyja ugyanis szembekerültek egymással. Margit imáira kibékültek és így megkímélték a magyar népet a testvéri háborúskodástól. Szentjeink így szolgálták népünk boldogulását.

Mi is szívesen imádkozunk népünkért, és vállaljuk hazánkért az áldozatokat.

B) *Szt. László* királyunkat kegyes királynak nevezték alattvalói. Ő

valóban alázatos, és imádságos uralkodó volt, de a gonoszok ellen igen kemény törvényeket hozott. Ezt azért tette, hogy a rossz embereket megfékezze és így a jó emberek nyugodtan élhessenek és dolgozhassanak. László sok kemény küzdelemben védte meg népét az ellenséges népek betöréseitől. Isten többször is csodálatos módon megsegítette küzdelmeiben. Egymaga képes volt egyszerre négy emberrel is megküzdeni. Sokszor egész hadsereg indult ellene. Ilyenkor az Istenbe vetett bizalom oltalmazta meg.

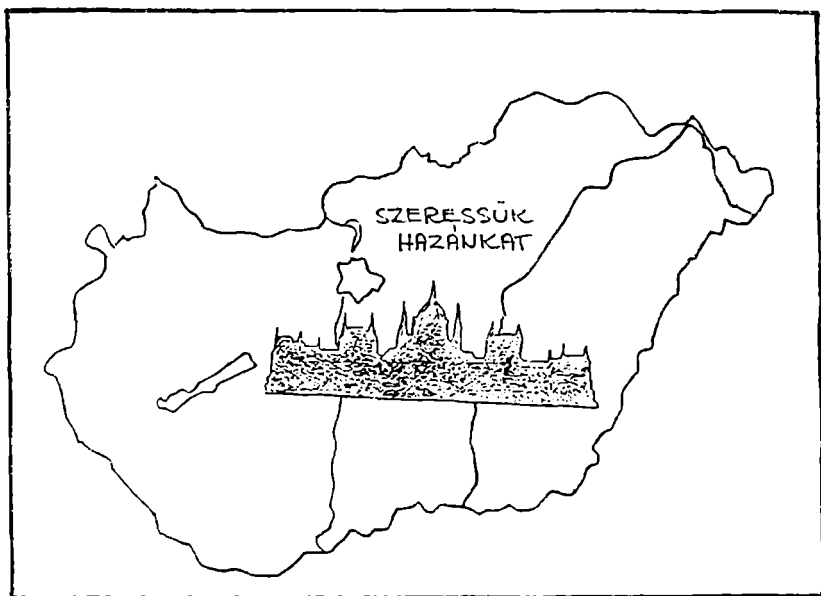
Nekünk is mindent meg kell tennünk, hogy munkánkkal szolgáljuk és megvédjük hazánkat.

Szemléltetés: Képsorozat magyar szentjeinkről. Esetleg a római magyar kápolna képei.

Táblarajz.

Házi feladat: Füzetedbe írd föl azokat a magyar szenteket, akikről már hallottál.

Ének: Isten hazánkért (SZVU 294.)

42. TISZTELJÜK AZ ÉLETET

(Ne ölj!)

Oktatói cél: Megtanítjuk, hogy az igazi szeretet felebarátunk szolgá-
lata.

Nevelői cél: Mindig legyünk készek segíteni embertársainkon.

Bevezetés:

Ima: Mondassunk a gyermekkegyéni imát hazánkért. Ki vállalkozik?
Ha gyermek nem akad, akkor a hitoktató mondjon saját szavaival rövid
imát hazánkért, népünkért.

Ének: Isten hazánkért (SZVU 293).

Számonkérés: Lássuk, hány magyar szentet tudatok összegyűjteni.
Egyik olvassa föl, közben mindegyik gyermek a saját füzetében aláhúzza
azt a nevet, amelyik már szerepelt. Ezeket föl is írjuk a táblára. — Azokra
a szentekre is gondoljunk, akik idegenből jöttek, vagy akik tőlünk kerül-
tek el idegen országba. (pl. szt. Gellért, szt. Adalbert, skót szt. Margit,
Portugál szt. Erzsébet, szt. Hedvig, Jolánta magyar Mózes).

Visszakérdezés: Az utolsó óra anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

A zsidók ismerték a főparancsolatot, de azon vitakoztak, hogy kit kell
felebarátunknak tartanunk. Egyszer egy vallásos zsidó megkérdezte
Jézustól: ki a mi felebarátunk? Jézus ekkor mondta el az *irgalmas szama-
ritánusról* szóló szép történetet.

Egy ember ment Jeruzsálemből Jerikóba. Útja erdőn keresztül vitt,
ahol rablók tanyáztak. Egyszer csak útját állták. Azt gondolták, hogy sok
pénz van nála, ezért leütötték, súlyosan megsebesítették és félholtan az
árokba taszították.

Arrafelé jött egy zsidó pap. Meglátta, de megijedt, hogy ő is rablók
kezére kerül, ezért tovább sietett. Egy templomszolga is jött arrafelé,
de ő sem segített. Végül egy olyan idegen ember haladt arra, akit a zsidók
lenéztek, és samaritánusnak neveztek. Ő megállt, tarisznyájából bort és
olajat vett elő. Kimosta a szegény ember sebeit, azán feltette samarára

és egy fogadóba vitte. A fogadósnak pénzt adott át, és meghagyta, hogy viselje gondját a beteg embernek. Megígérte, hogy minden költséget megfizet neki.

Jézus csak annyit fűzött hozzá a példabeszédhez: menj, és te is hasonlóképpen cselekedjél!

Célkitűzés: Nézzük, miként kell Isten ötödik parancsolatát megtartani.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: szamaritánus, rabló, fogadós.

1. Soroljuk csak fel, kiket kell nekünk különösen szeretnünk és tisztelnünk? Szülők, nagyszülők stb. Jézus azonban azt akarja, hogy ne csak egy-két embert szeressünk, hanem mindenkit és tegyünk jót mindenkivel. Azt tanította, hogy minden ember testvérünk. Kivételt nem tehetünk. Az irgalmas szamaritánusról szóló tanításban Jézus megvilágítja, hogy minden embert segítenünk kell, aki rászorul. A zsidók azt gondolták, hogy csak a zsidó a felebarátjuk, csak rajta kell segíteniök. Ezért kibújtak a segítség alól, ha nem tudták megállapítani valakiről, hogy zsidó-e vagy nem. Jézus azért dicsérte meg a szamaritánust, mert ő emberi szívére hallgatott, és elsősegélyt nyújtott a szerencsétlen embernek. Csak a bajba jutottat látta benne, és nem tett föl semmiféle kérdést. Az Úr Jézus arra biztatott, hogy mi is ezt az irgalmas szívű embert kövessük.

Jézus arra tanít, hogy minden embertársunkban Isten gyermekét kell látnunk, tehát *minden ember testvérünk*. Ezért mondta: menj, és hasonlóképpen cselekedjél.

2. Emlékszem egy diák verekedésre. Egy Laci nevű osztálytárs összeveszett egy másik fiúval. Éppen akkor rohant az osztályba Lacinak két évvel idősebb bátyja, Pista. Erős, nagy fiú volt, és durván véresre verte azt, aki öccsével verekedett. Amikor a tanárok felelősségre vonták, ő azzal védekezett, hogy csak az öccsét védelmezte. Ő nem tudta, amire az Úr Jézus tanított bennünket: minden ember testvérünk. Akkor cselekedett volna helyesen, ha a verekedőket szétválasztja és szép szóval a békét helyreállította volna köztük. Ő azonban csak vértestvérét tekintette felebarátjának. Durva verekedésével *súlyosan vétkezett*.

3. *Még súlyosabb bűnt* követtek el azok a rablók, akik a jerikói úton félholtra verték fegyvertársukat. A legnagyobb bűnt követi el felebarátjával szemben az, aki *megöli*, vagyis megfosztja az élettől.

Vannak durva gyerekek, akik örömeiket találják abban, ha társaikat bosszanthatják. Leányok haját cibálják, másokat megböknék, hátulról megütnek, csúfolással bosszantanak. Az ilyen rosszindulatú gyermek később még nagyobb bűnre vetemedik. Ezért már gyermekkorban föl kell hagynunk a veszekedéssel, csúfolódással, mások bosszantásával, mert ezekkel Mennyei Atyánkat is megbántjuk. Aki ugyanis másnak fájdalmat okoz, abban nincs szeretet.

Az is vétkezik Isten ötödik parancsolata ellen, aki felebarátja lelkének árt, mert bűnre csábítja vagy tanítja.

4. Viszont nagyon szép példát adott a szeretetre az a kislány, akit ezzel a címmel tüntettek ki: *Olaszország legjobb kislánya*. Vajon miért kapta ezt a címet ez a kis iskolás leány? Mert két éven keresztül minden nap meglátogatta beteg tanítónénijét, aki két km távolságra lakott tőlük. Ezzel napról-napra nagy örömet szerzett neki. Így kell nekünk is a jót gyakorolnunk.

Foglaljuk össze:

- Hogyan szól Isten ötödik parancsolata?
- *Ki vétkezik Isten ötödik parancsolata ellen?*
- *Ki vétkezik felebarátja lelki élete ellen?*
- Ki a mi felebarátunk?

III. ALKALMAZÁS

A) Ha szeretjük Jézust, mindig keresnünk kell az alkalmat, hogy másokkal jót tegyünk. Segíthetünk a tanulásban, otthon parancs nélkül megtesszük azt, amit kell, meglátogatjuk a betegeket, imádkozunk egymásért, vigyázunk mások egészségére és jóra figyelmeztetjük társainkat.

Valahol egy faluban az út szélén leányok beszélgettek, nevetgéltek. Egy kislány az autósokkal akart kötekedni és ismételten beugrált az útra. Társai csak nevetgéltek rajta ahelyett, hogy a veszélyre figyelmeztették volna. Néhány perc múlva, amint megint beugrott, megbotlott és az autó elé esett. Ott a helyszínen meghalt. Most aztán nem volt mit nevetniök a társaknak. De biztosan nagyon bántotta őket a lelkiismeret, mert ha komolyan viselkedtek volna, kis társuk életben maradt volna.

Védelmezzük önmagunk és mások életét! Ez embertársi kötelességünk.

B) Már emlegettük magyar szentjeink között *szt. Erzsébetet*. Király

leánya volt, a férje pedig Lajos, német fejedelem. Nagyon szépen éltek, mert mindketten szerették az Úr Jézust. Erzsébet sok alamizsnát, vagyis adományt --- ételt, ruhát, pénzt --- osztott szét a szegények között. Szívesen ápolta a betegeket. Egy alkalommal leprás beteget fektetett férje ágyába, mert másutt nem talált már helyet neki. Ezt a férjnek megsúgták, és ő magában méltatlankodva meg akart győződni, hogy igaz-e? Amint ágya mellett a függönyt felrehúzta, meghökkenve látta, hogy ágyában maga Jézus fekszik.

Megértette ebből, hogy bármi jót teszünk embertársainknak, magának Jézusnak tesszük. Igyekezzünk mindennap valami jót tenni másokkal.

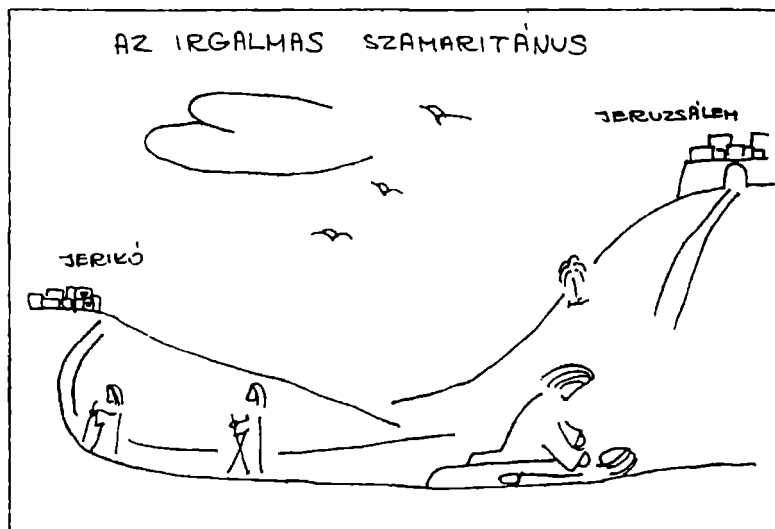
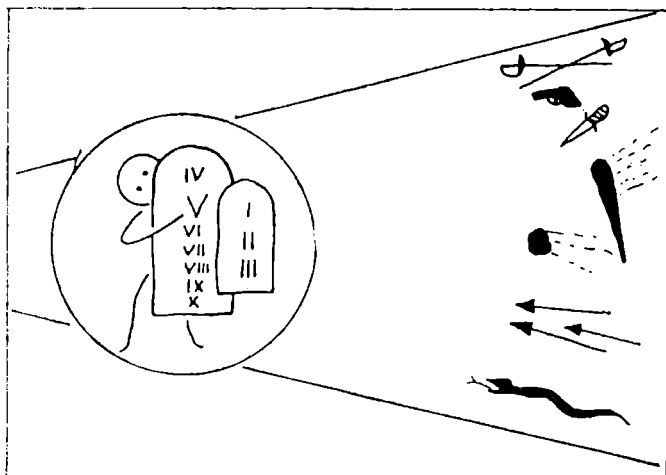
Szemléltetés: Fénykép egy karambolról.

Valaki nem tartotta meg Isten ötödik parancsolatát.

Táblarajz.

Házi feladat: Látogass meg egy beteget és tégy valami jót neki. Írd a füzetedbe.

Ének: Isten hazánkért (SZVU 293. 3 vszak.)

43. SZEMÉRMESEK VAGYUNK

(Ne paráználkodj! Felebarátod házastársát ne kívánd!)

Oktatói cél: Megtanuljuk, hogy mit jelent számunkra Isten hatodik és kilencedik parancsolata.

Nevelői cél: Szemérmesen akarunk élni.

Bevezetés:

Ima: Üdvözlégy Mária. – Isten tízparancsolata.

Ének: Szent Imre herceg (SZVU 299.)

Számonkérés: Elvégeztétek-e a beteglátogatást?

Visszakérdezés: Isten ötödik parancsolatából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Egy tudós francia ember világot akart látni, és egy nagy hajóval, matrózokkal elindult a tengeren. Sokáig hajóztak már, amikor a végtelen tengerben egy kis szigethez érkeztek. Elnevezték Tahiti szigetének. Amikor hajójukkal megközelítették a partot, egyszerre sok ember csődült oda a szigetről. Örültek és kiabáltak, mint a gyermekek. A hajósok mindjárt látták, hogy ezek elmaradott emberek lehetnek, mert a férfiak teljesen mezítelenek voltak, s az asszonyok is csupán egy kis kötényt viseltek magukon. Mivel a franciák nem ismerték ezek nyelvét, csak mutogatva értették meg valahogyan egymást. A sziget lakói azon csodálkoztak, hogy a hajósok miért hordanak ruhát magukon.

Igaz, hogy ezen a szigeten mindig jó meleg idő van, viszont a ruhát nemcsak a hideg ellen viseljük, hanem azért, mert *szemérmesek vagyunk*. Szégyellnénk magunkat mezítelenül. A szigetlakók viszont nem voltak szemérmesek. Csodálkozunk ezen? Nem csodálkozhatunk, hiszen ők nem ismerhették a Mennyei Atya parancsolatát: Ne paráználkodjál! Vagyis: *légy szemérmes!*

Célkitűzés: Ma megtanuljuk, hogy mit jelent szemérmesnek lenni, és milyen bűn a szemérmetlenség.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: szemérmes, szemérmetlen, parázna.

1. Adjunk csak választ a kérdésre: ki teremtette a világot, és ki alkotta az embert? Isten. Tehát ő teremtett bennünket olyannak, amilyenek vagyunk. Ő akarta úgy, hogy az ember férfi és nő legyen. Az emberi testet ő alkotta, tehát az jó és szép. A Mennyei Atya mégis azt akarja, hogy testünknek egyes részeit ne mutogassuk mások előtt, ne nézegessük szükségtelenül, ne beszéljünk róla, ne játsszunk velük, hanem takarjuk el. De miért, ha azokat is a Mennyei Atya teremtette? Isten a hatodik parancsolattal éppen védelmezni akarja testünket, hogy rosszra ne használhasuk fel. Ezért mondja: ne paráználkodjál!

Ami értékes, amit védeni akarunk, azt nem mutogatjuk az emberek előtt, hanem elzárjuk, mint például a pénzt, ékszert. Lefedjük, pl. mint az autót. Bekerítjük, mint pl. gyümölcsöskertünket. Éppen így lefedjük testünk azon részét, amit titkolni, védeni akarunk.

Aki mindig vigyáz arra, hogy ne mutatkozzék mások előtt mezítelenül, sőt elpirul, ha így meglátják, — arra azt mondjuk: *szemérmes*. Ez dicséretes dolog. — Aki viszont komolytalanul mutogatja magát, vagy csúnyán beszél bizonyos testrészekről, kíváncsiskodik, vagy játszik ezekkel, arról azt mondjuk: *szemérmetlen*. Isten azt akarja, hogy szemérmesek legyünk. Ezért a szemérmetlen — vagy más szóval *parázna*, megbántja a Mennyei Atyát, vagyis bünt követ el.

2. Egyszer egy pusztai iskolában tanítottam. Amint odaérkeztem a hittanórára, a gyermekek jelentették, hogy három fiú hiányzik: Jóska, Tóni és Sanyi.

Hol vannak? — kérdezte,

Fürdenek.

- Hol fürdenek?

- Ott lent az árokban, nem messze ide.

Nagyon bántott ez a dolog, elhatároztam, hogy személyesen megyek el értük. Amint közeledtem, valamelyik gyerek éppen kiszaladt a vízből és láttam, hogy mezítelenül fürdik. Tovább már nem is mentem, hanem kezdem kiáltani nekik. Erre mindhárman kijöttek a vízből teljesen mezítelenül. Amíg nem vettek észre, hallottam, hogy jó hangosan kiabáltak egymásnak mindenféle csúnya szavakat és nevetgélve nézegették egymást. Az egyik szemérmetlen játékra akarta rábeszélni a többit, de akkor meghallották kiáltásomat, azonnal magukra kapták ruhájukat és jöttek az

iskolába. Persze nagyon szégyenkeztek. Megmagyaráztam nekik, hogy ők bizony nem viselkedtek szemérmesen, mert a szemérmes gyermek nem vetkőzik mások előtt meztelenre, nem nézegeti a másikat meztelenül, nem beszél és nem játszik szemérmetlenül. Ők szemérmetlenek voltak és bűnt követek el Isten hatodik parancsolata ellen.

Viszont nem vétkezik az, aki fürdőszobában egyedül fürdik, esetleg édesanyja fürdeti úgy, hogy nincs rajta fürdőruha. Az sem vétkezik, aki fürdetéskor meztelenül látja a kisbabát. Ez ugyanis nem szükségtelenül történik és nem bűnös akarattal. Bűnt ugyanis az követ el Isten hatodik parancsolata ellen, *aki bűnös akarattal gondol, beszél, néz, vagy cselekszik szemérmetlen dolgot*. Még növeli a bűnt az, ha nem is egyedül, hanem mással cselekszik ilyet. Különösen nagy bűn az, ha valaki felebarátja házastársát kívánja, és azzal követi el a bűnt. Ezt hűtlenségnek nevezzük. Ezzel megsértjük Isten kilencedik parancsolatát is.

Foglaljuk össze:

- Hogyan szól Isten hatodik parancsolata?
Ki vétkezik Isten hatodik parancsolata ellen?
Hogyan szól Isten kilencedik parancsolata?
Milyen bűnt követ el az, aki orvosi vizsgálatnál meztelenre vetkőzik?
- Követ-e el bűnt az a kisgyermek, aki ruháját ledobja magáról?

III. ALKALMAZÁS

A) Mindig olyan szemérmesen kell viselkednünk, mintha szüleink vagy tanáraink figyelnének bennünket. Ha ők nem is látnak de a Mennyei Atya mindig lát, minden cselekedetünkben. Gondoljunk erre akkor is, ha kettesben játszunk, vagy a WC-n vagyunk. Amit édesanyánk előtt szégyelinénk, azt nem szabad megtennünk sem egyedül sem mások előtt.

A kis 12 éves *Goretti Mária* is erre gondolt, amikor a 18 éves szomszéd fiú parázna bűnre akarta rávenni. Nem engedett a csábításnak, s nem tűrte, hogy a fiú hozzányúljon. A gonosz legény ezért késsel esett neki, és halálos sebet ejtett rajta. A kis Mária lelke az égbe került, mert tiszta maradt.

Legyen ez számunkra is példakép hogy mindenkor tisztalelkűek maradjunk.

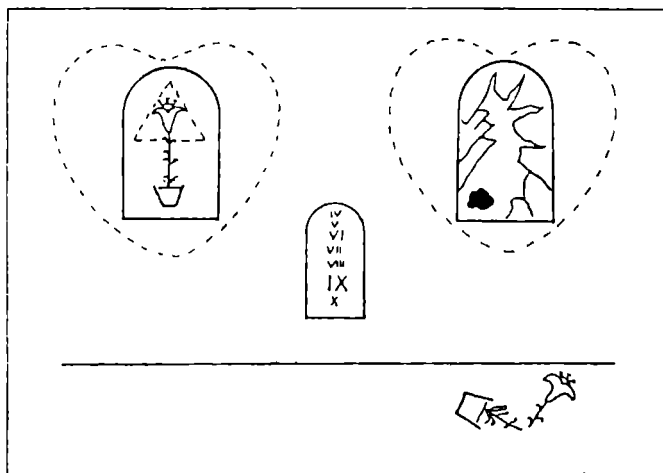
B) Magyar szentünk, *Szt. Imre* is példát adott a tisztaságra. Már gyermekkorában úgy nevelkedett, hogy mindig nagyon szemérmesen viselkedett. Mikor aztán 16 esztendős lett, külön is megígérte Istennek, hogy megőrzi testének és lelkének tisztaságát. Úgy mondjuk, hogy szüzességi fogadalmat tett. Olyan érzékeny szívet kapott Istentől, hogy másokról is megérezte, hogy tisztalelkűek-e, vagy nem. — Hasonló fogadalmat azok tesznek, akik teljesen az Úr Jézus szolgálatába szegődnek és *lemondanak a házasságról*. Ilyen fogadalmat tesznek a papok és a szerzetesek.

Szemléltetés: Mutassunk képet szerzetesi közösségről.

Táblarajz.

Házi feladat: Naponta kérd a Szűz Anyát, hogy segítsen a tisztaság megőrzésében.

Ének: Szent Imre herceg (SZVU 299.)

44. BECSÜLJÚK A TULAJDONT

(Ne lopj! — Mások tulajdonát ne kívánd!)

Oktatói cél: Megtanuljuk, hogyan tartjuk meg Isten hetedik és tizedik parancsolatát.

Nevelői cél: Becsületesen dolgozzunk és tegyünk jót másokkal.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk. — Tízparancsolat.

Ének: Szent Imre herceg (SZVU 299.)

Számonkérés: Fordultatok-e a Szűz Anyához egészségért a szent tisztaság megőrzésére?

Visszakérdezés: Isten ötödik és hatodik parancsolatából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Nemrégiben történt az egyik templomban. A sekrestyés bácsi észrevette, hogy valaki titokban rendszeresen hozzányúl a perselyekhez és ellopja a pénzt, a hívek adományait. Gondolta magában: meg kell tudnia, ki a tolvaj. Estefelé szépen belopózott a templomba és elbújt. Egyszer csak három fiú jött be, lehettek 15–16 évesek. Hallgatóztak, körütekintgettek, s mivel úgy gondolták, hogy maguk vannak a templomban, elkezdték nyitogatni a perselyeket. A sekrestyés közben a másik ajtón szépen kisurrant a templomból, bezárta az ajtókat és hívta a rendőrséget. A fiúk nem tudtak megszökni, így elfogták őket. Kiderült, hogy nincs munkahelyük. Mivel nem voltak szegények, dolgozni nem akartak tehát inkább perselyeket fosztogattak. Természetesen megkapták méltó büntetésüket a bíróságtól, de méginkább a Mennyei Atyától, hiszen Isten hetedik parancsolata keményen kimondja: ne lopj!

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, hogyan tartjuk meg Isten hetedik parancsolatát.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: tulajdon, lopás, csalás, kártérítés, rablás, sikkasztás, orgazda, vámos.

1. Isten azért adta nekiünk a világot, hogy javunkra legyen. Azért van gyümölcs, azért terem gabona, hogy legyen táplálékunk. Azért van a fa, hogy gyártsunk belőle eszközöket. Mindehhez azonban szükség van még valamire. A földet művelni kell, a fákat gondozni, a szerszámot elkészíteni. Mire van tehát szükségünk? *Az emberi munkára.* A Mennyei Atya azért adott értelmet, munkabírást, hogy legyen erőnk és kedvünk dolgozni. Ezt meg is kell köszönnünk neki. De nemcsak szóban, hanem első-sorban azzal, hogy becsületesen dolgozunk.

Vannak emberek, akik nem a munkájukból, hanem mások tulajdonából akarnak megélni. *Mi az a tulajdon?*

Az a tulajdonom, ami az enyém. Tulajdonom a táskám, mert az enyém. Tulajdonom az autóm, mert az enyém. De pl. a csoki a boltban nem a tulajdonom, nem az enyém, amíg meg nem vásárolok. Ha tehát fizetés nélkül akarom elvinni, az már bűn. Lopás. *Aki más tulajdonát titokban elviszi, az lop.*

Olyan lopás is van, ami nem titokban történik, hanem mások félrevezetésével, becsapásával. *Ez a csalás.* – Ilyen csaló volt *Zakeus*, akiről a Bibliában olvasunk. Ő szedte az államnak az adót, ezért úgy hívták, hogy *vámos*. De sohasem annyit kért, amennyit az állam elvárt tőle, hanem annál többet. A többletet zsebre vágta. Így gazdag ember lett, de a nép megvetette, mert csalónak tartotta. Ő sokat hallott Jézusról. Szerette volna már látni, de mivel apró termetű volt, a tömeg miatt sohasem jutott Jézus közelébe. Ezért egyszer, amikor Jézus éppen Jerikóba jött, Zakeus fölmászott egy fügefára az út mentén, hogy biztosan megláthassa Jézust. Meg is látta, de Jézus is viszont őt, és nevén szólította:

– Zakeus! Ma a te vendéged leszek.

Zakeus annyira megijedt, hogy majdnem leesett a fáról. Másrészt nagyon örült, hogy Jézus a vendége lett, bár tudta, hogy ő ezt nem érdemli meg, mert vagyonát nem becsületesen szerezte. Ezért mindjárt elhatározta, hogy megjavul. Mire Jézus odaért a lakására, már így fogadta:

– Vagyonom felét a szegényeknek adom, a másoknak okozott kárt négyszeresen visszafizetem, és többé nem károsítok meg senkit.

Zakeus tehát három dolgot fogadott meg:

– megtéríti az okozott kárt, tehát a rosszat *jóvá teszi*;

– ezután tisztességesen dolgozik, és munkájából él;
– ezen felül jót cselekszik és vagyona felét a szegényeknek adja. – Erre az őszinte elhatározásra Jézus szívesen betért hozzá.

2. A Mennyei Atya azt kívánja tőlünk, hogy *becsületesen* dolgozzunk. Tőletek pedig azt kívánja, hogy tanuljatok. Azt is elvárja tőlünk, hogy tegyünk minél több jót embertársainkkal. Végül pedig ne kívánjuk a másét, sőt adjunk a magunkéból is.

Bűnt követ el tehát az,
aki *lop*, vagyis elviszi a másét;
aki *csal*;

aki másnak *kárt okoz*. Pl. beveri az ablakot, elrontja a játékot.
Aki más tulajdonát magánál tartja, vagyis az *orgazda*.

Bármilyen módon okoztunk másnak anyagi kárt, azt jóvá kell tennünk. Hogyan lehet ez? Ha a lopott holmi megvan, vissza kell adni. Ha nincs meg, a kárt meg kell térítenünk. A visszatérítést titokban is megtehetjük. Pl. a lelkiatyán keresztül.

A közösség tulajdonát is óvnunk kell. Nem szabad tehát rongálni a padokat az iskolában, se a buszmegálló ablakait beverni, de lopni sem szabad a közösségtől. Sem a gyárból, sem a munkahelyről, sem a TSZ-ből. Ez is bűn. *Súlyos bűn* az, ha valaki komoly kárt okoz felebarátjának. Mindenesetre 100 forint értékű kár okozása már súlyosnak számít.

Isten hetedik parancsolata ellen tehát az vétkezik, *aki lop és másnak vagyonában kárt tesz*. Aki lop, azt tolvajnak mondjuk. Arra is vigyáznunk kell, hogy mások tulajdonát meg ne kívánjuk. Erre figyelmeztet Isten tizedik parancsolata. A kapzsi kívánság könnyen bűnre viszi az embert. Amit az ember megkíván, azt előbb-utóbb el is viszi.

Foglaljuk össze:

- Hogyan szól Isten hetedik parancsolata?
- Hogyan szól Isten tizedik parancsolata?
- *Ki vétkezik Isten hetedik parancsolata ellen?*
- *Ki vétkezik Isten tizedik parancsolata ellen?*
- Mit kell tennünk, ha másnak kárt okoztunk?
- Hogyan kell biztosítanunk megélhetésünket?
- Mire használhatjuk fel anyagi javainkat? (mások megsegítésére).

III. ALKALMAZÁS

A) Van egy régi *közmondás*: A tolvaj kis tüvel kezdi és ökrön végzi. Mit jelent ez? Azt, hogy a gyermekkorban apróságokkal kezdik a lopást: egy radírt, ceruzát, golyóstollat, majd mindig értékeőbb tárgyat, végül pedig felnőtt korban már autólopással fejezik be, mert erre már legtöbb esetben a börtön következik. Ott aztán megszenvednek bűneikért.

A jószívű gyermek pedig, aki diákkorában naponta jót tett társaival, mindig megmarad azok szeretetében. Volt egy ilyen osztálytársam, Lacinak hívták. Mindennap bőséges tízórait hozott. Leginkább sonkás kenyeret, de annak több, mint a felét szétosztotta osztálytársai között. Még negyven év múlva is hálás szeretettel emlegettük az éhezőknek jutott finom falatokat. A Mennyei Atya pedig biztosan sohasem felejtí el, és örök boldogsággal jutalmazza.

Tegyük a jót mi is, hogy ne büntetést, hanem jutalmat érdemeljünk.

B) Vannak emberek, akik *fáznak a munkától*. Lógnak munkahelyükön, s azt várják, hogy a többi ember dolgozzon helyettük. Ez nagyon csúnya bűn.

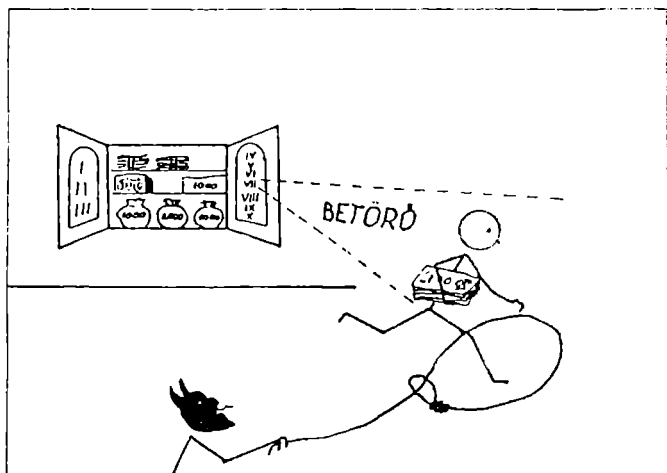
Régebben az is előfordult, hogy az ilyen munkakerülők betegnek tetteték magukat, és koldultak az utcán, vagy a templomajtóknak. Ilyen koldusok voltak Tours városában is. *Szt. Márton püspök* sok nyomorékot meggyógyított. Erre a munkakerülő koldusok úgy megijedtek, hogy messze elmentek a templomajtóból, nehogy a püspök őket is „meggyógyítsa”. Akkor ugyanis nem kéregethettek volna.

Nagy szégyen az, ha valaki ép és egészséges, és mégis mások munkájából akar élőködni. Isten azt kívánja, hogy a munkánkból éljünk. Ezért kell kötelességünket teljesítenünk.

Szemléltetés: Kép dolgozó emberekről. Táblarajz.

Házi feladat: Végezz három jócselekedetet, és írd le ezeket.

Ének: Kegyességgel hívsz ó Jézus (SZVU 226.)

45. IGAZAT MONDUNK

(Ne hazudj, és mások becsületében kárt ne tégy!)

Oktatói cél: Megtanuljuk, mit jelent számunkra Isten nyolcadik parancsolata.

Nevelői cél: Mindig igazat mondunk, másokról szeretettel beszélünk.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk. -- Főparancsolat.

Ének: Kegyességgel hívsz ó Jézus (SZVU 226.)

Számonkérés: Nézzük, milyen jót tettetek másokkal az elmúlt napokban.

Visszakérdelés: Isten hetedik és tizedik parancsolatából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Az első keresztények nagyon szerették egymást. Sokan eladták vagyonukat, s annak árát átadták az apostoloknak, hogy azok osszák szét a szegények között. Így tett Ananiás és Zafira, keresztény házaspár is. A pénznek azonban csak egy részét hozták el Péter apostolhoz, és meggyeztek egymás között abban, hogy csak egy kisebb összeget vallanak be Péternek a föld árából. Pétert azonban az Úr felvilágosította. Az apostol szomorúan hallgatta, miként hazudozott a házaspár, majd így szólt hozzájuk:

– A sátán megkísértette szíveteket. Miért vetemedtetek hazugságra? Nem embernek hazudtatok, hanem Istennek.

– Amikor meghallották, hogy hazugságuk kiderült, mindketten holtan rogytak össze.

A Mennyei Atya azt kívánja, hogy mindig igazat mondjunk, és védjük felebarátunk becsületét.

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, hogyan tartjuk meg Isten nyolcadik parancsolatát.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: becsület, megszólás, árulkodás, rágalom, ráfogás.

1. A Mennyei Atya utálja a hazugságot. A Szentírás így mondja: A hazug ajkak utálatosak az Úr előtt (Péld 12, 22). Az Úr Jézus nagyon türelmes volt a bűnösökhöz, a farizeusokat mégis többször korholta hazug viselkedésük miatt. Azt mondta nekik: „Jaj nektek, képmutatók!” Ők ezért megharagudtak Jézusra, mert korholás helyett tiszteletet vártak tőle. De hogyan tisztelhetne volna az igaz szavú Jézus a hazugokat? Ő mindig igazat mondott. Akkor is, ha beszédében megpróbálták megfogni őt, vagy belekötni. Ha vitát kezdtek Jézussal, mindig rajtavesztettek.

Jézus mindig szemükbe mondta az igazat, ezért végülis elhatározták, hogy megölik. Éjszaka titokban fogták el, mert féltek a néptől. Éjszaka ítélték halálra is. Hamis tanúkat állítottak vele szembe. Ezek ráfogták, hogy a templomot le akarta rombolni. Pedig éppen ellenkezőleg: az árusokat is kiűzte a templomból, hogy ne tegyék Isten házát piaccá. A főpap megkérdezte Jézust:

– Te vagy-e a Messiás, az élő Isten Fia?

Jézus tudta, hogy ha igennel válaszol, halálra ítélik. Ennek ellenére nem hazudott, hanem bátran kimondta:

– Én vagyok!

Ezért a kijelentéséért a főtanács káromkodással vádolta, és halálra ítélte Jézus. Ő egy szóval sem védekezett és semmit sem vont vissza tanításából, mert mindig igazat mondott.

Látjátok, gyerekek, Jézus inkább meghalt, de nem hazudott. Ha Jézus ilyen nagy áldozatot vállalt az igazságért, nekünk is bátran meg kell valanunk az igazat. Még akkor is, ha ezért szenvedés ér bennünket.

Egyik bérálás előtt pár nappal odajött hozzám Pista.

– Szeretnék bérálkozni, – mondta.

– Csakhogy én téged sohasem láttalak a templomban a szentmiséken! – mondtam neki.

– De én mindig ott voltam, csak hátul álltam, – védekezett.

– Ki látta ezt? – Pista próbált tanúkat keresni a gyerekek között, de nem talált. Hazugságban maradt. Hitét nem gyakorolta, csak azért akart bérálkozni, hogy megkapja a drága bérmaajándékot. *Hazudott, hogy félrevezessen*, és ebből hasznot húzhasson. Még nagyobb bűn a hazugság, ha ezzel mások *becsületében teszünk kárt*. – Zoli pesti gyerek volt, de iskolás korában lekerült nagymamájához falura. Állandóan di-

csekedett a falusi gyerekek előtt, és olyanokat mondott, aminek a fele sem volt igaz. Azt mondta, hogy nekik Pesten 12 emeletes házuk van. Apjának két teherautója, három személykocsija van. Ő azonban nem autóval jött, hanem üvegrepülőgépen. Mondanom sem kell, hogy ilyen nem létezett, s abban az időben Pesten még 12 emeletes ház sem volt.

A gyerekek rájöttek, hogy hazudik és egy szavát sem hitték el neki. Sajnos a nagymamája annál inkább hitt neki. Zoli szinte mindennap mondott valami rosszat testvéréről, Lőrincről a nagymamának. Például, hogy Lőrinc nem tudott felelni, hogy verekedett, hogy elvette a tízóráját. Ilyen néha előfordult, de legtöbbször csak ráfogás volt. Milyen bűnt követett el Zoli?

Hazudott, amikor társainak nem mondott igazat.

Árulkodott, amikor testvérének hibáit otthon elmondta.

Rágalmazott, amikor mindenféle bűnöket fogott rá testvére. Az árulkodással és rágalmazással kárt tett testvére becsületében. Becsülete annak van, akit az emberek jónak tartanak, és tisztelnek. Akiről mindig rosszat mondanak, azt az emberek nem fogják becsülni. Az árulkodás és rágalmazás által felebarátunk becsületében teszünk kárt, ezért ezek gyakran súlyos bűnök. Az árulkodást más szóval megszólásnak is nevezzük. Köznyelven így is mondjuk: pletykálgodás.

Isten nyolcadik parancsolata ellen tehát az vétkezik, aki hazudik, és aki felebarátja becsületében kárt tesz. Vagyis rosszat mond róla.

Foglaljuk össze:

- Hogyan szól Isten nyolcadik parancsolata?
- *Ki vétkezik Isten nyolcadik parancsolata ellen?*
- Ki tesz kárt felebarátja becsületében?
- Ki vétkezik megszólással?
- Ki vétkezik rágalmazással?
- Milyen bűn a rágalmazás?

III. ÁLKALMAZÁS

A) A kis *Guido* különösen szerette megmondani az igazságot. Egyszer édesanyja megdicsérte őt és öcsikéjét, hogy milyen szépen játszottak, amíg ő nem volt odahaza. Guido így felelt:

- Nem érdemeljük meg a dicséretet anyukám, mert nem szépen ját-

szottunk. Amíg te a városban voltál, kihoztuk a szobából az ingaórát és azzal játszottunk, pedig te ezt megtiltottad.

Néha előfordult, hogy Guido valamit összetört. Ilyenkor mindig töredelmesen bevallotta, és a büntetést szó nélkül elviselte.

Első szentáldozása napján az Úr Jézus megsúgta neki, hogy nemsokára magához veszi az égbe. Így is lett. 11 éves korában az Úrhoz költözött. Igazmondásáért égi jutalomban részesült.

Az igazmondás igen kedves Isten előtt, de az emberek is becsületben tartják az igazmondó embert.

B) Teszt-példák a hazugság, az árulkodás, a rágalom, a megszólás felismerésére.

1. Péter megy az utcán. János megkérdezi tőle: hová mégy? Ő azt feleli, hogy a vasútállomásra, pedig egyáltalán nem oda megy. Péter milyen bűnt követ el?

2. János hazamegy. Józsiék szemben laknak velük. Becsenget a kapujukon és azonnal elújságolja a szülőknek: Józsi egyest kapott számtanból. — Jani milyen bűnt követett el?

3. Annus azt a hírt terjeszti Joliról, hogy az ő dolgozatát jeste le. Pedig Joli oda sem nézett. — Milyen bűnt követett el Annus?

4. Péter mindenkinek elmondja, hogy Zsófit az iskolában iopáson érték. Ez igaz is volt. Vétkezett-e Péter? Mit követett el?

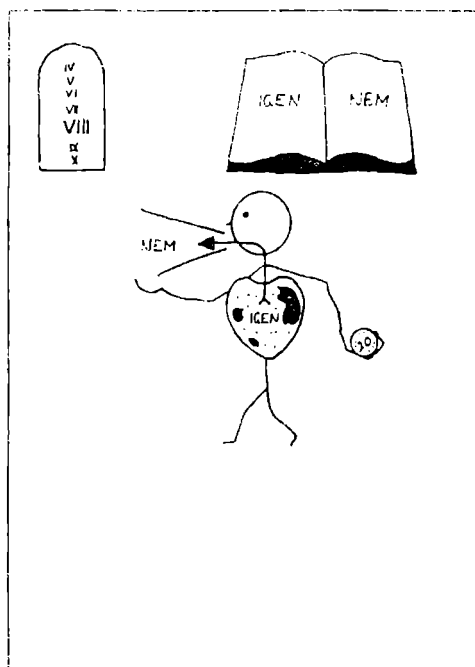
5. Joli elmondta a többi gyerekeknek, hogy Kati kitűnő tanuló lett. Ez valóban igaz volt. Vétkezett-e Joli?

Nagyon szépen felismertétek a bűnöket. Ezután arra törekedjétek, hogy ezeket semmiképpen ne kövessétek el. Mindig csak jót mondjatok embertársaitoknak. Mindenki van valami jó, csak meg kell találnunk.

Szemléltetés: A Bibliából Ananiás és Zafira története. Táblarajz.

Házi feladat: Ezután mindig kérdezd meg magadtól esti imánál, hogy aznap mondtál-e valami rosszat másokról. Erről nagyon igyekezzél leszokni.

Ének: Kegyes szemmel nézz ránk (SZVU 227.)

46. HALLGATOK AZ ANYASZENTEGYHÁZRA

(Az anyaszentegyház ötparancsolata)

Oktatói cél: Megtanuljuk az anyaszentegyház ötparancsolatát.

Nevelői cél: Szívesen megteszem, amit Jézus egyháza kíván tőlem.

Bevezetés:

Ima: Olvassuk föl a tankönyvből: Az Isten egyházáért imádkozzunk testvérek.

Ének: Egybegyűltünk ó nagy Isten (SZVU 221. 3. versszak.)

Számonkérés: Nézzük, mely bűnöket követjük el leggyakrabban Isten nyolcadik parancsolata ellen.

Visszakérdés: Isten nyolcadik parancsolatából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Jézus azt akarta, hogy az ő követői szent közösséget alkossanak. Az apostolok is közösségben éltek Jézussal. Közös volt a pénzük, életmük. Bármelyiküknek sikerült a halfogás, mindnyájan részesültek benne.

Ma is közösségben élnek Jézus tanítványai. Ezt a közösséget egyháznak, anyaszentegyháznak nevezzük. Jézus az ő egyházának elöljárójává szent Péter apostolt tette. Hogyan is történt ez?

Egyszer Jézus megkérdezte tanítványaitól:

– Kinek tartják az emberek az Emberfiát?

Így válaszoltak:

– Egyesek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, vagy Jeremiásnak vagy valamelyik más prófétának.

Jézus hozzájuk fordult:

– Hát ti mit mondotok, ki vagyok?

Simon Péter válaszolt:

– Te vagy Krisztus, az élő Isten Fia.

Erre Jézus azt mondta neki:

– Boldog vagy Simon, Jónás fia, mert ezt nem magadtól mondtad, hanem az én Mennyei Atyám közölte veled. Én is mondom neked: Te Péter vagy (azaz szikla), s erre a sziklára építem egyházamat...

Neked adom a mennyország kulcsait. Amit megkötsz a földön, meg lesz kötve a mennyben is. Amit föloldasz a földön, föl lesz oldva a mennyben is (Mt 16, 13–19).

Célkitűzés: Most lássuk, melyek azok a parancsok, amelyet a keresztény közösség, az egyház ír elő nekünk?

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: böjt, hústilalom, bűnbánati nap, házasságkötés, anyagi hozzájárulás.

Vegyük sorba az anyaszentegyház ötparancsolatát.

1. *A vasárnapot és a kötelező ünnepeket szentmisével és pihenéssel szenteld meg!* Hány vasárnap van egy évben? 52. És hány ünnep? Sok, de ezek egy része vasárnapra esik, mint a húsvét, pünkösd, mennybemenetel, szentháromság-vasárnap. Ezen felül vannak olyan ünnepek, amelyeket nem ünnepelünk munkaszünettel. Ezek a tanácsolt ünnepek. És van három kötelező ünnep, amelyeken szentmisén kell résztvennünk és nem végezzünk köznapi munkát. Ezek: karácsony, újév és nagyboldogasszony. Ha a vasárnapi és ünnepi szentmisét ok nélkül elmulasztjuk, *súlyos bűnt* követünk el.

2. *A pénteki bűnbánati napokat, és a parancsolt böjtöket tartsd meg!* Mit jelent ez? Azt, hogy nagyböjt péntekjein a 14 éven felülieknek nem szabad húst enniök. A többi pénteken valami önkéntes önmegtagadást kell végeznünk. Hamvazószerdán és nagypénteken a felnőttek csak egyszer lakhatnak jól.

3. *Évente gyónjál, és legalább a húsvéti időben áldozzál!* Évenként legalább egyszer gyónnunk kell. A húsvéti szentáldozás ideje nagyböjt első vasárnapjától szentháromság vasárnapjáig tart. Jó keresztény azonban igyekszik minden vasárnap áldozni.

4. *Házasságodat az egyház törvényei szerint kösd meg, és gyermekeidet katolikus módon neveld!* – Keresztény katolikus házasságot csak a plébános és két tanú jelenlétében lehet megkötni. Keresztény ember számára csak ez érvényes.

5. *Az egyházat anyagi hozzájárulásoddal is támogasd!* – Ezt a támogatást elsősorban az egyházi adó megfizetésével nyújtjuk, továbbá a perselybe tett adományainkkal és egyházi intézményeink anyagi támogatásával.

Mindnyájan tudunk jót tenni egyházunk javára. Szívesen szolgáljatok a templomban és a templom körüli munkában. Ti egyházi adót nem fizettek, de azért zsebpénzetekből ne mulasszátok el tenni a perselybe. Munkáttal is szépen hozzájárulhattok az egyház fenntartásához.

Foglaljuk össze:

Hogyan szól az anyaszentegyház ötparancsolata?

– Mit jelent az első, második... parancsolat?

III. ALKALMAZÁS

A) Egyik ember a kocsmai asztalnál hangosan háborgott az egyház ellen:

– Mire valók ezek a kemény egyházi parancsolatok?

A másik asztaltól egy nyugodt és okos ember odaszólt neki:

– Mondja kérem, miért fizeti meg maga az ebédet, ha most az étkezést befejezi? Ugye, mert ez törvény. – Miért nem hord géppisztolyt a nyakában? Ugye, mert így kívánja a törvény. – Miért nem jött be lóháton ide az étkezdébe? – Mert nem engedi meg a törvény.

Látja, még moccanni sem tud saját akarata szerint, mert mindenütt törvénybe ütközik. Miért sokallja azt az öt parancsolatot, amit az egyház előír? Biztos, hogy a börtön szabályai sokkal nehezebbek ezeknél. Pedig látja, az egyház az ő törvényeivel az örök börtönből akar kiszabadítani bennünket. Ezeket a törvényeket igazán érdemes megtartani.

Ennek a jó embernek valóban igaza volt. Az egyház törvényei nem nehezek, és örök üdvösségünkre szolgálnak. Örömmel tartsuk meg azokat!

B) Egyik faluban nagyon kopott volt már a templom külseje. A lelkipásztor kérte a hívek támogatását, hogy járuljanak hozzá a templom megsejlesztésének költségeihez. A hívek nagy része belátta, hogy enélkül az áldozat nélkül nem szépül meg a templom. Voltak azonban olyanok is, akik sajnálták a pénzt az Isten házára. Munkahelyen, utazáskor viták támadtak a hívek között. Volt, aki kijelentette:

– Én bizony egy fityinget sem adok rá. Csináltassa a pap abból, amiből tudja.

Erre egy szelíd ember megszólalt:

– Kedves barátom, maga nem tudja, mit beszél. Mondja, kié az a

templom? A papé vagy a hívek közösségéé? Ha a híveké, akkor a hívek feladata gondozni és fenntartani. Másrészt: honnan venne a pap egyedül annyi pénzt. Az egyháznak nincsen vagyona, nincs gyára, földje aminek jövedelméből jutna a mi templomunkra. Sőt, az egyházi intézményeket, pl. öregek otthonát is nekünk kell fenntartani. Ha mindenki úgy gondolkodna mint maga, akkor össze is dőlhetnének a templomok. Pedig látja, ez az egyetlen adomány, ami sohasemvész kárba, amit Istennek adunk. Ha maga is kifizeti, ami ráesik, örömet érez majd szívében.

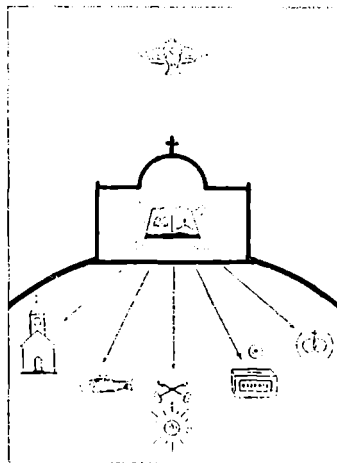
– Majd meglátjuk, – felelte a megszegyenült zsugori.

Mi mindig szívesen adjunk Istennek, hiszen ő soha nem marad adós nekünk.

Szemléltetés: Kép az egyház központjáról, Rómáról. Táblarajz.

Házi feladat: Írd le az anyaszentegyház ötparancsolatát.

Ének: Egybegyűltünk ó nagy Isten (SZVU 221. 3. versszak.)

47. KÜZDÜNK HIBÁINK ELLEN

(A főbűnök)

Oktatói cél: Ismerkedés a főbűn és a kísértés fogalmával.

Nevelői cél: Küzdünk rossz hajlamaink ellen.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk. — Ötparancsolat.

Ének: Uram, Jézus, légy velünk (SZVU 150.)

Számonkérés: Leírtátok-e az ötparancsolatot?

Visszakérdelés: Mondjuk el az ötparancsolatot. Ismételjük át a parancsolatokat.

I. ELŐTERJESZTÉS

Egy régi tanítás szerint az egyik világhírű költő kérte Istent, hogy elmehessen látogatóba a pokolba. Isten nem akarta, hogy bárki is végleg a pokolba zuhanjon, ezért a költő mellé egy kísérő angyalt adott, hogy ő védelmezze, vezesse, és világosítsa fel.

Amint bejutottak a pokol első termébe, nagy hangon kiabáló, dicsekvő emberek vitájára lettek figyelmesek. Mindegyik hangosan dicsekedett, hogy neki milyen nagy rangja, mekkora birtoka van. Ő minden uralkodóval szembe mer helyezkedni. A többiek kinevették a dicsekvőt, leszólták és gúnyolták.

— Kik ezek? — kérdezte a költő.

— Ezek a *kevélyek*, vagy *göggösek*, akik életükben mindenkit lenéztek, csak magukat tartották nagyra. Még Istent sem imádták, és mindig csak önmagukkal törődtek.

Tovább mentek. Odébb kidülledt szemű emberek aranyban vájkáltak. Nagy láda aranyakból saját erszéneyeiket akarták megtölteni, de kezükből állandóan kifolytak az aranyak. Táskájukba egyet sem tudtak betenni.

— Kik ezek? — kérdezte a költő.

— Ezek a *fösvények*. Ezek örökké saját pénzüket gyarapították a földön és a szegényeknek soha semmit nem adtak. Még a munkások bérét

sem fizették meg. Loptak, ahol tudtak. Itt is örökké szeretnének megszerezni, de semmi sem sikerül nekik. Ebben van a szenvedésük.

Tovább mentek. Ott meg nőket és férfiakat láttak ruhátlanul. Állandóan öltöztek, húzták magukra a ruhát, de az a következő pillanatban lehullott. Mezítelenül borzasztóan szégyellték magukat.

— Kik ezek? — kérdezte ismét a költő.

— Ezek a *buják*, vagyis szemérmetlenek. Ezek életükben könnyelműen öltözködtek és másokat szemérmetlen bűnre vezettek. Itt aztán szégyenkeznek, de felöltözni sohasem tudnak. Tovább mentek. Most sárga arcú, dühödt szemű emberekkel találkoztak. Egyre szerették volna a sárgaságot lemosni magukról, de nem sikerült nekik.

— Kik ezek? — hangzott ismét a kérdés.

— Ezek az *irigyek*. Életükben mindig azon mérgelődtek és bánkódtak, ha más pénzhez jutott, ha az ismerős bűnt vásárolt, ha ellenségük építkezett, ha munkatársuk kitüntetést kapott. Ebbe az irigységbe belesárgultak. Most örökké azzal kínlódnak, hogy a sárgaságtól szabaduljanak, de nem sikerül nekik.

Tovább mentek. Most olyan emberekkel találkoztak, akik állandóan futkostak egy ketrecben, mert féltek. Szüntelenül dühös kiabálást hallottak és azt hitték, hogy ostorok csapnak le rájuk ezért kétségbeesve kiabáltak: jaj, jaj! Pedig nem bántotta őket senki.

Hát ezek meg kik?

— Ezek a *harag* áldozatai. Életükben mindig szembekerültek ember-társaikkal, dühöngtek és másokat bántalmaztak. Mindenkit félelemben tartottak, most viszont ők vannak állandóan félelemben, pedig senki sem bántja őket.

Tovább mentek. Lakodalmas helyiségbe értek. Gazdagon megterített asztalok mellett ültek a *torkosok*. Éhesek voltak, és folyt a nyáluk a sok jó étel után, de amint hozzá akartak nyúlni az ételhez, az állandóan eltávolodott kezük elől. Ezek életükben csak ettek-ittak és részegeskedtek. Most viszont csak látják az ételt, de nem élvezhetik.

Tovább mentek. Szorgalmas munkásokat láttak, egyik helyen árkot ástak, de az állandóan beomlott. Másik helyen falakat építettek, de azok újra meg újra ledőltek. Ismét más helyen ajtózárat csináltak, de a kulcsot egyikbe sem tudták behelyezni. Minden munkájuk kárba veszett.

— Kik ezek? — kérdezte a költő.

— Ezek a *lusták*, (restek) akik életükben ellógtak a munka elől.

- Látod, -- mondta az angyal a költőnek, ezek a bűnök forgatják fel az emberek életét, békességét és örömét. Ezek a főbűnök.

Célkitűzés: Mutassuk be, hogy minden emberben ott lappang valami a főbűnökből, mert rosszra hajló a természetünk, és ez a bűnre kísért.

II. KIFEJTÉS

1. Amikor Jézus egyik ismerőse házában tartózkodott, odament hozzá egy asszony. Alabástrom edényben drága illatos olajat hozott, s azt Jézus fejére öntötte. Ennek láttán a tanítványok bosszankodtak.

-- Mire való ez a pazarlás? Hisz jó pénzért el lehetett volna adni, az árát a szegények közt szétosztani.

Jézus észrevette méltatlankodásukat és így szólt hozzájuk:

-- Miért bántjátok ezt az asszonyt? Hisz jót tett velem. Szegények mindig lesznek veletek, de én nem leszek mindenkor veletek. Amikor az illatos olajat testemre öntötte, temetésemre tette.

Ekkor a 12 apostol közül egyik a karioti Júdás elment a főpapokhoz és azt kérdezte tőlük:

-- Mit adtok nekem, ha a kezetekbe adom őt? — Azok 30 ezüstöt fizettek neki. Attól kezdve már csak a kedvező alkalmat kereste, hogy Jézust kiszolgáltassa nekik (Mt 26, 6–16).

2. Figyeljük meg, ebben az evangéliumi történetben milyen főbűnök szerepelnek. Követett-e el bűnt az asszony, aki az olajat hozta? Nem követett el. És a tanítványok? Ők igen, mert beleestek az *irigység* és a *harag* bűnébe. Pazarlásnak tartották, amit az asszony művelt és mérgelődtek rá.

Milyen bűn lappangott Júdás lelkében? A *kapzsiság* vagy *fösvénység* bűne. Nagyon szerette a pénzt, és képes volt arra, hogy pénzért még Jézust is elárulja.

3. (Lehet példákat rögtönözni egy-egy főbűnre. Pl. a tanuló nem adja oda radírját a másiknak; fáj neki, ha a másik szépen felel; dühösen verekszik, ha a játékban nem győz.)

4. Foglaljuk össze, melyek a főbűnök?

Kevélység, fösvénység, bujaság, irigység, harag, restség, torkosság.

5. Ezek a főbűnök tulajdonképpen benne vannak rosszra hajló emberi természetünkben. Nem önmagukban bűnök, hanem bűnös hajlamok,

melyeken keresztül az ördög *bűnre kísért bennünket*. Pl. aki irigy, mert a szomszédja jobb tanuló mint ő, egyszer csak elkezdi ócsárolni és rosszat beszél rá, esetleg meg is veri, vagy ellopja a füzetét. Ez mind az irigységből következik. Ezért kell nagyon küzdeni ezek ellen a rossz hajlamaink ellen. A kísértésnek mindjárt kezdetben álljunk ellen.

Foglaljuk össze:

Melyek a főbűnök?

Hogyan győzhetjük le a kísértéseket?

III. ALKALMAZÁS

A) *Szalézi szt. Ferenc* igen szelíd és fegyelmezett ember volt. Elmesélte, hogy gyermekkorában tilos volt bemenniök a konyhába. Ő azonban ezt a tilalmat megszegte. Egyszer éppen nem volt a konyhában senki, az asztalon pedig ott volt friss, forró állapotban az aznapi sütemény. Ferenc el akart venni belőle, amikor léptek zaját hallotta. Erre gyorsan tenyerébe kapott a friss süteményből egy darabot és eltűnt a konyhából. A forró sütemény azonban úgy megégette a tenyerét, hogy egész életében piros folt maradt a helyén.

– Nem büntetésnek vettem Istentől, – mondta a szent, – hanem figyelmeztetésnek, hogy miként kell megfegyelmeznünk testünk kívánságait, így a torkosságot is.

B) Valahol két boltos lakott egymás közelében. Mindkettőjük üzlete jól ment, de erősen irigykedtek egymás jó módjára. Egyikük egyszer lelkigyakorlatra ment. Magába szállt, és tisztulni kívánt. Többek között azt is megkérdezte, hogyan győzhetné le legbiztosabban az irigységet? A lelkiatya így felelt:

– Nagyon egyszerű. Minden vevőt, akit ön megfelelő áru hiányában nem tud kiszolgálni, küldje át a szomszéd boltba, hátha ott megtalálja, amit keres.

A kereskedő megfogadta a jótanácsot. A szomszéd csakhamar rájött, hogy kinek köszönheti az új vevőket. Egyszer rászánta magát, és átment kereskedőtársához, hogy megköszönje nagylelkűségét. Ettől fogva nemcsak becsülték egymást, hanem segítették egymást ott, ahol csak tudták. Az irigységet és haragot sikerült legyőzniök.

Imádságban kérjük Istent, hogy mi is tudjuk legyőzni rosszra hajló

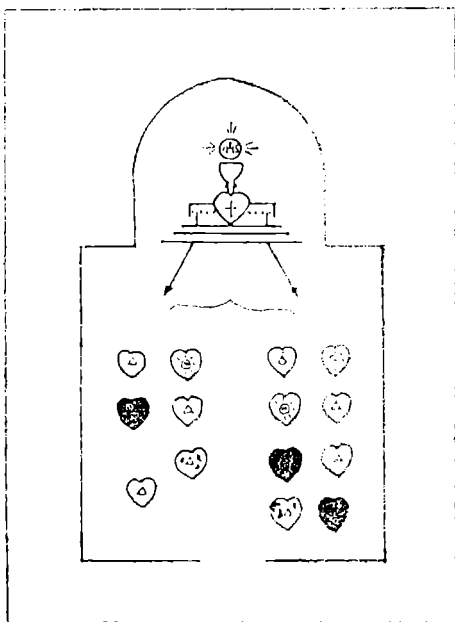
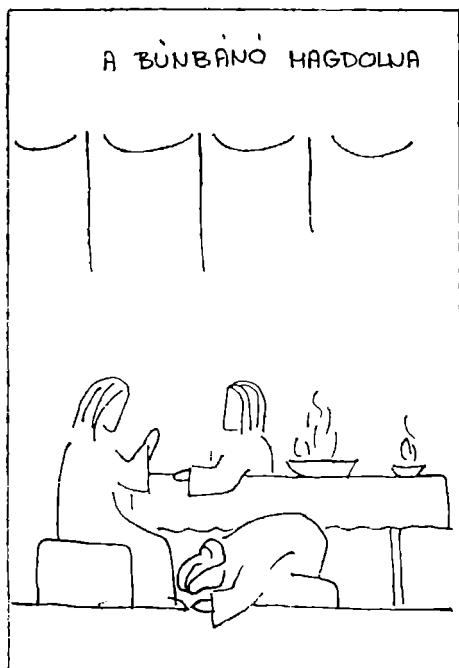
természetünket. Sokkal boldogabb emberek leszünk, és még Isten jutalmára is számíthatunk.

Szemléltetés: Prokop Péter: Sükösd i oltárkép a hét főbűnről.

Táblarajz.

Házi feladat: Írd le a füzetedbe a hét főbűnt. Tanuld meg.

Ének: Áldozunk hív keresztények (SZVU 173.)

48. TELJESÍTJÜK KÖTELESSÉGÜNKET

Oktatói cél: Isten azt akarja, hogy teljesítsük kötelességünket.

Nevelői cél: Szívesen és pontosan végezzük munkánkat.

Bevezetés:

Ima: Szívem első gondolatja.

Ének: Futva jöttem elibéd (SZVU 222.)

Számonkérés: Nézzük, leírtátok-e a főbűnöket?

Visszakérdelés: Az előbbi két óra anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Régi mese szerint élt egy falusi házban három lusta ember. Ezek csak ettek-ittak meg aludtak. Naphosszat is elheverésztek tétlenül.

Egyszer valamelyik szomszédjuk beszólt nekik:

-- Halló, szomszédok! Megérett a gabona, le lehet aratni.

-- Majd learatják mások! -- Mondták a lusták és aludtak tovább.

Egyszer csak megint szólt nekik valaki:

-- Szomszédok! A borjú beleesett a kútba! Siessenek kihúzni!

-- Majd kihúzzák mások! -- mondták a lusták, s aludtak tovább.

Harmadszor is beszóltak nekik:

-- Ég a ház a fejük felett! Gyerünk oltani!

-- Majd eloltják mások! -- szóltak a lusták, s aludtak tovább. Csak a másvilágon ébredtek föl, mert bennégtek a házban. Vajon Isten megdicsérte-e őket, amiért elmulasztották emberi kötelességüket? Bizonyosan nem.

Célkitűzés: Nézzük, hogyan kell nekünk teljesíteni kötelességünket?

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: kötelesség, tehetség, számadás.

1. Jézus példabeszédet mondott arról, hogyan kell az embereknek szorgoskodniuk azzal a tehetséggel, amit Istentől kapnak.

Egy ember, aki idegenbe készült, összehívta szolgálait, és rájuk bízta vagyonát. Az egyiknek nagy összeget adott, a másiknak kevesebbet, egy harmadiknak pedig még kevesebbet. Mindegyiknek tehetsége szerint. Azután útra kelt.

Az első és második szolga valóban jól használta fel a pénzt, és ugyanannyit nyert vele, amennyit kapott. A harmadik azonban elrejtette amit kapott és nem gazdálkodott vele.

Hosszú idő múlva visszajött a szolgák ura, és számadást tartott szolgálainak. Azoknak le kellett számolniuk, hogy mire használták a kapott összeget. A két első szolgát megdicsérte az úr, hogy jól gazdálkodtak, és megjutalmazta őket. A harmadik szolgát pedig megbüntette, mivel hanyag volt és a pénzzel semmit sem szerzett (vö. Mt 25, 14 – 30).

2. Mit jelent ez a példabeszéd?

Minden ember kapott Istentől valamilyen *tehetséget*. Egyik könnyen tanul, a másik jól zenél, a harmadiknak kiváló a munkabírása. Nem vagyunk egyforma tehetségűek, de az nem is fontos. Ellenben amit kaptunk azzal dolgoznunk, gazdálkodnunk kell, más szóval jóra használnunk. Egy egészséges ember nem heverhet naphosszat és nem töltheti el idejét rádiózással vagy TV nézéssel. El kell végezni azt a munkát, ami *kötelessége*. Mégpedig jól kell elvégeznie.

A boltos ne TV-t nézzen, amikor vevőket kell kiszolgálnia.

A telefonkezelő ne keresztrejtvényt fejtsen, amikor telefont kell kapcsolnia.

Az orvos ne kertészkedjen akkor, ha betegek várják.

A tanuló – így tehát ti is -- ne akarjon focizni, kirándulni, rádiózni, ha tanulnia kell.

Első a kötelességteljesítés, és csak azután jöhet a szórakozás vagy egyéb munka.

Isten azt akarja, hogy mindenki végezze el azt a munkát, ami emberi kötelességből rá esik, mert csak így lehet békés és szép a közösség élete. Így *Istent bántja meg az*, aki nem teljesíti kötelességét. A keresztény embernek ezen felül még jó példát is kell adnia, hogy mások lelkiismeretét is a kötelességteljesítésre hangolja.

Aki szépen elvégzi munkáját, az Isten előtt érdemeket szerez. Ezt tudták a régi emberek, s ezért munkájukat mindig Istennek ajánlották. Így kezdtek bele: No, akkor kezdjük meg Isten nevében! Sőt, helyenként még keresztet is vetettek az előttük álló munkára. Pl. a földre, amelynek felszántásába belefogtak.

Ajánljuk fel munkánkat Istennek, akkor sokkal könnyebb lesz azt szívvel-lélekkel végezni.

3. Aki restségből, hanyagságból nem végzi el munkáját, az *bűnt követ el*. Nektek, gyermekeknek is van feladatotok: a tanulás, és az iskolai munka elvégzése. Ha ezeket a feladatokat elhanyagoljátok, nemcsak rossz bizonyítványt kaptok, hanem Isten jutalma is elmarad. Hiszen *Szt. Pál* is azt mondta: Aki nem akar dolgozni, az ne is egyék! (Tesz 3. 10).

Foglaljuk össze:

- *Mikor szolgálunk Istennek?*
- *Hogyan szenteljük meg munkánkat?*
- *Ki vétkezik kötelességmulasztással?*
- Mit mond Szt. Pál a dologtalan emberről?

III. ALKALMAZÁS

A) *Szt. Makariosz* megszólított egy mezőn dolgozó embert:

— Üdvözlégy, jó ember!

A pogány földműves meglepődve fordult hozzá:

— Ugyan, mi jót látsz rajtam, hogy ilyen tisztességgel üdvözölsz? Hiszen tudod, hogy én pogány vagyok.

— Látom, milyen szorgalmasan dolgozol. Nem lehet rossz ember az, aki szereti a becsületes munkát.

A szegény pogány szíve felmelegedett erre az elismerésre. Egész nap erre a dicséretre gondolt. Munka után együtt ment haza a keresztény remete és a pogány földműves. Útközben a földműves megkérte a remetét, hogy tanítsa meg őt a keresztény igazságokra. Úgy látja, érdemes kereszténynek lenni.

A munka elismerésével egy ember lelkét tudta megnyerni Isten embere. Látjuk ebből, hogy a munkának nagy értéke van. Egészen biztos, hogy Isten is megjutalmaz a becsületes munkáért.

B) Azt szokták mondani a sokat dolgozó emberre: szorgalmas, mint a hangya. Tudjátok-e, hogy a hangyák milyen sokat dolgoznak? Képesek testsúlyuknál háromszor nehezebb terhet is elcipelni. — Egyszer egy tudós megfigyelte, milyen kitartóan dolgozik a hangya. A kis állat nagy kenyérmorzsát cipelt föl egy meredek kőfalon. Mikor már majdnem

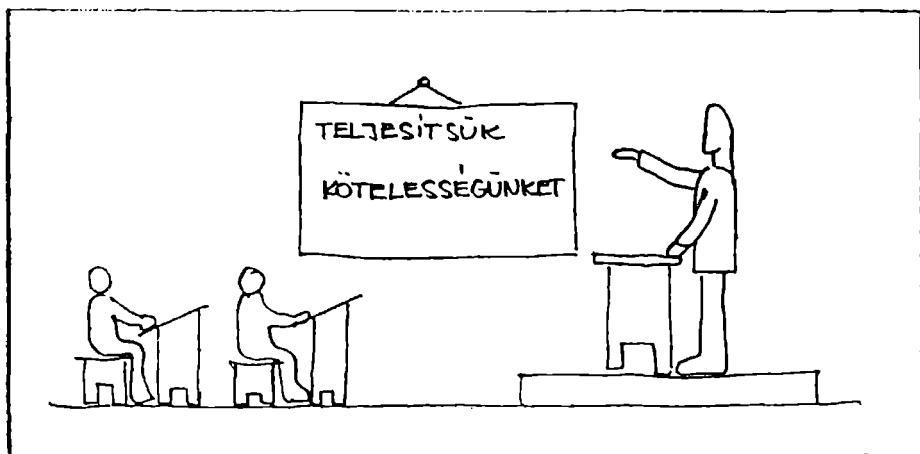
felért, mindig visszaesett. 624-szer esett vissza, de a következő menetnél mégis sikerült felvinnie a súlyos terhet.

Mi, emberek, nem vagyunk ennyire kitartóak a munkában, és mindenképpen törekszünk könnyen élni. Kötelességünket azonban sohasem szabad elmulasztanunk.

Szemléltetés: Kép szorgalmasan dolgozó emberekről. Táblarajz.

Házi feladat: Füzetetekbe írjatok választ erre a kérdésre: Mi szeretnék lenni, és miért?

Ének: Édes Jézus neked élek (SZVU 113.)

49. MEGVIZSGÁLJUK LELKIISMERETÜNKET

Oktatói cél: Megmagyarázzuk, mi az a lelkiismeretvizsgálat?

Nevelői cél: Minden este vizsgáljuk meg lelkiismeretünket.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk. — Ötparancsolat.

Ének: Édes Jézus neked élek (SZVU 123.)

Számonkérés: Nézzük csak a füzeteket: ki mi szeretne lenni.

Visszakérdezés: Az előző három óra anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Csendes erdő mélyén egy tisztáson élt *Medárdusz* remete. Főleg imádságban töltötte életét. Szerény eltartásáról egy kis tehén gondoskodott, amely napról-napra megadta a szükséges tejet gazdájának. Napközben ellegelészett az erdei tisztásokon. Nyakában csilingelő csengő jelezte, hogy merre legelészik. Egyszer tolvajok haladtak át az erdőn, és el akarták lopni *Medárdusz* tehenét. Attól tartottak, hogy a csengő elárulja őket, ezért levették az állat nyakáról és egy tarisznyába rejtették. A csengő azonban ott is tovább szólt. Erre az út szélén fűvet téptek és azzal betöltötték a csengő szívét. Meghökkenve tapasztalták, hogy a csengő annak ellenére tovább szólt, hogy a fű nem esett ki a csengőből. Ekkor már sejtették, hogy itt valami csoda történik, ezen a lopáson könnyen rajta vesztenek. Ezért visszaakasztották a csengőt a tehén nyakába, és ott hagyták az erdőben. A remete nagy öröme, estére haza is tért az állat.

Mindnyájan kaptunk a jó Istentől egy jelző csengőt. Hol van ez a csengő? A szívünkben. Nem látható és mégis megszólal, mielőtt valamit cselekedni akarunk. Vagy biztat, hogy tegyünk meg; vagy figyelmeztet, hogy ne tegyünk meg. De tetteink után is megszólal a lelkiismeret csengője, és ilyenkor vagy azt mondja, hogy helyesen cselekedtünk, vagy azt, hogy bűnt követtünk el. Hogyan hívjuk tehát ezt a csengőt? Ez a *lelkiismeret*.

Célkitűzés: Most arról hallunk, miként irányít bennünket lelkiismeretünk csengője.

II. KIFEJTÉS

1. Jézus egy példabeszédben mutatta be, miként viselkedik az olyan ember, akinek lelkiismerete hallgat, és mit tesz az az ember, akinek megszólal a lelkiismerete.

Két ember ment fel a jeruzsálemi templomba imádkozni: az egyik farizeus volt, a másik vámos. A farizeus odaállt előre és így imádkozott magában:

– Hálát adok neked Isten, hogy nem vagyok olyan, mint a többi ember: rabló, igazságtalan, házasságtörő, mint az a vámos is. Kétszer böjtölök hetenként, és mindenemből tizedet adok.

A vámos megállt hátul, a szemét sem merte felemelni az égre, inkább mellét verte és így könyörgött:

– Istenem, irgalmazz nekem, bűnösnek!

Jézus így folytatta:

– Mondom nektek, hogy a vámos megigazultan ment haza, a farizeus nem. Aki magát felmagasztalja, azt megalázzák; aki megalázza magát, azt felmagasztalják (Lk 18, 9–14).

2. A farizeus vallásos zsidó volt, de sajnos gőgös is. Még imádság közben is inkább önmagát dicsérte, mint Istent. Nem azt nézte, hogy ő mit kap Istentől, hanem azt, hogy mit ad ő Istennek. Eszébe sem jutott, a lelkébe tekinteni és megkérdezni: vajon Isten nem lát-e rosszat lelkemben? Vajon embertársamat nem bántottam-e meg? *Tehát nem vizsgálta meg lelkiismeretét.* Nem a saját bűneiről gondolkodott, hanem ahelyett a vámost vádolta Isten színe előtt. Nem csoda, ha Jézus azt mondta, hogy a dicsekvő farizeus nem ment haza *megigazultan*. Ki a megigazult ember? Az, aki megbánja bűneit, és Isten megbocsájt neki. A farizeusnak eszébe sem jutott, hogy bűneit megbánja. Így nem nyerhette el Isten bocsánatát sem.

A vámos viszont *megvizsgálta lelkiismeretét*. Lélekben felidézte azokat a bűnöket, amelyekkel Istent megbántotta. Láta, hogy ő most szigorú büntetést érdemelne, s ezért Isten irgalmáért könyörgött.

Istennek tetszett ez a könyörgés. Jézus mindjárt biztosította is Isten irgalma felől. Ezt jelentette Jézus mondata: ez – a vámos – megigazultan ment haza. Isten megbocsájtotta bűneit.

3. Lelkiismeretünk olyan, mint egy érzékeny csengő. Megszólal, ha döntünk kell, hogy valamit megtegyünk vagy ne tegyünk. Ha a cselekedet jó, akkor lelkiismeretünk biztat: tedd meg! Pl. tanulj, imádkozz, olvass, segíts másokon, ne üss vissza, ne bántsd a másét, most ne menj játszani. – Csele-

kedeteink után lelkiismeretünk vagy megdicsér, és azt mondja: ezt jól tetted! Pl. részt vettél a szentmisén, megbocsájtottál annak, aki megbántott. De vádol akkor, ha valami rosszat tettünk, vagy jót elmulasztottunk.

Foglaljuk össze:

- *Mire figyelmeztet bennünket lelkiismeretünk?*
- *Miről gondolkodunk, amikor lelkiismeretünket megvizsgáljuk?*
- *Mikor dicsér meg, és mikor vádol lelkiismeretünk?*

III. ALKALMAZÁS

A) Bizonyára emlékeztek *Káin és Ábel* történetére. Káin a bűn után egy pillanatra sem tudott megnyugodni. Lelkiismeretében megszólalt Isten hangja:

– Hol van öcséd?

Ő azt felelte:

– Nem vagyok őrzője öcsémnek! – Tehát ki akart bújni a felelősség alól. Lelkiismerete azonban nem engedte. Állandóan fülébe mondta a kérdést: mit tettél? Ezért lett bujdosóvá mindhalálíg.

Lelkiismeretünket elhagyni mi sem tudjuk. Még ha néha elhallgat is egy kis időre, egyszer csak újra felteszi a kérdést: mit tettél? Milyen bűnöket követtél el? Hallgassunk inkább időben szavára, és csak azt tegyük meg, amit lelkiismeretünk megenged.

B) Magyar szabadságharcunknak egyik hőstét úgy hívták: *Dessewffy Arisztid*. Az osztrák császár halálra ítélte. Kivégzése előtti éjszaka nagyon nyugodtan aludt, pedig tudta, hogy másnap kivégzik. Reggel megkérdezte valaki tőle:

– Tudott-e aludni az éjszaka? -- Ő azt felelte:

– Igen, jól aludtam. Az én lelkiismeretem tiszta.

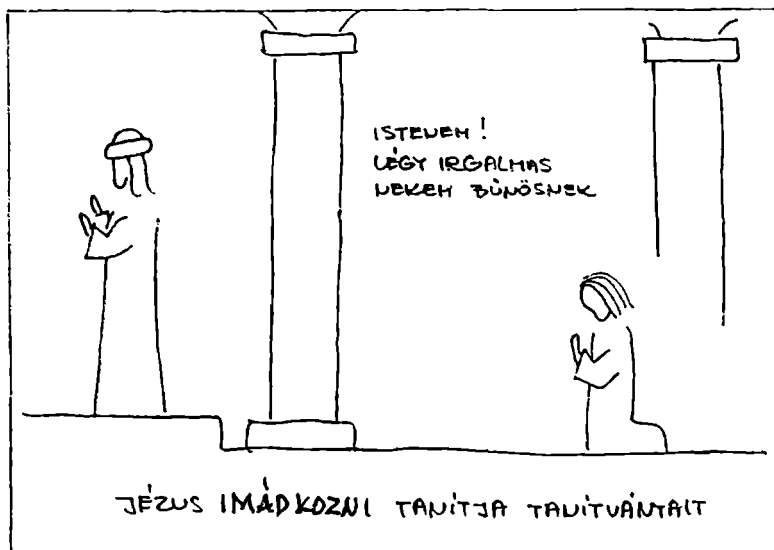
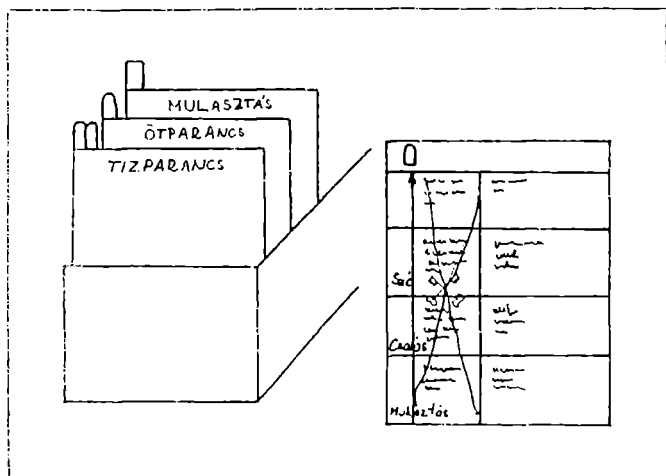
A tiszta lelkiismeret a legpuhább vánkos -- mondja a közmondás. Ezért arra kell törekednünk, hogy lelkünkben ne vádoljon bennünket a lelkiismeret szava: „Mit tettél? Rosszat tettél!” Akkor nyugodtan alszunk, és Isten ítéletétől sem kell félnünk.

Szemléltetés: A farizeus és vámos képe a Bibliából.

Táblarajz.

Házi feladat: Tanuljuk meg azt a kis imát, amit lelkiismeretvizsgálás előtt mondunk. (Lásd imakönyv.)

Ének: Jézus világ megváltója (SZVU 70.)

50. A BOLDOGSÁG ÚTJA

Oktatási cél: A nyolc boldogság rövid ismertetése.

Nevelési cél: Boldogok csak Jézus követésével lehetünk.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk.

Ének: Örvendezzünk jertek (SZVU 257.)

Számunkérés: Lássuk, kik tudják elmondani a lelkiismeretvizsgálás előtti imát?

Visszakérdés: Az előző két lecke anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Jézus három éven át tanította az embereket. Templomban, imaházakban, a tó partján, utak mentén és magánházakban hallgatták őt. Egyszer Galileában egy hegyre ment fel, ahova sok ember követte. Nagyon szép tanítást adott akkor hallgatóinak. Ezt nevezzük *Hegyi beszédnek*. Ebben a beszédében mondta el Jézus, hogy kik lesznek *boldogok*.

Beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be: „Aki hallgatja szavamat és tettekre váltja, az okos emberhez hasonlít, aki sziklára építette a házát. Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvöltött a szél, és nekizúdult a háznak, de az nem dőlt össze, mert szikla volt az alapja. -- Aki hallgatja tanításomat, de nem váltja tettekre, az a balga emberhez hasonlít, aki házát homokra építette. Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvített a szél, és nekizúdult a háznak. Az összedőlt, és romhalmazzá vált” (Mt 7, 27–29).

Céltűzés: Ma arról beszélgetünk, mit is jelent a nyolc boldogság.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: boldogság, irgalmas, tiszta szívű.

1. 18–20 év körüli fiúktól megkérdezték, hogy mik szeretnének lenni? Ilyen válaszokat adtak:

Szeretnék *gazdag* lenni, hogy sok pénzem legyen.

Szeretnék nagyon sokat *szórakozni* és keveset dolgozni.
Szeretnék *neves ember* lenni, hogy minél többet szerepelhessek.
Szeretnék nagy *tudós* lenni, hogy az emberek tiszteljenek.
Szeretnék *vezető* ember lenni, hogy másoknak parancsolhassak.
Szeretnék sok sikert az életben. — Olyan is volt, aki azt mondta, szeretnék nyugalomban és kényelemben élni.

Az embernek ilyen kívánságai vannak és voltak mindenkor. Jézus ezzel szemben azt mondja, hogy ezek a kívánságok ha beteljesülnek is, nem tudják az embert boldoggá tenni. Ellenkezőleg, sokszor tönkreteszik az ember életét.

Mit mond Jézus, mitől várhatunk igazi boldogságot?

2. Jézus a Hegyi beszédben nyolc boldogságot sorol fel. Első kérdésünk, kiről mondhatjuk, hogy boldog? Leginkább arról az emberről, aki szívében mindig megelégedett, szereti Istent és embertársait. Jézus így sorolja föl a boldogokat:

1. Boldogok a *lélekben szegények*, mert övék a mennyek országa. — Nem vágyódnak tehát földi vagyon után. Ilyen volt *Assisi szt. Ferenc*. Akkor érezte magát boldognak, amikor teljesen szegény lett. Még apja is kitagadta.

2. Boldogok, akik *sírnak*, mert őket megvigasztalják. Sírnivalója csak annak van, aki nem hisz az örök életben. — *Szt. Erzsébet* akkor is hálaéneket énekelt, amikor három kisgyermekével disznóólban lett volna sírnivalója.

3. Boldogok a *szelídek*, mert övék lesz a föld. Szelíd az, aki mindig szeretettel bánik embertársaival, szóban és tettben. A durva, veszekedő ember mindig nyugtalanságban él, és bizonytalanságban van élete. — *Szalézi szt. Ferenc* genfi püspök csupa ellenség között élt. Szelídségével azonban lassanként megnyerte az embereket nemcsak a maga, de az egyház számára is.

4. Boldogok, akik *éheznek és szomjazzák az igazságot*, mert ők majd eltelnek vele. Az igazságot nem könyvekből lehet megtanulni, hanem elsősorban Istentől. *Sziénai szt. Katalin* írni sem tudott, de lediktált írásaiban csodálatos tudásról és bölcsességről tett bizonyosságot.

5. Boldogok az *írgalmasok*, mert majd nekik is írgalmaznak. — Az írgalmas szívű ember elnézi felebarátja hibáit. Az írgalmatlan, haragvó emberek nemcsak lelkükben kínlódnak, hanem betegségeket is szereznek maguknak.

6. Boldogok a *tisztaszívűek*, mert majd meglátják Istent. — A bűnösök

súlyos terhet cipelnek, és csak a földre tudnak nézni. A földi élvezetekben akarnak örömet találni. Akinek tiszta a szíve, az Istenre tekint föl, és ezért örömet hordoz szívében.

7. Boldogok a *békességben élők*, mert Isten fiainak hívják majd őket. – Durvaságban, verekedésben, háborúban senki sem lehet boldog, senki sem néz egymásra mosolyogva. A békességben élők tudják egymást igazán szeretni, ezért lesznek boldogok.

8. Boldogok, akik *üldözést szenvednek az igazságért*, mert övék a mennyek országa. – Akik Jézusért szenvednek, azok meg is kapják Jézustól örök jutalmukat.

Foglaljuk össze:

Kinek a példáját kell követnünk, hogy jó és tökéletes emberek lehessünk?

— *Hogyan szól a nyolc boldogság igéje?*

III. ALKALMAZÁS

A) Talán már hallottatok *Joni*-ről. Ez a 18 éves leány egy rossz fejesség következtében gerincsérülést kapott, és megbénult. Ahogy ő szokta mondani: kitörte a nyakát. Többé sem kezét, sem lábát, sem derekát nem tudta mozditani. Rengeteget szenvedett hosszú éveken át kórházakban. Azelőtt többféle sportban győzelmekeket aratott, most pedig moccanni sem tudott. Azelőtt szép kirándulásokat tehetett, most tolókocsiban kell életét leélni. Azelőtt szép családi életre számított, most erről is le kellett mondania. Azelőtt nagy vagyon felett rendelkezett, most ez sem ér számára semmit. Viszont nagyon mélyen hitt Istenben, és az ő szeretetében. Így békétűrő mosollyal fogadja el a súlyos kereszteket. Megtanult fogai közé szorított ecsettel festeni, és nyomorúságában is művész lett belőle. Sok fiatalnak pedig tanulságos előadásokat tart Isten szeretetéről. Egy fiatal leány megkérdezte tőle:

— Te most boldog vagy?

— Igen, boldog vagyok, mert nyomorúságomban is érzem szívemben Isten nagy szeretetét.

Ha szeretjük Istent, és az ő akaratát teljesítjük, akkor másra nem is lesz szükségünk ahhoz, hogy boldogok legyünk.

B) Egy király súlyos betegségbe esett. Semmiféle orvosi tudománnyal nem tudták meggyógyítani. Végül azt mondták neki: meggyógyul, ha

magára veszi a boldog ember ingét. A király ennek az egyszerű gyógyszernek nagyon megörült. El is küldte embereit, hogy keressék meg a boldog embert, és hozzák el az ingét. A király követei azonban hiába keresték a boldog embert. Bárkit megkérdeztek, mind azt felelte, hogy nem igazán boldog. Egyszer csak útközben megláttak egy szántó-vető béres legényt, aki fűtty- és nótaszóval biztatgatta az ökreit.

– No, – mondták egymás között, – ez biztosan boldog ember. Rá is kérdeztek, és ő derűsen megvallotta:

– Valóban, boldog ember vagyok.

A követek nagyon megörültek, és kérték, hogy adja oda köicsön ingét a királynak, hogy az meggyógyuljon.

– Sajnos, nem tehetem meg, – mondta a béres legény, mert nincs ingem.

Egyetlen boldog embert találtak, de az is teljesen szegény volt.

Nem kell félnünk attól, ha szegények leszünk. Sőt, örülnünk kell, mert Isten gazdaggá teszi a szívünket.

Szemléltetés: Bibliai kép a Hegyi beszédről. Táblarajz.

Házi feladat: Ismerőseid közül te melyiket gondolod boldog embernek? Miért? Írd le!

Ének: Uram, Jézus, légy velünk (SZVU 150. 2. versszak.)

A HEGYI BESZÉD

51. A KEGYELMI ÉLET

Oktatói cél: Isten legnagyobb ajándéka: a kegyelmi élet.

Nevelői cél: Törekedjünk mindig a kegyelmi életre.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk.

Ének: Kegyes szemmel nézz ránk (SZVU 227.)

Számunkérés: Nézzük, mit írtatok a boldog emberről?

Visszakérdelés: Mondjuk el a nyolc boldogságot.

I. ELŐTERJESZTÉS

Jézus többször is beszélt arról, hogy Isten egy boldog országba vár minket. Hogyan jutunk el oda? Erről mondta el Jézus a királyi menyegzőről szóló példabeszédet:

A mennyek országa hasonlít a királyhoz, aki menyegzőt rendezett a fiának. (Lásd a tankönyvben.)

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, mit jelent számunkra a kegyelmi élet?

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: megszentelő kegyelem, segítő kegyelem, örökség.

1. Egyszer kirándultam a Duna mentén egy szép hegyre. Csodálatos látvány tárult elém. Egyszer csak egy csoport fiatal fiúra és leányra lettem figyelmes. Ők is nézegették a gyönyörű vidéket, a szemközti hegyeket, az ezüstösen csillogó Dunát, a gyönyörű zöld füvet, s a kövek között szaladgáló kis gyíkot. Egyszer csak egy leány szólalt meg a társaságban:

– Tudjátok mit? Most maradunk öt percre csendben, és úgy nézzük a tájat. A többiek beleegyeztek. Az öt perc leteltével a leány elmondta, hogy mire gondolt az ötperces csendben.

Amint figyelem a természetet, érdekes fokozatot látok benne.

Látom a hegyeket, a folyókat. Ezek élettelenek.

Látom a füvet, a fákat: ezek már élnek.

Látom a gyíkot, a kis kutyát: ezek szaladgálnak, ha veszély fenyegeti őket, menekülnek. Van ösztönük. A növényeknél magasabb rendű élettel rendelkeznek.

Látom az embereket, akik már éreznek és gondolkodnak. Van öntudatuk. Ez már emberi élet.

Erre megszólalt egy másik leány.

– Akkor már lépünk még egyetel feljebb, mert én a hittanórán azt tanultam, hogy van ISTENI ÉLET is. Ezt az életet Isten adja nekünk embereknek, mégpedig *ingyen*, vagyis: szeretetből. Ezt az életet így nevezzük: KEGYELMI ÉLET. Azt is szoktuk mondani: *megszentelő kegyelem*.

2. A kegyelmi élet nem látszik meg külsőnkön, mert ezt lelkünk számára adja Isten. Amikor a kegyelmi életet megkapjuk, mindjárt Isten gyermekeivé leszünk. Isten a saját életéből ajándékoz nekünk.

Valahogy úgy, mint az az édesapa, akinek kis fiát elütötte az autó. Mire kórházba értek, a fiúnak olyan sok vére elfolyt, hogy azonnal vért kellett kapnia. Az orvosok gyorsan az apától kérték vért gyermeke számára. Az apa szívesen megtette az áldozatot, és így sikerült gyermekét megmentenie az élet számára. Isten nemcsak a földi élet számára, hanem az örök életre ad nekünk isteni életet. *A kegyelmi élet ugyanis folytatódik a mennyországban.*

A kegyelmi élet széppé teszi, *megszenteli* lelkünket. Hasonlítunk Istenhez. -- Láttatok már, amikor a gyermekek tükörrel játszanak, és a napfényt beletükrözik valakinek a szemébe. Bizony éppen úgy elvakítja szemünket, mintha a napba néznénk. Pedig, úgy-e, a tükörben nincsen benne az igazi nap. Lelkünket is ilyen ragyogóvá teszi az isteni élet, a kegyelem.

3. Kérdés, mikor adja meg nekünk Isten ezt a kegyelmet? Ezt Saul történetéből tanuljuk meg.

Saul kemény szívű ember volt. Üldözte Jézus tanítványait. Összefogdosta és börtönbe vetette őket. Egyszer éppen Damaszkusz városába ment, amikor fényesség sújtotta le lováról. Égi hangot hallott:

– Saul, Saul! Miért üldözöl engem?

– Ki vagy, Uram! – kérdezte Saul.

Én vagyok Krisztus, akit te üldözöl!

– Mit cselekedjem, Uram?

– Menj a városba, ott majd megmondják.

Saul ekkor megvakult. A városban három napig böjtölt és imádkozott. Akkor előtött hozzá egy keresztény férfi és azt mondta neki:

– Saul testvér! Az Úr Jézus küldött engem, hogy láss, és BETELJ SZENTLÉLEKKEL!

Saul megkeresztelkedett, betelt Szentlélekkel, azaz megkapta a kegyelmi életet. Hogyan? *A keresztség által.* Ugyanakkor visszanyerte látását is.

Titeket is megkereszteltek egykor. Mikor és hol? Kiskorotokban a templomban. Hogyan kereszteltek meg? A tisztelendő bácsi fejetekre öntötte a keresztvizet és azt mondta: Megkeresztellek az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Ebben a pillanatban megkaptátok a kegyelmi életet.

4. Amint testi életünket védjük, úgy védenünk kell a kegyelmi életünket is. Nem szabad veszedelemnek kitenni. A kegyelmi életet a bűn tudja kioltani, mégpedig a halálos bűn. Éppen ezért azt okvetlenül el kell kerülnünk. Ehhez Isten segítséget ad, amit *segítő kegyelemnek* nevezünk. A *segítő kegyelem* által tudjuk megóvni magunkban és másokban a kegyelmi életet. Segít minket, *hogy a jót tegyük, a rosszat pedig elkerüljük.* Hányféle tehát Isten kegyelme? Kettő: megszentelő és *segítő kegyelem.* Segítő kegyelmet kap például az az ember, akit valaki felbosszant, és már majdnem káromkodik vagy dühöng, de akkor meglátja, hogy éppen a plébános jön arrafelé. Szépen elmeséli neki a sérelmét, és ezzel máris megnyugszik. – Vagy *segítő kegyelmet* kap az a gyermek, akit diáktársai rá akarják beszélni arra, hogy szülői engedély nélkül menjen el velük kirándulásra. Már majdnem rááll, amikor meglátja, hogy kedves rokona jött látogatóba. Erre lemond minden kirándulásról.

Foglaljuk össze:

- *Hányféle az Isten kegyelme?*
- Mít tesz lelkünkben Isten a *segítő kegyelemmel*?
- Mít ad Isten a megszentelő kegyelem által?
- Ki veszíti el a megszentelő kegyelmet?
- Hova jut az ember, akinek lelkén halálakor a megszentelő kegyelem van?
- Mikor kaptuk meg a megszentelő kegyelmet?
- Üdvözülhetünk-e Isten kegyelme nélkül?

III. ALKALMAZÁS

A) Ismertem egy nagyon derék *katolikus embert.* Fiatal korában egy dúsgazdag földbirtokos örökbe fogadta, s nagy vagyont: házakat, majorokat hagyott rá örökségül. De jött a háború, és mindez elveszett.

Ő azonban nem tartotta ezt fájdalmas veszteségnek, mert csak egy érdekelte:

– Úgy érzem, hogy a *kegyelem állapotában vagyok*, és nekem ez a legfontosabb. Földi örökség helyett mennyországot kapok.

Nagyon igaza volt, hiszen a földi örökséget előbb-utóbb mindenkinek itt kell hagynia. Egyetlen kincset vihetünk magunkkal: a kegyelmi életet.

B) IX. Lajos francia királyt a szentek között tiszteljük. Szent életű édesanyjának Blankának köszönhette a jó keresztény nevelést. Gondolhatjuk, mennyire szerette Blanka kisgyermekét, mégis kijelentette:

– Inkább akarom látni gyermekemet a ravatalon, mint halálos bűnben.

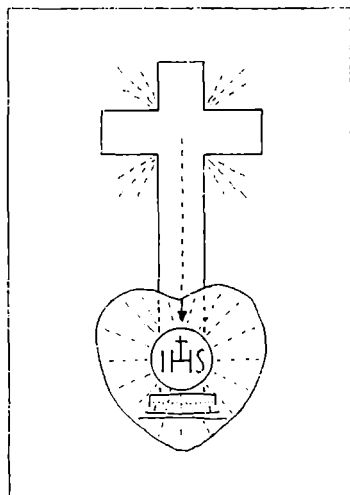
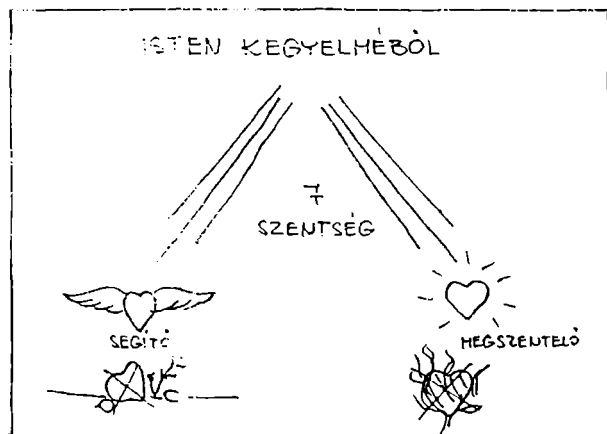
A halál csak a földi élettől foszt meg bennünket, de a halálos bűn az örök élettől. Gondoljunk halálával a keresztség szentségére, amelyben először kaptuk meg Isten kegyelmét.

Szemléltetés: Kép a keresztkúttal.

Táblarajz

Házi feladat: Rajzold le a füzetedbe a keresztkutat.

Ének: Szentlélek Isten, szállj le ránk (SZVU 102.)

52. A SZENTSÉGEK

Oktatói cél: Megtanítjuk a szentségek fogalmát, s röviden ismertetjük a hét szentséget.

Nevelői cél: Örülünk, amikor szentséget vehetünk fel.

Bevezetés:

Ima:

„Jöjj, Szentlélek Úristen, töltsd be híveid szívét,
te, aki minden nyelvű népet a hitben egyesítesz;
gyullaszd fel bennünk szeretetednek tüzét”.

Ének: Szentlélek Isten, szállj le ránk (SZVU 102.)

Számonkérés: Mutassátok füzetetekben a keresztkút rajzát!

Visszakérdezés: Az előbbi óra anyaga.

I. ELŐTERJESZTÉS

Naamán, egyik pogány király hadvezére leprás beteg lett. Senki sem tudott rajta segíteni. Egy szolgálóleány azonban megtudta, hogy *Eli-zeus* próféta meg tudná gyógyítani. Naamán egy szolgájával felkereste a prófétát. Az ki sem jött, hanem azt üzenté a betegnek:

– Fürödj meg hétszer a Jordán folyóban, és meggyógyulsz!

Naaman megsértődött azon, hogy a próféta nem jött ki, és nem akart megfürdeni. Szolgája azonban rábeszélte. Hiszen nem olyan nagy dologról van szó. Ennél sokkal nagyobb áldozatot is kellene vállalni. Végre engedett Naamán és megfürdött a Jordánban. Testéről eltűntek a fehér foltok, teljesen meggyógyult. Visszament, hogy megköszönje a prófétának:

– Most már tudom, hogy nincs Isten másutt, csak Izraelben.

Valóban, olyan Isten, aki a betegeket meggyógyította, a pogányoknál nem volt. Isten azonban még ennél is sokkal nagyobbat tesz, amikor *lelkileg* gyógyít meg bennünket és kelt új életre minket.

Nekünk nem a Jordánban kell megfürdenünk, hanem más lelki fürdőben. Ezek a lelki fürdők adják meg nekünk a gyógyulást, és a kegyelmi életet. Ezek a fürdők, a szentségek.

Első szentség a keresztség. Ebben kapjuk meg először Isten kegyelmét.

Célkitűzés: Tekintsük most át röviden a hét szentséget.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: A hét szentség fogalma egyenként.

1. Mi gyógyította meg tehát Naamánt? A víz ereje? Nem, hanem Isten kegyelme. Mi tisztíthatja meg a mi lelkünket? Megint csak Isten kegyelme. Ezt egy szertartásban kapjuk meg, amit *keresztségnek* hívunk. Jézus azzal a paranccsal küldte el tanítványait a világba: Tegyétek tanítványom-má az embereket és *kereszteljétek* meg őket! Jézus tehát nagyon fontosnak tartotta a keresztelest. De Péter apostol is, aki az első pünkösdi prédikációjában így buzdította a hallgatóságot: Tartsatok bűnbánatot, és *keresztelkedjétek* meg!

Isten úgyis megadhatta volna a gyógyulást Naamánnak, hogy otthon fürödjék meg. Mégis azt kívánta tőle, hogy a Jordánban fürödjék meg hétszer. Ehhez a külső jelhez kötötte hozzá a gyógyulást. Ilyen külső jelet adott az Úr Jézus a keresztségben, amikor a vízzel való leöntés által adja meg nekünk a kegyelmi életet.

Jézus azt mondta, hogy ő a szőlőtő, mi vagyunk a szőlővesszők. Csak az a szőlővessző él, amely a szőlőtövön marad. Amit levágnak, az elszárad. Tehát a kegyelmi élet által úgy kapcsolódunk hozzá Istenhez, amint az élő szőlővessző a szőlőtőhöz. Ha elszakadunk tőle a halálos bűnnel, akkor lelkileg leszáradunk, s a végén „tűzre kerülünk”, mint a száraz szőlővenyige.

Jézus azért gondoskodott róla, hogy mi is megerősödjünk rajta, ragaszkodjunk hozzá és így életben maradjunk. Ezért nemcsak a keresztségben ad nekünk kegyelmet, hanem még ezen kívül hat szentséget rendelt, hogy azok által is kegyelmet nyerjünk.

2. A második szentség a *bérmálás*, amelyben a Szentlelket kapjuk meg, mint pünkösdkor az apostolok. A Szentlélek megerősít bennünket a jóban.

A harmadik az *Oltáriszentség*, vagy Eucharisztia. Ezt a szentséget kapjuk majd a szentáldozásban.

Negyedik a *bűnbocsánat szentsége*, vagyis a gyónás. Nemsokára erre készülünk.

Ötödik a *betegek kenete*. Ezt a betegek számára rendelte az Úr Jézus. Testüknek is, de lelküknek is javára válik.

Hatodik az *egyházi rend szentsége*, vagyis a papszentelés.

Hetedik a *házasság szentsége*. Ez templomi esküvő által történik.

Jézus ezekben a szentségekben sokat segít nekünk, de elsősorban megadja, vagy növeli bennünk a kegyelmi életet. Ezekről majd még többet is tanulunk.

Foglaljuk össze:

- Mihez hasonlította Jézus a kegyelmi életet? (szőlőtő-szőlővessző)
- Milyen kegyelmeket adnak a szentségek?
- Mivel nyerhetjük meg leginkább Isten kegyelmét?
- *Hány szentség van?*
- Melyik szentség felvételére készülünk most?

III. ALKALMAZÁS

A) Egy falucska kis templomában az esztendőnek egy bizonyos napján mindig megjelent egy idős bácsi. Öltözete elárulta, hogy jómódú ember. Végighallgatta a szentmisét, szentáldozáshoz járult. Mikor a hívek már eltávoztak, csendesen odalépett a keresztkúthoz és hosszasan imádkozott. Ez az eset többször megismétlődött és feltűnt a plébánosnak is. Megkérdezte tőle, hogy miért éppen a keresztkútnál imádkozik? Ezt a feleletet kapta:

— Nekem itt a faluban már nincsen senkim. Hozzá tartozóim szét-szóródtak a világban. Mégis ideköt ehhez a faluhoz ez a keresztelő kút. Itt lettem Isten gyermekévé. Itt kaptam meg azt a kegyelmet, amelynek köszönhetem, hogy most is Isten gyermeke lehetek.

Mi is örülünk, hogy Isten gyermekei lettünk a keresztségben. Sokszor köszönjük ezt meg a Mennyei Atyának.

B) Egyik *fiú nevelőintézetben* régen az volt a szokás, hogy elsőáldozáskor, amikor megújították a keresztségi fogadalmat, a fiúk fehér nyakkendőt kaptak. A fehér nyakkendőt egy hétig kellett hordaniok. Az intézet igazgatójának feltűnt, hogy az egyik fiúcska továbbra is viselte a fehér nyakkendőt. Többszöri kérdésre a fiú bizalmasan bevallotta a nevelőnek, hogy ő mindaddig viseli a fehér nyakkendőt, amíg a lelke fehér marad,

vagyis súlyos bűnt nem követ el. Ezt a bizalmas közlést az igazgató megőrizte magának. A fiú felnőtt, katona lett. Viselte a fehér nyakkendőt, természetesen a katonaruha alatt. Amikor a fronton megsebesült, a kórházban még volt annyi ideje, hogy felvegye a szentségeket. A fehér nyakkendőt átadta a gyóntató papnak, és kérte juttassa el azt édesanyjához ezzel az üzenettel:

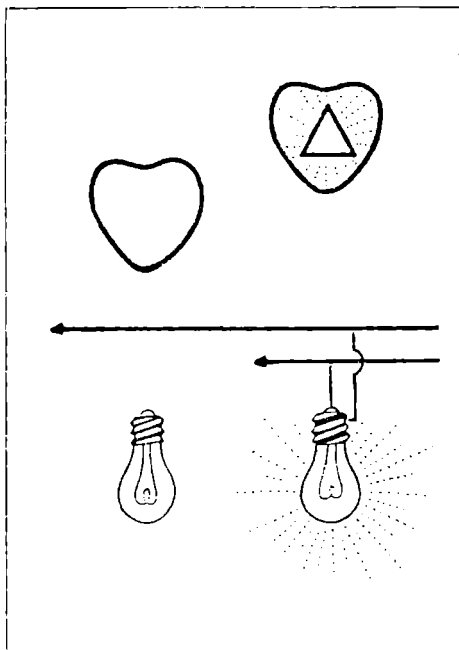
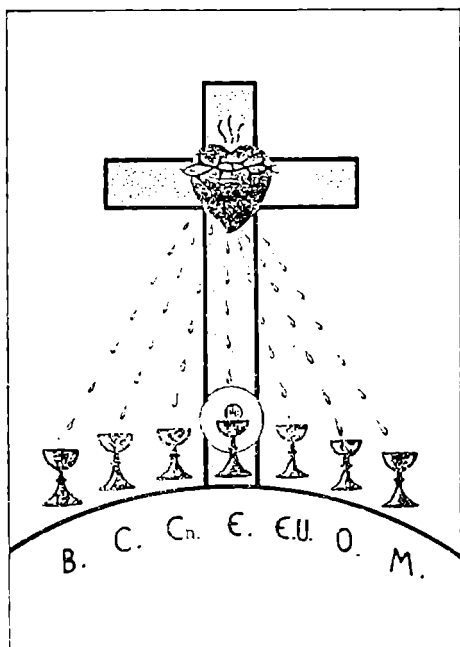
– A nyakkendőt nem érte sohasem más folt, mint az, amit a hazáért kiontott vérem ejtett rajta!

Hűségesen őriztétek meg ti is azt a csodálatos adományt, amit a szentségekben kaptok Istentől: a kegyelmi életet.

Szemléltetés: Nézzük végig a szentségek szimbolikus rajzait. Rajzoljuk le ezeket a hittanórán.

Házi feladat: Színezzétek ki otthon ezeket a rajzokat!

Ének: Jöjj, Szentlélek Úristen! (SZVU 259)

53. JÉZUS ELRENDELI A BŰNBOCSÁNAT SZENTSÉGÉT

Oktatói cél: Jézus az apostolokra bízta a bűnök bocsánatát.

Nevelői cél: Megköszönjük Jézusnak, hogy irgalmas hozzánk.

Bevezetés:

Ima: Mondjuk el a bánatimát!

Ének: Előttem Jézusom leborulok (SZVU 143.)

Számonkérés: Nézzük, milyen keresztkutat rajzoltatok füzetetekbe.

Visszakérdés: Mondjuk el a szentségeket! Kérdezzünk rá egyenként, hogy melyik szentség mit jelent.

I. ELŐTERJESZTÉS

Élt valahol egy *pásztorfiú*. Szinte egész esztendejét a nyáj mellett töltötte, mert éjszaka sem ment haza, esetleg időnként élelemért, tiszta ruháért. Ritkán találkozott más emberekkel, legfőljebb pásztortársaival. Ilyenkor aztán vagy szépen beszélgettek, vagy hazug meséket táltáltak ki, vagy összeverekedtek és csúnya szavakat mondtak egymásnak. Aztán megint hosszabb időre is egyedül maradt a pásztorfiú. Ilyenkor megszólt a lelkiismerete. Eszébe jutottak bűnei, amiket társaival művelt. Szerette volna ezeket valakinek elmondani, de nem volt a közelben senki. Ha ebédet hoztak esetleg testvérei, ezeknek nem merie elmondani. Ekkor egy kis gödröt ásott a földbe, ráhajolt és abba mondta bele bűneit: hazudtam, csúnyán beszéltem, ... Azt gondolta, hogy így a föld elnyeli bűneit.

Helytelenül cselekedett, de jó szándékkal. A föld nem nyeli el bűneinket. Mégis látjuk, hogy milyen fontos szabadulni ezektől. Ezért intézkedett Jézus úgy, hogy ne a földbe kelljen belekiáltani bűneinket, hanem egy egészen megbízható ember fülébe suddogni, hogy így megszabadulhassunk a bűntől.

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, hogyan gondoskodott Jézus bűneink eltörléséről.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: bűnbocsánat, gyónás, feloldozás, bűnbocsájtó hatalom.

1. Jézus, föltámadása napján este megjelent az apostoloknak. Azok alaposan megijedtek, de Jézus bátorította őket:

– Békesség nektek, én vagyok, ne féljete!

Azután engedte, hogy megérintsék és lássák, hogy nem kísértet. Miután még evett is velük, rájuk lehelt, és azt mondta:

– Vegyétek a Szentlelket! Akinek megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer, s akinek megtartjátok, az bűnben marad!

2. Ezekkel a szavakkal Jézus átadta apostolainak a bűnbocsájtó hatalmat. Ezzel a hatalommal sokkal nagyobb csodákat tudnak művelni, mint bármiféle tudománnyal, gyógyszerrel vagy csodaszerrel. Amikor ugyanis az embert *feloldozzák*, – ahogy az Úr Jézus mondta, akkor megszabadítják a bűn betegségétől, sőt a lelki halálból is feltámasztják. Ezenkívül, visszaadják a kegyelmi életet, és besegítik az embert a mennyországba. Ennél nagyobb hatalmat Jézus nem is adhatott volna.

De mi lett volna velünk akkor, ha az apostolok nem adták volna tovább ezt a hatalmat? Akkor ma senki sem oldozna fel bennünket bűneinktől, és nem tudnánk semmiképpen visszaszerezni az elvesztett kegyelmi életet. Hála legyen Jézusnak, amiért úgy intézkedett, hogy az apostolok ezt a hatalmat adják át utódaiknak, a püspököknek, azok pedig a papoknak.

Most tehát minden püspöknek és felszentelt papnak megvan a hatalma, hogy feloldozzon, vagyis megbocsássa a bűnöket. Ezt akkor teszik meg, amikor *gyónunk*. Ezért mondjuk, hogy a bűnbocsánat szentsége maga a gyónás. Ahogy a test betegségét az orvos gyógyítja, úgy gyógyítják a lelkiatyák a lelki betegségeket, a bűnöket. Mindannyiszor, ahányszor Jézus nevében gyóntatnak.

3. De kérdezzük csak meg, hogy a papok mindig és mindenkinek megbocsájthatják-e bűneit? Talán hallottunk már olyan esetről, amikor valaki azt mondta gyónás után, hogy a pap nem oldozta föl.

A pap Jézus nevében és őhelyette bocsájtja meg a bűnöket, tehát csak azt oldozhatja föl, akit maga Jézus is feloldozna. Kiket oldozott föl Jézus? Csak olyanokat, akik igazán bánták bűneiket, és javulni akartak. Bizonyára Jézus sem oldozott volna föl olyan gyónót, aki azt mondja:

– Jézusom, én loptam, és ezután is lopok!

Vagy:

— Nem jártam templomba, de ezután sem akarok járni!

Vagy:

-- Haragszom az édesapámra, de nem bocsájtok meg neki, hanem ezután is haragszom rá.

Ezek nem bánják igazán bűnüket, ezért a pap sem oldozhatja fel őket.

Foglaljuk össze:

- Melyik szentség által szabadulunk meg bűneinktől?
- Mikor rendelte el Krisztus Urunk a bűnbocsánat szentségét?
Kiknek adta át Jézus a bűnbocsájtó hatalmat?
Kikre szállott az apostolokról a bűnbocsájtó hatalom?
- Mikor bocsájtják meg a püspökök és papok bűneinket?
- Hogyan nevezzük a bűnbocsájtást? (feloldozás).

III. ALKALMAZÁS

A) *Konrád lovag* nagyon súlyos bűnt követett el. Elzarándokolt Rómába, hogy földoldozást nyerjen. A gyóntató atya azonban nem merte feloldozni a súlyos bűnök alól, hanem láncot helyezett a lovag kezére, mint bilincset. Azt a feladatot adta neki, hogy keresse fel a szentek sírját, és ahol a bilincs lehull a kezéről, ott elnyeri a bűnbocsánatot. Akkor kaphat feloldozást. A legenda szerint hazánkban Szt. Imre sírjánál hullott le a bilincs Konrád kezéről. Nagy örömmel ment el ezután a templomba, hogy földoldozást nyerjen.

A bilincs a bűnt jelképezi. A bűnös ember lelke is bilincsben van. Ha őszintén szabadulni akarunk ettől, és bánjuk bűneinket, akkor a pap feloldozása elég ahhoz, hogy lehulljon lelkünkéről is a bűn bilincse. Ezért menjünk mindig szívesen gyónni.

B) A gyermekek valahol éppen első szentgyónásukat végezték. *Jóska* nagyon izgult a gyónástól. Odaállt a sor végére és arra gondolt, hogy közben majd szépen megszökik, és azt hazudja, hogy már meggyónt. Ekkor érdekes látványban volt része. Figyelte a gyerekeket, amikor bementek a gyóntatószékbe, és úgy vette észre, mintha ruhájukon nagy sáros, és olajos foltokat látott volna. Amikor viszont kijöttek, ragyogó tiszta ruhában voltak. Ekkor saját magára is nézett, és látta, hogy bizony az ő ruhája is szutykos és olajfoltos. Így nem mehet haza, hiszen tiszta ruhában jött el otthonról. Úgy látszik, hogy tisztulni csak a gyóntatószékben

lehet. Most már örült, hogy rákerült a sor, és ő is bement gyónni. Amint bűneit sorolta fel, látta, miként tűnik el egy-egy folt a ruhájáról, amikor bűnét bevallotta. Most már boldogan sorolta végig, hogy így ő is tiszta ruhában mehessen haza.

Persze a gyermekeknek nem a ruhájuk volt szennyes, hanem a lelkük. Így még nagyobb örömet jelentett számukra, hogy tiszta lélekkel mehetek haza a szentgyónás után. Ezért kell mindig örömmel és készséggel járulnunk szentgyónáshoz.

Szemléltetés: A Bibliából: Jézus megjelenik az apostoloknak feltámadása napján.

Táblarajz.

Házi feladat: A pap gyóntatáskor stólát tesz a vállára. Rajzolj füzetedbe egy stólát.

Ének: Leborulva áldlak (SZVU 119.)

vagy Örvendetes napunk támadt (SZVU 90.)

54. HOGYAN KÉSZÜLÜNK A SZENTGYÓNÁSRA?

Oktatói cél: A szentgyónásra lelkiismeretvizsgálattal és bánattal készülünk.

Nevelői cél: Szentgyónásunkat mindig komoly készülés előzze meg!

Bevezetés:

Ima: Miatyánk. — Bánatima.

Ének: Bűnbánóknak menedéke (SZVU 58.)

Számonkérés: Mutassátok csak a stóla rajzát? Minek a jelképe a stóla?

Visszakérdés: Az előző óra anyaga és a szentségek.

I. ELŐTERJESZTÉS

Jézus egy alkalommal a következő példabeszédet mondta. Volt egy gazdag ember, akinek két fia volt ... (lásd a tankönyvet).

Célkitűzés: Ma megtanuljuk, hogyan kell megvizsgálunk lelkiismeretünket.

II. KIFEJTÉS

1. Amikor a tékozló fiú éhezett és nyomorgott, édesapjára gondolt. Milyen súlyosan megsértette őt bűneivel! Mikor maga elé idézte bűneit, akkor fájt a szívének, amiért ezekkel megbántotta atyját. Bár csak ne tettem volna!

Amikor gyónni készülünk, mi is végiggondoljuk bűneinket, de először a Szentlélek Úristen segítségét kérjük. Ő világosítson fel bennünket, hogy minden bűnünk eszünkbe jusson, amelyekkel megbántottuk a mennyei Atyát. Ezért így imádkozunk:

„Jöjj el, Szentlélek Isten, világosítsd meg értelmemet, hogy minden bűnöm eszembe jusson. Segíts meg, hogy azokat igazán megbánjam. Őszintén meggyónjam, és gyónásommal megjavuljak. Ámen”

2. Most vegyük kezünkbe a lelki tükröt. Azt mondjátok, hogy nincs itt? De igen, itt van. Hol? A hittankönyvetekben. Nyissátok ki! Most szépen végigolvassuk a lelki tükröt, és mindegyik bűnnél lelkünkbe nézünk, majd megkérdezzük: ezt a bűnt elkövettük-e vagy sem. Ha úgy találtuk, hogy valamelyik bűnt elkövettük, akkor azt megjegyezzük magunkban, esetleg egy papírdarabra le is írjuk. Pl. szentmisét mulasztottam. Első gyónásaink alkalmával jó, ha leírjuk bűneinket, mert esetleg a gyóntatószékben nem jut eszünkbe.

Mit kell tehát megjegyeznünk? Elsősorban a bűneinket, azután halálos bűnöknél azt is megkérdezzük, hogy hányszor követtük el azokat.

Ha másoknak kárt tettünk, meg kell gondolnunk, hogyan tudjuk azokat jóvátenni.

Most menjünk végig a lelkitükör felsorolásán. Miket találunk ott? A bűnöket, mégpedig a tízparancsolat sorrendjében, mert így könnyebben meg tudjuk jegyezni azokat.

Most én lassan olvasom a bűnöket, ti pedig csak gondolkodtok, és megjegyzitek magatokban, hogy az említett bűnt elkövettétek-e vagy sem. (Vegyük végig a tankönyvből a 8–10 éveseknek szóló lelkitükröt.)

3. Most már látjuk bűneiket. Szeretnénk megszabadulni azoktól. Ehhez legfontosabb: hogy *bánjuk meg bűneinket*.

Emlékeztek Szt. Péter apostolra? Amikor Jézust Kaifás főpaphoz hurcolták, Péter is belopakodott a főpap udvarába. Ott néhány szolga ráismert és háromszor is szemébe mondta:

– Te is Jézus tanítványa vagy!

Péter megijedt és mindháromszor letagadta:

– Nem vagyok! Nem ismerem ezt az embert.

Közben arra haladt át Jézus a poroszlókkal. Tehát azokkal a katonákkal, akik Jézust fogva tartották és bántalmazták. Jézus ránézett Péterre. Akkor rádöbrent Péter, hogy milyen gyáván és csúnyán viselkedett. Nagyon szomorú lett és gyorsan kiment a főpap udvarából. Kint aztán sírásra fakadt. Nagyon megbánta bűnét. Nemcsak egyszer, hanem később is, amikor eszébe jutott.

Nekünk is arra kell gondolnunk, milyen sokat szenvedett értünk Jézus. Nézzünk rá a feszületre, és gondoljunk arra, hogy a mi bűneink is fájdalmat okoztak Jézusnak. Ha igazán bánjuk bűneinket, akkor azt is megígérjük, hogy többet nem vétkezünk.

Péter is megígérte és meg is tartotta ígéretét. Később sokat szenvedett Jézusért. Megverték, börtönbe vetették, mert Jézus nevében tanította az

embereket, végül pedig kereszten halt meg ő is. Jézushoz azonban mindvégig hű maradt.

Mi is *megfogadjuk*, hogy a bűnt, és a bűnre vezető alkalmat elkerüljük. Nem barátkozunk azokkal a társakkal, akik bűnre csábítanak bennünket. Nem nézegetjük a boltban azokat az édességeket, amelyek lopásra ingerelnek. Nem kapcsoljuk be a TV-t, ha tanulni vagy imádkozni akarunk.

Foglaljuk össze:

- *Mit kell tennünk először, amikor gyónáshoz készülünk?*
- *Mit kell tennünk másodszor, ha gyónni akarunk?*
- *Mi a legfontosabb, ami nélkül nem nyerhetünk bocsánatot?*
- *Milyen bűnöket kell okvetlenül meggyónnunk?*

III. ALKALMAZÁS

A) *Guido*, a kis francia fiú olyan volt, mint ti. Szeretett játszani, édességeket enni, még lustálkodni is. De mióta elsóáldozásra készült, minden este szigorúan megvizsgálta lelkiismeretét, és mindennap kitűzte magának valamelyik hibáját, hogy azt holnap legyőzi. Másnap aztán különösen vigyázott, hogy sikerüljön megtenni, amit elhatározott. Nagyon örült, ha valóban sikeresen küzdött hibái ellen. Guido valóban nagyon széplelkű gyermek lett.

Nekünk is nagy segítséget nyújt a lelkiismeretvizsgálat, hogy tudjunk napról-napra sikerrel küzdeni bűneink ellen. Tegyük úgy, mint Guido tette.

B) *Péter* makacs fiú volt. Egyik napon engedély nélkül elment társaival fürdeni a halastóra. Szülei már nagyon aggódtak miatta, mert a többi gyermektől megtudták, hogy együtt voltak a halastónál. Arra is gondoltak, hogy nem fulladt-e a vízbe? Mikor aztán nagy késve hazajött, a szülők felelősségre vonták és megmondták neki, hogy nagyon súlyosan megbántotta őket, amiért bocsánatot kell kérnie. Amíg ezt meg nem teszi, nem kap vacsorát. A bocsánatkérés igen nehéz feladatot jelentett a makacs fiúnak. Azt gondolta, hogy inkább nem eszik. De azt is látta, hogy szülei nagyon szomorúak miatta. Korgott a gyomra, és sajgott a szíve is. A szülők nem szóltak hozzá.

Mikor aztán eljött a lefekvés ideje, Péter mégiscsak odaosont édesanyjához és sirva kérte:

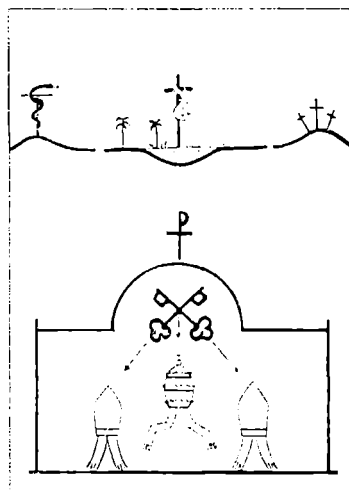
— Édesanyám! Bocsásson meg, többet ilyet nem teszek! — A jó anya természetesen megbocsájtott, Péter kapott vacsorát, és most már nyugodt lelkiismerettel feküdt le.

Mi is csak akkor feketünk le nyugodt lelkiismerettel, ha belátjuk bűneinket és Mennyei Atyánktól minden este bocsánatot kérünk.

Szemléltetés: A Bibliából a tékozló fiú története. Táblarajz.

Házi feladat: Otthon végezz lelkiismeretvizsgálat. Írd föl bűneidet egy papírlapra, de azt jól rejtse el, hogy senki se olvashassa!

Ének: Bűnbánóknak menedéke (SZVU 58.)

55. HOGYAN GYÓNUNK?

Oktatói cél: Ismertetjük a gyónás helyes módját.

Nevelői cél: Mindig komoly lélekkel járuljunk a szentgyónáshoz.

Bevezetés:

Ima: Bánat imádság.

Ének: Édes Jézus neked élek (SZVU 113.)

Számonkérés: Nézzük, hogyan sikerült otthon a lelkiismeretvizsgálás?

Visszakérdés: Az előző két leckéből.

I. ELŐTERJESZTÉS

Egy farizeus meghívta Jézust, hogy egyék nála. Betért hát a farizeus házába és asztalhoz ült. Élt a városban egy rossz hírű nő. Amikor megtudta, hogy Jézus a farizeus házában vendégeskedik, alabástrom edényben illatos olajat hozott. Megállt hátul Jézus lábánál, és sírva fakadt. Könnyeit Jézus lábára hullatta, majd hajával megtörölte, elárasztotta csókjaival és bekente illatos olajjal.

Jézus így szólt az asszonyhoz:

– Bűneid bocsánatot nyernek!

Erre a vendégek összesúgtak.

– Ki ez, hogy még a bűnöket is megbocsátja?

Jézus ismét az asszonyhoz fordult:

– A hited megmentett, menj békével (Lk 7, 36–50).

A bűnös nő megbánta bűneit és nagy szeretet gyulladt szívében Jézus iránt. Ezért Jézus megbocsátotta bűneit.

Célkitűzés: Lássuk, a mi bűneinket hogyan bocsátja meg Jézus?

II. KIFEJTÉS

1. A tékozló fiú bizony piszkos, rongyos és éhes volt. Hol talált nyomorúságára gyógyulást? Nem mehetett cimboráihoz, bűntársaihoz, hanem elment atyjához. Újra remélhetett ételt és tisztaságot. Mit kellett

cselekednie? Beismernie, hogy rosszul viselkedett atyjával szemben, és bocsánatot kellett kérnie. Atyja megbocsájtott neki. Így nemcsak testileg, hanem lelkileg is újjászületett. Helyreállt a szeretet apa és fia között, immár lakomához is ülhettek.

A bűnös asszonynak, aki Jézushoz ment, szólnia sem kellett, mert Jézus a bánatkönyekből meggyőződött, hogy ez az asszony nagyon vágyik a megtisztulásra. Mivel a zsidóknál étkezéskor lábukat is feltették az ülő kerevetre, ezért tudott az asszony Jézus lábaihoz férni, és azokat könnyeivel öntözni. Őszinte bánatáért és szeretetéért megkapta a feloldozást Jézustól.

Gyónáskor mi is visszamegyünk a Mennyei Atyához, meg akarunk tisztulni. Visszkapjuk a megszentelő kegyelmet, ha azt súlyos bűnnel elvesztettük. De kisebb bűneinktől is szabadulni akarunk, hogy Istennek tiszta gyermekei lehessünk.

Nézzük most, hogyan történik ez a lelki megtisztulás?

2. Már otthon *megvizsgáljuk* lelkiismeretünket. Ha fejben nem tudjuk megtartani bűneinket, akkor felírjuk egy papírlapra, hogy el felejtjük.

A templomban azután amikor ránk kerül a sor, bemegyünk a gyóntatószékbe.

– Köszönünk, letérdelünk és keresztet vetünk.

— Aztán ezt mondjuk: Gyónom a mindenható Istennek, és neked lelkiatyám, hogy utolsó gyónásom óta ezeket a bűnöket követtem el. Utoljára gyóntam:

— Ezután elsoroljuk bűneinket. Legkönnyebben a parancsolatok sorrendjében. Hogyan gyónunk jól?

a) *Őszintén*. — Ez azt jelenti, hogy minden szépítés nélkül elsoroljuk összes elkövetett bűnünket. Akkor tisztulunk meg igazán, amikor bevalljuk. Ne maradjon semmiféle folt a lelkünkön.

b) *Teljesen*. — A *halálos bűnöket* okvetlen meg kell gyónnunk. Sőt azt is meg kell mondanunk, hogy hányszor követtük el. Ha valaki csak egy halálos bűnt is kihagy szándékosan gyónásából, ezzel súlyosan vétkezik, szentségtörést követ el. Ezt úgy tudja helyrehozni, hogy a következő gyónásakor bevallja a szentségtörést, és megismétli egész gyónását. — Ha kardigánodat hibásan kezded begombolni, elrontod az egész gombolást. Ahhoz, hogy jó legyen, először végig ki kell gombolnod, és újra kezdeni előlről. Így van a bűnök kihagyásával is.

A kis bűnöket is meggyónjuk, de ha mégis véletlen, vagy akár szándékosan is kimaradna, ezzel nem követünk el szentségtörést, nyugodtan

mehetünk áldozni (így pl. párszor elmulasztottam az imát). A kis bűnök nem szoktuk szégyellni, de a nagyokat, pl. káromkodást, lopást, szemérmertlenséget, igen. Mégis meg kell mondanunk ezeket. Az orvos előtt is szégyenkeznek az emberek, ha le kell vetkőzniök. A gyógyulás érdekében azonban mégis megteszik.

Mi a szentgyónásban gyógyulni akarunk. Viszont, gyónás után annál nagyobb lesz az örömünk, minél őszintébben elmondjuk minden bűnünket. Sokszor látjuk, milyen mosolyogva jönnek ki a gyermekek a gyónatószekéből. Ez a megtisztulás öröme.

Ha véletlenül maradna ki a gyónásból halálos bűn, emiatt nem kell azonnal visszamennünk, hogy meggyónjuk, hanem elég, ha a következő gyónásban megmondjuk, hogy ezt vagy azt a bűnt kifelejtettük a gyónásból.

c) *Nyugodtan.* — Ez azt jelenti, hogy szépen, halkan suttogva beszélünk. Nem kell idegeskednünk, vagy attól félni, hogy mit mond a lelkiatya. Mégkevésbé féljünk attól, hogy a gyónatató kibeszéli bűneinket. A papnak ezt semmiféle körülmények között nem szabad megtennie. Még a halált is inkább vállalnia kell, semhogy a gyónási titkot elárulja. Bizony volt *olyan pap*, aki elfogadta a hamis bírósági ítéletet és a 10 évi börtönt, hogy megőrizze a gyónási titkot, és csak azután derült ki ártatlansága.

d) *Figyelmesen.* — Ne csak arra figyelj, hogy te mit mondasz, hanem arra is, hogy a lelkiatya mit mond neked. Figyeld meg, milyen *elégtételt* ad, mert azt a szentgyónás után el kell végezned. Tedd ezt szívesen, mert azzal esetleg nagyon sokat könnyítesz a tisztítóhely szenvedésein.

e) *Alázatosan.* — Ne dicsekedj: én mindennap imádkoztam; én nem káromkodtam; nem loptam ... Másokra se utalj gyónásodban pl. Gyuri beszélt rá, Pali még többet lopott. Csak a saját bűneidet mondd el, ne másokét.

Most foglaljuk össze, hogyan is kell jól gyónni! Őszintén, teljesen, nyugodtan, figyelmesen, alázatosan. A kezdőbetűket összefoglalva ez a szó jön ki: ó-te-nyug-fi-a. Hogyan fejezzük be a gyónást?

Amikor a lelkiatya feladta az elégtételt, mi elmondjuk a bánatimát: „Teljes szívemből bánom minden bűnömet, mert azokkal a Jó Istent megbántottam. Erősen fogadom, hogy Isten segítségével a jóra töreksem és a bűnt kerülöm.” Amikor a lelkiatya feloldozáskor keresztet vet ránk, mi is keresztet vetünk magunkra. Utána még ezt mondja: Magasztaljuk Istent, mert jóságos hozzánk! Erre így válaszolunk: Mert

örökké szeret minket.” Ezután köszönünk, és eltávozzunk. Az elégtételt mielőbb elvégezzük.

Foglaljuk össze:

- Milyen bűnöket kell okvetlen meggyónnunk?
- *Hogyan kell bűneinket meggyónnunk?*
- *Mit mondunk a gyónás elején?*
- *Mit mondunk a gyónás végén?*
- *Mit teszünk a szentgyónás után?*
- Mit követ el az, aki halálos bünt szándékosan kihagy?
- Hogyan kell ezt jóvá tenni?
- Miért nem kell félnünk, hogy a pap kibeszéli bűneinket?

III. ALKALMAZÁS

A) Egyik plébániámon híveim többségben szénbányászok voltak. Abban az időben még a bánya kijáratoknál nem mindenütt állt rendelkezésükre fürdőhely. Meg aztán legtöbbször olyan fáradtak voltak, hogy még a fürdéshez sem volt erejük. Bizony, egy műszak után nagyon piszkosak, szénporosak voltak. Amikor hazaérkeztek, feleségük első dolga volt, hogy fürdővizet készítsen számukra. Mi lett volna, ha csak úgy szénporosan lefeküdtek volna a tiszta ágyba? Mindennap ágyneműt kellett volna mosni. Mennyire örültek, amikor megszabadultak a portól, piszoktól. Hlyenkor nemegyszer mondták:

- Valósággal újjászülettem! Élvezték a tisztaság örömét.

A léleknek ilyen fürdője a szentgyónás. A jó szentgyónás után mi is érezzük amit a bányászok a fürdés után: valósággal újjászületünk, hiszen Isten elengedi bűneinket és visszaadja a kegyelmi életet. Ez a mi nagy örömünk.

B) Egy öreg rab éveket töltött a börtönben. Egyszer megbetegedett. A rabkórházban meglátogatta őt a lekipásztor. Odaült az öreg ágya mellé és beszélgetni kezdett vele. Lassan a szentgyónásra terelte a szót. Az öreg akkor bevallotta, hogy életében sohasem gyónt. Elmondta, hogy gyerekkorában iskola helyett csavargott; hittanra, templomba, nem járt, és minden gazemberségben benne volt. A pap megkérdezte tőle:

- Szeretne-e bűneitől megszabadulni?

Az öreg meghatottan mondta, hogy igen.

Másnap a lelkiatya felkészítette a gyónásra. Mikor megkapta a feloldozást, azt mondta: alig tudja elhinni, hogy neki a jó Isten megbocsájtotta bűneit. A szentáldozás még jobban meghatotta. Csendesen hullottak a könnyei, meg a többi betegéi is, akik a szobában voltak. Néma csendben figyelték az öreg boldogságát.

Egy kis idő múlva az öreg így szólt a paphoz:

— Lenne egy kívánságom. Mesélje el az embereknek, hogy milyen rossz életet éltem; hogy életemben nem gyóntam, és nem áldoztam. Pedig a gyónással és áldozással mennyire más ember lehettem volna. Most az életem végén boldog vagyok, hogy Istennek ebben a nagy ajándékában részesülhettem.

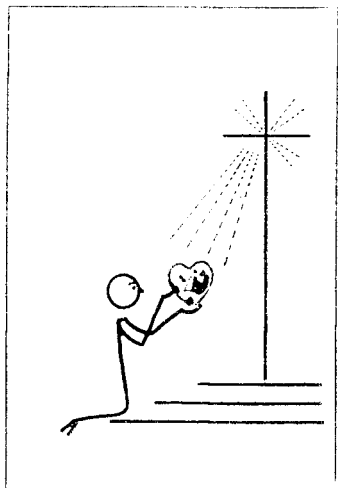
Mi is boldogok lehetünk, hogy a szentgyónásban Isten a lelki tisztaság és a kegyelem nagy ajándékában részesít minket. Menjünk mindig szívesen gyónni!

Szemléltetés: Rajz vagy fénykép a gyónó gyermekről.

Táblarajz.

Házi feladat: Írd le füzetedbe a bánatimát!

Ének: Keresztények sírjátok (SZVU 71.)

56. JÉZUS MEGÍGÉRI AZ EUCHARISZTIÁT

Oktatói cél: Jézus az Eucharishtiában önmagát adja nekünk.

Nevelői cél: Mindig örömmel vesszük Jézus csodálatos ajándékát.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk. – Hét szentség.

Ének: Ez nagy szentség valóban (SZVU 112.)

Számonkérés: Nézzük, hogy írtatok le a bánatimát. Ezt megtanuljuk és minden este mondjátok el.

Visszakérdés: A bűnbánat szentségéből.

I. ELŐTERJESZTÉS

A Galileai-tó partján, távol a falvaktól és városoktól, sok ember gyülekezett Jézus köré. Egész nap hallgatták őt, és szinte megfélemeztek magukról. Eszükbé sem jutott az étel. Estefelé Jézus már látta, hogy ez a sok ember nem tud elmenni, hogy kenyeret vegyen, és ezért megkérdezte Fülöp apostoltól:

– Honnan vesszünk kenyeret, hogy ehessenek?

– Kétszáz dénár ára kenyér sem elég, hogy valami jusson mindenkinek.

Egyik tanítvány jelentette:

– Van itt egy gyermeknél öt árpakenyér és két hal. De mi ez ennyi népnek?

Jézus hagyta:

– Telepítsétek le az embereket. – Azok letelepítették a fűre. A férfiak kb. ötezren voltak.

Most osszátok szét úgy, – mondta Jézus – hogy mindenki kapjon belőle annyit amennyit akar.

A tanítványok mindenkinek osztottak, mindenki evett, amennyit akart. Étkezés után még tizenkét kosár maradékot szedtek össze. A jólakott tömeg mindjárt úgy fellelkedett, hogy Jézust királlyá akarta tenni. Ő azonban eltűnt szemük elől.

Jézus e csodával meg akarta mutatni, hogy ő tud és akar az embereknek kenyeret adni úgy, hogy minden éhező ember jóllakjon. Fontos az, hogy az emberek higgyenek ebben.

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, miképpen ígérte meg Jézus minden ember számára a lelki kenyeret, az Oltáriszentséget.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: Eucharisztia, Oltáriszentség, Emberfia, tabernákulum, oltárszekrény, örökméc, kehely.

1. A kenyérszaporítás utáni napon az emberek ismét keresték Jézust. Kafarnaum városában találták meg. Jézus így szólt hozzájuk:

– Kerestetek, mert ettetek a kenyérből és jóllaktatok. Most már ne romlandó eledelért fáradozzatok, hanem olyanért, amely megmarad az örök életre. Ezt az Emberfia adja nektek.

Ők így feleltek:

– Urunk, adj nekünk mindig ebből a kenyérből!

Jézus így szólt:

– *Én vagyok* a mennyből alászállott, élő kenyér. Aki e kenyérből eszik, örökké él. A kenyér, melyet adok, a *testem* a világ életéért (Jn 6, 51).

Erre vita támadt a zsidók között:

– Hogyan adhatja ez testét eledelül?

Jézus azt mondta:

– Bizony, mondom nektek, ha nem eszitek az Emberfia testét, és nem isszátok a vérét, nem lesz élet bennetek (Jn 6, 52–53).

2. Jézus tehát azt állítja, hogy ő maga lesz az élő kenyér, s ő biztosítja számunkra a *kegyelmi életet*, amit a keresztségben kaptunk meg először. De hogyan lehet az, hogy a kenyér él? Úgy, hogy Jézus maga lesz a kenyérben. Megjelenik benne anélkül, hogy mi ezt látnánk. Föltámadása után Jézus meg tudta tenni, hogy megjelent apostolainak, majd eltűnt közülük anélkül, hogy ajtót kellett volna nyitni. Tanítványai tehát akkor látták, amikor Jézus úgy akarta, hogy lássák. Éppen így elrejtetheti magát a kenyér színe alatt is.

a) Az *utolsó vacsoráról* már tanultunk a múlt évben. Mit mondott Jézus a kenyérre? „Ez az én testem”. És a bor felett: „Ez az én vérem kelyhe”. Hozzátette: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre”. A kenyérből tehát Jézus teste, a borból Jézus vére lett.

Így ő valóban testét és véré, vagyis önmagát adja nekünk. Így lesz táplálékunk és vendégünk is. Miért fontos ez? Hallottátok, milyen kijelentést tett Jézus. „Bizony, mondom nektek, ha nem eszitek az Emberfia testét, és nem isszátok véré, nem lesz élet bennetek. Aki eszi az én testemet, és issza a véretem, annak *örök élete* van, és én feltámasztom az utolsó napon.”

Jézusnak ezt a tanítását először nehezen értették meg, de a tanítványok kezdettől hittek benne.

b) Mi a szentmisében csak ostyát és bort látunk, de Jézus meg tudja tenni, hogy ő megjelenik az ostya és a bor külső színe alatt. Megtehetné azt is, hogy látható módon jelenik meg. — Egyszer meg is tette a szentéletű francia király kápolnájában. Amikor a pap felmutatta a szent ostyát, kezében egyszerre csak egy kisgyermek jelent meg. Ezzel bebizonyította, hogy éppen úgy jelen van a kenyér és bor színe alatt, amint ott van egy kisgyermek alakjában.

Hogyan van jelen Jézus a kis darab kenyérben? Egészen és osztatlanul. Ha pedig eltörjük az ostyát, akkor minden darabjában újra az egész Jézus jelen lesz. Jézust nem lehet megosztani. Hogy van ez? Nézz bele egy tükörbe. Hány fejet látsz benne? Egyet. Ha kettétöröd a tükröt és most belenézel a tükörbe, vajon fél felet látsz benne? Ugy-e, ismét csak egészet. Így történik akkor is, ha még a felet is tovább töröd. Így Jézus is teljesen jelen van a kisebb vagy nagyobb, vagy akár darabka ostyában is.

Mivel Jézus egészen itt van az Eucharisziában, ezért tiszteletből és imáadásból térdet hajtunk előtte. Nézzük csak meg, hogyan? Jobb térdrel és egyenesen. Keresztet vetni nem kell.

Miről tudjuk meg, hogy a templomban ott van az Eucharisztia? Arról, hogy előtte egy kis vöröses lámpa ég. Ezt *örökmécnek* nevezzük. Ugyanis éjjel-nappal jelzi, hogy ott van Jézus. Hol van? Egy kis szekrénykében, aminek neve: *oltárszekrény*, vagy *szentségház*, latinul *tabernaculum*. Ebben a szekrényben, aranyos kehelyben őrizzük az Eucharisziát. A kehely szép talpas pohár, de nem üvegből, hanem értékes fémből. Ennek a kehelynek teteje is van. Áldoztató kehelynek nevezzük, mert ebből osztja ki a pap az Eucharisziát az áldozóknak.

Foglaljuk össze:

- *Mi az Oltáriszentség?* (Eucharisztia)
- *Hogyan van jelen Jézus az Oltáriszentségben?*
- *Mikor rendelte Jézus az Oltáriszentséget?*

- Miben őrizzük?
- Hogyan fejezzük ki tiszteletünket?
- Miről ismerjük fel, hogy ott van a templomban az Eucharisztia?

III. ALKALMAZÁS

A) Mikor Amerikában a pogányoknak hirdették az evangéliumot, az indiánok elfogtak egy jezsuita atyát, vagyis misszionáriust. Borzalmasan megkínozták, egy fához kötözve. Szemeit kiszúrták, húsát leszaggatták. Ő a legnagyobb szenvedéseket is némán tűrte. A pogányok bámulattal néztek rá. Mikor aztán meghalt, a törzsfőnök azonnal kivette a szívét, darabokra vágta és megetette vitézeivel. Azt hitte, hogy ezzel az atyának emberfeletti bátorsága átszáll az ő vitézeinek szívébe is.

Számunkra is nagy erőforrást jelent harcainkban, hogy Jézus lelkünk tápláléka. Belőle nem egy darabot kapunk, hanem egészen eljön hozzánk minden szentáldozásban. Ezért kell gyakran és szívesen áldozni.

B) Az ősegyházban nem voltak templomok, ezért először magánházaiknál ünnepelték az Eucharisziát. A pogányok azonban gyakran rájöttek erre, s akkor összefogdosták és börtönbe vetették a keresztényeket. Ezért kénytelenek voltak elbújni a föld alatti folyosókon, az ún. katakombákban. Bizony itt is nagy rettegések között tarthattak csak szentmisét, mert a pogányok mindig leselkedtek rájuk. Minden szentmisén az életükkel játszottak. Ennek ellenére, lehetőleg senki sem maradt le a szentmiséről. A betegeknek és foglyoknak pedig titokban vitték el az Eucharisziát.

Jó nekünk, hogy mi békében és szép külső díszben ünnepelhetjük a szentmisét. Soha nem volna szabad elmaradnunk, legalább a vasárnapi szentmiséről. De hétköznap is örüljünk, ha részt vehetünk a szentmisén.

Szemléltetés: Kép az utolsó vacsoráról, vagy a mai szentmiséről.

Táblarajz.

Házi feladat: Lehetőleg naponta látogassatok be a templomba, s legalább szép térdhajtással és egy kis imádsággal köszöntsétek az Úr Jézust.

Ének: Üdvözlégy Oltáriszentség (SZVU 136.)

57. JÉZUS LELKÜNK TÁPLÁLÉKA

Oktatói cél: Megtanuljuk, hogyan kell felkészülnünk a szentáldozásra.

Nevelői cél: Örömmel vesszük magunkhoz a szentségi Jézust.

Bevezetés:

Ima: Indítsuk fel a hit – remény – szeretetet.

Ének: Jöjj el, Jézus, én szerelmem (SZVU 144.)

Számonkérés: Hogyan sikerült a szentséglátogatás?

Visszakérdezés: Az előző óra anyaga.

I. ELŐTERJESZTÉS

Egyik napon a kis Márta odament a missziós atyához és azt mondta:

– Atyám, legyen szíves áldoztasson meg engem is, mint a nagyokat.

– Te még nagyon kicsi vagy, – mondta a missziós atya, – még nem ismered az Úr Jézust.

A kislány nagyon elszomorodott. Bánatában elment a templomba, leterdelt az oltár elé, és így beszélt a szentségi Jézushoz:

– Jézusom, én tudom, hogy te itt vagy. Azt is tudom, hogy te mindent megtehetsz. Nagyon szeretném, ha szentáldozáskor a szívembe jönnél. A missziós atya nem akar megáldoztatni, mert azt mondta, hogy nem ismerlek téged. Pedig tudom, hogy Isten Fia vagy. Betlehemben születted, Názáretben nevelkedted. Sok csodát tettél, mégis keresztre feszítettek. Harmadnapra feltámadtál. Látod, Jézusom, hogy ismerlek téged. Légy olyan jó, mondd meg ezt a missziós atyának.

A kislány megkönnyebbülve ment ki a templomból. Nem tudta, hogy a missziós atya mindent hallott a templomban. Mikor eljött a szentáldozás napja, a missziós atya magához hívta a kis Mártát, és megmondta neki, hogy áldozhat. Márta nagyon boldog volt. Szentáldozás után odaont az atyához és megsúgta neki:

– Tudtam, hogy Jézus meghallgatja kérésemet és segít rajtam.

Ez a kislány szépen felkészült a szentáldozásra.

Célkitűzés: Ma arról hallunk, miként készüljünk fel a szentáldozásra. Hogyan találkozzunk Jézussal?

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: szentáldozás, szentségi böjt, szentségtörés.

1. Egyik napon, amikor Jézus tanított, gyermekeket hoztak szüleik Jézushoz, de a tanítványok nem akarták őket odaengedni. Jézus ezt észrevette, és így szólt az apostolokhoz:

– Hagyjátok, hadd jöjjenek hozzám a kicsinyek. Ne akadályozzátok őket, hiszen ilyeneké az Isten országa. Azután ölébe vette és kezét rájuk téve megáldotta őket.

2. Milyen öröm lehetett a gyermekeknek, hogy Jézus ölébe vette őket. Jézus mivelünk is találkozni akar, még hozzá úgy, hogy mi fogadjuk őt szívünkbe a szentáldozáskor. Erre a nagy eseményre fel kell készülni.

Jézus csak a *tiszta szívbe* hajlandó betérni. Ő mindenek előtt az emberi lelket nézi. Ezért főleg lelkünket kell előkészíteni Jézus fogadására. Ehhez nagyon fontos, hogy előbb megvizsgáljuk lelkiismeretünket, legalább a szentmise elején. Amikor azt mondjuk: Gyónom a mindenható Istennek, — elgondolkodunk, hogy *nincs-e halálos bűn* a lelkünkön. Ha halálos bűnt találunk, akkor először gyónnunk kell, és csak utána áldozhatunk. Ilyen halálos bűnök pl.: káromkodás, durva verekedés, szülőnk súlyos megszorítása, nagyobb lopás, vagy súlyos szemérmertlenség.

Ha csak bocsánatos bűnünk van, azt megbánjuk, és utána nyugodtan mehetünk áldozni.

Ha valaki halálos bűnnel megáldozik, *szentségtörést* követ el. Ha véletlen történik, hogy kimarad egy halálos bűn, és később jut eszébe, megáldozhat, de a legközelebbi gyónásakor meggyónja azt a bűnét is, amit kifelejtett.

A szentmisén szépen és fegyelmezetten kell részt venni imával és énekléssel. A szentáldozás előtti ima a közösen elmondott Miatyánk és az Isten Bíránya. A szentáldozás után saját szavainkkal is adjunk hálát Jézusnak, hogy eljött hozzánk.

3. Testünket is fel kell készítenünk a szentáldozásra. Miben áll ez? Abban, hogy a szentáldozás előtt *egy órával* nem eszünk és nem iszunk. Víz azonban mindig szabad innunk és gyógyszert is bármikor bevehetünk a szentáldozás előtt.

Foglaljuk össze:

Ki veszünk magunkhoz, amikor áldozunk?

Hogyan készülünk a szentáldozásra?

- *Hogyan készülünk testileg a szentáldozásra?*
- *Hogyan készülünk lelkileg a szentáldozásra?*
- *Mit követ el az, aki halálos bűnnel áldozik?*
- *Mit kell tennünk, ha halálos bűnben vagyunk?*
- *Mit tegyünk, ha bocsánatos bűneink vannak?*

III. ALKALMAZÁS

A) Egy nem katolikus pap délutánonként kislányával gyakran sétált a katolikus templom felé. A kislány kérte apját, hogy menjenek be a templomba. Az apa megtette kívánságát. Amint körülnéztek a templomban, a kislány tele volt kérdésekkel. Azt is megkérdezte, hogy miért ég az öröklámpa? Az apa azt mondta neki:

– Azért ég, mert itt van az Úr Jézus. – Ettől fogva a kislány már csak ebbe a templomba akart bejönni. A nem katolikus templomban ugyanis nem volt öröklámpa, mert nem volt ott az Úr Jézus vagyis az Eucharisztia.

Mi örülünk, hogy templomunkban mindig ott találjuk Jézust az Ol-táriszentségben; de még inkább annak, hogy naponta a szívünkbe fogadhatjuk őt.

B) Egy szép templomban volt egy szoborcsoport. Kőből faragva Jézust ábrázolta, körülötte pedig a kisgyermekeket. Petike szívesen állt a gyerekek közé, hogy Jézus közelében lehessen. Egyszer olyankor ment a templomba, amikor senki sem volt bent. Megint odament a gyermekek között ülő Jézushoz. Gondolt egyet, és kezdett felmászni, hogy Jézus ölébe ülhesen. Már majdnem sikerült neki, amikor előjött a sekrestyés és leemelte onnan. Féltette ugyanis, hogy a gyermek leesik. Aztán szépen megmagyarázta neki:

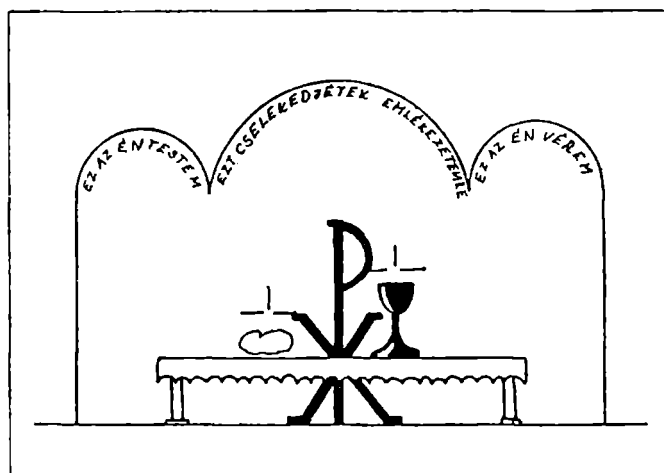
– Tudod, Petike, ez nem az igazi Jézus, hanem csak egy kőszobor. Várjál elsőáldozásig, akkor majd az igazi élő Jézus jön el a szívedbe. Akkor igazán boldog lehetsz.

Látjátok, gyerekek, most mi is óráról órára arra készülünk, hogy Jézus szentáldozáskor eljöjjön a szívünkbe. Már előre örülünk ennek a szép eseménynek.

Szemléltetés: Bibliai kép: Jézus és a gyerekek. Táblarajz.

Házi feladat: Néhány sorban köszönjétek meg Jézusnak, hogy nemso-kára eljön hozzátok.

Ének: Jöjj el, Jézus (SZVU 147.)

58. JÉZUS ELJÖN HOZZÁNK

Oktatói cél: Megtanuljuk, mit kapunk a szentáldozáskor.

Nevelői cél: Tisztelettel és szeretettel fogadjuk szívünkbe az Urat.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk.

Ének: Égből szállott szent kenyér (SZVU 114.)

Számonkérés: Nézzük, milyen hálaímát írtatok.

Visszakérdés: Az előző két óra anyaga.

I. ELŐTERJESZTÉS

Elmondok nektek, hogy a régi világban miként találkozott a bizánci császár alattvalóival. Tudjátok, hogy a császár nagy országoknak volt a feje. Alattvalóival ritkán találkozott, de akkor nagyon ünnepélyesen. – Rózsaszínre festett, gyönyörűen feldíszített nagy teremben várták az alattvalók. Minden süppedt a bársonytól és ragyogott az aranytól. Csak nagyon magas rangú emberek jöhettek ide be, szegény ember még csak nem is láthatta. Amikor az előkelő emberek összejöttek, órákig kellett várniuk, amíg a császár megjelent. Nem harang, vagy csengő vagy kürt jelezte érkezését, hanem mi? Ki se találhatók. Oroszlánok ordítása. Ekkor megnyílt a terem teteje, vagyis mennyezete, először rengeteg rózsaszírom ömlött le a várakozó emberekre, és csak ezután ereszkedett alá díszes trónuson az aranyos pompába öltözött császár. Nem a padlóig engedték a trónust, hanem csak félmagasságig. Amikor a várakozó emberek megpillantották a trónust, azonnal mindenkinek földre kellett borulnia, és nem nézhetett fel senki. Csak annyit kiálthattak: éljen a császár! Aztán a trón vissza felemelkedett és a mennyezeti ajtó bezárult.

Látjátok, mennyivel egyszerűbb és szebb az a találkozás, amikor minden császárnál nagyobb úr, a mi Urunk Jézus találkozik velünk a szentmisében és eljön a szívünkbe a szentáldozásban.

(Előterjesztésként alkalmazható a könyvből a kafarnaumi százados története!)

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, hogyan kell áldoznunk és mit kapunk a szentáldozásban?

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: kovásztalan kenyér, ostya, áldozás két szín alatt, szentségi böjt.

1. Nagy kitüntetés az, hogy személyesen jön el hozzánk Jézus. — Úgy vagyunk, mint a pogány százados, amikor Jézus kijelentette, hogy elmegy hozzá és meggyógyítja szolgáját. A százados így szólt alázattal.

— Uram, nem vagyok méltó, hogy bejöjj hajlékomba. Csak szóval mondd, és meggyógyul a szolgám.

Amikor a szent Ostyát magunkhoz vesszük, akkor tulajdonképpen Jézus jön el a szívünkbe. Gondoljunk arra, miként szoktunk a családban vendégeket várni. Nem borulunk a padlóra, mint a császár fogadásán tették, de mégis nagytakarítást végzünk, mindent a helyére igazítunk, sőt édesanyánk nagy gondnal még vendégfogadó ételeket is készít.

Jézusnál kedvesebb *vendég* nincs. Az ő látogatása számunkra a legnagyobb öröm. Amikor eljön, közvetlenül beszélgethetünk vele; mindent elmondhatunk neki.

2. Jézus azonban nemcsak vendég a szívünkben, hanem *lelkünk táplálója* is. Aki élni akar, annak táplálkoznia kell. Jézus azért maradt itt a *kenyér színében*. De hisz az ostya nem kenyér, — mondhatnátok. Valóban nem olyan kenyér, amit a boltban vehetünk. Az utolsó vacsorán azonban Jézus és tanítványai kovásztalan kenyeret fogyasztottak, mert ez volt az előírás. Laskának szoktuk ezt nevezni. Lisztből és vízből van. Ugyanígy az ostya is, amit a szentmisénél a pap átváltoztat. Ebben az Ostyában már ott van Jézus. Így lesz lelkünk táplálója. — Volt egy idős hívem, Jóska bácsinak hívták. Daganat keletkezett a torkában és nem tudott nyelni. Többször meglátogattam. Először a szilárd ételről kellett lemondania, később már a folyadék sem ment le nyelőcsőjén. Minden nap soványabb lett. Végül belehalt a koplalásba.

Az Úr Jézus azt akarja, hogy éljen a lelkünk, ezért *lelki ételről* is gondoskodott. Lelkünk is elgyengül, kifárad a küzdelemben, a nagy bűnök pedig egészen megfosztanak bennünket a lelki élettől. Hogy erre ne kerüljön sor, ezért kell a szentáldozásban táplálkoznunk Jézussal. Ettől leszünk lelkileg erősek.

3. *Hogyan történik a szentáldozás?* Amikor a pap felmutatja a szentostyát, mellünket verjük és azt mondjuk: Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak szóval mondd, és meggyógyul az én lelkem.

A szentáldozásban valóban meggyógyulunk lelkileg. Általában minden

szentmisében *szent ostyával* történik az áldozás, de kivételes esetekben az ostyát a szent vérbe is belemártja a pap, vagy a kehelyből is iszik az áldozó. Így pl. az esküvői szentmisén. Félő azonban, hogy ilyenkor a szent vér lecseppen a kőre, meg az is félő, hogy az emberek nem szívesen isznak egymás után. Mivel Jézus egészen ott van, mind az ostyában, mind a borban, ezért elég, ha egyikkel áldozunk. Szentáldozás előtt egy órával nem eszünk és nem iszunk szeszes italt. Ezt nevezzük *szentségi böjtnek*.

Amikor a pap a Szentostyát felemeli előttünk, ezt mondja: *Krisztus teste! Mi erre azt feleljük: Amen.* Ekkor kinyitjuk szánkat, és nyelvünket kissé előretolva fogadjuk a Szentostyában Jézust. Egy kis nyállal azonnal lenyeljük. A szentáldozáshoz összetett kézzel és oltárra irányított tekintettel közeledjünk. Állva áldozunk, majd minden térdhajítás nélkül visszamegyünk helyünkre.

A szentáldozás után hálaadást végzünk. Megköszönjük az Úrnak, hogy eljött hozzánk. Beszélgessünk vele legalább néhány percig.

Foglaljuk össze:

- *Mely kegyelmekben részesít minket a szentáldozás?*
- *Miért örülünk különösen a szentáldozásnak?*
- *Mit mondunk akkor, amikor a pap a szentáldozáskor a Szentostyát felénk tartja?*
- *Mit teszünk a szentáldozás után?*

III. ALKALMAZÁS

A) Ti most el sem tudjátok képzelni, milyen komoly áldozatot kellett hozni régen a szentáldozásért. Még az én gyermekkoromban is csak az áldozhatott, aki éjfélről fogva nem evett és nem ivott semmit. Még vizet sem. Még régebben a dohányzástól is tartózkodni kellett a szentáldozás előtt. – *Mikes Kelemen* írja le, hogy Rákóczi egyik tisztje Forgács Ferenc szentáldozáshoz készült. Nagy utat kellett ezért megtennie, éspedig a tengeren és csónakkal. Korán reggel érkezett, és mivel sokat kellett várnia a szentmisére, szórakozottságból pipára gyújtott. Már elszívta dohányját, amikor észbe kapott, hogy áldozni akar. Nagyon bántotta a a lelkét, hogy a hitvány dohányzás miatt le kellett mondania a szentáldozásról.

Milyen szerencsések vagytok ti! Nem kell éjfélről koplalnotok, nem

kell szomjazni, csak egy a fontos, hogy tiszta lélekkel vegyék magatokhoz az Úr Jézust. Az anyaszentegyház azt akarja, hogy lehetőleg minden szentmisén áldozzunk. Miért ne tennénk meg, különösen amikor nincs halálos bűnünk, és így gyógnunk sem kell előtte.

B) Régi kedves mese szerint egy törődött, fáradt anyóka ült nagy köteg rőzse mellett. Nem bírta tovább cipelni a terhet. Kétségbeesve nézett az égre, mintha onnan várna segítség. Egyszer csak maga az Úr Jézus állt előtte. Sajnálkozva tekintett rá, mint egykor a tömegre, akik éheztek. Meleg szavakkal vigasztalta, bátorította az öreg nénit. Végre aztán fel-emelte a rőzseköteget is. Csakhogy nem a saját vállára tette, hanem visszahelyezte az öregasszony hátára, aztán csendesen eltűnt. Szegény néni először megijedt, csalódott, de aztán mégis nekiindult a régi teherrel. Nem győzött csodálkozni, hogy most miért olyan könnyű a teher.

Jézus minden szentáldozásnál személyesen erősít meg minket, hogy tudjuk az élet küzdelmét kitartóan folytatni és keresztsjeinket vinni. Erőt ad, hogy ne érezzük terhünk súlyát.

Szemléltetés: Szentáldozási jelenet.

Táblarajz.

Házi feladat: Szüleidet, nagyszüleidet, keresztszüleidet hívd meg szépen, hogy veled együtt ők is részesüljenek majd a szentáldozásban.

Ének: Uram, nem vagyok én méltó (SZVU 139.)

59. A SZENTMISÉBEN JÉZUSSAL TALÁLKOZUNK

Oktatói cél: A szentmisében többszörösen találkozunk Jézussal.

Nevelői cél: Szívesen és öntudatosan jövünk a szentmisére.

Bevezetés:

Ima: A prefáció előtti feleletváltásokkal kezdjük az órát.

Ének: Krisztus föltámadott (SZVU 88.)

Számonkérés: Kiket hívtatok meg, hogy veletek együtt áldozzanak az első szentáldozáskor?

Visszakérdezés: A szentáldozás anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Jézus föltámadása után többször megjelent apostolainak. Egyszer két tanítványa ment Jeruzsálemből az Emmausz nevű falu irányába. Jézus hozzájuk szegődött az úton, de ők nem ismerték föl. Megkérdezte tőlük:

– Miért vagytok olyan szomorúak? – Azok elmondták, hogy milyen nagy csalódást és szomorúságot okoz nekik Jézus halála, akiről azt gondolták, hogy megváltja Izraelt.

Jézus türelmesen meghallgatta panaszaikat, azután átvette a szót:

– Ismeritek a Szentírást? Olvastátok Izajás próféta írásait, és Dávid király jóvendöléseit? Ott mindent előre megírtak, amik Jézussal megtörténtek. Tehát szenvednie kellett és úgy bemennie az ő dicsőségébe. Nem támadhatott volna föl, ha csak előbb meg nem hal.

Ilyen beszélgetés közben egyszer csak odaértek Emmauszba. Jézus úgy tett, mintha tovább akarná folytatni útját. Ők azonban nem akarták tovább engedni. Olyan nagyszerűen fejtegette nekik a Szentírást, hogy szívesen folytatták volna vele a beszélgetést. Ezért szeretettel meghívták:

– Maradj velünk, légy a vendégünk! Úgyis esteledik már, és rövidesen lemegy a nap. Jézus bement velük. Amikor asztalhoz ültek, Jézus kezébe vett egy darab kenyeret, megáldotta, és nekik adta. Erre kinyíltak szemük és megdöbbenve ismerték fel, hogy az idegen nem más, mint maga Jézus. Mire azonban magukhoz tértek, már el is tűnt szemük elől. Ők

pedig még abban az órában visszatértek Jeruzsálembe, hogy elmondják a tanítványoknak csodálatos találkozásukat, és azt, hogy miként ismerték fel őt a kenyértörésben.

Mi is minden szentmisében találkozunk Jézussal, pontosan úgy, ahogy a két tanítvány.

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, hogy mi is a szentmise?

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: igeliturgia, áldozati liturgia, áldozat, átváltoztatás.

1. Érdekes szentmisében volt része a két emmauszi tanítványnak. Akkor kezdődött, amikor Jézus hozzájuk csatlakozott az úton. Ők *beszéltek* Jézushoz, elmondták panaszukat. Azután Jézus *beszélt* hozzájuk. Mégpedig úgy, hogy a Szentírásból vette tanítását. Így egyszer csak megvilágosult szemük előtt az, amit eddig nem értettek meg, vagyis Jézus szenvedésének az értelme. Akkor világosodott meg előttük igazán, hogy Jézus szenvedése nélkül nem volna megváltás. Jézus azonban nem csak szenvedett, de fel is támadt. Erre azonban csak akkor jöttek rá az emmauszi tanítványok, mikor már behívták hajlékukba Jézust. Itt egyik perceről a másikra megismételte Jézus azt, amit az utolsó vacsorán tett: *megáldotta a kenyeret* és átváltoztatta. Tört belőle, és átadta nekik: vagyis *megáldoztatta őket*. Ebben a pillanatban látták a tanítványok, hogy ő valóban a föltámadt Jézus.

2. Így történik minden szentmisében.

A szentmise elején mi, *emberek szólunk* Jézushoz: bocsánatot kérünk, könyörgünk: Uram, irgalmazz! Imádkozunk: Dicsőség a magasságban Istennek!

Azután *Jézus szól* mihozzánk: a bibliai részekben Isten kinyilatkoztatását és Jézus evangéliumát hallgatjuk. Ezt még megtoldja a pap az igehirdetéssel, vagyis a szentírás magyarázatával. Úgy, mint Jézus az emmauszi úton.

Eddig tart a szentmise első része: az *ige-istentisztelet*, vagy *ige-liturgia*. A liturgia görög szó: annyit jelent, mint szent cselekmény. Valóban a szentmise a legszentebb cselekmény: istentisztelet.

Ennek a szent cselekménynek második része az *áldozati liturgia*. Emlékeztek rá, mikor tanultunk először az áldozatról? Beszéljük csak meg! Ugy-e, mennyire izgultunk azon, hogyan áldozza fel Ábrahám egyet-

len fiát? A kis Izsák nem is gyanított semmit abból, hogy mi atyjának a terve. Ábrahám is fájo szívvel, de mégis meg akarta tenni Isten parancsát. Mennyre örültünk azután, amikor Isten mégsem kívánta Izsák halálát, hanem megelégedett azzal, hogy egy kost áldozzanak fel neki. A *legkedvesebb áldozatot* maga Jézus mutatta be a Mennyei Atyának, aki az emberek iránti szeretetből a Golgota hegyén mindnyájunkért szenvedett és meghalt.

Látjátok, hogy a szentmisében *Jézus megújítja* ezt az áldozatot. A kenyér és a bor színében eljön az oltárra, *testét megtörjük és kiosztjuk* az embereknek lelki táplálékul. Így mindnyájan részesei leszünk Jézus áldozatának, akik részt veszünk a szentmisén.

Hogyan veszünk részt tehát a szentmisén?

- A szentmisén közösen imádkozunk és énekelünk,
- figyelmesen hallgatjuk Jézus tanítását,
- egyesülünk vele a szentáldozásban.

Háromféle módon találkozunk Jézussal. A Szentírások meghallgatásában a tanító Jézus szól hozzánk.

Másodszor az áldozatbemutató Jézussal találkozunk.

Végül harmadszor az Eucharisztikus Jézussal egyesülünk a szentáldozásban.

A szentmisébe tevékenyen bekapcsolódhatunk azzal, hogy felolvassuk a szentírási részeket, részt veszünk a minisztráns szolgálatban, perselyezünk vagy esetleg még a sekrestyési feladatokat is ellátjuk.

Lehetőleg minden szentmisén áldozzunk.

A szentmisét nem csak magunkért *ajánlhatjuk* föl, hanem másokért is: szüleinkért, testvéreinkért és halottainkért. Ha felajánljuk másokért, még buzgóbban tudunk részt venni a szentmisén.

Foglaljuk össze:

- Kiknek jelent meg Jézus az emmauszi úton?
- Miről beszélt velük?
- Miről ismerték föl?
- Mi hol találkozunk Jézussal legközelebb?
- *Mi történik a szentmisében?*
- *Hogyan veszünk részt a szentmisén?*
- *Melyek a szentmise fő részei?*
- Mit jelent ez a szó: liturgia?

III. ALKALMAZÁS

A) Egy kisfiú első szentáldozásra készült. Örömet csak az zavarta, hogy szülei nem jártak templomba. Hiába kérte őket szép szavakkal, nem voltak hajlandók erre. Ekkor elhatározta, hogy minden héten két nap áldozatot hoz a jó Istennek és azt felajánlja szülei megtéréséért. Ezen a heti két napon jó fél órával korábban kelt föl és elment a szentmisére. Az egyik szentmisét apjáért a másikat anyjáért ajánlotta föl.

Egyik nap aztán édesanyja kíváncsian utána lopakodott, hogy megtudja, hova megy fia ennyivel korábban. Ámulva látta, hogy a gyermeke a templomba megy, ahol térden állva imádkozik. Szentmise után megvárta a templomajtóban és megkérdezte, miért jön korán a templomba? A kisfiú őszintén felelt:

— Tudod, anyukám, tegnap édesapámért, ma pedig teérted hallgattam szentmisét. — Áldozata nem volt hiábavaló, mert a következő vasárnapon szülei már ott voltak vele együtt a templomban.

B) A szentmisével tudjuk legjobban kifejezni hódolatunkat a jóságos Isten iránt. — *Egy francia főpap* fiatal korában misszionárius volt Amerikában az indiánok között. Térítő útja során vad vidékre jutott. Napokig járta az őserdőt, míg végre énekhang ütötte meg a fülét. Elindult a hangok irányába, és csakhamar egy tisztásra érkezett. Középen egy fából ácsolt keresztet látott, körülötte a bennszülöttek térdeltek és nagy áhítattal miseéneket énekeltek. Megtudta tőlük, hogy 50 évvel azelőtt jártak ott misszionáriusok, akik apáikat Krisztus hitére vezették. Az atyák elhaltak, de ők azóta sem pártoltak el Krisztustól. Vasárnaponként ilyen módon hódolnak neki.

A missziós atya most gyorsan oltárt épített és szentmisét mutatott be nekik. Amikor Úrfelmutatáshoz érkeztek, az indiánok gyülekezete felzokogott. Így kiáltottak:

— Ez az! Ez a mi Krisztusunk áldozata! Erre tanították az atyák szüleinket. Áldott legyen Krisztus itt közöttünk!

Örülhetünk, hogy nekünk nem kell évekig várnunk a szentmise bemutatására. Imádkozzunk, hogy legalább minden vasárnap módot találjunk a szentmisén való részvételre.

Szemléltetés: Az utolsó vacsora.

Táblarajz.

Házi feladat: Ajánljatok fel két szentséglátogatást szüleitekért.

Ének: Győzelemről énekeljen (SZVU 280.)

60. JÉZUS KÖZÖTTÜNK LAKIK

Oktatói cél: Az Eucharishtiában itt van közöttünk az Úr Jézus.

Nevelői cél: Gyakran látogassuk meg őt a templomban.

Bevezetés:

Ima: Mondjál egy imát, amit Jézusnak mondanál, amikor meglátogattod a templomban. (Ha a gyermekek között nem akad önként imádkozó, mondjon a hitoktató egy ehhez hasonló imát: Jézusom! Tudom, hogy itt vagy. Örülök, hogy most beszélgethetek veled. Tudod, milyen nehéz kibírni az iskolában. Felelni kell és figyelni. Beszélgetni és mozogni nem mindig szabad. Jó, hogy most már mehetek haza. Hamar elkészülök a holnapi leckékkel, azután nyugodtan megyek játszani. Segíts meg Jézusom, hogy jól tanuljak, és mindig szépen játszjak. Soha senkit meg ne bántsak!)

Ének: Leborulva áldlak (SZVU 119.)

Számonkérés: Elvégeztétek-e a két szentséglátogatást?

Visszakérdezés: Az előző két óra anyaga.

I. ELŐTERJESZTÉS

A Szentírásban olvassuk Urunk színeváltozását.

Jézus egy alkalommal maga mellé vette Pétert, Jakabot és Jánost. (Lásd tankönyvet.)

Jézus nem mindig mutatja meg dicsőségben önmagát. Láttuk őt a kereszten is. De láttuk föltámadása után is. Ezért hisszük, hogy az Eucharishtiában teljesen itt van közöttünk. Jó nekünk ott lenni, ahol ő van: a templomban.

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, hogyan és mikor találkozhatunk Jézussal.

II. KIFEJTÉS

Új fogalmak: szentségimádás, szentségmutató, körmenet.

1. Láthatjátok a szentmisén, hogy a tisztelendő bácsi kinyitja az oltárszekrényt, s abból egy aranyos kelyhet vesz elő. Először arra gondolunk, hogy ebben az aranyos pohárban bizonyára ital van. Aztán látjuk, hogy a pap kis kerek ostyákat vesz ki belőle, és megáldoztatja a híveket. Utána a kelyhet a benne maradó szent ostyákkal együtt újra az oltárszekrénybe helyezi. Ebben a kehelyben tehát mindig ott van Jézus, az oltárszekrényben. Mivel ebből a kehelyből áldoztat a pap, azért *áldoztató kehelynek* nevezzük. Jézus tehát nem csak abban az ostyában van jelen, amit áldozáskor magunkhoz veszünk, hanem továbbra is ott marad a kehelyben, amit az oltárszekrényben vagyis a tabernákulumban őrzünk.

Ha tehát ott van Jézus, akkor mindig találkozhatunk vele a templomban. Ő szeret minket, és bizonyosan örül annak, ha meglátogatjuk legalább néhány percre. Gondoljátok meg, milyen rossz volna nektek is, ha egyedül kellene lennetek napokon keresztül egy szobában. Még a börtönben is legnagyobb szenvedés a magánzárka. Az is nagyon fájna, ha betegen a kórházban feküdnél és hetekig senki sem látogatna meg.

Ezért kell nekünk is meglátogatnunk Jézust gyakran a templomban. Ha csak egy percre megyünk is be, jól esik neki. Ilyenkor: *szentséglátogatást* végzünk. Jó volna, ha az iskolai oktatások után hazamenet mindig betérnétek a templomba egy rövid kis imára. Azért van nyitva a templom, hogy könnyen bejuthassatok. Úgy beszélgetsetek Jézussal, mint szüleitekkel vagy barátaitokkal. Szépen mondjuk el neki azt, hogy minek örültünk, de azt is, hogy mi fájt, meg mit akarunk csinálni.

Ha templomba lépünk és látjuk az örökmécsest, térdet hajtunk. Ugyanígy köszönünk el Jézustól akkor is, amikor kimegyünk a templomból.

2. Vannak olyan alkalmak, amikor az Eucharisztikus Jézusnak külön tiszteletet adunk. Ilyen pl. amikor *szentségimádási óra* van a templomban, vagy amikor szentségimádási napot tartunk. Ilyenkor különösen díszes, aranyos tartóban kiteszük az Oltárszentséget imádásra. Ennek az aranyos tartónak *szentségmutató* a neve. Az ünnepélyes szentségimádást olyan alkalomhoz hasonlíthatjuk, mint amikor egy uralkodó fogadást tart, bárki felkeresheti és szólhat hozzá. Itt maga Jézus tart fogadási napot. Ilyenkor mi is vállaljunk imádási órát.

3. Megint másfajta tiszteletadást, amikor a szentségi Jézust *körmenet-*

ben viszünk körül. Mikor is van körmenet? Feltámadás estéjén és Úrnapján. Úrnap körmenetkor négy sátrat készítettünk, szépen feldíszítve, és körmenetkor ezeknél a sátraknál végezzük el a hódoló szertartást. Minden sátonál egy evangéliumi részletet olvasunk a Szentírásból. A körmenettel hitvallást teszünk az Úr Jézus mellett. Szívesen és öntudatosan veszünk részt azon.

Egyszer Bécsben éppen egy nagy szentségi körmenet indult, amikor hatalmas eső zúdult le. Nagy urak és miniszterek is részt vettek. Természetesen díszes ruhákban. Bizony féltették ruhájukat az esőtől. Ekkor a magyar miniszter Apponyi Albert teljesen új szép, magyaros öltönyében kilépett a szakadó esőre és így szólt:

— Mit számít egy díszmagyar ruha, ha az én Uramat, Jézust kísérhetem az ő diadalútján! — Elázott a ruhája, de megerősödött hite, amelyért áldozatot tudott hozni.

Foglaljuk össze:

- *Hol őrizzük az Oltáriszentséget?*
- *Hogyan fejezzük ki az Oltáriszentség iránti tiszteletünket?*
- Mit jelent a szentségimádás?
- Mikor végezzünk szentséglátogatást?
- Milyen körmeneteken vegyünk részt?

III. ALKALMAZÁS

A) Mikor az angolok meghódították Ausztráliát, *katolikus ireket* vittek oda munkára. Ezeknek megtiltották hitük gyakorlását. A foglyok között azonban pap is akadt. Egyik fogoly titokban bádogból csinált egy kis kelyhet. Valahogyan szereztek ostyát és bort és a pap éjnek idején titokban misézett. Az éjszaka sötétjében tapogatva áldoztatta meg a foglyokat. Aztán egy kis dobozt készítettek s abba tették az Oltáriszentséget. Valahol a munkahelyük közelében felakasztották a dobozt egy fára. Csak a foglyok tudták, hogy ott van velük Jézus. Így mégis könnyebb volt elviselniük az élet terheit. Ha nagyon szenvedtek, egy pillanatra elmentek a jeles fa felé, némán imádkoztak, szóltak Jézushoz. Ő megennyhítette szenvedéseiket.

Ne sajnáljuk mi sem azt a néhány percet, amíg meglátogatjuk Jézust a templomban. Ő is örül, meg mi is.

B) A szomorú német fogolytáborokban *sok katolikus lengyel* sínylódott. Köztük papok is. Nagyon sokat szenvedtek az éhségtől meg a lelki magányosságtól. Egyszer valahogyan sikerült kenyert és bort szerezniük. Ekkor egyik fogoly-pap az ágyra kiterített, kimosott zsebkendőre tette a kenyeret és a bort és ott átváltoztatta Jézus testévé és vérévé. Jézus talán még nagyobb szeretettel jött el a szegényes barakba, mint a díszes templomba, hiszen ott igazi lelki éhezőkkel kellett táplálnia, segítenie. Az Eucharisztia kis darabkáját dobozba tették, s egyik szalmazsák alatt rejtették el. A hívők tudták ezt, s nagy vigasztalást jelentett számukra, hogy ott van Jézus velük a szenvedésben.

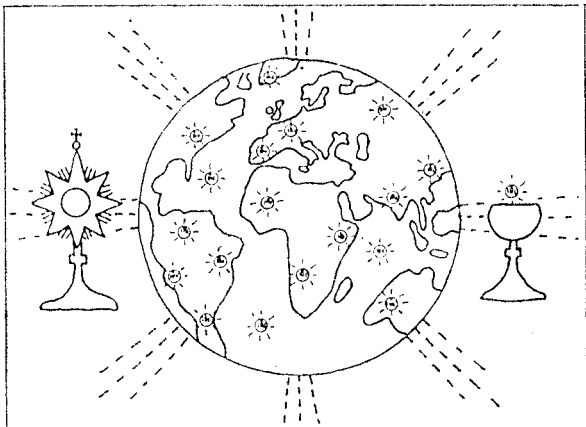
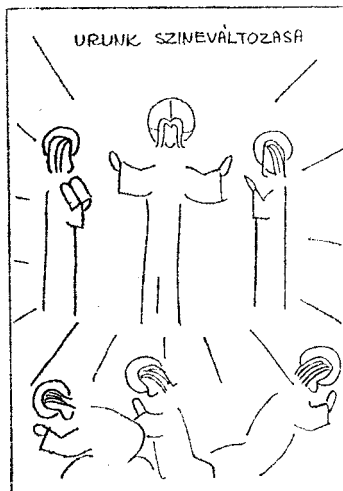
Mennyivel könnyebb nekünk betérni templomunkba, hogy imádhassuk Jézust. Szívesen tegyük meg.

Szemléltetés: Kített Oltáriszentség képe.

Táblarajz.

Házi feladat: A következő hetekben szeretettel veszek részt a minisztráns szolgálatban.

Ének: Üdvözlégy, Oltáriszentség (SZVU 136.)

ELSŐÁLDOZÁSI ELŐKÉSZÍTŐ

*16 óra anyaga
a szentgyónás és szentáldozás
témaköréből*

1. ISTEN GYERMEKE VAGYOK

(Megszentelő kegyelem, keresztség)

Oktatói cél: Megvilágítjuk, mit jelent a kegyelem, és hogyan kapjuk meg Istentől.

Nevelői cél: Becsüljük nagyra, hogy Isten gyermekei lehetünk.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk, tízparancsolat.

Ének: Kegyeséggel hívsz (SZVU 226.)

I. ELŐTERJESZTÉS

Örömmel készülünk az első szentáldozásra. Nagyon szép ünnep lesz az számunkra. Ezt már láthattátok az elmúlt évben is. Nektek mi tetszett a legjobban? Szép ruha? A szép köszöntések? Talán láttátok a közös reggelit? – Ezek szépek, de nem fontosak. Az igazi örömet az jelenti számunkra, hogy akkor *jön el először a szívünkbe az Úr Jézus*. Milyen öröm lenne, ha meglátnátok az utcán őt, amint jön és éppen a ti ajtótok felé haladna, belépne, és megszólalna:

– Eljöttem. Meglátogatlak benneteket. Mondjátok el bizalommal szívetek örömét, lelketek bánatát. Meghallgatom kéréseiteket is, mert segíteni akarok, hiszen mindnyájan Mennyei Atyám kedves gyermekei vagytok.

Ugye, milyen kedves, izgalmas lenne egy ilyen találkozás. Elsőáldozáskor még ennél is kedvesebb lesz. Jézus ugyanis nem otthonunkban lesz vendégünk, hanem a szívünkben. Magunkhoz vesszük a szentostya alakjában, és ott marad nálunk. Velünk és bennünk él.

Ha vendéget vártok otthon, láthatjátok, hogy édesanyátok mennyit dolgozik. Takarít, rendez, süt-főz. Jézus a legnagyobb vendég, akinél nagyobb nincs a világon. Őt csak tiszta szívbe, felkészült lélekkel fogadhatjuk. Ezért készülünk most még buzgóbban; ebben az utolsó két hónapban minden figyelmünket erre fordítjuk. Gyertek rendszeresen az oktatásokra, mert ha csak egyetlen oktatásról is elmarad valaki, azt már

nehezen tudja bepótolni. Ezen kívül mindennap imádkozzatok azért, hogy jó elsőáldozók lehessetek.

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, hogy Isten egy nagy lelki ajándékot adott az embernek.

II. KIFEJTÉS

1. A jó Isten megteremtette az első embereket, Ádámot és Évát. Gyönyörű kertet adott nekik lakóhelyül. Ezt a kertet *paradicsomkertnek*, vagy *édenkertnek* nevezzük. Szébbnél szebb fák, virágok voltak benne, és sok szelíd állat. Isten azt akarta, hogy *összűleink* örömmel lakjanak ott, és jó soruk legyen. Ők örültek is mindennek, és megköszönték Istennek, hogy milyen csodálatos helyen lakhatnak.

De nem ez volt Isten legnagyobb ajándéka számunkra. Nemcsak testi életet kaptak Istentől, — mint az állatok, — hanem lelki életet is. Ezt nevezzük *kegyelmi életnek*, vagy más szóval megszentelő kegyelemnek. Ezzel olyan széppé tette *összűleink* lelkét, hogy hasonlítottak magára Istenre, és ezért *Isten gyermekeivé fogadta őket*. Földi életük után a *mennyországba* várta vissza őket.

Az *összűlők* tehát igen nagy ajándékot kaptak Istentől, és ebből látták, hogy Isten mennyire szereti őket. Ezért voltak boldogok, és nagyon szerették ők is a Mennyei Atyát.

Isten tehát a kegyelmi élet által gyermekeivé tette *összűleinket*.

Mit jelentett ez?

— nem voltak idegenek már, hanem Isten gyermekei. Ő volt a Mennyei Atyjuk és a mennyországba várta haza őket. — Ismertek kedves bácsiakat, néniket, szeretitek is őket, talán ők is titeket, és mégis idegenek számotokra. Édesapátok és édesanyátok szeretete egészen más! Szerettek velük lenni; örömmel várjátok őket haza, s ők is titeket. Így várta a jó Isten is Ádámot és Évát a mennyországba.

— Ugye, mindig örömmel várjátok a karácsonyt. Valljátok be, nagyon örültök az ajándékoknak. Ádám és Éva minden ajándéknál többet kapott Istentől: *a kegyelmi életet!* Teljesen ingyen, Isten jóságából. Ezzel megszentelte lelküket. Annnyira szépek lettek, hogy *hasonlítottak Istenhez*.

Gondolhatjátok, milyen boldogok voltak, soha nem szomorkodtak, betegek sem voltak, fájdalmat sem éreztek. *Sohasem kellett volna meghalniuk.*

2. Most azt gondoljátok, milyen jó volt őszüleinknek. A jó Isten gyermekei voltak. És mi gyermekei vagyunk-e Istennek? — A kis *Guidonak* öcsikéje született. Már nagyon várt egy kis fiútestvért, akivel majd egyszerűen lehet játszani. És most itt van ez a síró, visító, rugdalózó kisbaba. Igazán nem sokat ér, — gondolta Guido, — hiszen egyáltalán nem lehet vele játszani. Minek az ilyen öcsi, akinek semmi hasznát nem veszi. Hogyan is hajolhat édesanyja olyan szeretettel a kis öcsi fölé. Guidonak azonban nem volt igaza, mert annak a kis síró babának lelkében drága kincs tündökölt: a megszentelő kegyelem. Hát neki is adott a jó Isten? Igen, mert már *megkeresztelték*. Ettől fogva már ő is Isten gyermeke.

Nyolc évvel ezelőtt veletek is ez történt. Szüleitek elvittek benneteket a templomba, ahol a tisztelendő bácsi titeket is *megkeresztelt*. Keresztvízzel leöntötte a fejeteket és azt mondotta: „*Én megkeresztellek téged az Atya a Fiú és a Szentlélek nevében.*” Abban a percben ti is megkaptátok Isten ajándékát a kegyelmi életet. Isten gyermekei lettetek, mint egykor Ádám és Éva. Ti erről persze nem sokat tudtatok, pedig ez volt a ti leg szebb napotok eddigi életetekben, hiszen nincsen annál nagyobb boldogság, mint az, hogy Isten gyermekei lehettek.

Foglaljuk össze:

- Kik a mi őszüleink?
- Mi által tette Isten Ádámot és Évát az ő gyermekeivé?
- Mi a megszentelő kegyelem?
- A megszentelő kegyelemmel milyen lett őszüleink lelke?
- Mikor lettél Isten gyermeke?
- Mit kaptál a keresztségben?
- Hová jutnak Isten gyermekei, ha meghalnak?

III. ALKALMAZÁS

A szentek igen nagyra becsülték azt a kegyelmet, amelyet a szent keresztségben kaptak. *Szt. Lajos* francia király nagyon megjegyezte keresztelésének napját, és minden esztendőben azon a napon abba a templomba ment, ahol megkeresztelték. Buzgó szívvel hálát adott Istennek, hogy a keresztség által gyermekévé lehetett. Ez a méltóság sokkal többet jelentett számára még a királyságnál is.

Ti is köszönjétek meg gyakran a jó Istennek, hogy gyermekei lehettek, és nagyon vigyázzatok, hogy a kegyelmi életet megőrizzétek lelketekben.

Szemléltetés: Kép a keresztelésről.

Házi feladat: Otthon szüleid segítségével írd le füzetedbe a választ a következő kérdésekre:

- Hol, mikor, ki keresztelt meg téged?
- Kik a keresztszüleid?
- Mikor találkoztál velük utoljára?

Ének: Édes Jézus, én szerelmem (SZVU 144.)

2. MEGBÁNTOTTAM A MENNYEI ATYÁT

(Bűnbeesés, bűn, büntetés, tízparancsolat)

Oktatói cél: Megértetjük a bűn fogalmát, és megtanítjuk a tízparancsolatot.

Nevelői cél: Megtartom Isten parancsait.

Bevezetés:

Ima: Esti ima, bánatima.

Ének: Édes Jézus, én szerelmem (SZVU 144.)

Számonkérés: Nézzük, hogyan sikerült a kérdésekre válaszolnotok.

Visszakérdezés: Az első óra anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

A Bibliában nagyon tanulságos elbeszélésben kapunk választ arra a kérdésre, hogy miként történt az első bűn.

Isten boldog életet ajándékozott öszsüleinknek, de ugyanakkor *értelmet és szabad akaratot* is kaptak, hogy ezzel a kettős képességükkel megőrizték maguknak a boldog életet. Isten segíteni akart nekik ebben, s ezért egy parancsot adott védelmükre:

– A kert minden fájáról ehettek, azonban *a jó és gonosz tudás fájáról*, ami a kert közepén van, ne egyetek, mert annak gyümölcsétől meghaltok. (Hasonló parancsot ma is adnak az orvosok: pl. mérges gombát, vagy alkoholos italt ne fogyasszunk.)

Ádám és Éva először szót fogadtak Istennek, mert tudták, hogy jót akart nekik, és szeretetből adta a parancsolatot. De az ördög irigykedett rájuk, hogy őket szereti az Isten. Elrejtőzött a kígyóba és megkérdezte Évától:

– Miért nem esztek a paradicsom minden fájáról?

– Nem ehetünk róla, mert Isten megtiltotta, különben meghalunk.

A kígyó egy nagyot hazudott nekik:

– Dehogyan haltok meg, inkább olyanok lesztek, mint az Isten.

Éva hallgatott a gonosz kígyóra, evett a gyümölcsből, sőt Ádámnak is

adott, és ő is evett belőle. Ezzel nagyon megbántották Istent, mert nem űrá hallgattak, aki jót akart nekik, hanem az ördögre. Ezzel *bűnt követ-*
tek el.

A bűnnek súlyos következménye lett. *Elvesztették a kegyelmi életet*; már nem voltak többé Isten gyermekei. A paradicsomból is ki kellett menniök. Ettől fogva sokat szenvedtek, és a halál várt rájuk. De még ez sem minden, hanem még a *mennysország is becsukódott előttük*, hiszen nem voltak többé a kegyelem állapotában. Ilyen állapotban csak a pokolba juthattak.

Látjátok, mekkora bajt okozott a bűn. Ezzel az ember egy pillanat alatt elvesztette a kegyelmi életet és ezzel együtt a mennysorságot is.

Célkitűzés: Nézzük közelebbről, mi tehát a bűn?

II. KIFEJTÉS

1. Az ősszüők engedetlenségükkel kimutatták, hogy nem igazán szeretik Istent, mert *nem az ő akaratát fogadják el*, hanem saját akaratuk szerint cselekszenek. Ezzel megtagadták Istentől a szeretetet. Édesanyád is így szokta mondani: ha szeretsz, akkor szót fogadsz nekem!

Aki nem fogad szót Istennek, az *bűnt követ el. Tehát az követ el bűnt, aki tudva és akarva nem engedelmeskedik Isten parancsolatának.* Ősszüleink *tudták*, hogy nem szabad enniök a középső fáról, és mégis ettek. — Mit gondoltok, ha Éva vagy Ádám egy gyümölcsöt vett volna fel a kertben, és azt megette volna, — jóllehet a gyümölcs a tiltott fáról gurult eléjük, — de ezt ők nem tudták, akkor is követtek volna el bűnt? Semmiképpen, hiszen nem tudták, nem is gondoltak rá, hogy a tiltott fáról való. — Vagy követett volna el bűnt Éva, ha valaki erőszakkal a szájába tömte volna a gyümölcsöt? Ugye, nem, mert bűnt elkövetni csak saját akaratval lehet. Ősszüleink azonban *tudva és akarva engedelmeskedtek* az ördögnek Isten helyett. Az sem változtat ezen, hogy Éva az ördög csábítására, Ádám pedig Éva rábeszélésére követte el a bűnt.

Súlyos, *halálos bűnt* követtek el. Igen megbántották Istent engedetlenségükkel. Elvesztették a kegyelmi életet és a mennysorságot. Nagy baj az, hogy ez a bűn és büntetés minden emberre átszállott. — Ha egy *apa* meghal, a háza, földje, pénze a gyermekeié lesz. De öröklük adósságát is. — Mi ilyen *adósságot örököltünk*. Olyan lélekkel születünk a világra, amelyből hiányzik a kegyelmi élet. Születésünkör nem vagyunk Isten

gyermekai, így nem juthatunk a mennyországba, mivel egy bűnnel, — *átteredő vagy eredeti bűnnel*, — születünk a világra.

2. Minden bűnnek következménye a *büntetés*. Aki megszegi a közlekedési szabályokat, annak számolnia kell azzal, hogy büntetést fizet.

Mi lett ősszüleink büntetése súlyos engedetlenségük miatt?

— Először is, elvesztették a kegyelmi életet. Lelkük nem volt szép többé, Isten nem ismerte el őket. — Emlékeztek, milyen szép volt télen a hó, amikor rásütött a nap, szikrázó fehéren ragyogott. De mikor olvadni kezdett, csúnya, szutykos lucsok lett belőle. Így elcsúnyul a lélek a bűn következtében.

— Nem voltak többé Isten gyermekei. A bűn *eltávolította* őket Istentől.

— Bezárult számukra a *mennyország*, és megérdemelték a *poklot*, hiszen a pokol fejedelmének, az ördögnek fogadtak szót.

— A pokol legfőbb büntetése, hogy ott egy csepp szeretet sincs. A lelkeket a *gyűlölet égeti*, és a *lelkiismeretet mardossa*: miért nem szerette Istent, miért nem engedelmeskedett neki!

Látjátok, hogy milyen szörnyű dolog a bűn. Igen súlyosan megbántjuk vele a Mennyei Atyát, és a bűn által minden rosszat a saját fejünkre zúdítunk.

Isten nemcsak Ádámnak és Évának adott parancsot, hanem minden embernek, hogy ezzel *mindnyájunkat védjen* a kárhozattól. Ezeket a parancsokat Isten két kőtáblára írva adta át az embereknek, de beleoltotta szívükbe is. Ez a *tízparancsolat*. Ezt megtaláljátok a hittankönyvben és az imakönyvben is. Okvetlen tanuljátok meg. Itt most mégis felsoroljuk egy kicsit más szavakkal:

1. Mindennap imádkozzál.
2. Isten nevét tisztelettel mondd ki.
3. Vasárnap és ünnepnap végy részt a szentmisén.
4. Szüleidet tiszteld és szeresd.
5. Minden embert szeress.
6. Légy szemérmes.
7. Másokkal tégy jól.
8. Mindig igazat mondj.
9. Légy önmegtagadó.
10. Másoknak jót kívánj.

Foglaljuk össze:

- Milyen paranccsal óvta Isten Ádámot és Évát?
- Mivel követett el bűnt Ádám és Áva?
- Milyen bűnt örököltünk ősszüleinktől?
- Mikor tisztult meg lelked az eredeti bűntől?
- Nekünk hány parancsot adott Isten?
- Mivel bűnhődik az, aki halálos bűnt követ el?

III. ALKALMAZÁS

Isten a tízparancsolattal vezet bennünket a mennyországba. Ha nem tartjuk meg ezeket, utunk a pokolba vezet.

Egy *plébános atya* szépen előkészítette a gyermekeket az elsőáldozásra. Közöttük azt a fiút is, aki szorgalmával, kedvességével, a lekipásztor szemefénye lett. Később a fiú elkerült a plébános szemei elől. Tíz év múlva haldoklóhoz hívták a lekipásztort. Egy fiatal embert halálos késszúrásokkal sebesítettek meg a kocsmában. Az a férfi, aki a lelkipásztort hívta, útközben elmondta:

– Ez a legény volt a falu réme. Lányok, fiúk egyaránt féltek tőle. Mindenkibe belekötött, sokaknak fájdalmat okozott. Most aztán megjárta. Egy részeg legény jól belemártotta a kését

A pap közben odaérkezett. Megdöbbenve látta, hogy az a férfi fekszik haldokolva előtte, akit ő gyermekkorában annyira szeretett.

Hogyan jutottál idáig? Nem becsülte meg a kegyelmet és nem tartotta meg Isten parancsait.

Tartsd meg a parancsolatokat és azok megtartanak téged, – a jó úton, mely a mennyországba vezet.

Szemléltetés: Lehet bibliai kép a tízparancsolat kihirdetéséről.

Házi feladat: Tanuljuk meg a tízparancsolatot, és a főparancsolatot.

Ének: Uram, Jézus, légy velünk (SZVU 150.)

3. ISTEN MEGKÖNYÖRÜLT RAJTUNK

(Megváltó, megváltás)

Oktatói cél: Jézus Krisztus megváltott bennünket a bűntől.

Nevelői cél: Legyünk hálásak Istennek, hogy ennyire szeret minket.

Bevezetés:

Ima: Üdvözlégy Mária, tízparancsolat.

Ének: Keresztények, sírjátok (SZVU 71.)

Számonkérés: Mondjuk el a parancsolatokat.

Visszakérdés: Az előbbi két óra anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Ádám és Éva és utánuk az egész emberiség mindig sóvárogva gondolt arra a boldogságra, amit a bűnnel elveszítettünk. Isten boldog országa bezárul előttünk. A földi életünkben is nagyon kijut a szenvedésből. — Isten azonban megsajnálta az emberiséget, és megkönyörült rajtunk. Már a bűnbeeséskor megígérte, hogy elküldi majd a *Megváltót*, aki megszabadítja az embereket a bűntől. A Megváltóra azonban sok ezer évig kellett várnunk. Végül azt mondta a Mennyei Atya: elküldöm Fiamat, hogy megváltsa az emberiséget.

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, ki a Megváltó és hogyan váltotta meg a világot.

II. KIFEJTÉS

1. A Fiú Isten *leszállott a földre*, és kisgyermek alakjában Betlehemben megszületett, a Boldogságos Szűz Máriától. Mikor felnőtt, városról városra járt, s tanította a népet, hogy a jó Istent szeressék, és parancsolatait tartsák meg. Hogy higgyenek neki az emberek, sok csodát is művelt. Milyen csodákat hallottatok már Jézus életében? Csodáival is megmutatta, hogy ő Isten Fia, azaz *valóságos Isten*. Csodákat csak Isten tud tenni.

De az emberek közül sokan nem hallgattak rá. Haragudtak Jézusra, és elhatározták, hogy megölik. Jézus tudta ezt, de nem menekült el, hiszen azért jött, hogy az emberek bűneiért szenvedjen és meghaljon. Egy este kiment az Olajfák hegyére, és sokáig imádkozott. Lelki gyötrelmében vért is izzadt. Akkor jöttek ellenségei és elfogták. Megkínózták, szöges ostorokkal verték, és fejére töviskoronát tettek. Végül pedig keresztet tettek a vállára, és kivítették vele a Kálvária hegyére, ahol keresztre szegezték, s ahol Jézus sok kínlódás után meghalt.

2. Jézus ártatlan volt, de *a mi bűneinkért* szenvedni akart. Abban a pillanatban, amikor Jézus meghalt a kereszten, a Mennyei Atya *megbocsájtott* az embereknek, és újra gyermekeivé fogadta őket.

De miért az ártatlan Jézusnak kellett szenvednie? Miért nem a bűnös embernek?

-- Az emberek sok halálos bűnt követtek el, és a jó Istent megszeméltették. Mivel bűnösök voltak, nem tudtak olyan nagy jót tenni, hogy a jó Isten megbocsásson nekik. Ha valaki beleesik egy *mély gödörbe*, a maga erejével nem tud onnan kiszabadulni. Másnak kell segítségére jönnie, hogy napvilágra hozza. Jézus lelkén egyetlen bűn sem volt, ő tehát nem esett a szakadékba. Tudott rajtunk segíteni.

– Mivel Jézus annyira szerette az embereket, *magára vállalta a szenvedést* helyettük. Hogyan tehetett ilyet? – Aki szeret, az képes rá. -- Egy *tatár fejedelem* nagy gondban volt. Országában nagyon elterjedt a lopás. Szigorú rendeletet adott ki, hogy akit még egyszer lopáson fognak, arra 50 korbácsütést mérjenek. A legelső, akit lopáson értek, a fejedelem anyja volt. A fiú szíve elszorult, hogy anyja talán bele is hal a korbácsolásba, kivételt azonban mégsem tehetett. Mit tegyen? Amikor a legelső ütést rá akarta mérni anyjára a katona, a fia odaugrott, és saját hátát tartotta oda. Ő szenvedte végig a korbácsolást anyja helyett.

Jézus szeretete sokkal nagyobb volt. Ő a legnagyobb értéket, az életét is odaadta bűneinkért. Amit nekünk kellett volna elszenvednünk, azt ő magára vállalta. Szenvetésével, kereszthalálával és feltámadásával megváltott bennünket a bűntől és a pokoltól. Újra megkaphatjuk a kegyelmi életet és a mennyországot.

Foglaljuk össze:

- Kicsoda Jézus Krisztus?
- Miért lett a Fiú Isten emberré?
- Mit tanított Jézus?

- Miért szenvedett Jézus?
- Kinek a bűneiért szenvedett és halt meg Jézus?
- Mivel váltotta meg Jézus a világot?
- Mit tett a Mennyei Atya, amikor Jézus meghalt a kereszten?

III. ALKALMAZÁS

Most már megértitek, miért szeretjük annyira az Úr Jézust. Látjuk a keresztet otthon is, a templomban is. Rajta függ az Úr Jézus. Rengeteget szenvedett érettünk, mindnyájunk bűneiért. És mit teszünk mi érte? Te mivel hálálod meg, hogy a mennyországba juthatsz?

Hallottam egy kedves mesét. — Mikor Jézus szenvedett a keresztfán, a *madarak* mind odasereglettek, és összedugták fejüket; azon tanakodtak, hogyan segíthetnének rajta. Semmi okosat nem találtak ki. Mind szerte-röppentek, csak egy barna tollas kismadár maradt ott, és elhatározta, hogy csőrével kihúzogatja a töviseket Jézus fejéből. Addig erőlködött, míg mind ki nem húzogatta. Jézus hálásan nézett rá és megjutalmazta. Véréből piros lett begyén a tolla, és azóta is díszíti a kismadár barna tollruháját. Ezért hívják *vörös-begynek*. — Ti is szerezzetek örömet a szenvedő Jézusnak. Bármilyen jót tesztek, örül Jézus, ha neki felajánljátok.

Szemléltetés: A szenvedő Jézus történetéről.

Házi feladat: Ismételd át a fájdalmas olvasó titkait.

Ének: Jézus, világ Megváltója (SZVU 70.)

4. JÉZUS MEGMENTETT MINKET

(A bűnbocsánat szentségének alapítása, a gyónás)

Oktatói cél: Megtanítjuk a bűnbocsánat szentségét.

Nevelői cél: Örülünk, hogy megszabadulhatunk bűneinktől.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk, bánatima.

Ének: Uram, irgalmazz! — A szentmiséből.

Számonkérés: Ki mondja el a fájdalmas olvasó titkait?

Visszakérdés: A második és a harmadik lecke anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Jézus halálával megváltotta az embereket a bűntől, megnyitotta számunkra az üdvösséget, mert újra megkaphatjuk a kegyelmi életet. Újra Isten gyermekei lehetünk. De hogyan? Mit kell tennünk, hogy valóban megtisztuljunk bűneinktől?

Jézus nagyon szereti az embereket, és azt akarja, hogy mindenkor megszabadulhassanak bűneiktől. Ezért, mielőtt elment a földről, megalapította a gyónást, vagyis a *bűnbocsánat szentségét*.

Húsvét vasárnap este az apostolok mind együtt voltak, és szomorkodtak, hogy Jézus már nincs velük. Az ajtót gondosan bezárták, mert féltek, hogy Jézus ellenségei őket is üldözőbe veszik. A szobában gyenge fény világított. Egyszerre csak ott állt közöttük Jézus, és köszöntötte őket:

— Békeesség nektek!

Azután rájuk lehelt, és azt mondta:

— Vegyétek a Szentlelket! Akinek megbocsájtjátok bűneit, az bocsánatot nyer. Akinek nem bocsájtjátok meg, az nem kap bocsánatot.

Ekkor igen nagy dolog történt. Jézus *hatalmat adott apostolainak*, hogy őhelyette megbocsássák az emberek bűneit.

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, mit kell tennünk, hogy lelkünket a bűnöktől megtisztítsuk.

II. KIFEJTÉS

1. A bűnöket csak Isten bocsáthatja meg, mert őt bántjuk meg bűneinkkel. — *Pityu* legjobban az ingaórával szeretett játszani. Persze édesanyja nem engedte. Mikor egyedül volt otthon, széket hozott, gyorsan ráállt, és felkapaszkodott az ingaórához. A szék megbillent, *Pityu* ijedten az órába kapaszkodott, s azzal együtt a földre esett. Az óra összetört. Vajon kihez ment *Pityu* *bocsánatot kérni*? Nem a szomszéd nénihez, mert nem őt bántotta meg. Édesanyját bántotta meg, tehát őt kellett kiengesztelnie, hogy ne haragudjon.

Amikor bűnt követsz el, Istent bántod meg. Csak ő tud megbocsájtani. Jézus megbocsáthatja a bűnöket, mert ő Isten. Mikor a földön élt, sok bűnös ment hozzá, és nekik is megbocsátott, ha megbánták bűneiket.

2. Jézus ezt a bűnbocsájtó *hatalmat* átadta az *apostoloknak* is. Jézus másféle hatalmat is adott apostolainak. Betegeket gyógyítottak, sőt még halottakat is támasztottak föl. *Szt. Pál* egy alkalommal éppen tanította a népet. A terem zsúfolva volt emberekkel. Egy kisfiú felkapaszkodott a magas ablakba, hogy jobban lásson. Közben elaludt, leesett az ablakból, s halálra zúzta magát. Erre *Szt. Pál* odament, a gyermek fölé hajolt, imádkozott, és újra életre támasztotta. Kitől kapott hatalmat ehhez? Jézustól. Jézus arra is hatalmat adott apostolainak, hogy a beteg, sőt halott *lelkeket is* életre keltsék. Ez történik a szentgyónásban.

3. Az apostolok meghaltak. Szerencsére, hogy a bűnbocsátó hatalmat ők is átadták utódaiknak, vagyis a *püspököknek*. A mi püspök atyánk-ben lakik. Nem tud mindenütt jelen lenni. Ezért segítőköt választ, őket pappá szenteli, és a papszentelésben átadja nekik a hatalmat, hogy ők is megbocsáthassák a bűnöket.

4. A papok megbocsátják azoknak bűneit, akik megbánják és meggyónják bűneiket. — Ugye, szüleid is akkor bocsátanak meg, ha megbánod bűnödöt, és bocsánatot kérsz.

5. Hol bocsátják meg a lelkiatyák bűneinket?

A gyóntató székben. Mit teszünk a gyóntató székben? A gyóntató székben egyik oldalon a gyóntató atya ül, mi pedig a másik fülkében letérdelünk. Ezzel kifejezzük bánatunkat.

A gyónás így történik: belépsz a gyóntatószékbe, és köszönsz: „Dícsértessék a Jézus Krisztus.” Letérdelsz, keresztet vetsz, és ezt mondod

— Lelkiatyám! Kiskoromtól (vagy utolsó gyónásomtól) fogva ezeket a bűnöket követtem el.

Itt elsorolod bűneidet.

Ezután a gyóntató atya szól hozzád. Figyelj rá, őszintén felelj, ha kérdez.

Végén *elégtételt* ad. Ez egy kis feladat bűneid engesztelésére.

Ezután a lelkiatya *feloldoz*. Te pedig elmondod a bánatimát:

– Teljes szívemből bánom minden bűnömet ... Amikor *a gyóntató keresztet vet feléd*, te is vess keresztet, köszönj, és eltávozhatsz a gyóntatószékből.

Ezután köszönd meg az Úr Jézusnak, hogy eltörölte bűneidet, és újra Isten gyermeke lehetsz. Végezd el az elégtételt minél hamarabb.

Foglaljuk össze:

- Mire adott hatalmat Jézus föltámadása után az apostoloknak?
- Kikre szállott át a bűnbocsátó hatalom az apostolokról?
- Mikor bocsátják meg a püspökök és a papok bűneinket?
- Mit kapunk vissza a szentgyónásban?
- Mi a bűnbánat szentsége?

III. ALKALMAZÁS

Jézust egyszer egy farizeus ebédre hívta. Ebéd közben egy asszony lépett a terembe és Jézus lábaihoz borult. Tudták róla, hogy nagy bűnös, az asszony azonban ott megbánta bűneit, könnyeivel öntözte Jézus lábait, és hajával törölte le a könnyeket. Jézus feloldozta.

– Bűneid meg vannak bocsátva. Menj és többet ne vétkezzél!

Az Úr Jézus nekünk is szívesen megbocsát, ha őszintén megbánjuk bűneinket, de ugyanúgy figyelmeztet bennünket is, mint a bűnbánó asszonyt; menj, és többet ne vétkezzél!

Most mondjuk el közösen a bánatimádságot.

Szemléltetés: Lehet a bibliai kép, vagy kép a szentgyónásról.

Házi feladat: Minden este indítsd föl a bánatot. Mondd el a bánatimát.

Ének: Előtted, Jézusom, leborulok (SZVU 143.)

5. MEGVIZSGÁLOM A LELKEMET: MINDENNAP IMÁDKOZOM ISTEN NEVÉT TISZTELETTEL MONDOM KI

Oktatói cél: Megtanítjuk a lelkiismeretvizsgálás módját, kifejtjük Isten első és második parancsolatát.

Nevelői cél: Mindennap imádkozz: Isten nevét tisztelettel mondd ki!

Bevezetés:

Ima: Hiszekegy (Apostoli hitvallás).

Ének: Előtted, Jézusom (SZVU 143.)

Számonkérés: Esti imánál nem felejtettétek-e el a bánatimát?

Visszakérdés: Harmadik és negyedik leckék anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Szentgyónásra készültök, hogy lelketeket megtisztítsátok a bűntől. *De hogyan kell gyónni?* És mit? Minden bűnt, amit elkövettél. Hogyan jut eszedbe? Ha sötét szobába belépsz, nem látsz semmit. Világosságot kell gyűjtanod. Gyónás előtt a *Szentlélek Istent* kell kérned, hogy gyűjtsen értelmekben világosságot. Így kéred majd:

– Jöjj el, Szentlélek Isten, világosíts meg engem, hogy minden bűnöm eszembe jusson. Segíts meg, hogy őszinte szentgyónást végezzek, és gyónásommal megjavuljak. Ámen. Ezen kis ima után kezdj el gondolkodni, hogy milyen bűnöket követtél el.

Ebben segít majd téged a lelkiismeret is. Az *iskolában* ma már mindehütt van *csengő*. Mit jelez a csengetés? Jelzi az órák kezdetét és végét. De egyúttal a csengő utasítást is ad tanárnak és diáknak egyaránt. Mintha csak ezt mondaná:

– Megszólaltam, óra kezdődik, *csend legyen!* Várjátok a tanárt! – Vagy:

– Tanár urak! Induljanak az osztályba! – Vagy:

-- Vége az órának! Adjuk meg a pihenés perceit a diákoknak.

Minden ember lelkében van egy belső csengő. Ez egyúttal figyelmeztet

tető hang is. Megmondja, hogy mit tegyünk, és mit nem szabad tennünk. Ha jót cselekszünk, megdicsér. Ha rosszat tettünk, vádol. Ez a belső csengő lelkünkben a *lelkiismeret*.

A lelkiismeretet kell megkérdoznünk, hogy miként teljesíthetjük kötelességünket Istennel szemben? Hogyan tartottuk meg parancsolatait? Amikor készülünk, *megvizsgáljuk lelkiismeretünket*. Hogyan? Sorba megyünk Isten és az anyaszentegyház parancsolatain, és megkérdezzük magunktól, miként tartottuk meg azokat? Melyiket nem tartottuk meg?

Célkitűzés: Ma Isten első és második parancsolatát vizsgáljuk meg.

II. KIFEJTÉS

1. *Isten első parancsolata* meghagyja: *Mindennap imádkozzál!*

Egy kedves mese elmondja, hogy egy kis *királyfi* nagyon szerette édesapját. Nagyon szeretett volna vele beszélgetni, de a királynak mindig sok gondja, dolga volt. Családját alig láthatta. Azért a kis királyfi minden nap odalopózkodt édesapja szobája elé, s amikor senki sem volt nála, néhány pillanatra beszaladt, apja nyakába ugrott, és kedvesen a fülébe súgta:

– Édesapám, én nagyon szeretlek téged.

Ti a legnagyobb királynak, a jó Istennek vagytok gyermekei. Ő szeret titeket, és várja, hogy beszélgetsetek vele. Mi az *imádságban* beszélgettünk a jó Istennel. Mégpedig:

– *Reggel* elmondjuk a reggeli imát. Kérjük Mennyei Atyánk áldását egész napunkra.

– *Évés előtt és évés után*. Hálát adunk, hogy a Mennyei Atya gondoskodott rólunk.

– *Este* egész napunkat megköszönjük a jó Istennek.

Fontos, hogy *figyelmesen* imádkozzunk. Se rádió, se TV ne fordítsa el figyelmünket. Saját szavainkkal is igyekezzünk szólni a Mennyei Atyához; ne csak betanult imákat mondjunk.

Egyik édesanya elmondta, hogy leánya, *Klárka*, nem szeret imádkozni. Reggel azért nem, mert elkésik az iskolából. Délben azért nem, mert nagyon éhes. Este azért nem, mert álmos. Aztán ha imádkozik is, figyelmetlen, és úgy hadarja el az imádságát, hogy nem lehet érteni sem. Gyakran el is marad az ima. Hogyan kell Klárinak mindezt szentgyónásában elmondania?

— *Imáinat elmulasztottam, rosszul imádkoztam.* És most nézzetek magatokba, mit mond a lelkiismeret-csengő? Mit kell majd nektek meggyónnotok?

2. *Isten második parancsolata: Isten nevét tisztelettel mondd ki!*

A zsidók az ószövetségben nem merték kimondani Isten nevét, -- tiszteletből. A mi őseink is megemelték kalapjukat, ha akár Isten, vagy Jézus nevét kimondták. Szentbeszéd közben a papok is megemelték papi fővegüket, ha Isten, Jézus nevét kimondták. Mindezt tiszteletből tették.

Isten azt akarja, hogy az ő nevét tisztelettel, és szeretettel mondjuk ki.

Sajnos, nem minden ember gondol erre. -- Egyik *fuvaros bácsi* nagyon sok téglát rakott a kocsijára. A lovak nem bírták elhúzni. Erre a fuvaros ütötte, verte ostorával őket. Közben nagyokat *káromkodott*. Szidta, gyalázta a jó Istent, Jézust és a Szűz Anyát. Nagyon megbántotta a jó Istent. *Halálos bűnt* követett el. Isten csak akkor bocsát meg neki, ha megbánja, és meggyónja bűnét. Mit kell győnnia? *Káromkodtam.* S mivel a káromkodás halálos bűn, azt is meg kell mondania, hogy *hányszor káromkodott*. Talán pontosan nem tud erre válaszolni, de akkor legalább nagyjából meg kell mondani, hogy naponta vagy hetente, néhányszor vagy sokszor fordult elő a káromkodás.

A játszótéren gyermekek játszottak. Ilyenféle kiáltásokat lehetett hallani:

-- Jésszusom, de szépen fejezték!

-- Jaj, Istenem, de nekem ugrottál!

-- Isten bizony, láttam, hogy ütközött össze két autó.

Isten neve nem arra való, hogy szükség nélkül dobáljuk egymás felé, akár a labdát. És a magunk igazát minden kicsinységben felesleges Isten nevével bizonygatni. Az *eskü* komoly dolog, és csak a legfontosabb dolgokban hívhatjuk bizonyosságul Istent, hogy igazat mondunk. Isten nevét szükségtelenül nem szabad kimondani.

Mit kell tehát győnniök a játszótéren kiabáló gyermekeknek:

Isten nevét szükségtelenül kimondtam, *esküdöztem*. -- Ezek bocsánatos bűnök. De ha valaki *hazugságra* esküszik, az már halálos bűn. Hamis eskü.

Gondolkodjál: káromkodtál? Isten nevét szükségtelenül kimondtad? Esküdöztél? Mit sug a lelkiismereted?

Foglaljuk össze:

Mit teszünk, amikor imádkozunk?

Mikor kell imádkoznunk?

- Hogyan kell imádkoznunk?
- Milyen bűn a káromkodás?
- Milyen bűn a szükségtelen esküdözés?

Lelkitükör

1. Imáimat elmulasztottam, rosszul imádkoztam.
2. *Káromkodtam*, Isten nevét szükségtelenül kimondtam, esküdöztem.

III. ALKALMAZÁS

Pesten láttam, amit elmondok. Nagy hidat építettek. Egy munkás forrasztóval megégette a kezét. Haragjában rettenetesen szidta Istent. *Mankós kisfiú* ült a közeli padon. Mindent hallott. Észrevettem, hogy könnyes szemekkel néz arrafelé. Mozgott a szája, mintha valamit mondana. Megkérdeztem tőle:

- Mit sottogsz, kisfiú?
- Azt mondom: Áldott legyen az Isten! Áldott legyen az ő szent neve! Így engesztetem a jó Istent, hogy ne fájjon neki a káromkodás.

Tanuljátok meg ti is ezt a kis sánta fiútól. Valahányszor káromkodást hallotok, mondjátok magatokban: Áldott legyen a jó Isten szent neve! *Szemléltetés*: Imádkozó család.

Házi feladat: Ismételjétek át a napi imákat. Ha valamelyiket nem tudjátok, tanuljátok meg szorgalmasan.

Ének: Hol vagy, én szerelmes . . . (SZVU 146.)

Vagy: Zengjünk Jézus szent nevének (SZVU 141.)

6. VASÁR- ÉS ÜNNEPNAP SZENTMISÉRE MEGYEK SZÜLEIMET TISZTELEM ÉS SZERETEM

Oktatói cél: Mit parancsol Isten harmadik és negyedik parancsolata.

Nevelői cél: Megszentelem a vasárnapot. Tisztelem és szeretem szüleimet.

Bevezetés:

Ima: Szabadon fogalmazott ima szüleinkért.

Ének: Áldozattal járul Hozzád (SZVU 220.)

Számonkérés: Tudjátok-e a napi imákat? Vegyük sorba ezeket.

Visszakérdés: Isten első és második parancsolatából.

I. ELŐTERJESZTÉS

– Hová mentek minden vasárnap szentmisére?

– A templomba. – Milyen egyszerű válasz. De amikor még nem volt templom, bizony, nehéz volt megtalálni azokat a helyeket, ahol a hívek szentmisén vehettek részt. Az őskeresztények titokban lakások szobáiban miséztek. Később a föld alatti folyosókban kerestek maguknak biztonságosabb helyet, hogy az üldözők el ne érhessek őket. Így is sokat elfogtak közülük, és megölték azért, mert meg akarták tartani Isten harmadik parancsolatát: részt vettek a szentmisén.

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, miként szenteljük meg az Úr napját, vagyis a vasárnapot; továbbá, hogyan kell tisztelnünk szüleinket.

II. KIFEJTÉS

1. A Mennyei Atya vasárnap és ünnepnapon vár bennünket a szentmisére. Ilyenkor együtt akar bennünket látni az ő házában. Azt akarja, hogy részesüljünk a szentmise ajándékaiban. Ha nem megyünk el, *súlyos bűnnel* bántjuk meg a jó Istent. Ezt meg kell gyónnunk. Így: szentmisét mulasztottam. Ez a parancs nem vonatkozik azokra, akik még nincsenek 7 évesek.

Feri nem ment szentmisére, hanem ahelyett az utcán csatangolt, kirkatokat nézegetett. Bandit, a barátját is elcsalta egyszer. De Bandinak útközben eszébe jutott, hogy mégis csak el kellene mennie misére. Szaladt a templomba, de a szentmise már elkezdődött. Bandi elkésett. Azért bement, és odaállt a gyermekek közé. Egyik barátja szentképet cserélgetett a szomszédjával. Az ő imakönyvében is volt szentkép. Ő is kezdett csereberélni. Szentmise alatt nem figyeltek, hanem beszélgettek.

Mit kell győnnia Ferinek?

Szentmisét mulasztottam. -- És mit kell Bandinak győnnia:

– Szentmiséről elkéstem, szentmisén rosszkodtam.

A templomba nem beszélgetni megyünk, hanem imádkozni, énekelni.

Te minden vasárnap ott vagy a szentmisén? Nem szoktál elkésni? Imádkozol, vagy a szomszédoddal beszélgetsz?

A 12 éves Jézus nagyon hosszú utat tett meg, amikor szüleivel felment a jeruzsálemi templomba. Szülei visszaindultak Názáretbe, a kis Jézus azonban véletlenül ott maradt a templomban. Szülei keresték a rokonok és az ismerősök között. Csak harmadnap találták meg. Szűz Anyja szomorúan kérdezte:

– Miért maradtál el tőlünk, annyit kerestünk? A kis Jézus így válaszolt:

– Miért kerestetek? Hát nem tudtátok, hogy Atyám házában kell lennem?

Ígérjétek meg, hogy minden vasárnap és ünnepnap részt vesztek a szentmisén. Milyen elsőáldozó az, aki nem szívesen megy az Isten házába?

2. A kis Jézus Názáretben nevelkedett. Ő is szeretett játszani, mint minden gyermek. De azonnal engedelmeskedett, ha édesanyja, vagy Szt. József hívta, és valamit parancsolt neki. Mindenben segített szüleinek. Pedig ő Isten fia volt.

Tőled is azt kívánja a Mennyei Atya, hogy szüleidet tiszteld, és szeresd. Szívesen engedelmeskedjél nekik. Szüleink a jó Isten helyettesei, ezért tiszteljük őket. Ők gondoznak bennünket kiskorunkban, és minden jót adnak nekünk. Ezért szeretjük őket. Nem is tudja egy gyermek, milyen sokba kerül szüleinek, amíg felnevelik. És mennyit kell azért dolgozniuk! Jóságukat úgy háláljuk meg, hogy mindig szót fogadunk nekik. Ugyanígy tiszteljük nevelőinket, lelkipásztorunkat is, akik foglalkoznak velünk. Nekik is engedelmeskednünk kell.

Erzsi sohasem fogadott szót édesanyjának. Csúnyán visszafeleselt neki. A mamája megmondta édesapjának, és Erzsi kikapott tőle. Magában azt kívánta, bárcsak ne lenne édesapja, hogy többé ne tudja megverni. Szülei sokat panaszkodtak Erzsi miatt. Hasonlóképpen a tanító néni is, hogy az iskolában durcás, és visszabeszél. Mit kell Erzsinek gyógnia?

Szüleimnek és nevelőimnek nem engedelmeskedtem, őket megszorítottam.

Most te vizsgálj meg a lelkedet: engedelmeskedtél, tisztelted szüleidet és nevelőidet?

Lelkiükör:

Harmadik parancs: *Szentmisét mulasztottam, szentmiséről elkéstem, templomban rosszul viselkedtem.*

Negyedik parancs: Szüleimnek és nevelőimnek nem engedelmeskedtem, nekik szomorúságot okoztam.

Foglaljuk össze:

Hogyan kell a vasárnapot megszentelnünk?

Ki vétkezik Isten harmadik parancsolata ellen?

Hogyan kell ezt meggyógnia?

Miért kell tisztelnünk szüleinket?

Hogyan tiszteljük szüleinket?

Ki vétkezik Isten negyedik parancsolata ellen?

Hogyan kell meggyógnia?

III. ALKALMAZÁS

Most egy kis mesét hallotok a *kis Jézusról* és barátjáról *Áronról*. Éppen Áronéknál játszottak. Édesanyja hívta Áront, hogy menjen el a forráshoz vizért. A fiú meg se hallotta. Mikor édesanyja újra szólt, Áron visszafeleselt:

- Nem hagyom abba a játékot, nem megyek.

Jézus elszomorodott. Erre parancsolt a játékoknak, hogy azok se engedelmeskedjenek. A kocsi kereke nem gördült, a locsoló nem öntözött, a lapát nem szórta a homokot. Áron dühében a földhöz csapkodta a játékokat. Erre a kis Jézus így szólt hozzá:

– Ugye rosszul esik, hogy játékaid nem engedelmeskednek? Látod, szüleidnek is ilyen rosszul esik, ha te engedetlen vagy.

Nagyon törekedjünk, hogy szüleinknek sohase okozzunk szomorúságot, viszont minél több örömet szerezzünk nekik, hiszen megérdemlik.

Szemléltetés: Bibliai kép a 12 éves Jézusról.

Házi feladat: Írjátok le, melyik ünnepeket szeretitek, és miért?

Ének: Kegyességgel hívsz, ó, Jézus (SZVU 226.)

7. MINDEN EMBERT SZERETEK! SZEMÉRMES LESZEK

Oktatói cél: Isten ötödik és hatodik parancsolatának megvilágítása.

Nevelői cél: Tisztelem embertársam életét. Szemérmes leszek.

Bevezetés:

Ima: Üdvözlégy Mária, tízparancsolat.

Ének: Isten hazánkért (SZVU 293.)

Számonkérés: Nézzük, melyik ünnepeket szeretitek?

Visszakérdés: 3–6 leckék anyaga.

I. ELŐTERJESZTÉS

Sok gyerek nagyon szeret a TV-ben krimit nézni. Ti is? Miért? Bizony jobb lenne, ha nem a lövöldözésre, verekedésre, csalásra, lopásra, hanem *egymás segítésére* láthatnánk példát.

Az Úr Jézus ilyen példabeszédet mondott el: *Egy embert rablók támadtak meg. Mindenét elvették, alaposan megsebesítették és otthagyták véresen az útszéli árokban. Mozdulni sem tudott. Jöttek arra emberek, de nem segítettek rajta. Végre jött egy jó ember: egy szamaritánus. Odament hozzá, bekötözte sebeit. Azután feltette a szamarára, és elvitte egy vendégfogadóba. Pénzt adott a fogadósnak, hogy mindent tegyen meg, amire a szegény betegnek szüksége van. Ez az ember nagyon szépen viselkedett bajba jutott embertársával szemben.*

Célkitűzés: Ma megtanuljuk, hogyan kell megtartanunk Isten ötödik és hatodik parancsolatát.

II. KIFEJTÉS

1. A jó Isten azt parancsolja, hogy *minden embert* szeressünk. Felebarátunknak úgy mutatjuk meg szeretetünket, hogy *jót teszünk* vele. Mikor bajban van, segítjük, amivel tudjuk. A rablók ennek ellenkezőjét cselekedték: elvették az ember egészségét, és meg is halhatott volna, ha a jó ember nem segít rajta.

Egy *durva lelkű* fiú is hasonlóan tett, amikor az iskolában a nálnál kisebb és gyengébb fiúkat bántalmazta. Hazamenet elbűjt, és várta a lányokat, hogy megüthesse vagy megverhesse őket. Egy kislánynak kövel bedobta a fejét. Orvoshoz kellett vinni, hogy bekötözze. Játsszani sem tudott szépen, Mindig veszekedett pajtásaival. Aztán mindenkinek *csúf*-nevet adott. Mit kell ennek gyönnia?

Veszekedtem, verekedtem, csúfolódtam.

És te hogyan tartottad meg Isten ötödik parancsolatát? Veszekedtél? Verekedtél? Csúfolódtál?

Tóni eleven spanyol fiúcska volt. Egyszer a játszótéren az egyik fiú oldalba lökte, és rákiáltott:

– Vigyázz, mert betöröm a koponyádat! – Ő sem volt rest. Felkapott egy ködarabot, s megcélozta a fiút. De nagynénje még időben odaugrott, s megfogta a kezét. Erőszakkal hazavezette. Hála Istennek, hogy így történt. Talán még vér is folyt volna. Otthon édesanyjának haragtól reszketve mesélte a történetet.

– Miért lökött meg, én hozzá sem nyúltam! Ezt még visszaadom neki. Majd elbánok én vele. Még holnap! Az édesanya csak simogatta a dühös fiút, aki lassanként megnyugodott, majd keservesen sírni kezdett.

– Mégsem tehetem meg! Azt hiszem, nagyon megbántanám vele az Úr Jézust. Ő is csak akkor bocsát meg nekünk, ha mi is megbocsátunk másoknak. Jézus kedvéért kibékülök vele.

Látjátok, *Tóninak* haragos természete volt, de legyőzte azt, mert nem akarta Jézust megszomorítani. Ezt tanuljátok el tőle.

2. *Szt. Alajos* gazdag fiú volt. Édesapja külön személyt fogadott, aki a kis Alajost öltöztette. Reggel ott állt az ágya mellett, de mikor a mosakodásra került sor, a kisfiú elküldte a nevelőnőt. Nem engedte, hogy ott maradjon, amikor mosakodáskor leveti ruháit, mert szégyellte volna magát. *Szemérmes volt.*

Mindnyáján látjátok, hogy az emberek ruhával fedik a testüket. Nemcsak azért, mert fáznak, hanem azért, mert testüknek egyes részeit mindig el kell takarniok mások előtt, és szükség nélkül ruhátlanul nem mutatkozhatnak. A jó Isten ezt így kívánja: *Légy szemérmes!*

Megbántja a Mennyei Atyát, és *halálos bünt* követ el, aki

- testének ezt a részét nézegeti, vagy mutogatja.
- Aki szemérmetlen dolgokról beszél, vagy ilyet hallgat.
- Szemérmetlen dolgot firkál, vagy nézeget.
- Aki szemérmetlenül játszik, vagy ilyet cselekszik.

– Aki akarattal gondol szemérmertlenségeket.

Viszont nem követ el szemérmertlenséget, aki szükség esetén az orvos, vagy édesanyja előtt mutatkozik ruha nélkül.

Ha szemérmertlen bűnt követél el, így kell majd gyónnod:

szemérmertlent gondoltam, beszéltem, néztem, firkáltam, játszottam.

Gyónási tükör

Ötödik parancs: veszekedtem, verekedtem, csúfolkodtam.

Hatodik parancs: szemérmertlent gondoltam, beszéltem, néztem, firkáltam játszottam.

Foglaljuk össze:

- Mit parancsol Isten az ötödik parancsolattal?
- Milyen bűnöket követünk el Isten ötödik parancsolata ellen?
- Mit parancsol Isten a hatodik parancsolattal?
- Hogyan kell gyónnia, aki Isten hatodik parancsolata ellen vétkezik?

III. ALKALMAZÁS

Szt. Imre magyar királyfi Veszprémben élt. Nagyon szerette a jó Istent, és azon törte a fejét, mivel mutathatná ki leginkább Isten iránti szeretetét? Egyszer a kápolnában imádkozott a Szűzanya képe előtt, és lelkében hangot hallott: Őrizd meg halálodig hófehéren szíved ártatlanságát. Szt. Imre megtette ezt. Fiatalon halt meg, és egészen tisztán szállt lelke Istenhez. Ő a magyar ifjúság mennyei pártfogója. Imádkozik értetek, hogy szívetek mindig tiszta maradjon.

Szemléltetés: Bibliai kép az irgalmas szamaritánusról.

Házi feladat: Vállalj három jócselekedetet a következő hittanóraig, és jegyezd fel ezeket a füzetedbe!

Ének: Boldogasszony Anyánk (SZVU 284.)

8. MÁSOKKAL JÓT TESZEK MINDIG IGAZAT MONDOK

Oktatói cél: Ismertetjük Isten hetedik és nyolcadik parancsolatát.

Nevelői cél: Tegyük jót másokkal. Védjük embertársunk becsületét.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk. Főparancsolat.

Ének: Isten hazánkért (SZVU 293.)

Számonkérés: Nézzük, milyen jócselekedeteket végeztetek?

Visszakérdés: Előző két lecke anyaga.

I. ELŐTERJESZTÉS

A kis *Szt. Erzsébet* magyar királylány volt. Nagyon szerette a szegényeket. Már kicsi korában összeszedte a legszebb játékait, babáit, az édességeket, amiket kapott, és kiosztotta a szegény gyermekeknek. Gondolhatjátok, milyen boldogok voltak azok, amikor kezükbe vették a drága ajándékokat. Amikor felnőtt, szegényes ruhákban szeretett járni a legjobban, hogy annál több jót tehessen a szegényekkel. A drága ruhák árán kenyeret vett, és azt osztogatta nekik. Nem is volt olyan beteg vagy szegény, aki nem ismerte volna a jóságos Szt. Erzsébetet.

Ő mindig szem előtt tartotta Isten parancsolatát: Szeresd felebarátodat, mint önmagadat! Másokkal tegyél jót!

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, hogyan kell megtartanunk Isten hetedik és nyolcadik parancsolatát.

II. KIFEJTÉS

1. Sajnos nem mindenkiről lehet ilyen jókat elmondani, mint Szt. Erzsébetről.

Ismerem egy kislányt, aki pontosan ellenkezően viselkedett. Nem ő adott a szegényeknek, hanem *elvette a másét, lopott*. Otthon, ha az édesanyja letette az erszényét, mindig kivett belőle pénzt. Elszaladt a

boltba, és cukrot vett rajta. Az iskolában pedig mindig hiányzott a radír, ceruza, színes. Mindig ez a kislány volt a tolvaj. Pedig ő sem szerette volna, ha tőle lopnak. Nagyon irigy volt. Ha pajtásánál szép játékot látott, irigyelte. Egy észrevétlen pillanatban elrontotta.

Egyszer Mártival labdáztak. Mártnak szép piros pettyes új labdája volt. Amikor a labda elgurult, ez a rosszindulatú leány beleszúrta egy gombostűt. *Kárt okozott* Mártnak. Mikor Márty sírt, ő nevetett magában. Mit kell ennek a leánynak majd gyónnia.

Loptam, kárt okoztam. -- De még ez sem lesz elég. *Vissza kell adnia*, amit lopott, különben a jó Istentől nem nyer bocsánatot. A *kárt* pedig meg kell fizetnie.

Te nem loptál? Kárt nem okoztál senkinek? Majd gondolkozzál ezen?

2. A kis *Guidoról* már hallottatok egyet s mást. Két dolog különösen szép volt ebben a fiúban: az őszintesége, és a kis Jézus iránti szeretete. Halála előtt néhány héttel azt mondta: *sohasem hazudtam*. Ez így is volt. Inkább elviselte a büntetést, ha valami rosszat tett, de hazugsággal sohasem akart kibújni alóla. Sokszor mondta: inkább a fogfájás, mint a hazugság. Pedig ő a fogfájásnál borzasztóbbat nem tudott elképzelni. Jézus nagyon szerette Guidot, és az első szentáldozásánál megmondta neki, hogy nemsokára magához hívja az égbe.

Mindig igazat mondj! — Parancsolja a Mennyei Atya. Még akkor is, ha bajod lesz belőle. Ne hazudj, mert az ördög a hazugság atyja.

Marci hazudós gyermek volt. Pajtásainak testvéreinek mindent kitálalt a puttonyos emberről, a mumusról. Igaz, azt mondta, hogy csak tréfából hazudott. De ezt sem szabad ha másokat megbántunk vele. — Édesanyjának hazudott, amikor azt mondta, hogy *nincs lecke*. A tanító bácsinak meg azt mondta: otthon annyi dolgot parancsoltak neki, hogy nem tudott tanulni. — Másokról is hazudozott. Egyik pajtását megdicsérték, hogy milyen illedelmes. Ő kitalálta, hogy nem is illedelmes, mert a múltkor csúfolta a koldust. *Ráfogta* másra a rosszat. Ez a *rágalmazás*. Otthon pedig mindig árulkodott testvéreire, hogy elveszi az ő játékát. Minden kis dologért árulkodott az édesanyjának. — Hogyan kell bűneit meggyónnia?

Hazudtam, árulkodtam, másra ráfogtam a rosszat.

Ha valaki csúnyát mond, káromkodik, azt szabad megmondani, az nem árulkodás. Az ilyent figyelmeztetni kell, hogy megjavuljon. A vigyázónak is kötelessége megmondani a rosszakat. Ezzel ő sem árulkodik.

Őrzőangyalod mindig lát téged, mikor nem mondasz igazat. Akit hazugságon fognak, nem hisznek már többé annak.

Gyónási tükör:

Hetedik parancs: loptam, kárt okoztam.

Nyolcadik parancs: hazudtam, árulkodtam, másra ráfogtam a rosszat.

Foglaljuk össze:

- Mit parancsol Isten hetedik parancsolata?
- Mit kell győnnünk, ha Isten hetedik parancsolata ellen vétkezünk?
- Mit kíván tőlünk Isten nyolcadik parancsolata?
- Ki vétkezik Isten nyolcadik parancsolata ellen?

III. ALKALMAZÁS

Az emberek legtöbb esetben csak jutalom reményében tesznek jót embertársaikkal. Nem csak munkájukért, de minden segítő jótettükért is jutalmat akarnak kapni. Ezért öröndetes dolog, hogy újabban sok olyan ember akad, — különösen Olaszországban, — akik munkaidő után idejüket, tudásukat felajánlják, hogy másokon segítsenek, *teljesen ingyen*. Így pl. nyugdíjas bácsik és nénik a gyermekeket hazakísérik az iskolából. Lakatosok és más szakemberek tolókocsit és egyéb segédeszközöket készítenek a rokkantak számára. Fiatalok vállalkoznak önkéntes tűzoltó munkára (önkéntesek).

Ők nem várnak jutalmat, de mégis a legnagyobb jutalmat kapják, hiszen az Úr Jézus az utolsó ítéletkor azokat hívja meg a mennyországba, akik sok jót tettek embertársaikkal: jöjjetek, Atyám áldottai ...

Szemléltetés: Bibliai kép, esetleg kép Szt. Erzsébetről.

Házi feladat: Tegyé! önkéntes szeretet-szolgálatot iskolatársaiddal! Írd föl, amit sikerült elvégezned!

Ének: Szentmiséből: Szent vagy, szent vagy ...

9. ÖNMEGTAGADÓ LESZEK KÜZDÖK HIBÁIM ELLEN

Oktatói cél: Megmagyarázzuk a lemondás és lelki erőfeszítés értelmét.

Nevelői cél: Ráhangolás az önfegyelmzésre.

Bevezetés:

Ima: Apostoli hitvallás.

Ének: Bűnbánóknak menedéke (SZVU 58.)

Számonkérés: Mutassátok, milyen jócselekedetet végeztetek iskolatársaitokkal?

Visszakérdezés: Az előző három lecke anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Jézusról olvassuk a Szentírásban, hogy 30 éves korában elvonult a puszta, és ott 40 napos böjtöt tartott. Semmit sem evett, és semmit sem ivott.

Ez bizony nem volt könnyű feladat. Az ördög azt hitte, hogy Jézus a böjtölésben kimerült, és most szót fogad a sátánnak. Ezért megkísérette Jézust, de semmi eredményt nem érhetett el; Jézus mind a három kísértést visszautasította.

Jézus példát adott nekünk: ha le akarjuk győzni a sátánt, nekünk is szívesen kell vállalnunk böjtöt és önmegtagadást. Az egyház segíteni akar bennünket ebben a gyakorlatban, ezért bizonyos böjtöket ír elő. Így:

— Nagyböjt *péntek*ein nem szabad húst enniök azoknak, akik már elmúltak 14 évesek.

— *Hamvazószerdán* hasonlóképpen.

— Ezenkívül hamvazószerdán és nagypénteken csak *egyszer szabad* jóllakniuk azoknak, akik 21 és 60 év között vannak.

— Minden *péntek bűnbánati nap*. Ezen a napon minden 14 éven felüli katolikusként valamilyen önmegtagadást kell gyakorolnia. Jézus engesztelésére. — Ezt a gyakorlatot azonban már korábban el kell kezdenünk. Ti is gyakoroljatok pénteken valamilyen lemondást. Pl.: nem néztek TV-t,

nem esztek csokit, vállaltok önkéntesen munkát, elmondotok valamilyen imádságot ...

Arról sokat hallotok, hogy ki milyen győzelmet aratott a versenypályákon. Keveset beszélnek arról, hogy ezek a *versenyzők* milyen *sok mindenről lemondanak* -- ételről, italról, szórakozásról -- a győzelem kedvéért. A sok gyakorlás is sokszor kemény önmegtagadást jelent. Ha nekik megéri földi kitüntetésért, nekünk is megéri az ördög legyőzéséért és az örök életért.

Célkitűzés: Megtanuljuk, milyen hibák ellen kell különösen küzdenünk.

II. KIFEJTÉS

1. Rossz emberi természetünket le kell győznünk. Ehhez látnunk kell, hogy milyen rossz hajlamok vannak bennünk. Ezeket *főbűnöknek* szoktuk nevezni, bár tulajdonképpen inkább nevezhetnénk bűn-gyökereknek, hiszen ezekből sarjadnak ki kisebb-nagyobb bűneink. Vegyük ezeket sorba:

1. A *kevélység* (hiúság). Kevélynek azt nevezzük, aki magát többre tartja másoknál, és ezért lenézi embertársait.

Panni sokat nézegetett a tükörbe. Ő akart lenni a legszebb. Állandóan a haját, ruháját, arcbőrét nézegette. A mamája többször figyelmeztette. Panni azt gondolta: a mama figyelmeztet, pedig ő is belenéz a tükörbe. Pedig édesanyja csak azért tekintett bele, hogy ellenőrizze, rendes-e a haja, ruhája. Ez nem hiúság, mert a rendhez tartozik. Az állandó tükörbenézegetés azonban hiúság. Panni szerette a szép ruhákat. Ez még nem bűn. De sajnos lenézte a másikat, a szegényebbet, aki nem járhatott olyan szép ruhákban, mint ő. Egy szegény osztálytársát meg is szomorította, mikor azt mondta neki: te rongyos. Bizony ezzel bünt követett el, mert *kevély* volt.

2. A *fősvénység*. -- Fősvény az, aki mindent magának akar, és nem tud áldozatot hozni embertársaiért. Szenvdélyesen gyűjti a vagyont, a pénzt. -- Egy dúsgazdag *milliomos* érezte, hogy közel van halála. Nagy nehezen felkelt betegágyából, végigjárta szobáit, megsimogatta bútorait, drága képeit, kincseit, és csalódottan mondta: minden olyan hideg. Mindent itt kell hagyni. Kár volt annyi gonddal összegyűjteni a vagyont. -- Igazában csak az a mienk, amivel embertársainkat segítjük, velük jól teszünk.

3. A *bujaság*. -- Ez a szemérmetlen hajlam, amely sok embert arra biztat, hogy szemérmetlen élvezetekben keresse boldogságát. Természetesen ez is félrevezeti az embert, mert a test nem tud bennünket boldoggá tenni.

4. Az *irigység*. -- Irgy, aki bosszankodik, ha látja, hogy más gyermeket is szeretnek; ha másnak is van valamije, ami neki nincs.

Anna gazdag szülők gyermeke volt. Amikor a jó Isten kis testvérkét küldött neki, iszonyúan megharagudott. Azon mérgelődött, hogy az öcsi teljesen lefoglalja a mamát, pedig éppen Anna akarta a mamát egészen lefoglalni. Borzasztó irigy és féltékeny volt a kis öccsére. Egyszer irigykedve nézte, miként játszik a kisgyermek az újonnan kapott csörgővel. Miért nem kap ő is játékot? -- Hogyan bosszulja meg? Odaszaladt, és egy csattanós pofont adott a kicsinek. A kis Jakab felordított, mire bejött a mama, és a dühöngő Annát kitiltotta a szobából . . .

Az lenne a borzasztó, ha irigységünk miatt az örök boldogságból tiltana ki bennünket a jó Isten.

5. A *torkosság*. -- Torkos az, aki eszik és iszik valamit, amit megtiltottak vagy ami egészségének árt. -- *Sári* a süteményből, kockacukorból mindig elcsent. Az ebédet meg mindig kifogásolta: nem elég édes, nem elég savanyú. Pedig édesanyja jól főzött. -- *Gyurka* meg a bort kóstolgatta titokban; úgy rászokott, hogy egyszercsak becsípett. Kikapott nagyon, és édesapja megmagyarázta neki, hogy az ilyen gyermekekből lesznek a részegesek. Máskor meg *futás* után, amikor erősen kimelegedett, hideg vizet ivott. Ilyen torkosságból lesz a tüdőgyulladás.

6. A *harag*. -- A harag olyan rossz tulajdonság bennünk, amellyel könnyen megbántunk másokat, és nem akarunk megbocsájtani az ellenünk vétkezőknek. Aki legyőzi haragját, azt Isten is szereti. -- *Jancsi* a játéknál mindig összeveszett pajtásaival, ha nem parancsolhatott. Mérgében még a játékokat is odavagdosta. Ezzel megbántotta játszótársait, de sokszor szüleit is. Ennek majd így kell gyógnia: haragos voltam.

7. A *lustaság* -- (restség). -- *Laci*t reggel alig lehetett az ágyból kihúzni, mindig elkéssett az iskolából. Sohasem figyelt, hanem inkább *lustálkodott*. Néha még el is aludt. Otthon semmit sem akart segíteni édesanyjának. Pedig csak ült a könyv mellett, és a tanulást is elhanyagolta. Lusta az, aki nem teljesíti kötelességét, és nem akar másokon segíteni.

Most nézzetek a lelketekbe! Tegyétek föl a kérdést magatoknak: nem voltam-e kevély, hiú?

Nem voltam-e fősvény, önző? Tudtam-e adni másoknak?

Nem voltak-e bennem szemérmetlen kívánságok?

Nem irigykedtem-e, ha másoknak valami szebb, vagy több volt, mint nekem?

Nem voltam-e torkos, falánk, vagy válogatós ételben, italban?

Nem voltam-e haragos, nem bántottam-e meg ezzel szüleimet, társaimat?

Teljesítettem-e kötelességemet? Lusta voltam-e másokon segíteni?

III. ALKALMAZÁS

Emlékeztek a spanyol kisfiúra, *Tónira*. Milyen haragos volt, amikor az egyik társa meglökte. Haragjában agyon akarta verni. És mégis egyik napon ezzel szaladt haza a játszótérrel:

– Mama, ma azzal a fiúval játszottam, aki a múltkor megütött. Barátok lettünk. Ő nagyon kedves, és már eszembe sem jut, hogy visszaadjam a kölcsönt.

Tóni legyőzte természetét, és nem követett el bűnt. *Megbocsájtott* az ellene vétőnek. Mi is legyünk elnézők másokkal szemben. De bánjuk meg, ha bűneinkkel megbántottuk a Mennyei Atyát.

Szemléltetés:

Házi feladat: Tanuld meg a hét főbűnt!

Ének: Jézusomnak szíven (SZVU 154.)

10. BÁNOM BŰNEIMET

(Bánat és erős fogadás)

Oktatói cél: A bűnbocsánatot csak a bánat által szerezhethjük meg.

Nevelői cél: Gyakoroljuk sokszor a bűnbánat felindítását.

Bevezetés:

Ima: Esti ima, bánatima.

Ének: Könyörülj, Istenem (SZVU 54.)

Számonkérés: Mondd el a főbűnöket!

Visszakérdezés: Az előző lecke anyagából.

I. ELÖTERJESZTÉS

Palkó az első szentgyónásra készült. Egyedül maradt a szobában, maga elé tette a feszületet, és segítségül hívta a Szentlelket. Aztán sorra vette Isten tízparancsolatát, és figyelte a lelkiismeret csengő szavát. Egymás után eszébe jutottak bűnei. *Elszomorodott.* A jó Istenre és a mennyországra is gondolt. Mennyire megbántotta a Mennyei Atyát, pedig ő olyan jószágos. Most nem juthatna be a mennyországba, ha meg kellene halnia. A pokol is eszébe jutott. Milyen borzasztó lenne az ördögök között lenni örökké. Azután rátekintett a keresztre: Jézus az *én bűneimért* szenvedett. És most *Palkó szívből megbánta bűneit: Jézusom, bánom, hogy vétkeztem, bocsáss meg nekem!*

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, miben áll a bánat és erős fogadás.

II. KIFEJTÉS

1. *Mi is a bánat?* Lelkünknek fáj, hogy megbántottuk a jó Istent. Szomorúak vagyunk, hogy vétkeztünk, tehát a bánat a szívünkben van. A bánat nagyon fontos dolog. A jó Isten sem tud megbocsájtani annak, aki nem bánja meg bűneit.

Te így bánod meg bűneidet:

– A jó Istenre gondolsz. *Milyen jó volt hozzád.* Gyermekévé fogadott,

és meghívott a mennyországba. Te hálátlan lettél és mindent elvesztettél a bűn által.

— Eszedbe jut a *pokol*. Most oda jutnál az ördögök közé, ha Isten meg nem könyörülne rajtad. Milyen rettenetes sors várna rád.

— Milyen most a lelked? Hiányzik a *megszentelő kegyelem* ragyogása.

— *Jézus érted szenvedett és halt meg* a kereszten. Vétkeiddel hozzájárultál az ő szenvedéseéhez.

Szomorú vagy, hogy Istent megbántottad. Mondd neki: Istenem! Bocsáss meg nekem! Bánom, hogy vétkeztem, pedig mindennél jobban akarlak szeretni.

2. Amikor Jézust elfogták ellenségei, tanítványai elfutottak. *Szt. Péter* azonban követte, és Kaifás udvarába is bemenészkedett, ahol Jézust kihallgatták és halálra ítélték. Valaki felismerte Pétert és rákérdezett:

— Te is az ő tanítványai közül vagy? Péter megijedt és letagadta. Félelmében háromszor tagadta meg Jézust. Ezzel bünt követett el. Később, amikor meglátta Jézus szomorú arcát, nagyon *megbánta* bűnét, és keservesen sírt. De nemcsak megbánta, hanem *előtte meg is fogadta*, hogy soha többet nem fogja Jézust megtagadni. Ebben hű is maradt, úgy, hogy a keresztfeszítést is vállalta Jézusért.

Látjátok, hogy a bánat önmagában nem elég. Erősen meg kell ígérnünk, hogy többé nem követünk el bünt. Szüleidnek is meg kell ígérned, hogy nem leszel rossz, ha bocsánatot akarsz tőlük nyerni.

A Mennyei Atyának megígéred, hogy

— *halálos bünt soha* nem követsz el.

— A *bocsánatos bűnöket is igyekszel* elkerülni.

— Elkerülsz a *bűnre vezető alkalmat is*.

— Ígéretet teszel az erős fogadásban, hogy a lopott holmit visszaadod, a kárt megtéríted.

A gyónásnál legfontosabb a bánat.

Foglaljuk össze:

— Mi a gyónásban a legfontosabb?

— Miért a bánat a legfontosabb?

— Mikor van igazi bánatunk?

— Mi szükséges még a bánathoz?

— Mit kell megígérnünk a Mennyei Atyának?

III. ALKALMAZÁS

Zakeus adószedő volt. Igen szerette a pénzt. Sok embert megcsalt, olyan sok adót kívánt tőlük. Egyszer Jézus jött *Zakeus* városába, Jerikóba. Sok ember kísérte. *Zakeus* kíváncsi volt Jézusra. Kiszaladt az utcára, s mivel nagyon kicsi volt, felmászott egy fügefára, hogy onnan láthassa Jézust. Jézus észrevette a fán és így szólt hozzá:

– *Zakeus*, gyorsan szállj le a fáról, ma a vendéged leszek!

Zakeus nem akart hinni a fülének. Hogyan jöhet el Jézus egy csalóhoz és bűnöshöz? Elszégyellte magát, és nagyon *megbánta a bűnét*. Erősen *megfogadta*, hogy többé senkit sem károsít meg. Jézusnak megfogadta:

– Négyyszeresen adok vissza mindent, amivel mást megkárosítottam, Vagyonom felét a szegényeknek adom. *Zakeus* megtartotta ígését, és Jézus tanítványa lett.

Szemléltetés: *Zakeus* a fügefán.

Házi feladat: Tanuljátok meg a hat főigazságot!

Ének: Te vagy földi éltünk (SZVU 195.)

11. MEGVALLOM ÉS JÓVÁ TESZEM BŰNEIMET

(Gyónás, elégtétel, hálaadás)

Oktatói cél: Megtanítjuk, hogyan kell gyónni.

Nevelői cél: Csak jól szabad gyónni!

Bevezetés:

Ima: Imádkozzunk saját szavainkkal szüleinkért.

Ének: Boldogasszony Anyánk (SZVU 284.)

Számonkérés: Nézzük, hogyan tanultátok meg a hat főigazságot.

Visszakérdezés: Gyónás anyagából az ötödik parancsolattól.

I. ELŐTERJESZTÉS

Jézus egy történetet mondott el tanítványainak a *tékozló fiúról*.

Egy embernek két fia volt. A kisebbik apja elé állt, és elkérte az örökségét. Miután megkapta, messze országba utazott, és eltékozolta a pénzét. Semmije sem maradt. Barátai is elhagyták. Nemsokára nagy ínség lett abban az országban. Beszegődött disznópásztornak, hogy megkeresse a kenyerét. Annyira éhezett, hogy még a sertések eledeléből is szívesen jóllakott volna, de abból sem kapott. Leült egy fa alá, és elgondolkozott az életén. Milyen rosszul tette, hogy otthagyta apját. Felsóhajtott:

– Mennyi béres él atyám házában, és mindenük megvan. Én pedig éhen pusztulok.

Eszébe jutottak bűnei. Elszomorodott bűnei miatt. *Mindjárt megfogadta*, hogy elhagyja bűneit és megjavul. Fölkerekedett, és visszament atyjához. Atyja már messziről meglátta fiát, és *eléte* sietett. A tékozló fiú *mindent bevallott*, és azért könyörgött, hogy legalább béres lehessen atyja házában. *Az apa megbocsájtott*, megölelte és megcsókolta fiát. Újra *gyermekének nevezte*. Új ruhát hozatott neki, és örömeiben lakomát készített.

A tanítványok megértették, hogy Jézus a bűnös ember megtéréséről mondta ezt a történetet. A bűnösnek is így kell bocsánatot kérnie Menyyei Atyjától.

Célkitűzés: Ma azt tanuljuk meg, hogyan kell jól gyónnunk.

II. KIFEJTÉS

1. Most nézzük, mit tett a tékozló fiú, és mit tesz a gyónó gyermek?
a) *Ő elgondolkodott és eszébe jutottak bűnei.*

Mi elgondolkodunk és összegyűjtjük bűneinket a gyónási tükör segítségével. Megjegyezzük, hogy milyen bűnöket követtünk el.

b) *Ő elszomorodott és ígéretet tett a javulásra.*

Mi szintén elszomorodunk, és bánjuk, hogy Istent megbántottuk. Erős fogadást teszünk, hogy megjavulunk.

c) *Ő bevallott mindent atyjának.*

Mi elmondjuk bűneinket a gyóntató atyának.

d) *Ő bocsánatot kért atyjától. Azt is vállalta, hogy béres legyen atya házában.*

Mi bocsánatot kérünk Istentől, és vállaljuk az elégtételt, amit a lelki atya kiszab.

e) *Őt apja visszafogadta gyermekének, új ruhába öltöztette, lakomát rendezett számára.*

Mi a szentgyónásban újra Isten gyermekei leszünk, megkapjuk a kegyelmi életet, Jézus lakomájában részesülünk a szentáldozásban.

Minden bűnt mondjunk meg a szentgyónásban, hogy jó legyen gyónásunk. Ha valaki *szándékosan kihagy* halálos bűnt, *szentségtörést* követ el, és nem áldozhat meg. Ha ilyen eset fordul elő, akkor ezt úgy lehet helyrehozni, hogy a legközelebbi gyónásban először a szentségtörést kell bevallanunk, majd meg kell ismételni az előbbi rossz gyónásunkat. Amíg ezt meg nem tesszük, minden gyónásunk rossz lesz. — Ha valaki reggel, sietés közben *rosszul* kezdi begombolni a kardigánját, újra ki kell gombolnia egészen, hogy helyrehozhassa a tévedést. Ugyanígy van a rossz gyónásnál is. Mindent előlről kell kezdeni.

Ha valaki *kifelejt* egy halálos bűnt, nem követ el szentségtörést. Áldozhat is, de a következő gyónásában meg kell mondani a kifelejtett bűnt: Lelkiatyám! A múlt gyónásomban ezt kifelejtettem.

Nem kell félned, hogy a tisztelendő bácsi megszid, vagy rosszat gondol rólad. Inkább örül, hogy mindent bevallasz, és így tiszta lesz a lelked.

Attól se félj, hogy a lelkiatya kibeszéli bűneidet. A papnak minden áldozattal, még élete feláldozásával is meg kell őriznie a *gyónási titkot*. — *Nepomuki szent János* a cseh királyné gyóntatója volt. A király kíváncsi volt, hogy mit gyónt a királyné. Követelte János paptól, hogy árulja el. Ő azonban minden kínzást vállalt, de hallgatott. Végül agyonverték, és a

Moldva folyóba dobták. Éjjel látták a halászok, hogy valami ragyog a folyó közepén. Kihalászták. Szt. János teste volt. Nagy tisztelettel temették el. Évek múlva kinyitották a sírját. Teste már elporladt, de a nyelve épen megmaradt.

2. Csendesen gyónjál, hogy kívül ne hallják meg. Ha te meghallasz valamit mások gyónásából, nem szabad elmondanod.

Figyelj az *elégtételre*: Ezt azért kapjuk, hogy a tisztítótűzben kevesebbet kelljen szenvednünk. Minden bűnért el kell fogadnunk Istentől az elégtételt. Ezt vagy a földi életben, vagy a tisztítóhelyen törlesztjük le. A földön könnyebben megy a törlesztés. A tisztítótűzben nagyon nehéz lesz.

A kis *Márti* Budapesten lakott. Engedetlen, makacs, csintalan leány volt. Nagyanyja sokat mesélt neki arról, hogy Jézus mennyit szenvedett a mi bűneinkért. Márti ezen elszomorodott, és bár még nem is gyónt, már elkezdett vezekelni bűneiért. Lefeküdt a padlóra. Nagyanyja szólt neki:

- Nagyon kemény ott neked, kislányom!
- Jézuskának még keményebb volt a keresztfá.

Télen nem tette kezét a muffba, – édességről lemondott, a hűsítő italt megvonta magától. Mikor beteg lett, sokat szenvedett, de sohasem panaszkodott. Azért vezekelt, hogy egyenesen Jézushoz juthasson. Így is történt.

3. Szentgyónás után *háluadást* végzünk. A szentgyónásban igen nagy kincseket kaptunk Jézustól. Ezt meg kell köszönnünk hálás szívvel. Imakönyvben is találsz ilyen imát, de saját szavaiddal is mondhat sz köszönetet az Úrnak.

Foglaljuk össze:

- Hogyan végzed szentgyónásodat?
- Mikor kelsz fel a szentgyónástól?
- Miért kapsz elégtételt?
- Miből tudod, hogy feloldozást kaptál?
- Mit kell tenned a szentgyónás után?
- Milyen bűnt követ el, akik szándékosan kihagy egy halálos bűnt?
- Mit tegyen az, aki szentségtörést követett el?
- Mit tegyen az, aki véletlenül hagyott ki egy súlyos bűnt?

III. ALKALMAZÁS

Egy súlyosan beteg pogány férfi arra kérte *Szt. Sebestyént*, hogy gyógyítsa meg őt, akkor keresztény hitre tér. Sebestyén megígérte a gyógyítást, de csak akkor, ha a pogány megsemmisíti összes bálványait. Az meg is ígérte neki. Mikor visszajött, azt állította, hogy minden bálvány-szobrot elégetett.

– Jó, akkor most meggyógyulsz! – felelte a szent.

A beteg egyszer csak panasszal jött vissza, hogy nem gyógyult meg. Sebestyén megkérdezte:

– Mondd meg igazán, minden bálványt megsemmisítettél?

– Csak egyet nem! – felelte reszketve a beteg pogány.

– És azt miért nem?

– Mert aranyból van!

– Most menj, és azt is törd össze, akkor meggyógyulsz!

A pogány ember megtette, és meg is gyógyult.

A szentgyónásban mi is akkor gyógyulunk meg igazán, ha minden bűnünket bevalljuk, és erős fogadást teszünk, hogy azokhoz többet nem térünk vissza.

Szemléltetés: Tékozló fiú képe.

Házi feladat: Írjál füzetedbe 5 bűnt, amit te súlyosnak tartasz!

Ének: Hol vagy én szerelmes (SZVU 156!).

12. JÉZUS KÖZÖTTÜNK ÉL

(Az utolsó vacsora)

Oktatói cél: Jézus itt maradt az Oltáriszentségben.

Nevelői cél: Hálával köszönjük meg Jézusnak legnagyobb ajándékát, az Eucharisziát.

Bevezetés:

Ima: Üdvözlégy Mária, hat főigazság.

Ének: Égből szállott (SZVU 114.)

Számonkérés: Nézzük, milyen bűnöket tartotok halálos bűnök?

Visszakérdés: Előző lecke anyaga.

I. ELŐTERJESZTÉS

Egy kedves paptársam hosszú éveket betegen tolókesiben töltött. Igyekeztem gyakran meglátogatni. Mindig szeretettel volt hozzám. Egyszer csak nagy szomorúságomra haláláról értesítettek.

Végrendeletében gondolt rám. Legszebb kelyhét örökségként rám hagyta. Igazán nagyon kedves örökség számomra, hiszen amikor a kehelyvel misézem, mindig rá gondolok. Képzeljük el, ha az Úr Jézus is ilyen örökséget akart volna hagyni tanítványainak? A 12 apostolnak 12 kehely. Mit ért volna ez számukra, ha nem volna szentmise, ahol a kehely Jézusra emlékeztette volna őket. Jézus tehát egy mindennél csodálatosabb ajándékot hagyott, nemcsak apostolainak, hanem minden embernek, aki hisz őbenne. Ezt az ajándékot hagyta az utolsó vacsorán.

Célkitűzés: Ma megbeszéljük, milyen örökséget hagyott ránk Jézus az utolsó vacsorán.

II. KIFEJTÉS

1. Halála előtt való napon Jézus együtt volt a 12 apostollal az *utolsó vacsorán*. Vacsora után kezébe vette Jézus a kenyeret, megáldotta, átadta tanítványainak és azt mondta:

- Vegyétek és egyétek, ez az én testem!
- Azután kezébe vette a kelyhet, odaadta nekik, és azt mondta:
- Igyatok ebből mindnyájan, ez az én vérem!
- Még azt is mondotta Jézus:

– Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!

Jézus tudta, hogy másnap meghal. Ő nem egyszerű emléket akart tanítványaira hagyni, hanem maga akart *itt maradni* közöttük. Ezért a kenyeret átváltoztatta önmaga testévé, a bort pedig önmaga vérévé. Így a kenyérben is a borban maga az élő Jézus maradt itt velünk. Ezzel ő minden-nél értékesebb ajándékot hagyott ránk. Megtehetette, hiszen Isten volt. Kánában a vizet borrá változtatta. A halott ifjút Naimban feltámasztotta.

A kenyérnek külseje nem változott meg, továbbra is lapos, vékony kenyér maradt. Kovásztalan kenyér, mert húsvétkor ilyet ettek a zsidók. Íze és színe olyan maradt, mint azelőtt. És mégsem kenyér volt már, hanem *az Úr teste*, a bor pedig az *Úr vére* lett.

2. Jézus mindegyik tanítványának adott ebből a kenyérből és kehelyből. Mivel most már Jézus testét és véré-t vették magukhoz, ezzel megtörtént *az apostolok első szentáldozása*. Óriási dolog történt! Eddig látták Jézust, beszéltek vele, megfogták a kezét. Most pedig ajkukon keresztül a szívükbe költözött. Azért tette, mert szerette őket.

3. De Jézus még itt sem állt meg. *Ő mindenkinek* a szívébe el akar jutni. Ezért mondta az apostoloknak:

– Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre:

Ezekkel a szavakkal hatalmat adott nekik, hogy a kenyeret és a bort ők is változtassák át az ő testévé és vérévé. Ezután már az apostolok szavára is Jézus testévé lesz a kenyér és Jézus vérévé a bor.

Ez a hatalom az apostolokról átszállott a *püspökökre*, és az *áldozópapokra*. Mikor a püspök papokat szentel, kezükbe adja az aranyos kelyhet és azt mondja:

– Vedd a hatalmat! – És ettől fogva az egyszerű pap szavaira átváltozik a kenyér Jézus testévé, és a bor Jézus vérévé. Éppen úgy, ahogy Jézus szavaira történt. Így akarta Jézus biztosítani, hogy minden ember szívébe eljuthasson. – Bizony nagyon szomorúak lennénk, ha most már nem jönne Jézus az emberek szívébe.

Jézus tehát az utolsó vacsorán *átváltoztatta* a kenyeret és a bort az ő szent testévé és vérévé. Az apostoloknak pedig *hatalmat adott arra*, hogy a kenyeret és a bort ők is átváltoztathassák. Ez a hatalom az apostolokról a *püspökökre* és az *áldozópapokra* szállott át.

Foglaljuk össze:

- Mit tett Jézus az utolsó vacsorán?
- Mit cselekedett Jézus, amikor kimondta a szavakat: Ez az én testem, és ez az én vérem?
Mit tett Jézus, amikor az apostoloknak az ő szent testét és véréát adta?
- Most kik változtatják át a kenyeret és a bort Jézus testévé és vérévé?
- Miért ostyát változtatott át Jézus?

III. ALKALMAZÁS

Az őskeresztények csak titokban, föld alatti folyosókon (katakombákban) mutathatták be a szentmisét, mert a pogányok üldözték őket. Aki részt vett a szentmisén, azt börtönbe vetették. Sokat ki is végeztek. A keresztények azonban igyekeztek vigasztalást vinni a börtönben sínylődőknek, éppen azzal, hogy az Eucharisziát — vagyis Jézus testét — becsempészték a foglyok számára a börtönbe. — Egyik szentmise után a pap megkérdezte:

— Akad-e valaki, aki elviszi az Eucharisziát a foglyoknak? A kis 12 éves *Tarzicius* vállalkozott. Mellére szorított kezekkel vitte Jézust a börtön felé. Út közben gyerekek állták útját, hogy játékra kényszerítsék. Ő hiába tiltakozott. Mikor látták, hogy kezét a mellére szorítja, gondolták, hogy valami kincset visz, ezért teljes erővel nekitámadtak, és ütlegeltek. Súlyos sebeket ejtettek rajta, de ő utolsó lehelletéig szívéhez szorította az Oltáriszentséget. Sebeibe behalt. Ő az Oltáriszentség vértanúja, és a minisztránsok védőszentje. Sokszor fohászkodjatok hozzá, hogy ti is mindvégig hűek maradjatok Jézushoz.

Szemléltetés: Kép az utolsó vacsoráról.

Házi feladat: Írjátok be füzetetekbe, kiket hívtok meg első szentáldozásokra, hogy veletek együtt áldozzanak.

Ének: Ez nagy szentség valóban (SZVÜ 112).

13. JÉZUS A SZENTMISÉBEN FELÁLDOZZA MAGÁT, ÉS KÖZÖTTÜNK LAKIK

(Szentmise, szentséglátogatás)

Oktatói cél: Jézus a szentmisében jön el hozzánk.

Nevelői cél: Szívesen veszünk részt a szentmisén.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk, hét szentség.

Ének: Zálogát adtat (SZVU 142).

Számonkérés: Sikerült-e már vendégeket hívni az első szentáldozáshoz?

Visszakérdezés: Előző óra anyaga.

I. ELŐTERJESZTÉS

Marseille városában az egyetem *híres rektora* diákjai társaságában ment az utcán. Pappal találkoztak, akinek öltözetén látszott, hogy az Eucharisziát viszi. A professzor mélyen meghajolt, és így köszönt. A diákok megütköztek ezen a mély meghajlásra.

– Nem a papnak szólt a mély meghajlás, – mondta a rektor, – hanem Istennek, akit a pap magával vitt.

– Ön hisz abban, hogy egy Isten befér abba a kis ostyába? – kérdezte az egyik diák.

– Természetesen, – válaszolta a professzor. Tudja, barátom, ön csak Isten hatalmát ismeri, de *szeretetét nem*. Ezért nem érti meg, hogyan maradhatott itt Jézus egy kis ostyában. Pedig egyszerű. *Azért, mert szeret*.

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, miképpen ismétlődik meg számunkra az utolsó vacsora története.

II. KIFEJTÉS

1. Tanultuk, hogy a papok *hatalmat kaptak* az apostolokon és a püspökökön keresztül, amellyel ők is átváltoztathatják a kenyeret és a bort Jézus testévé és vérévé. Hol gyakorolják ezt a hatalmat? *A szentmisében*.

Ehhez a pap ünnepélyesen hozzákészül, külön szép ruhát vesz magára, és a hívek közösségével együtt mutatja be a szentmise-áldozatot.

A szentmise első részében a pap és a hívek imádkoznak elsősorban Isten irgalmáért. Majd Isten ígését hallgatjuk a Szentírásból. Azért is nevezzük a szentmise első részét, ige-misének, vagy *ige-liturgiának*. Ebben hallgatjuk a szentbeszédet is.

A szentmise második része az áldozati-mise. Ebben a részben ugyanis Jézus megújítja (megjeleníti) szemünk előtt kereszttáldozatát. Ott Jézus saját magát feláldozta Mennyei Atyjának. A szentmisében újra felajánlja magát, de most a kenyér és a bor külső színe alatt. *Áldozat* ez, de Jézus vérontása nélkül. Jézus maga mutatja be áldozatát. A pap csak eszköz. Ha koldus kopogtat nálatok, édesanyád veled is küldhet neki alamizsnát, de azért ő marad az ajándékozó.

A szentmise nagyon kedves a jó Istennek. Ezért buzgón vegyünk részt imádságunkkal és éneklésünkkel. Rossz viselkedéssel ne zavarjuk meg a szentmise rendjét. Mikor Jézus szenvedett a keresztfán, ellenségei vígan tereferéltek körülötte. Édesanyja és tanítványai azonban fájdalommal imádkoztak. Te melyik csoportba akarsz állni? Csak nem Jézus ellenségei közé?

A szentmise második részében hangzik el az *átváltoztatás* úgy, amint az utolsó vacsorán történt. Jézus tehát itt is eljön a kenyér és bor színe alatt. Ezt nevezzük átváltoztatásnak. Ettől kezdve Jézus ott van a szentostyában, és ott marad, amíg az ostya külső színe meg nem változik.

Szentáldozáskor a pap kiosztja a Szentostyát az áldozóknak, de ami megmarad, azt az oltárszekrénybe helyezi.

2. Az ostya vékony, fehér kenyér, búzalisztból és vízből készül. Kovász nincsen benne. Ez azonban még nem szent ostya, még nem lakik benne Jézus. A szentmisében az oltárra teszik, és amikor a pap föléje hajol, és csendesen kimondja Jézus szavait: „Ez az én testem”, ezekre a szavakra az ostya átváltozik: *Szentostya* lesz. Ebben már jelen van Jézus. Oltáriszentségnek vagy régebbi kifejezéssel *Eucharisztliának* nevezzük.

A pap saját szentáldozásához nagyobb alakú ostyát használ fel, a hívek részére kisebb ostyát változtat át. Ezeket a kis ostyákat aranyos kehelyben, az ún. *áldoztató kehelyben* őrizzük. Néha a nagyobb alakú szentostyát is eltesszük, és ünnepélyes alkalmakkor szép aranyos, sugaras *szentségmutatóban* helyezzük az oltár fölé. *Körmenetben* is így visszük.

Az áldoztató kehelybe helyezett kis ostyákat szentmise után egy külön szekrénykébe helyezzük el, amelyet szentségháznak (tabernaculum) ne-

vezünk. Oltárszekrénynek is mondjuk, bár újabban már nem az oltáron van, hanem egy külön helyen. Ezt a szekrénykét zárva tartjuk. — Néha a rossz emberek azt gondolják, hogy abban a szentségházban minden csupa arany, és kísértésbe esnek, hogy ellopják. Ez nagyon csúnya bűn, hiszen meggyalázzák vele az Oltáriszentségben velünk lakó Jézust.

A szentségház előtt piros üveglámpás, az ún. *örökmécs* ég. Ez figyelmeztet bennünket arra, hogy Jézus ott van a templomban, ezért adjuk meg a tiszteletet neki, *hajtsunk térdet*.

3. Mikor Jézus a földön járt, sokat volt az emberek között, mert szerette őket. *A kisgyermeket is szívesen fogadta*, elbeszélgetett velük, *meglátogatta őket*. Most az Oltáriszentségben vár bennünket. Sokszor órák hosszat van egyedül, senki sem megy hozzá. Pedig senki sem szeret egyedül lenni. — *Rudi* mindennap bement a templomba, amikor iskolából jött, és meglátogatta Jézust. Mindent elmondott neki, ami otthon, az iskolában vagy a játszótéren történt. Sokszor délután is átszaladt, és sokáig beszélgetett Jézussal. — Látogasd meg te is Jézust és mondd el neki, hogy hiszel benne, és szereted őt. Meglátod, mindig nagyobb öröm lesz Jézussal beszélgetni.

Foglaljuk össze:

- Mikor változtatják át a papok a kenyeret és a bort Jézus testévé és vérévé?
- Milyen kenyeret változtatunk át a szentmisében?
- Miből készül az ostya?
- Mi lesz az ostyából a szentmisében?
- Hogyan nevezzük az átváltoztatott szentostyát?
- Hol őrzik az Oltáriszentséget?
- Mi jelzi a templomban, hogy az oltárszekrényben ott van Jézus?
 - Mit kell tennünk, ha meglátjuk az örökmécsest?

III. ALKALMAZÁS

A múlt század közepén Itáliában is zord és kemény tél lett. A kis falucskák utcáin süvített a jeges szél. Jégvirágos ablak-táblákon alig tört át a gyertyafény. Minden csendes és kihalt. Egyik falucska templomának lépcsőjén egy kis fiú kuporog a kora reggelben. Vajon mire vár ott? Ha megkérdezik tőle, ezt válaszolja:

– Jézust látogatom meg.

Nemsokára jön a plébános bácsi. Amint ki akarja nyitni az ajtót, meglepődve veszi észre a kis guggoló Domonkost. Nem gondolta, hogy ebben a metsző hidegben is eljön.

– Te vagy az, Domonkos? Szép tőled, hogy eljöttél. Gyere, elkészítünk mindent a szentmiséhez. Ugye segítesz nekem.

A kis *Savio Domonkos* örömmel megy a pap mellett. Segít, amit csak tud, és büszke rá, hogy Jézusért teheti. A plébános bácsi előtt vonul az oltárhoz, és ministrál. Átadja a kancsókat, imádkozik és felel. Lábujj-hegyre állva, minden erejének megfeszítésével cipeli a nagy misekönyvet. Komolyan és örömmel végzi szolgálatát. *Csak 5 éves még*, de tudja, hogy az Úr Jézusnak szolgál, és ezért boldog.

Szemléltetés: Kép a szentmiséről.

Házi feladat: Végezzetek jövő óráig minden nap egyszer pár perces szent-ségimádást.

Ének: Imádlak nagy Istenség (SZVU 116.)

14. JÉZUS A LELKEMBE JÖN

(Szentáldozás, lelki áldozás)

Oktatói cél: A szentáldozás megvilágítása.

Nevelői cél: Buzdítás gyakori áldozásra.

Bevezetés:

Ima: Hiszekegy

Ének: Üdvözlégy Oltáriszentség (SZVU 136.)

Számonkérés: Nézzük, hogyan végeztétek el a szentségimádásokat!

Visszakérdezés: Az előbbi óra anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Szent Szaniszló nagyon szerette Jézust. Egyszer megbetegedett. Napokon keresztül ágyban feküdt, s nem tudott eljutni Jézushoz. Mondta a bátyjának, kérje meg a tisztelendő bácsit, hogy hozza el neki az Eucharisziát. Testvére azonban szilaj fiú volt, nem törődött Szaniszló kérésével. A házigazdát is kérte, de az sem teljesítette Szaniszló kívánságát. A kis beteg nagyon bánatos volt. Éjjel sem tudott aludni. Jézus után vágyódott. Egyszer csak kinyílt az ajtó és egy fehér ruhás alak lépett be két angyal kíséretében. Hozták a szentségi Jézust. A többiek, akik ott voltak a szobában, mind felébredtek, mert Szaniszló örömeiben kiabálni kezdett. De csak a fényességet látták. Szaniszló feltérdelt az ágyban, és nagy áhitattal megáldozott.

Célkitűzés: Ma arról tanulunk, mi történik velünk a szentáldozáskor.

II. KIFEJTÉS

1. Jézus hozzánk is szívesen eljön. A Szentostyában lelkünkbe költözik, amikor magunkhoz vesszük, *áldozunk*. Emlékeztek, hogy az apostolok is áldoztak az utolsó vacsorán. Jézus testét és vérért kapták a kenyér és a bor színe alatt. Vágyódott, hogy szívükbe térhessen.

A mi szívünkbe is be akar jönni, mert szeret bennünket. Egészen közel

kíván lenni, azért száll a szívünkbe. -- Te is örülsz, ha édesapádhoz vagy édesanyádhoz bújhatsz, megölelheted őket, mert szereted őket.

Kérdezzük: miért nem isszuk *Jézus véré*t is a szentáldozásnál? Átváltozáskor mind a kenyérben, mind a borban az élő Jézus jelenik meg. Ha pedig él, akkor mindegyik szín alatt egészen jelen van. Ezért elegendő, ha külön a bor vagy külön a kenyér színében vesszük magunkhoz. Ünnepestélyes alkalmakkor azonban megengedi az egyház azt is, hogy két szín alatt áldozunk. Természetesen ez esetben is csak egy Jézust veszünk magunkhoz.

Jézus *táplálni* akarja *lelkünket*. Testünket is tápláljuk, hogy erős és egészséges legyen. Lelkünk táplálékát Jézus adja. Őhöz hasonló a lelkünk, amikor kegyelem állapotában vagyunk. Ezt a kegyelmet erősíti bennünk a szentáldozás, hogy az ördög cselvetéseinek tudjunk ellenállni. Ez ugyanis állandóan les ránk, hogy megszerezzen magának. Ezért biztat a bűn elkövetésére. A szentáldozás a legerősebb fegyver a sátán ellen. -- Régebben történt, amikor még a szentáldozás előtt éjfélről kezdve böjtölni kellett. Mindennap a déli órában *egy ifjú* szaladt be a szerzetesi templomba, és kérte az atyákat, hogy áldoztassák meg. Ők nagyon meglepődtek, hogy ilyen későig bírja az éhséget. Szóvá is tették neki. Ő azt felelte:

– A szentáldozás az én lelkem legfőbb erőforrása. Nélküle régen el-süllyedtem volna már a bűnben. -- Látjátok, ez a munkásfiú ilyen komoly áldozatot hozott a napi szentáldozásért, de megérte neki. Nekünk is megéri, ha mindennap áldozunk.

Meddig marad nálunk Jézus? Mivel Jézus a mi lelkünk életét biztosítja, ezért véglegesen nálunk marad a kegyelem állapotában. Általa szebbek, erősebbek és tisztábbak leszünk.

2. Mindennap közelebb van már, hogy Jézus eljön a szívetekbe. Gondoljatok rá sokszor, és imádkozzatok hozzá. Addig is, amíg eljön az a boldog nap, végezzetek lelki áldozást.

Mi a *lelki áldozás*? -- *Jézus meghívása a lelkedbe*. Így mondjuk az ének szavaival: „Téged szívem úgy kíván, téged az én lelkem vár, édes Jézus, áldott Jézus”. Ilyenkor Jézus láthatatlanul jön a szívedbe. Kegyelmet ad, és segít, hogy még jobban el tudj készülni az ő igazi befogadására.

Látogasd meg minél gyakrabban a templomban, és ilyenkor hívd a szívedbe. Jézus a legnagyobb vendég, őt mindenkinél jobban kell szeretnünk, és várnunk.

Foglaljuk össze:

- Ki jön el hozzánk, amikor áldozunk?
- Hogyan kell lelki áldozást végeznünk?
- Mit kapunk Jézustól a szentáldozásban?
- Milyenek leszünk a szentáldozás által?

III. ALKALMAZÁS

Biztosan örömet akarsz szerezni Jézusnak első szentáldozásod által. Ezt megteheted, ha megkéred szüleidet és nagyobb testvéreidet, hogy ők is áldozzanak veled ezen a napon. Milyen nagyszerű volna, ha együtt fogadnátok Jézust a szívetekbe. Imádkozz, és kérd meg szépen szüleidet meg rokonságodat. Ne keseredj el, ha esetleg nehezen megy. Csak kérd őket szeretettel, kitartóan.

Erzsike többször kérte édesapját, de ő nem akart kislányával áldozni. Nem volt rossz ember, de szentmisére, szentáldozásra nem fordított gondot. Erzsi bánatos volt, de azért nem csüggedt. Egyszer azt mondta neki édesapja, ha szép lesz a bizonyítványa, minden kívánságát teljesíti. Erzsi összeszedte minden erejét, tudását, és a félévi bizonyítványa tiszta ötös lett. Boldogan nyújtotta át édesapjának.

– Mit kívánsz jutalmul? – kérdezte az apa.

– Azt, hogy édesapám is fogadja szívébe az Úr Jézust, amikor első-áldozó leszek.

Bizony nagyon elcsodálkozott az édesapa ezen a kérésen, de nem tudott kislányának ellenállni. Erzsi szülei között léphetett a szentáldozás asztalához. Mindhárman igen boldogok voltak.

Szemléltetés: Fénykép elsőáldozókról.

Házi feladat: Ezen a héten azok is jöjjenek el ministrálni, akik eddig elmaradoztak.

Ének: Isten Báránya a szentmise szövegéből.

15. ELKÉSZÜLÖK JÉZUS FOGADÁSÁRA

(Lelki- és testi előkészület; hálaadás)

Oktatói cél: Megmagyarázzuk, a szentáldozásra való előkészületet.

Nevelői cél: Méltó legyen előkészületünk és hálaadásunk.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk, bánatima.

Ének: Ó, áldott szent Istenem (SZVU 126.)

Számonkérés: Számoljatok be: voltatok-e mindnyájan ministrálni?

Visszakérdés: Előző két óra anyagából.

I. ELŐTERJESZTÉS

Iluska és Jancsi testvérek voltak. Együtt készültek az első szentáldozásra. Iluska alig várta a gyónás és az áldozás napját. Jancsi nem sokat törődött ezzel. Rossz pajtásai azt mondták neki, hogy nem érdemes gyónni, úgy sem jön el lelkébe Jézus. Elhatározta, hogy nem fog meggyónni, csak áldozni megy el kíváncsiságból.

Éjjel különös álma volt. Egy kis falut látott, ahol minden utcában szív alakú házak voltak. Egyik ház előtt Iluska áll. Valakit nagyon vár, mert tisztára takarította a kis kertet, ragyogó fehérre meszelte szobácskáját, és gyönyörű virágokat tett az asztalra. Minduntalan kinéz az utcára. Egyszer csak jön egy kis kocsis, báránycsapat húzza, angyalok kísérik. Benne a kis Jézus ül. Leszáll, bemegy a szív-házba, megöleli Iluskát, és elbeszélget vele. Nagyon örül, hogy minden olyan szép a háznál. Megígéri, hogy máskor is eljön. Iluska kikíséri, és örömmel tekint utána. Hálával gondol rá, hogy milyen jó volt együtt lenni Jézussal.

Aztán továbbmentek. Hirtelen ördögök ugrottak elő, megfogták Jézus kocsiját, és rohantak vele. Egy nagyon rendetlen ház előtt állnak meg, a kert tele gazzal, az utak piszkosak. Jézus nem akar bemenni. Az ördögök kinyitják az ajtót és belökik. Egy nagyon rendetlen szoba közepén ott áll Jancsi. A falak feketék, a levegő rossz, a virágok hervadtak. Jézus szomorúan megszólal:

— Jancsi, így fogadsz engem? Az ördögök nekiesnek Jézusnak. Ütik-

verik. Ő Jancsi nem tudja tovább nézni, felsikolt és felébred. Megdörzsöli a szemét. Örömmel jön rá, hogy e szomorú történet csak álom volt. De mindjárt elhatározza magában:

– Holnap gyónni megyek, elkészítem lelkemet Jézus fogadására.

Célkitűzés: Megtanuljuk, hogyan kell felkészülnünk a méltó szentáldozásra.

II. KIFEJTÉS

1. Nézzük csak, milyen helyet készítesz te *lelkedben* Jézusnak?

a) Megtisztítod lelkedet *a halálos bűnöktől* a jó szentgyónásban. Jól felkészülsz a gyónásra, és nem hagysz ki egyetlen bűnt sem. A bocsánatos bűnöket is meggyónod, de ha véletlen kimarad is valami, vagy a szentgyónás után kisebb bűnt követsz el, nem kell újra gyónnod. Ezeket megbánod, és máris megtisztult a lelked.

b) Imádkozva várod Jézust. Iluska szobája nemcsak tiszta volt, de fel is díszítette virággal. Te imádsággal díszíted lelkedet. Elmondod Jézusnak, hogy *hiszel* benne, hogy *reméled*, amit ígért, és *szereted* őt. Az imakönyvedből is elimádkozod a szentáldozás előtti imádságot.

c) Már a szentáldozás előtti napokon gyűjtsd az *erény-virágokat*. Ilyenek a jócselekedetek, önmegtagadások, imádságok és a részvétel közös templomi szertartásokon. De ilyenek a szentséglátogatások is, meg azok az áldozatok, amit szeretetből vállalsz szüleidért, testvéreidért.

Testünket is elkészítjük Jézus fogadására.

a) A testi előkészület abban áll, hogy *egy órás* böjtöt tartunk szentáldozás előtt. Ebben az egy órában nem szabad ennünk, és szeszes italt fogyasztanunk. Viszont vizet ihatunk, és gyógyszert is magunkhoz vehetünk. Az egy órás időt a szentáldozás időpontjától kell számítanunk.

b) Jézus ugyan nem a külsőt nézi, és nem tesz különbséget szép és nem szép ruha között. Mégis arra kell törekednünk, hogy *öltözetünk rendes legyen*. Ez is inkább azok kedvéért, akik látnak bennünket. *Marika* megértette ezt. Édesanyja drága ruhát akart neki csináltatni az első szentáldozásra. A kislány azt kérte, hogy inkább egyszerű ruhát vegyen neki azon a pénzen, de kettőt, mert a másodikat szeretné egy szegény osztálytársának ajándékozni. Ezzel nagyobb örömet szerzett Jézusnak, mint a díszes ruhával. Mindketten egyszerű fehér ruhában, de gazdag lélekkel fogadták Jézust.

2. Jézus bejön a szívedbe a szentáldozáskor, és nálad marad. Használd föl ezeket a perceket és *adj hálát neki*, hogy a szívedbe költözött. Mondd meg neki, hogy most igazán boldog vagy, hogy megérhetted ezt a napot. Kérd meg, hogy mindig maradjon nálad. Erősítsen meg, hogy a kegyelmi életet sohase veszítsd el. Ígérd meg, hogy jó leszel, és sokszor szívedbe fogadod őt. — Ezekben a percekben imádkozzál *szüleidért, testvéreidért, és a lelkiatyáért* is. Tudod, hogy mire van szükségük, ezért kérd bizalommal, és Jézus megadja nekik. Tőled függ, hogy miként érzi magát nálad Jézus. Ha nem tudsz saját szavaiddal hálaadást végezni, előveheted az imakönyvet is, és imádkozd el a *szentáldozás utáni imát*.

Foglaljuk össze:

- Kinek szabad áldoznia :
- Milyen bűnt követ el az, aki halálos bűnnel áldozik?
- Mivel tudod feldíszíteni szívedet Jézus fogadására?
- Mennyi ideig nem szabad szentáldozás előtt enni?
- Mit kell tennünk a szentáldozás után?

III. ALKALMAZÁS

Karcsi nagyon buzgón készült az első szentáldozásra. Mintha kicseréltek volna, úgy megváltozott Jézus kedvéért. Számolta a napokat, mikor is jön el az a szép nap? Nagyon áhítatos volt az elsőáldozók szentmiséjén. Fegyelmезetten csak az oltárra tekintett. Végre eljött a pillanat; Jézus a szívébe költözött. Összetett kézzel, szemlesütve ment a helyére, és egyedül Jézussal foglalkozott. Már rég vége volt a szentmisének, szülei kint várták, de csak nem jött. Egyszer csak sugárzó arccal közeledett.

- Mit csináltál ilyen sokáig? — kérdezte édesanyja.
- Jézussal beszélgettem. Megköszöntem, hogy eljött hozzám. Minden imát elmondtam neki. Elmeséltem, hogy mi van nálunk otthon, sőt azt a mesét is elmondtam, amit legutóbb nagyapától hallottam.

Legyetek ti is mindig ilyen bizalommal az Úr Jézushoz, aki a szentáldozásban a szívetekbe száll.

Szemléltetés: Áldozó gyermek.

Házi feladat: Írjál néhány mondatot, amivel megköszönöd majd Jézusnak, hogy eljött hozzád.

Ének: Ó, áldott szent Istenem (SZVU 126.)

16. HOGYAN IS LESZ AKKOR?

(Az ünnepség begyakorlása)

Oktatói cél: Begyakoroljuk az első szentáldozási ünnep közös imáit, énekeit.

Nevelői cél: A szentáldozást mindig méltó keretbe foglaljuk.

Bevezetés:

Ima: Miatyánk, bánatima

Ének: Áldozattal járul hozzád (SZVU 220.)

Néhány összefoglaló kérdést tehetünk fel az anyag nehezebb részeiből.

I. ELŐKÉSZÍTÉS

Mai óránk az utolsó tanítás a nagy nap előtt, amit már annyira vártok. Holnap délután elvégezitek *szentgyónástokat*. Megtisztítjátok lelketeket Jézus fogadására. Holnapután lesz a várva várt nap.

Most nézzük meg, *hol* végezitek el szentgyónástokat. Próbáljuk csak el, *hogyan* megyünk be, *hogyan* jövünk ki a gyóntatószékből, *hogyan* kezdjük és *hogyan* fejezzük be szentgyónásunkat. Ezt egyenként próbáljuk el a gyermekekkel.

A SZERTARTÁS MENETE

A szentmise előtt ünnepélyesen vonulunk be a templomba. Mindenki a kijelölt helyre áll. Evangélium után történik a keresztségi fogadalom megújítása. Talán nem is tudjátok, hogy egykor szüleitek és keresztszüleitek ígéretet tettek nevetekben a jó Istennek. Azt ígérték, hogy ellene mondotok az ördögnek, és csábításainak. A jó Istenre hallgattok. Híztok az Atya, a Fiú és a Szentlélekben, és úgy akartok élni, mint Istennek tisztalelkű gyermekei.

Most már nagyok vagytok, és saját magatok is *megújítjátok a keresztségi fogadást*. Most ezt próbáljuk el:

Pap: Ellene mondotok-e az ördögnek?

Gy: Ellene mondunk!

Pap: Ellene mondotok-e az ő cselekedeteinek, a bűnnek?

Gy: Ellene mondunk!

Pap: Hísztek-e a Mindenható Istenben, mennynek és földnek terem-
tőjében?

Gy: Híszünk!

Pap: Hísztek-e Jézus Krisztusban? Isten egyszülött fiában, aki a vi-
lágra született, és kínhalt szenvedett?

Gy: Híszünk!

Pap: Hísztek-e a Szentlélekben? Egy katolikus keresztény anyaszeni-
egyházat, szentek egyességét, bűnök bocsánatát és az örök éle-
tet?

Gy: Híszünk!

Pap: Akartok-e a katolikus anyaszentegyháznak holtig hű gyermekei
lenni?

Gy: Akarunk!

A szentmisén buzgón *imádkozzatok és énekeljétek*. Amikor a minist-
ráns csenget, mindnyájan *letérdelünk*, mert akkor következik az *átvázol-
tatás*. Ezekben a percekben különösen legyenek nagyon csendesek és
figyelmesek. Aztán elmondjuk majd közösen a Miatyánkot, s akkor már
tudjuk, hogy percekben belül következik a szentáldozás. Még elénekeljük
az Isten Bíránya kezdetű éneket is. Azután *újabb csengetés* következik,
és mindnyájan *letérdelünk*. A pap felmutatja az Eucharisziát, és azt
mondja:

– Ime az Isten Bíránya, ime aki elveszi a világ bűneit! Boldogok, aki-
ket meghív lakomájára Jézus az isteni Bírány!

Ezután közösen mondjuk a pappal:

– *Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj ...*

Ezután sorba odaálltok a tisztelendő bácsi elé, s amikor rátok kerül a
sor, kinyitjátok jól a szátokat, nyelveteket pedig alsó ajkatokra helyezi-
tek. No, mutassátok csak, hogyan? Igen, így jó lesz. A pap ezután az *Úr
Jézust* Szentostya alakjában a nyelvetekre helyezi és azt mondja: *Krisztus
teste! Ti ráfelelitek: Ámen*. Most nyitjátok ki a szátokat, és fogadjátok
a szívetekbe az Urat.

Amikor az Eucharisztia egy kicsit elolvad szátokban, szépen nyeljétek
le. A szentáldozás után a helyetekre mentek, és ott azután csendesen

beszélgettek az Úr Jézussal, amíg mindenki meg nem áldozik, amikor is a közös *hálaadás* következik. El ne felejtkezzetek arról, hogy *az Úr a szívetekben marad*, s ezért utcán és otthon is úgy kell viselkednetek, hogy őt meg ne bántsátok.

Jézus arra szólít fel bennünket, hogy legalább minden *hónap első péntekjén* járuljunk szentáldozáshoz. Ha azonban nincs halálos bűn a lelkünkön, akkor *minden szentmisén* áldozzunk.

BEFEJEZÉS

Régi pogány népeknél az volt a szokás, hogy, ha az ellenség hőseit sikerült legyőzni, kivették azok szívét, s azt darabokra vágva szétosztották a vitézek között, mert azt gondolták, hogy ezzel a hősök bátorsága is beléjük száll. Ez természetesen egy téves emberi elképzelés. Csak Isten teheti meg, hogy nekünk adja önmagát, és ezzel erőt ad az ellenfél, a sátán legyőzésére. Sokszor köszönjük meg az Úr Jézusnak, hogy itt van, hogy erőnk, életünk; és egyúttal feltámadásunknak is a záloga. Ő mondta: Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van, és én feltámasztom az utolsó napon (Jn 6,54).

ISBN 963 362350 1

A KIADÁSÉRT FELEL: DR. ÁKOS GÉZA IGAZGATÓ
SZENT ISTVÁN TÁRSULAT
1053 BUDAPEST, KOSSUTH LAJOS U. 1.
85/2144 FRANKLIN NYOMDA, BUDAPEST
FELELŐS VEZETŐ: MÁTYÁS MIKLÓS IGAZGATÓ

